

TILGIVELSE OG JESUS

MØDESTEDET MELLEM

ET KURSUS I MIRAKLER OG KRISTENDOMMEN

af Kenneth Wapnick

Dedikation

Med kærlighed og taknemmelighed dedikerer jeg denne bog til Helen Schucman og William Thetford, hvis samarbejde ikke alene gjorde *Et Kursus i Mirakler* virkelig, men hvis eksempel og sande hengivenhed og loyalitet overfor Kursets mål, som de påtog sig som et “helligt tillidshverv”, var den inspiration, der muliggjorde denne bog. Jeg vil aldrig i ord være i stand til at beskrive den gave deres eksempel og venskab har været for mig igennem dette sidste årti. Kurset siger det bedst:

Kærlighed er den vej jeg går i taknemmelighed.

Forord til sjette udgave - 1998

Til denne nye udgave er bogen atter blevet omsat, og sidehenvisningerne til den første udgave af *Et Kursus i Mirakler* er blevet fjernet. Bortset fra disse ændringer er bogen identisk med den foregående udgave.

Forord til Femte udgave 1994

I anledning af denne nye udgave, er bogen blevet sat om igen. Bortset herfra er der ingen ændringer sket.

I forordet til fjerde udgave (se nedenfor) behandlede jeg den grundlæggende uforenelighed imellem *Et Kursus i Mirakler* og den traditionelle bibelske kristendom. I den sammenhæng kunne læseren

være interesseret i den næste bog, der er på vej (sommeren 1994): *Et Kursus i Mirakler og Kristendom: En dialog*. Kenneth Wapnick, Ph.d. og W. Norris Clarke, S.J. Denne dialog imellem en jesuiterpræst og mig selv omhandler mange af uoverensstemmelserne imellem Kursets lære og Biblens.

Forord til Fjerde udgave - 1992

Ved udgivelsen af denne nye udgave af *Tilgivelse og Jesus* vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige nogle ord om bogen, set i lyset af hvad jeg tidligere har skrevet og af min hidtidige undervisning. *Tilgivelse og Jesus* var min første bog, og den blev udgivet i 1983. Før den var der udkommet et hæfte: "Kristen Psykologi og *Et Kursus i Mirakler*", der blev udgivet i 1978, og en bog med ord-henvisninger: "Gloseindeks til *Et Kursus i Mirakler*", der blev gjort færdig i 1982.

Da jeg skrev "Kristen Psykologi" havde jeg en særlig gruppe romersk katolske mennesker i tankerne, som omfattede både nonner, præster og lægfolk, og som var dem jeg havde mest at gøre med dengang, selvom hæftet naturligvis var beregnet til at kunne læses af alle kristne. Jeg så hæftet som en bro imellem den traditionelle kristendom de kendte, og den radikale lære Jesus fremstiller i *Et Kursus i Mirakler*. Jeg kom ikke ind på de meget virkelige forskelle imellem de to tankesystemer, men fokuserede i stedet udelukkende på lighederne. I de år der fulgte udgivelsen af "Kristen Psykologi" spurgte mange af mine jødiske venner der studerede Kurset, om jeg ville skrive et lignende hæfte til dem. Det var tydeligt, at Jesusfiguren, der er central for Kurset, for ikke at sige at den er kilden til det, i bedste fald var problematisk for dem, men også ofte et virkeligt problem for deres studier. Jeg husker en ven der besøgte mig jævnligt, og som var rabbi (men dog ganske ukonventionel), en overgang forsøgte at omskrive

Kurset ved at fjerne alle de “uartige” kristne ord. Han opgav hurtigt dette umulige forehavende, og gik så videre fra Kurset til andre åndelige interesser.

Men jeg blev i begyndelsen tiltrukket af ideen om et sådant arbejde til jødiske læsere, og skrev faktisk et upubliceret hæfte på 50 sider med titlen “Jesus og budskabet om Frelse: Om den praktiske anvendelse af *Et Kursus i Mirakler*”. Min hensigt var at sammenfatte Kursets lære, og især fokusere på betydningen af den historiske Jesus som bærer af dette samme budskab - alt dette i et sprog jødiske og andre ikke kristne læsere kunne synes om. Jeg begyndte sådan:

Denne artikel er skrevet til dem der er interesserede i at studere *Et Kursus i Mirakler*, men synes at personen Jesus er problematisk, og derfor at Kursets kristne form er en hindring for deres studier og interesse.

Artiklen er et forsøg på at diskutere Jesus og begivenhederne i hans liv, i lyset af Guds overordnede plan for vores frelse, og teologiske og/eller sakramentale emner, der ofte synes at splitte og adskille mennesker, hvilket kan skjule det budskab om kærlighed og eenhed han kom for at lære os, demonstrere og gennemføre.

To tusinde års historie har medført at mange ikke-kristne, såvel som nogle kristne, i Jesus ser et symbol på had, fordømmelse, udelukkelse, hævn og adskillelse - han, hvis budskab kun var kærlighed, tilgivelse, helbredelse, fred og eenhed. Som Kurset siger: “Der er blevet gjort nogle strenge afguder ud af ham, der kun ville være en broder for verden.” (B-5.5:7) Kristendommens historie kan delvist ses som historien om et folk, der elskede Jesus højest, men ofte uafvidende udsatte verden for tragiske begivenheder i stedet for at give trøst og frelse. Denne artikel er delvist et forsøg på at forklare hvordan nogle af disse tragiske konsekvenser udvikledes.

Det centrale tema vil være Jesu budskab om frelse; det glade budskab det var hans mission at forkynde for verden og at sætte i gang. Den vigtigste begivenhed i hans liv var korsfæstelsen, og det var oplevelsen af den opstandne Jesus som hans første disciple forkyndte for verden, idet de så denne forkyndelse som deres vigtige mission som vidner.

Jesu centrale rolle i vores befrielse vil blive diskuteret i lyset af befrielsen fra skyld, som er Kursets mål, og derigennem vil det blive forsøgt påvist, hvordan korsfæstelsen og opstandelsen blev løsningen på problemet om synd, lidelse og ondskab, der siden Adams fald har syntes uløseligt for al tid. Gennem dette livets svar på døden ophævede Jesus de barrierer

der ellers ville holde os adskilt fra Gud. Og efter først at have udlevet dette budskab for os i kødet, fortsætter han nu med at leve det i vores daglige liv, og hjælper os til at blive det han er nu, genforenet i Faderens kærlige hjerte, hvor vores og Hans vilje er genoprettet til den eenhed vi var i ved vores skabelse.

Efter denne introduktion fulgte et sammendrag af læren i *Et Kursus i Mirakler*, med en særlig understregning af tilgivelse i lyset af princippet om årsag og virkning, og eksemplificeret igennem Jesu liv og død. Der var også en forkortet version af det der senere blev afsnit IV i denne bog. Jeg citerede ofte Det Gamle Testamente i et forsøg på at appellere til jødiske læsere, men efter at artiklen var færdig blev det klart for mig, at de færreste jøder ville føle sig beroliget af min dybtgående beskrivelse af Jesus. Og selv havde jeg det ikke helt godt med at prøve på at ramme en speciel målgruppe med mit forsøg på at gøre Jesus mere forståelig. Gradvist gik det op for mig, at det jeg havde skrevet faktisk var grundtrækkene til en bog, der også ville komme til at fokusere på personen Jesus og hans budskab om tilgivelse, men jeg havde ikke længere de bekymringer der prægede det første skrift. Men jeg ventede med de specielle diskussioner af Jesus til II., III. og IV. del, og begrænsede min beskrivelse af tilgivelse i I del, til den rolle Helligånden spillede i den. Denne fokusering på tilgivelse og Jesus førte efterhånden uundgåeligt til titlen Tilgivelse og Jesus. En stor del af materialet til den oprindelige artikel fandt vej ind i bogen, selvom det var i en udvidet form, der var mere i overensstemmelse med det større perspektiv. Det der begyndte som en artikel om *Et Kursus i Mirakler* for jødiske læsere, endte således med at blive en bog, der i højere grad var bestemt for en kristen læserskare (dog selvfølgelig ikke udelukkende) og som behandlede både ligheder og forskelle imellem Kurset og den kristne bibelske tradition.

Ved min gennemlæsning af bogen i forbindelse med denne genudgivelse, synes jeg stadig godt om indholdet, og mener stadig også at den er en fin dybtgående introduktion til Kursets tankesystem. Men min undervisning har i dag et noget andet fokus end tidligere. Det bygger naturligvis på mit tidligere arbejde, meget på samme måde som de øvre trin på en stige nødvendigvis er afhængige af de nedre, hvis målet med at nå toppen skal nås.

I de første år var min undervisning i Kurset sat ind i en bibelsk sammenhæng, hovedsagelig på grund af den specifikt kristne og jødiske tilhørerskare jeg henvendte mig til, selvom det for seriøse studerende af *Et Kursus i Mirakler* er klart, at Biblen og Kurset grundlæggende er uforenelige. Efter fuldførelsen af mine første bøger følte jeg, at der var blevet etableret en

bro imellem disse to åndelige tankesystemer, og at min undervisning nu kunne bevæge sig videre. Mange studerende af Kurset har i de senere år forsøgt at tilsløre disse vigtige forskelle imellem dets lære og Biblen, og derved gjort dem begge en bjørnetjeneste. Derfor er jeg overfor studerende begyndt at insistere mere og mere på, at disse distinktioner - 1) Kursets metafysiske lære om denne verdens illusoriske natur; 2) den slående kontrast imellem den bibelske Gud, der tror på synd, adskillelse og specielhed, og så Kursets absolut ikke-dualistiske Gud; 3) Den iboende lighed imellem os og Jesus; og 4) Jesu ikke-selvopofrende og ikke-lidende død; - umuliggør ethvert forsøg på at trække paralleller imellem disse to åndelige tænkemåder. Min bog "Kærlighed dømmer ikke: Verden, Kødet og Djævelen ifølge Platonismen, Kristendommen, Gnosticismen og Et Kursus i Mirakler" diskuterer specielt disse temaer (se f.eks. forordet).

På grund af denne ændring i sammenhængen, er der således nogle forhold i *Tilgivelse og Jesus* jeg ikke længere ville have skrevet om. Her er et eksempel. I overensstemmelse med sproget i *Et Kursus i Mirakler* og Biblen, og med den måde Helen Schucman (hende der nedskrev Kurset), William Thetford (Helens kollega og samarbejdspartner ved nedskrivningen) og jeg selv ofte talte på i disse første år, omtaler jeg lejlighedsvist at Helligånden eller Jesus "sender" mennesker til os. (Helen talte sommetider om, at visse mennesker var "opgaver" for os.) Der er ingen tvivl om, at vores oplevelser ofte leder os til at tro at folk "sendes" til os, enten for at være os til hjælp, eller for at vi skal hjælpe dem. Men, som jeg diskuterer i den førnævnte "Kærlighed dømmer Ikke" og i "Absence from Felicity", (der er udkommet på dansk under titlen: "Historien bag *Et Kursus i Mirakler*", SPinx forlag, Kbh., 2003) opererer Jesus og Helligånden *ikke* i verden, og sender helt bestemt ikke folk, som om de manipulerede et gigantisk skakspil, og flyttede rundt med os i henhold til evolutionen og frelsens plan. Jeg var fristet til at ændre disse udtalelser til denne fjerde udgave, men skiftede mening. Jeg mener nu, at bogen skal forblive som den blev skrevet, og at mit senere arbejde skal tjene til at uddybe studerendes forståelse af den underliggende betydning i meget af Kursets lære, imens de selv går op ad Kursets stige, både i deres intellektuelle forståelse og i deres oplevelse af den sande betydning af tilgivelse og tilstedeværelsen af Jesus og Helligånden i deres liv.

I *Tilgivelse og Jesus* henviser jeg konstant til Jesu ord i Biblen, som om han faktisk sagde dem. Det stemmer overens med mange passager i *Et Kursus i Mirakler*, hvor han selv gør det samme, selv hvor skriftforskere har påvist, at han umuligt kan have sagt sådan. Siden

Helen studerede Biblen med stor interesse (selvom hun helt bestemt ikke troede på den) brugte Jesus den ofte som en metode til at understrege en pointe, hvilket ikke er så forskelligt fra hans anvendelse af citater fra Shakespeare og Platon, som Helen også elskede højt. Da jeg på det tidspunkt hvor jeg skrev bogen, tænkte på de studerende for hvem Biblen er et vigtigt åndeligt led, fulgte jeg Jesu praksis. Men siden jeg som sagt nu tror, at der er etableret en bro imellem Biblen og Kurset, understreger jeg nu typisk forskellene på de to. Men en længere diskussion af dette emne ligger udenfor rammerne af dette forord.

På trods af denne ændring i formen, er det grundlæggende indhold i *Tilgivelse og Jesus* stadig klart i overensstemmelse med min undervisning. Og jeg håber frem for alt, at denne bog fortsat tjener til at hjælpe de studerende af *Et Kursus i Mirakler* til at opdage og huske betydningen af Jesus som lærer, broder og ven. Af denne grund er *Tilgivelse og Jesus* stadig for mig selv en af mine mest foretrukne bøger, og hvis den opfylder dette formål med at hjælpe studerende af Kurset til at helbrede deres forhold til Jesus, har den mere end retfærdiggjort sine gentagne genoptryk.

Der er foretaget adskillige ændringer i denne fjerde udgave, bl.a. mindre stilistiske ændringer der skulle korrigere grammatikalske og tegnsætningsmæssige fejl, ligesom der er korrigeret i citater både fra Biblen og Kurset. Der er tilføjet navne på kapitler i III og IV del, uden at der dog er blevet ændret i teksten. Adskillige ord og linier var uforvarende faldet ud i de foregående optryk, og disse er nu genindsat.

Henvisninger til *Et Kursus i Mirakler* gives nu på to måder: 2) Se dog forordet til 6 udgave.

Den anden stemmer nu overens med den nyligt udgivne anden udgave af Kurset (1992), hvor hver eneste paragraf, sætning, kapitel og afsnit i hele værket, samt vedføjelserne, er nummereret. Her følger et eksempel på dette fra hver af de tre bøger: Tekstbogen, Arbejdsbogen, Håndbog for Lærere, samt fra vedføjelserne til Kurset: *Psykoterapi*. Formål, Proces. Praksis og *Bønnens Lovsang*:

T-26.IV.4:7

A-dI.169.5:2

H-13.3:2

sætning

sætning

sætning

paragraf

paragraf

paragraf

afsnit

lektion

spørgsmål

kapitel	del I	Håndbog f. 1
Tekstbog	Arbejdsbog	

B-6:4:6	P-2.VI.5:1	BL-2.II.7:7
sætning	sætning	sætning
paragraf	paragraf	paragraf
begreb	afsnit	afsnit
Begrebsafkl.	kapitel	kapitel
	Psykotterapi	Bønnens Lovsang

Endelig er hele bogen blevet sat om, og forsiden reproduceret fra den første udgave jeg nævnte i forordet til anden udgave. Den 19 x 25 tommer farvekopi af det originale billede kan ikke længere bestilles pr. postordre. Men den kan fås for \$ 12 plus skat igennem The Foundations boghandel. Den mindre 8 x 10 tommer kan ikke fås mere. Vær venlig ikke at bestille igennem The Universarium Foundation, som det var annonceret i tidligere udgaver. Organisationerne findes ikke mere.

Jeg vil gerne takke Pamela Ross for at hun omskrev hele manuskriptet, så det kunne udgives i denne nye udgave, og Rosemarie Losasso, Foundations udgivelsesdirektør, for hendes altid loyale hjælp til denne fjerde udgave.

Bemærkning til Anden udgave 1985

Efter at denne bog udkom første gang, er det endelig lykkedes Gloria og jeg at lokalisere og se det oprindelige maleri, der ligger til grund for forsidebilledet. Det ejes af Abingdon Press og hænger i United Methodists forlagskontor i Nashville, Tennessee. Maleriet stammer fra 1944, omkring otte år før Christys død. Selvom det er uklart om det var Christys "livsønske" at få en vision af Jesus, kunne den pensionerede præsident for United Methodist huske, at Christy havde en drøm om Jesus, som han derefter malede. En amerikansk flyver der netop var vendt hjem fra Europa stod model til portrættet. Omslagsfotoet til denne reviderede udgave er taget fra en kopi af dette billede. Farver og schatteringer er tættere på originalen end det lysbillede vi anvendte til den første udgave.

Forord til Første udgave 1983

Jeg vil gerne sige tak til de mange mennesker der har læst og kommenteret de første udgaver af dette manuskript. Blandt dem var William Thetford, Doris Yokelson, Mrs. Miriam Francis Perlewitz og Joan Metzner. Deres kommentarer og forslag har været yderst nyttige for bogens udvikling. Jeg skylder en særlig tak til Thomas Thompson, for at han troligt gennemlæste manuskriptet med kritiske øjne; og til Anita Pierleoni og Evelyn Smith der meget venligt maskinskrev det; til Grace Longo der hjalp med korrekturlæsning og sammensætningen af indekset; og til min kone Gloria, hvis drevne forslag og kærlige beslutsomhed omkring at fastholde renheden i Jesu budskab hjalp med til at forme den endelige version.

Jeg vil også gerne udtrykke min tak til Joachim Jeremias for hans indsigtsfulde forståelse, der især findes i *Jesu Lignelser*, SCM Press, Ltd. London. Selvom jeg ikke har citeret professor Jeremias direkte, er en stor del af min gennemgang i del II, især den del der drejer sig om Jesu lignelser, baseret på hans bemærkelsesværdige og inspirerende viden. Dog er jeg selv ansvarlig for parallellerne til *Et Kursus i Mirakler*.

Forsidebilledet af "Jesus Kristus" er malet af Howard Chandler Christy, en berømt amerikansk portrætmaler, der kort før sin død fik opfyldt sit livs ønske om at få en vision af Jesus, som han så malede. Jeg skylder Dr. Michael Marchetta og hans kone Patience stor tak for venligst at have udlånt et lysbillede af det oprindelige maleri, hvorefter forsidebilledet til denne bog blev lavet. Til dato har jeg ikke kunnet lokalisere maleriet.

Introduktion

For tretten år siden ville det have været utænkeligt for mig at skrive en bog med denne titel. Jeg var lige blevet skilt, efter at have været gift i fem år, og jeg forlod ægteskabet med megen uforløst bitterhed og smerte. Jeg var psykolog, men havde ikke nogen virkelig tiltro til psykologi. Jeg havde dog heller ikke tiltro til noget som helst andet, så jeg kunne kun fortsætte med min profession. Jeg var otteogtyve år gammel, og havde ingen anelse om hvor mit liv var på vej hen. Der var noget galt, men jeg vidste ikke hvad det var. Men hvis

jeg havde set tilbage over de otteogtyve år, havde jeg muligvis opdaget et mønster der kunne have belyst min situation, og den retning mit liv ville begynde at tage.

Jeg er vokset op i et jødisk hjem i Brooklyn, og selvom mine forældre ikke var særligt religiøse, havde vi en stærk fornemmelse af vores jødiske identitet. Ikke overraskende blev jeg derfor sat i en yeshivah - en hebraisk kommuneskole - for at få min almindelige skoleuddannelse. Det kunne jeg bestemt ikke lide. Jeg havde mange venner, og jeg klarede mig godt i de engelske fag, men jeg var vred over at jeg skulle lære hebraisk. For det meste klarede jeg mig dårligt i det fag. Mine forældre tvang mig ikke til at blive der, men da jeg virkelig forstod hvor lidt jeg brød mig om det, var jeg næsten færdig. Jeg besluttede mig for at fuldføre de otte klasser, og så skifte til et offentligt gymnasium. Da jeg endelig forlod yeshivah, ønskede jeg ikke længere at have noget som helst at gøre med jødisk religion. På trods af disse negative følelser, havde de otte år dog givet mig et solidt grundlag i alle aspekter af jødedommen. Vi havde været igennem Toraen - de første fem Mosebøger i det Gamle Testamente - tre gange, og de andre bøger mindst een gang. Jeg var velbevandret i alle aspekter af jødisk religiøs og kulturelt liv, og kunne endog tænke på hebraisk, for ikke at sige at jeg kunne skrive, tale og læse det flydende. Men i mange år havde jeg det ikke godt med den uddannelse.

I det første år i gymnasiet skete der to ting der angav retningen for mit liv. Den første var at jeg lærte Freud at kende. Jeg havde hørt om psykoanalyse i skolen, og en dag da jeg var i bibliotekets afdeling for psykologi, tog jeg Calvin Halls *A Freudian Primer* med hjem, og det var en klar og kortfattet fremstilling af den grundlæggende psykoanalytiske teori. Jeg blev grebet af den, og hurtigt begynde jeg at sluge alt hvad jeg kunne finde om emnet. Jeg læste mange af Freuds hovedværker, ligesom jeg kom igennem neo-freudianerne. Hvor meget jeg egentlig forstod ved jeg ikke, men jeg vidste at jeg ønskede at blive psykolog. Den beslutning stillede jeg aldrig spørgsmålstegn ved, før jeg var midtvejs igennem studierne til min doktordisputats.

Det andet der skete var noget ganske anderledes. Min mor besluttede, at det ville være en god ide at familien begyndte at høre klassisk musik, og derfor meldte hun sig ind i en af de klassiske musikklubber. Introduktionstilbuddet var Toscaninis indspilning af de ni Beethovensymfonier. For mig var det kærlighed ved først lyd, og det startede en kærlighedsaffære der skulle fortsætte i mange, mange år. Klassisk musik, og især Beethoven, åbnede en verden jeg aldrig havde vidst eksisterede. Det var ikke en ydre verden, men en

indre, der gik ud over den normale rækkevidde af mine følelser og erfaringer. I løbet af årene følte jeg mig stadigt stærkere draget ind i denne verden, og musik blev det vigtigste i mit liv. Når jeg lyttede til Beethovens senere musik, eller til den ældre Mozart, vidste jeg at dybden i det gik over min forstand, men det fungerede som en vejleder for en indre udvikling, som jeg intuitivt kendte, men ikke forstod. I mine første gymnasieår blev denne indre og ydre dimension tydeligt bevidst for mig. På den ene side blev jeg fascineret af de forskellige psykologiske teorier, og forstod at de hver især afspejlede nogle aspekter af den menneskelige adfærd; på den anden side vidste jeg at ingen af disse teorier kunne forklare min oplevelse af at lytte til musik. Disse teorier syntes faktisk intet at have med den at gøre. I mit sidste semester på universitetet gik jeg til en forelæsning hos B.F.Skinner, som var den toneangivende eksponent for behaviorismen, og et menneske jeg respekterede højt. Da han svarede på spørgsmål efter sin forelæsning, kom han med en typisk "skinnersk" kommentar om, at hvis han fik foræret en baby ved fødslen, og fik total kontrol over ethvert aspekt af dette barns omgivelser, ville han kunne lave en Mozart. På det tidspunkt i mit liv troede jeg ikke på Himlen, men jeg vidste at Mozarts musik ikke var af denne verden, og at miljømæssig eller psykologisk manipulation aldrig ville kunne frembringe Mozarts ophøjethed. Men mærkeligt nok følte jeg ingen konflikt imellem disse indre og ydre dimensioner, på trods af min klare bevidsthed om dualiteten imellem dem. Jeg havde det udmærket med at følge disse to veje på samme tid.

Dette mønster fortsatte indtil mit andet år på universitetet, da jeg for første gang begyndte at stille spørgsmålstejn ved, hvad jeg gjorde med mit liv. Jeg syntes at mine psykologiske studier var i stadigt stigende grad irrelevante for min virkelige interesse i musik. Men jeg havde ingen nævneværdige musikalske evner, og var helt sikkert ikke interesseret i at studere musik fra et teoretisk udgangspunkt. Derfor fandt jeg mig tålmodigt i at gøre mine studier færdige, men var nu smerteligt bevidst om den indre spænding imellem disse to verdener.

Det første alvorlige forsøg på at integrere dem gjorde jeg i min afhandling, der begyndte som et studie i den åndelige dimension i Beethovens musik. Det tog mig dog ikke lang tid at indse, at dette aldrig ville komme igennem disputatskomiteen. Og under arbejdet erkendte jeg endvidere, at jeg ikke syntes at afhandlingens emne var særlig vigtigt. Det der interesserede mig var sådan set kun, at den centrale ide blev fastholdt: Nemlig at psykologien havde en tendens til at ignorere eller fordreje denne indre dimension i den menneskelige

erfaring. (Dette var i 1960'erne) Hvordan jeg endte med at skrive om det 16' århundredes mystiker Teresa de Avila ville kræve en anden bog. Når jeg ser tilbage på det, var det et skæbnebestemt valg. Særlig interessant for mig selv var den stærke positive identifikation jeg følte med Teresa, på et tidspunkt hvor jeg ikke alene ikke var kristen, men end ikke troede på Gud! Men selvom jeg ikke troede på Ham, var Han helt bestemt nærværende. Uden Guds hjælp ville afhandlingen aldrig være blevet færdig og accepteret. Og sådan fik jeg i en alder af 26 år min Ph.d. i klinisk psykologi.

De næste to år var vanskelige, fordi jeg uden større held kæmpede for at integrere disse indre og ydre verdener i mit professionelle og personlige liv. Fuldførelsen af min afhandling havde styrket min tillid til den indre verden, men det medførte en anspændelse i forhold til min ydre funktion. Jeg fortsatte så godt jeg kunne, men min indre frygt var stadig ukendt for mig. Jeg vidste kun at "noget" inden i mig havde brug for at blive beskyttet, og at jeg var nødt til at sørge for dette før nogen eller noget som helst andet. Det gjorde jeg uheldigvis. To år senere, i sommeren 1970 blev min kone og jeg separeret (og senere skilt), og vores et år gamle datter blev hos hende. Jeg flyttede til New York, og tog et job på et statshospital.

På trods af denne omvæltning begyndte mit liv at forme sig til det bedre. En bemærkelsesværdig oplevelse gjorde mig klart, at denne abstrakte indre verden, var langt mere personlig end jeg havde troet. Jeg vidste pludselig at der var en Gud, og tingene begyndte at ændre sig med fokus omkring denne nye Person i mit liv. Jeg havde aldrig kendt en sådan fred eller glæde. Der var afgjort vanskelige øjeblikke, men jeg lærte hvordan endog disse let kunne forsvinde, når jeg overgav dem til Gud. Denne accept af Ham medførte desuden en accept af jødedommen. Jeg følte, at Gud transcenderede selve de religiøse former, men for første gang havde jeg det godt med dem, og var taknemmelig for den dybtgående jødiske opdragelse jeg havde fået.

Uden at være helt bevidst om hvad jeg gjorde, fordi jeg var ukendt med sådanne skikke, blev mit liv i stigende grad klosteragtigt i sin form. Jeg levede efter et ordnet skema, der ville have forekommet en udenforstående asketisk, men som for mig var ren glæde. Intet andet end Gud havde nogen reel betydning. Bortset fra min tid på hospitalet, levede jeg praktisk talt som en eneboer. Ved udgangen af det første år følte jeg at musikken, der havde ført mig til Gud, havde ført mig så langt den kunne. Den var ikke længere nødvendig for at fylde den plads i mit liv som Han alene fyldte nu.

Men omstændighederne tog en ubehagelig drejning, efterhånden som jeg fandt det i stigende grad vanskeligere at fortsætte min livsform. Fordi jeg troede jeg var åndeligt udisciplineret, koncentrerede jeg mig mere omhyggeligt, og i nogen tid var jeg i stand til at opretholde min livsstil. Men efter en alvorlig influenza blev det umuligt for mig at blive ved med nogen som helst form for åndelig aktivitet eller disciplin. Denne tilstand af indre uro fortsatte i adskillige måneder. Men jeg mistede på intet tidspunkt min tro på Gud. Jeg vidste, at alt hvad jeg behøvede var at holde ham i hånden, så ville Han på en eller anden måde få mig igennem. Jeg havde læst tilstrækkeligt litteratur om mystikerne til at vide, at jeg var ved at gennemgå en eller anden form for "sjælens mørke nat", som er en åndelig krise der ofte går forud for og ledsager en betydningsfuld forandring i ens liv. Jeg havde ingen anelse om hvad det betød specielt, hvilket sikkert var godt. Hvis jeg havde vidst hvad Gud havde i sinde med mig, havde jeg gemt mig under sengen og var blevet der.

Til sidst brød der noget lys igennem mit mørke. En række hændelser førte mig til bøger skrevet af Thomas Merton, der efter en forbløffende religiøs omvendelse gik i kloster i "Abbey of Gethsemani" i Kentucky, for at blive trappistmunk. Jeg blev forbavset over at opdage, at der var mennesker der faktisk levede et liv i fuldstændig hengivenhed for Gud, og derfor arrangerede jeg det sådan, at jeg kunne komme til at tilbringe fem dage i dette kloster senere på sommeren. At munkene faktisk var kristne blev aldrig et problem for mig. Jeg vidste de elskede Gud ligesom jeg gjorde; alt andet forekom ligegyldigt.

Så begyndte tingene at ske hurtigere. Selvom det ikke bekymrede mig at jeg ikke var kristen, mente jeg det ville være nyttigt at have et vist kendskab til den katolske kirke før jeg besøgte klosteret, især fordi Merton havde skrevet så meget om sin præstegerning. Derfor gik jeg til den tidlige morgenmesse regelmæssigt i hele juli måned. Til min store overraskelse fik jeg de samme følelser som jeg engang havde haft ved at lytte til Beethoven. Jeg vidste at det jeg oplevede var af Gud, men hvem skulle have troet at det ville ske i en katolsk kirke?

Ved månedens slutning gjorde jeg noget jeg havde udsat i nogen tid. Jeg gav alt hvad jeg ejede væk, og lejede et værelse på hospitalsområdet, i det håb at jeg ved at opgive at eje noget på magisk vis ville opnå fred. Selvom dette ikke skete, var jeg godt tilfreds med mit næste skridt, og afventede ivrigt min tur til Mertons trappist kloster i midten af august.

Da jeg ankom til klosteret, havde jeg den mærkeligste følelse af at komme hjem, hvilket næppe var hvad en jødisk dreng fra Brooklyn ville have forventet at føle. Jeg var så indfanget af munkenes liv, at jeg under den følgende morgenmesse, som var på en bestemt

dag for Maria, besluttede, at Gud ønskede jeg skulle blive katolik. Og meget stærkt forbundet med det var mit ønske om at blive munk. Jeg bekymrede mig slet ikke om min manglende interesse for hverken Jesus eller kirken. Alt hvad der betød noget var vished om at dette var Guds Vilje. Jeg talte med nogle munke, og det bestyrkede mig i min beslutning. Da jeg vendte tilbage til hospitalet, talte jeg med den katolske kapelan, og snart efter blev jeg døbt som katolik.

Nu følte jeg at tiden var kommet til at forlade mit job, og tilbringe nogen tid alene. Min plan var at vente det krævede år, og derefter træde ind i klosteret "Abbey of Getshemani" som munk. Det forekom altsammen fuldstændigt klart. Men jeg mente jeg først burde tage til Israel, af grunde der aldeles ikke var klare. Men jeg stolede på det jeg følte var Guds vejledning, og jeg tog afsted og befandt mig snart i hjertet af den gamle by i Jerusalem, hvor jeg uventet følte at jeg var på det helligste sted på jorden. Selvom jeg stadig ikke helt følte mig som kristen, oplevede jeg noget helt specielt på de kristne helligsteder. Besynderligt nok følt jeg mig ikke mindre som jøde. Men det vigtigst af alt var, at jeg havde fred for første gang i månedsvis.

Selvom jeg ikke havde forventet det, burde jeg have gættet mit næste stop: Trappistklostret i Latroun, udenfor Jerusalem. Jeg troede jeg ville være der en uge, men jeg blev der i tre og en halv måned, hvilket bestyrkede mit ønske om at blive munk, ligesom jeg havde lejlighed til at komme til klarhed over det der var sket det forløbne år. Der var en del at indhente.

Efter Latroun tilbragte jeg adskillige uger i et mere primitivt samfund kaldet Lavra Netofa, på en bjergtop med udsigt over den nordlige ende af Tiberiassøen. Jeg følte mig tilfreds der, så jeg udsatte mine øjeblikkelige planer om at blive trappistmunk.

I begyndelsen af maj mente jeg det var tid til at tage tilbage til Staterne på et kort besøg, før jeg slog mig ned på denne klosteragtige bjergtop. Jeg tog tilbage for at reparere på nogle forhold der var gået skævt, især til min familie, for at se gamle venner og nogle patienter, og for at undersøge en bestemt bog om åndelig udvikling jeg havde hørt omtalt før jeg rejste. Jeg gjorde alle disse ting, uden forestillinger om hvad dette ville føre til i mit liv. Sommeren 1973 viste sig betydningsfuld især af tre grunde.

Den første var en yderst nødvendig korrektion af min personlige teori om åndelighed. Indtil nu havde jeg troet, at jeg kun kunne finde Gud ved at være alene. Min vej til Ham gik igennem klosterlivet, og jo mere ensom jo bedre. Men fra det øjeblik jeg forlod Israel, blev

alting vendt på hovedet. Efter at have levet en rolig, isoleret tilværelse, rejste jeg nu en hel del, og var så godt som aldrig alene. Til min store overraskelse opdagede jeg for første gang i mit liv, at Gud var lige så nærværende når jeg var sammen med mennesker, og levede efter en “verdslig” målestok, som når jeg var alene. Det var en åbenbaring, og den gjorde mig fri af den klosteragtige levevis. Jeg forstod at jeg kunne være i fred hvor som helst, så længe jeg var hvor Gud ønskede jeg skulle være.

For det andet så jeg endelig den bog om “åndelig udvikling”, der blev kaldt *Et Kursus i Mirakler*. Den var selve det jeg uden at vide det havde søgt, for den løste et tilsyneladende uløseligt problem. Selvom jeg aldrig var lykkeligere end når jeg var i klosteret, var der en tanke der altid havde gnavet i mit sind. Jeg vidste, at det at blive psykolog havde været Guds ide, og ikke min egen, og at det kun var igennem Hans hjælp jeg havde fuldført uddannelsen. Jeg vidste også, at jeg satte pris på mit arbejde med mennesker, og syntes jeg selv fik meget ud af det. Men at blive munk ville have været at ignorere den del af mit liv. Det forekom mig ikke rigtigt, men jeg kunne dog ikke se hvordan psykologi meningsfuldt kunne blive forenet med åndelighed. Kurset var svaret, som jeg vil komme ind på lidt senere, og derfor ændrede jeg atter en gang mine planer, og besluttede mig for at blive i De Forenede Stater. Klosteret ville blive et dejligt sted at besøge, men det ville ikke længere blive mit hjem.

Endelig kom den mest betydningsfulde hændelse af dem alle. Jeg havde været en højst mærkelig kristen. Jeg fandt megen næring og lindring ved de kristne helligsteder, deltog i mange religiøse ceremonier og levede efter klostrets regler, som afgjort var kristne. Men igennem alt dette forblev Jesus et ikke-væsen for mig. Jeg tilbragte meget lidt tid, om overhovedet nogen, med bevidst at tænke på ham. Men i løbet af det sidste års tid var jeg blevet stadig mere bevidst om noget endog mere personligt og direkte nærværende i mit liv, som vejledte og trøstede mig, og gav mig nyttige svar på mine konkrete spørgsmål. Jeg identificerede altid dette nærværende noget som Gud, og tænkte aldrig ret meget over det, på anden måde end med taknemmelighed over dets blide og kærlige væsen. Forestil jer min store overraskelse da jeg under et besøg hos mine trappistvenner i Kentucky den sommer, for første gang erkendte at dette nærvær havde et navn, og at dets navn var Jesus.

Dette erkendelsens øjeblik var i sandhed det lykkeligste og glædeligste i mit liv. Jeg vidste pludseligt, at Jesus var andet og mere end et symbol eller en historisk skikkelse, der levede een gang, og så ikke mere. Han var en meget virkelig person, levende indeni mig. Jeg vidste med en sikkerhed der aldrig siden har forladt mig, at ikke alene var Jesus der, men at

han altid ville være der. Med den viden sluttede et kapitel på 31 år. Det havde været en periode hvor jeg var løbet væk fra Jesus - hvor jeg ikke havde forstået hvem han var i mit liv - imens han på samme tid havde ført mig til sig. Nu da vi endelig var mødtes, kunne vi begynde vores nye liv sammen, og min forberedelse til det næste skridt på min rejse til Gud kunne begynde.

Og det skridt omfattede specielt *Et Kursus i Mirakler*; at lære hvad det sagde, og endda vigtigere, at søge at anvende dets lære om tilgivelse i mit personlige og professionelle liv. Kurset består af tre bøger, der er dikteret af Jesus, og nedskrevet igennem en periode på syv år, der begyndte i midten af tresserne. Det består af en tekst, der indeholder de begreber Kursets tankesystem hviler på. Disse ideer udgør den teoretiske ramme for Arbejdsbogen, der er en række på 365 lektioner, som er den praktiske anvendelse af Kursets principper. Håndbog for Lærere, der er skrevet i spørgsmål/svar formen, omhandler nogle af de spørgsmål studerende af Kurset sandsynligvis vil stille.

I vores psykologiske tidsalder, hvor der er en fornyet interesse for åndelighed, udgør Kurset en enestående blanding af de to verdener. Det integrerer psykologiens indsigter - især psykoanalysens - med de tidløse, åndelige sandheder. Kursets centrale lære er, at måden at huske Gud på er igennem ophævelsen af vores skyld ved at tilgive andre og derfor os selv. Igennem helbredelsen af vores forhold, kan vores forhold til Gud - der tilsyneladende er brudt ved adskillelsens synd - blive helbredt.

Selvom kursets budskab er universelt, er dets lære fremstillet i en kristen forståelsesramme, og et af de mere hyppigt stillede spørgsmål angående Kurset er, hvorfor dette er tilfældet, og hvorfor Jesu identitet som kilde til teksten er så udtalt manifesteret. Det har givet problemer for mange kursusstuderende og "som-om"-studerende. Denne gruppe indbefatter ikke kun jøder, der er vokset op med kristen antisemitisme, men også mange kristne, for hvem Jesus er blevet et stærkt antireligiøst symbol. Svaret på dette spørgsmål kan findes i den *modus operandi* som er Helligånden, Der korrigerer vore fejltagelser i de former de viser sig i, fordi tilgivelse kan kun helbrede i den form ikke-tilgivelsen blev udtrykt i. Ved at forene os i vore fejltagelsers verden, korrigerer Helligånden blidt vores illusioner, og fører os hinsides dem til sandheden.

For selv den mest overfladiske iagttager er det tydeligt, at det mest dominerende element i den vestlige verdens sidste to tusinde års historie har været kristendommen, og den påvirkning har fundet vej ind i hver eneste vigtig del af vores samfund. Årstallet daterer sig

fra Jesu formodede fødselstidspunkt, og der findes ikke et menneske, der, uanset vedkommendes religion, ikke er påvirket af Jesus og de religioner der har påtaget sig hans navn. Det er også tydeligt, at kristendommen ikke har været særligt kristen. Nietzsche bemærkede, at der “sandt at sige, kun har været *een* kristen, og han døde på korset”, imens Chesterton sagde, at problemet med kristendom er, at den “er fundet vanskelig, og forladt uprøvet”.

Man behøver således ikke at være en særlig ivrig historieforsker for at erkende, at kristendommens gaver til verden har været tveæggede. På den ene side har den igennem århundreder bevaret erindringen om Jesus, og det eksempel han udgjorde - som er det reneste udtryk for Guds Kærlighed vi har kendt - inklusive hans evangelium om tilgivelse, ligesom den har gavnet menneskeheden med sine mange kulturelle og etiske bidrag. På den anden side har kristendommen været en religion baseret på opofrelse, skyld, forfølgelse, mord og klasseforskelle, med Jesus som sit mest fremstående symbol - han, hvis evangelium kun var kærlighed, tilgivelse, fred og eenhed. Som Kurset siger: “Der er blevet gjort nogle strenge afguder ud af ham, der kun ville være en broder for verden.” (B-5.5:7). Kristendommens udvikling kan på en måde ses som historien om et folk, der, selvom det troede på Jesus og hans budskab, ofte uden at vide det førte verden ud i tragedie i stedet for at bringe trøst og frelse. Frem for at forene alle mennesker under Gud som *een* familie, har den opdelt og underopdelt denne familie. Før vi til fulde kan acceptere Jesu radikale budskab om tilgivelse, som vi vil komme nærmere ind på i I og II del af denne bog, må fortidens fejltagelser ophæves. Indenfor disse rammer kan det siges, at et af målene for *Et Kursus i Mirakler* er at korrigere disse fejltagelser om adskillelsen, der kom ind i den traditionelle kristne lære, og derved fordrejede Jesu centrale budskab om at Guds Kærlighed er for *alle* mennesker, samt at lære os at tilgive hinanden som et middel til at genoprette bevidstheden om denne kærlighed.

De der begynder på Kurset, og forventer - på godt og ondt - at finde den kristendom de har lært og praktiseret, eller den kristendom der syntes at bifalde blind tro og overgreb, vil blive meget overraskede. De vil finde mange af de ord de kender godt - soning, frelse, syndernes forladelse, Kristus, Guds Søn etc. - men med andre betydninger eller bibetydninger. Korsfæstelsen er stadig den centrale begivenhed i Jesu liv, men Kursets fortolkning er vendt 180 grader i forhold til den traditionelle lære om, at Jesus led og døde for vore synder. De indledende afsnit i Kursets kapitler 3 og 6 omhandler specielt dette emne, som tages op i nærværende bogs kapitler 8 og 9.

I Kurset siger Jesus:

“Hele din fortid er væk, undtagen dens skønhed, og intet er tilbage, undtagen en velsignelse. Jeg har bevaret al din venlighed, og hver eneste kærlig tanke du nogensinde har haft. Jeg har rensset dem for de fejltagelser der skjulte deres lys, og bevaret dem for dig i deres fuldkomne stråleglans.” (T-5.IV.8:2-4)

Vi kan videreføre dette samme princip til Kursets renselse af de kristne fejltagelser, hvor det samtidigt bibeholder kristendommens venlighed og kærlige tanker. I denne forstand kan vi se *Et Kursus i Mirakler* som en omfattende kommentar til bjergprædikenen, der måske er den klareste udgave af hvad Jesu lære må have været, og hvis principper om tilgivelse blev så fuldkomment eksemplificeret i hans eget liv. Kurset hjælper os til at forstå hvad disse principper er, hvorfor Jesus gjorde dem til hjørnestenene i sit evangelium, og hvorfor han valgte korsfæstelsen som den form hvori han lærte os, at vore synder er tilgivet.

Før vi kan transcendere religionernes separatisme, og komme til at kende vores eenhed med Gud, må verdensreligionerne renses for deres fejltagelser. *Et Kursus i Mirakler* er blevet givet til verden som et middel til en sådan renselse. Denne bog søger derfor at uddybe Kursets mål nærmere ved at præsentere mange af kristendommens dogmer i lyset af de principper Kurset fremstiller. Den er opdelt i fire dele. Den første omhandler disse principper, og fokuserer på egoets dynamik, og ophævelsen af det igennem tilgivelse, inklusive anvendelsen af disse principper på specielle problemer og forhold. Det gøres i en psykologisk og spirituel sammenhæng, men ikke specielt med nogen bestemt trosretning. Den anden del forbinder tilgivelsens principper med Det Ny Testaments lære, inklusive betydningen af Jesu liv, hans død og opstandelse, og misforståelserne af hans budskab. Jeg håber at denne del af bogen vil være interessant for både kristne og ikke-kristne, og tjene til at gøre personen Jesus med samt hans lære endnu mere relevant i den moderne tidsalder vi lever i. Tredje del omhandler betydningen af at være apostel, og hvad det betyder at være i verden, men ikke af den. Sidste del af bogen fokuserer på personen Jesus, og den betydning han har for vores liv i dag.

I DEL

PRINCIPPERNE I ET KURSUS I MIRAKLER

INTRODUKTION

Ved første øjekast forekommer psykologi og spiritualitet som et umage par. Siden Freuds første skrifter blev publiceret i forrige århundredes første halvdel, har psykologi og religion ikke stået på nogen god fod med hinanden. Religionen har med rette været mistroisk overfor psykologiens stærke tendens til at reducere *al* menneskelig adfærd og erfaring til ubevidste seksuelle impulser (psykoanalysen), eller til at affærdige enhver erfaring som grundlæggende irrelevant, hvis den ikke adlød visse empirisk, gyldige love, og ikke selv kunne observeres og måles (behaviorisme). Religionens forkæmpere har ofte hurtigt afvist en psykologi, der afspejler værdierne i en materialistisk og verdslig kultur, og set den som djævelens værk, udformet til at bortforklare eller endog tilintetgøre troen.

Dette mistænksomme og endda vrede forhold begyndte at ændre sig dramatisk op igennem 60'erne, på begge sider. I psykologien begyndte de spirer til forandring der var sået i mange efterkrigstidsforfattere at bære frugt, igennem fremvæksten af det Maslow kaldte "Den Tredje Kraft" (for at skelne den fra psykoanalyse og behaviorisme). Denne gruppe omfattede forfattere som Jung, Rogers og de eksistentielle og humanistiske psykologer. Opfattelserne skiftede til en større respekt for vores kreative og åndelige stræben, og til at lægge større vægt på nuet og at udvikle en fremtid, frem for at se mennesker som fanget i fortidens lænker. Faktisk er der på det seneste blevet beskrevet en "fjerde kraft" - transpersonel psykologi - der søger at udforske det Selv der er hinsides vores personlige selv igennem meditation, biofeedback, eksperimenter med bevidsthedsudvidende stoffer etc. Som en konsekvens heraf har humanistiske og transpersonlige psykologer i stigende grad antaget åndelighed som en vejledende kraft i deres undersøgelser. Interessant nok har disse bestræbelser i vidt omfang vendt sig mere mod en østlig end mod en vestlig tankegang, og anvendt teknikker og lærere (guruer) af overvejende hinduistisk eller buddhistisk observans, for ikke at nævne helt verdslige retninger, i modsætning til vores egen jødisk-kristne arv.

Hånd i hånd med denne bemærkelsesværdige forandring i den psykologiske holdning til religiøse erfaringer, er gået et lignende skift i de religiøse institutioner, som det især er kommet til udtryk i den katolske kirke siden Vatican II. I den overordentlig korte periode der er gået siden dette store råd var samlet, er de døre der var stængede imod ændringer, sprunget op. Efterhånden som de nyere former for psykologi har vundet popularitet i befolkningerne, har kirkens ønske om at være mere tilgængelig for den verdslige verden, og om at være modtagelig for sine medlemmers behov, tvunget den i armene på sin tidligere modstander. Dette sås tydeligst i de mellemkommenskellige forhold, hvor psykologiske indsigter og metoder var af stor værdi.

Men trods denne fornyede tilnærmelse står det faktum tilbage, at psykologi og åndelighed er forskellige. De lægger vægt på forskellige niveauer af oplevelser og erfaringer, fordi de hviler på forudsætninger der gensidigt udelukker hinanden. Men det er i den forskel man finder psykologiens værdi for åndeligheden. Psykologi kan intet lære os om det spirituelle liv, men den kan lære os en masse om vores personlige selv, det vi kalder "egoet" (*1), som forstyrrer vores forhold til Gud.

Det er ironisk, at Freuds geniale analyse og psykens funktion kan anvendes til fremme for vores åndelige vækst. Igennem hele sit liv fastholdt Freud ubønhørligt den ide, at al religiøs erfaring og tro i bedste fald var neurotisk, og i værste fald psykotisk, og *ikke var andet* end projektioner af fortrængte, infantile konflikter. Men hans egen teori lærer os, at man aldrig kæmper så hårdt *imod* noget, medmindre man i samme grad er tiltrukket af det, selvom tiltrækningen forbliver ubevidst. Man kunne slutte, at hele Freuds system på en måde blev udformet som et forsvar imod den "trussel" han følte fra sin egen stærke åndelighed. Han stræbte således efter at tro, at den materielle verden var den eneste virkelighed, og derfor blev hans eget tankesystem det slør, bag hvilket det åndelige liv lå skjult. Men set på en anden måde kan Freuds systematiske beskrivelse af egoets dynamik tjene som et virkelig godt redskab til at befri os fra skyldens og frygtens fængsel, som er egoets vigtigste våben i dets krig imod Gud. Det er også rimeligt at sige, at uden Freud havde der ikke været *Et Kursus i Mirakler*. Selvom psykologien derfor ikke er i stand til at hjælpe os med at forstå den Gud vi søger, kan den være yderst nyttig når vi vil fjerne de barrierer der står i vejen for vores anstrengelser for at nå Ham. Den kan blive et vigtigt redskab, som Gud anvender til at føre os nærmere til den ultimative sandhed om hvem vi virkeligt er, og Hvem Han, vores Skaber, er.

Kapitel 1

EGOETS DYNAMIK

Skyldens verden: To Planer

Selvom psykologer muligvis er uenige i deres forståelse af skyldens årsager og dens dynamik, eller om beskrivelsen af den, er praktisk taget alle enige om, at det centrale livsproblem der møder alle mennesker er skyld. Sammenhængende med vores oplevelse af os selv som fysiske og psykologiske væsener, kan skyld beskrives forskelligt som selvhad og tvivl på sig selv, som en gnavende fornemmelse af underlegenhed og usikkerhed, følelser af at være ufuldkommen, uopfyldt, mangelfuld, og en tro på at man er en personlig fiasko overfor sig selv, overfor andre og overfor Gud.

Vi er hver især mere end bekendte med at føle os skyldige over noget i vores fortid. Historien om vores individuelle liv kan fra dette synspunkt ses som en monoton gentagelse af at vi er skyldige over hvad vi har gjort eller ikke gjort, sagt eller ikke sagt, tænkt eller ikke tænkt. Vi føler skyld fordi vi drillede en yngre søskende, blev taget i at stjæle slik i den lokale slikbutik, pjækkede fra skole for at tage ud og fiske eller se en fodboldkamp, eller over at blive straffet af en lærer for at snakke i klassen eller for ikke at lave hjemmearbejdet. Som voksne føler vi os skyldige over at være uvenlige overfor nogen der er i nød, over at have mistet selvbeherskelsen, over at snyde med selvangivelsen, over ikke at holde de ti bud, over ikke at kunne overholde religiøse forskrifter, eller for at have seksuelle følelser overfor mennesker, der er forbudt af moralforskrifter.

Listen er endeløs; men på trods af den smerte sådanne erindringer og oplevelser efterlader i deres spor, er de blot toppen af isbjerget. Disse konkrete tilfælde vi føler skyld over, afspejler en langt dybere og mere generel oplevelse af værdiløshed og utilstrækkelighed. Ligesom den større del af isbjerget ligger under havoverfladen, ligger denne oplevelse af skyld under det plan, der deler vores bevidste fra vores ubevidste sind. Det er en følelse der er så dybt rodfæstet, at vi tror der ikke er nogen måde vi kan blive fri for den på; for end ikke Gud Selv har magt til eller ønske om at befri os fra denne permanente byrde af skyld.

Hvor kommer skylden fra? Kursets forklaring på den grundlæggende oprindelse til skyld, udgør den større sammenhængende, metafysiske fremstilling af de psykologiske principper

vi taler om her, og uden den kan den grundlæggende betydning af skyld og dens ophævelse igennem tilgivelse ikke forstås. Den kræver derfor nogen omtale før vi fortsætter.

Skyld opstår af synd, som Kurset et sted definerer som mangel på kærlighed (T-1.IV.3:1), som er før-adskillelses-tilstanden. Synd er *troen* på at vi kan adskille os fra vores Skaber, Som *er* kærlighed, og faktisk har gjort det. I den forstand er Kursets perspektiv magen til den jødisk-kristne forståelse af den oprindelige synd, da tanken om adskillelsen krøb ind i Guds Søns sind. Det er den tilsyneladende virkelighed af adskillelsen der laver egoet, eller det falske selv, der står i opposition til det Selv Guds skabte som eet med Sig Selv. Skyld fortæller os at vi har syndet, og derfor fastslår den syndens virkelighed. Egoet, der er denne tro på et adskilt selv, beskytter nu sig selv ved at projicere denne oprindelige tanke om adskillelse, hvilket får en verden af form til at opstå, der synes at eksistere adskilt fra det splittede sind, der tænkte den. Som det siges i Kurset:

Du forstår ikke omfanget af denne ene fejltagelse. Den var så enorm og så fuldkommen utrolig, at en verden af total uvirkelighed *måtte* opstå af den. Hvad andet kunne der komme fra den?Det var den første projektion af fejltagelsen udad. Verden opstod for at skjule den, og blev den skærm den blev projiceret på, og blev så trukket imellem dig og sandheden. (T-18.I.5:2-4; 6:1-2)

Denne adskillelsens verden er en verden af kroppe, der bogstaveligt talt bliver kropsliggørelsen af egoet, og symboliserer adskillelsens synd, eller angrebet på Gud, som vi føler os skyldige over. Det er derfor Kurset siger, at "Verden blev lavet som et angreb på Gud." (A-dII.3.2:1) Derfor er den materielle verden i virkeligheden lige så illusorisk, som den tanke om adskillelse der fødte den. Kurset lærer os, at ideer ikke forlader deres kilde. På trods af vores oplevelse eksisterer verden kun som en ide i vores splittede sind, som ikke er det sind Gud skabte. Derfor kan den adskilte verden heller ikke være skabt af Gud, og eksisterer ikke i virkeligheden.

Endvidere er adskillelsens verden en verden af mangel og knaphed, konflikt, lidelse og død, og den står i skarp kontrast til Guds verden af overflod, fred og evigt liv. Vores verden er en verden af modsætninger, kontraster og forandring; Himlen er forenet og uforanderlig. Kursets beskrivelse af den er:

Den verden du ser, er det vildledende system lavet af dem der er blevet vanvittige af skyld. Se omhyggeligt på denne verden, og du vil indse at det er således. For denne verden er symbolet på straf, og alle de love som synes at styre den, er dødens love. Børn fødes ind i den igennem smerte og i smerte. Deres opvækst er ledsaget af lidelse, og de lærer om sorg og adskillelse og død. Deres sind synes at være fanget i deres hjerne, og dets magt at forfalde hvis deres kroppe såres. De synes at elske, men de svigter og bliver svigtet. De synes at miste det de elsker, måske den mest sindssyge tro af alle. Og deres kroppe visner hen, opgiver ånden og lægges i jorden, og er ikke mere. Ikke een af dem har ikke tænkt, at Gud er grusom. (T-13.in.2:2-11)

Selv det der bringer os nydelse i denne verden er ikke hvad det giver sig ud for: "Så længe du tror den (kroppen) kan give dig nydelse, vil du også tro den kan give dig smerte". (T-19.IV-A.17:11) Objekter til nydelse vil give os smerte af to hovedgrunde: Når vi først er blevet afhængige af dem, vil fraværet af dem blive oplevet som mangel og afsavn, og derfor smertefuldt; for det andet: Når vi oplever noget i den materielle verden som en kilde til nydelse, og tror at dets tilstedeværelse er afgørende for vores velbefindende, giver vi det en magt og virkelighed det ikke har i sandheden, og fornægter derved den magt og virkelighed Gud eller ånden *virkeligt* har. Ved at bruge verden som erstatning for den rolle Gud alene har i vores liv, forstærkes vores tro på adskillelsen fra Gud, og det er dette der var oprindelsen til lidelsens og smertens verden. Som Kurset siger: "Al virkelig nydelse kommer af at gøre Guds Vilje." (T-1.VII.1:4) Vi kommer tilbage til dette emne når vi kommer til specielle forhold.

Vi kan iagttage det samme princip med, at nydelse er det samme som smerte i naturens verden. Det vi ser og beundrer som skønhed, kan lige så godt udløse ødelæggelser og katastrofer. Solens varme, der opretholder livet, giver modsat svidende hede, der kan dræbe. Den venlige regn der nærer vores jord, fører når der kommer for meget til flodbølger, der raserer byer og landsbyer. Hvis på den anden side regnen bliver for længe væk, forårsages tørke, der berøver os livets opretholdelse, som dens tilstedeværelse har medført.

Vi beundrer naturens skønhed og vidunderlige indretning. Men i den samme verden ser vi konkurrence og tilintetgørelse. Majestætiske træer fældes af sværme af myrer eller termitter. Samtidigt med at træernes grene strækker sig mod himlen i et grønt bladflor, kvæler deres rødder naborødderne, der søger *deres* retmæssige jordbund. Dyr æder hinanden, og sniger

sig ind på de sky, ved at drage fordel af andres sårbarhed og skødesløshed. Tennessee Williams har givet os et smerteligt portræt af denne naturens bagside i sit skuespil *Pludseligt Sidste Sommer*. Det er en beskrivelse af en strand på Galapagosøerne, hvor de store havskildpadder kravler op på land for at lægge deres æg en gang om året.....En gang om året kravler hunnen op af havet i det brandvarme sand på en strandbred på en vulkansk ø, for at grave et hul i sandet, og lægge sine æg der. Det er en lang og frygtelig proces at lægge æggene i sandhullerne, og når det er overstået kravler den udmattede hun halvdød tilbage til havet. Hun ser aldrig sit afkom.....i mellemtiden er himlen også i bevægelse.....fuld af kødædende fugle og deres larm, de frygtelige vilde skrig fra disse kødædende fugle.....når de nyudklækkede havskildpadder kravler op af sandhullerne og starter deres kapløb mod havet.....for at undslippe de kødædende fugle, der gør himlen næsten lige så sort som stranden! Og sandet er helt levende, når de nyudklækkede havskildpadder styrter afsted mod havet, imens fuglene kredser over dem, og styrtdykker for at angribe dem - og kredser over dem, og styrtdykker for at angribe dem! De dykker ned over de nyudklækkede havskildpadder, og vender dem om for at få fat i deres bløde underside, og flår den op, og sønderriver og æder deres kød.....kun en hundrededel af en procent af dem når havet. 6) (N.Y. New directions, 1958, s. 19-20)

Denne ambivalens i naturens verden afspejler vores oplevelse af verden, og er det der får Kurset til at sige, at “ingen kærlighed i denne verden er uden denne ambivalens” (T-4.III.4:6).

Derfor kan Kurset forstås på to niveauer, der fremhæver hver sin måde at se verden og kroppen på. Det første omhandler denne større metafysiske sammenhæng, som vi har beskrevet. Her ses verden som illusorisk, og den har ingen eksistens udenfor det sind der tænker den. Den skyld der følger af denne fejlagtige tro deles af alle mennesker, og er givet i og med at man lever i en krop, der er symbolet på denne egotro. Alle vores personlige oplevelser af synd, skyld og frygt har deres rod i disse dybeste lag af vores ubevidste, og er begravet under de lag af forsvar egoet har benyttet til at beskytte sig.

Det andet niveau drejer sig om denne verden, hvor vi tror vi er. Her er verden og kroppen neutrale, selvom de er illusoriske (“Min krop er en helt neutral ting.” A-dII.294) og kan tjene enten egoets formål eller Guds. Dette niveau er denne bogs hovedsigte, for det er her tilgivelse er direkte anvendelig. Ved at tilgive lagene af skyld i vore personlige liv, sættes vi i stand til endeligt at ophæve den oprindelige fejltagelse angående skyld, som ikke alene hele

vores personlige verden af smerte og lidelse hviler på, men hele den iagttagelige verden som sådan.

Synd, Skyld og Frygt

Vi vender nu tilbage til skyldens verden, som er en del af vores personlige oplevelse. Sammen med disse følelser af skyld, ynkværdig fiasko og værdiløshed eller mindreværd, får vi oplevelsen af at være fuldstændigt hjælpeløs, i en verden der truer dette svækkede og beskadigede billede af vores selv. Vi kan få klarhed over denne oplevelse ved at se på begyndelsen af livet som menneske. Freud og psykoanalytikerne har bidraget stærkt til forståelsen af, hvor langt tilbage i vore liv disse følelser af afsavn, kropslig mishandling og værdiløshed faktisk går. Psykoanalytikeren Otto Rank lagde i sine tidlige arbejder stor vægt på betydningen af fødselstraumet i alle neurosers ætiologi.

Indtil fødselsøjeblikket har fosteret kun ringe eller slet ingen bevidsthed om sig selv som et adskilt væsen. Det begærer intet, fordi dets grundlæggende fysiologiske behov opfyldes øjeblikkeligt. På mange måder er livet i livmoderen magen til den paradisiske tilstand der beskrives i Første Mosebogs andet kapitel, hvor Adam intet manglede, fordi det alt sammen var blevet givet af Gud, hvilket er en afspejling af det Kurset omtaler som overflodsprincippet. I en tilstand uden mangel kan der ingen følelse af adskillelse eller “andenhed” være. Skriften siger om Adam og Eva før faldet, at de stod nøgne men “ikke følte nogen skam overfor hinanden” (1.Mos.25) (*2)

Der var ingen skam (eller skyld) for de havde ikke adskilt sig. Denne præ-adskillellestilstand kan på en måde sammenlignes med fostertilstanden, hvor man er eet med moderen og eet med verden. Ved fødslen forandres alt dette. I noget der ligner uddrivelsen fra Edens Have, udstødes barnet pludseligt fra sit paradys, og kommer ud i adskillelsens verden. For første gang bliver det pinagtigt bevidst om at det har behov der ikke tilfredsstilles øjeblikkeligt, og sommetider slet ikke. Denne traumatiske oplevelse af adskillelse, som indbefatter skyld, fører til at vi føler os sårbare og ude af stand til at opfylde vore egne behov. Den rædsel dette medfører bliver hos os på et eller andet plan, hele livet igennem. Men den virkelige kilde til dette “fødselstraume” ligger i at det minder os om den oprindelige adskillelse, der er roden til al skyld og frygt.

Vore kroppe, der kommer til at symbolisere denne adskillellestilstand, symboliserer således også skylden over vores synd, og den resulterer igen i den skam der associeres med vores person og med visse kropsfunktioner. I vores kultur ser vi den stærke reaktion imod denne skam, i forsøget på at fornægte vores selvhad ved at gøre kroppen attraktiv. Kosmetikindustriens enorme succes er et resultat af denne reaktion. Når vi identificerer os med vores fysiske selver, bliver den smerte vore kroppe uvægerligt kommer til at lide under, ubevidst til den straf vi tror vi fortjener for vores synd. Så starter en ond cirkel: Kroppens skrøbelighed vidner om vores synd, hvilket igen får os til at identificere os endnu stærkere med kroppen, fordi vi føler et behov for at beskytte den eller at gøre den attraktiv.

Den normale udviklingsproces fra fødsel til død, består i at lære at klare de barske realiteter i livet i adskillelsen, i en verden der opleves som fjendtlig og truende. Vi tilpasser os den alle mere eller mindre, men det er tilpasning til en situation, der i sit inderste væsen er angst for at vore forsvar skal bryde sammen, og konfrontere os med vore følelser af afmagt og utilstrækkelighed.

Vi udvikler alle vores egen særlige form for tilpasning af forsvar imod verden, og lærer at overleve ved at tage forskellige sikkerhedsforanstaltninger, for at sikre vores fysiske og psykologiske sikkerhed og komfort. Sådanne bekymringer for at overleve er uundgåelige når vi først har identificeret os med egoets adskilte selv, og de udgør det centrale tema i egoets verden.

Skyld er altså en altgennemtrængende fornemmelse af fremmedgørelse, isolation og afmagt, der er hos os fra det øjeblik vi bliver født til vi dør. Den minder os om at vi er afmægtige og sårbare væsener, der går omkring i angst midt i en verden, der truer med at angribe os og endda at slette os hvert eneste øjeblik. Skyld omfatter derfor ikke kun de ting vi har gjort eller sagt, som vi tror er forkerte, ("jeg føler mig skyldig fordi jeg gjorde sådan og sådan") men en altgennemtrængende fornemmelse af at *være* forkert. Den forudgående betingelse for skyld er således troen på, at der er noget nedarvet uegnet eller syndigt ved os, en tilstand vi altid må føle os skyldige over, og som egoet fortæller os aldrig kan ophæves.

Når vi først føler os skyldige er det lige så umuligt ikke at føle at vi fortjener straf for det vi har gjort forkert, og at frygte den form straffen vil antage. Al frygt har sin oprindelse i skyld over adskillelsen. Når vi tror vi har angrebet vores Skaber ved at sætte os op imod Ham, må vi nødvendigvis også tro at det er berettiget at Han angriber os til gengæld. Skylden forlanger

intet mindre end denne straf af en hævnende Fader. Dynamikken sammenfattes på denne måde i Kurset:

(Tanken om) **en adskillelse fra Gud..... erklærer, i den klareste mulige form, at det sind der tror det har en adskilt vilje, der kan modsætte sig Guds Vilje, også tror at dette kan lykkes. At dette næppe kan være en kendsgerning, er indlysende. Men at man kan tro det er en kendsgerning, er lige så indlysende. Og her ligger skyldens fødested. Den der tilraner sig Guds plads, og tager den selv, har nu en dødelig "fjende". Og han må nødvendigvis være alene om sin beskyttelse, og lave sig et skjold, der kan give ham sikkerhed imod et raseri der aldrig kan mindskes, og en hævn der aldrig kan tilfredsstilles.** (H-17.5:3-9)

Nøglen til at forstå denne ellers uforklarlige passage ligger i ideen om det ubevidste, der fører et mareridtsagtigt liv, tilsyneladende uafhængigt af vores bevidste oplevelse. Vores frygt begynder derfor med denne ubevidste tro på synd, uanset dens tilsyneladende kilde i verden, og denne synd kræver at straffen kommer *fordi* vi fortjener det, hvad enten den der udfører straffen opleves som en forælder, en lærer, en overordnet eller endog Gud Selv. På en mere upersonlig måde kan strafudøveren være regeringen, religiøse institutioner eller verdenssituationen i almindelighed. Intet af dette har at gøre med virkeligheden som den er, men med vores opfattelse af den, og vil muligvis eller muligvis ikke blive forstærket af andre mennesker eller omstændigheder. Der er ingen måde at undgå denne frygt på, når først skylden er blevet accepteret ind i vores sind. Troen på skyld fører ubevidst til at vi forventer gengældelse, og derfor går vi omkring på denne jord i konstant frygt, og tror at tragedier eller katastrofer følger hvert skridt vi tager.

Sammenfattende kan vi forstå denne dynamik imellem synd, skyld og frygt som en eenhed. Troen på vores nedarvede forkerthed eller *syndighed* fører til oplevelsen af *skyld* over hvem vi er; og det fører igen til *frygt* for den straf vi tror vi fortjener og vil få. Denne uhellige trekant er i sandhed et psykologisk helvede, og udgør egoet. Det er det adskilte selv vi identificerer os med, og som følge deraf det vi baserer vores overbevisninger og tro, vores vurderinger og opfattelser på. Den verden der opstår af dette selv er en verden af frygt og rædsel, hvorfra det ikke synes muligt at undslippe.

Dette forhold imellem synd, skyld og frygt er klart beskrevet i første Mosebogs tredje kapitel. Vi har allerede omtalt den paradisiske eksistens i Edens Have forud for faldet, hvor der ikke var nogen oplevelse af adskillelse imellem det skabte og Skaberen. Der eksisterede ingen behov, og der fandtes kun fred og glæde over at være i Guds Rige, forenet med hele skabningen.

Faldet var, at Adam og Eva syndede imod Gud ved ikke at adlyde Hans besked om ikke at spise af kundskabens træ - kundskaben om godt og ondt. Straks efter at de havde spist frugten af det forbudte træ "åbnedes begges øjne, og de kendte at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om sig." (1.Mos.3.7) De erkendte at de havde gjort noget galt og skammede sig. Derefter "skjulte de sig for ham inde imellem havens træer" (1.Mos.3.8) fordi de frygtede hvad Han måske ville gøre for at hævne Sig.

Vores svar på eenheden i Guds skabning er fødslen af det adskilte ego, drømmen om synd og skyld, der kulminerer i frygten for hvad Gud vil gøre for at straffe os for vores synd. Og det kan sandelig siges, at 1. Mosebog fortsætter egoets drøm ved at beskrive den straf Gud faktisk pålægger Adam og Eva, sådan at der igennem ikke at adlyde Guds bud om ikke at spise af den forbudne frugt, og derved bekræfte en vilje der var adskilt fra deres Skabers, fremstod et liv i lidelse, smerte og død:

"Fordi du har gjort dette.....vil jeg mangfoldiggøre dit svangerskabs møje.....Fordi duspiste af træet, som jeg sagde du ikke måtte spise af, skal jorden være forbandet for din skyld. Med møje skal du skaffe dig føde af den alle dit livs dage.....i dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden, thi af den er du taget; ja støv er du, og til støv skal du vende tilbage." (1.Mos.3.14, 16, 17, 19)

Igennem denne sin adskilte vilje, syntes egoet - det væsen Gud havde skabt i Sit Eget Billede og i Sin Egen lignelse (1.Mos.1.26) og som var ånd og derfor aldrig kunne dø (Visd. 2.23) - at miste ligheden med Skaberen og fortabe sin udødelighed. Vort sande liv i Gud - denne oprindelige og evige tilstand af eenhed med Ham og med alt skabt - forsvandt ud af vores oplevelsesfelt. I stedet indfandt egoets verden sig - adskillelsens symbol - med samt dets karakteristika - skyld, frygt, angreb og lidelse. Dette er den verden vi lavede, og den fremstår i den allerførste historie der beskrives i 1. Mos. efter uddrivelsen af paradiset. Historien om Kain og Abel (kap 4) er en tragedie om afsavn, jalousi, vrede, og til sidst mord; det præcist

modsatte af den verden af overflod, kærlighed og evigt liv Gud skabte, der er vores virkelige arv som Himlens børn.

Fornægtelse og Projektion

Egoets eksistens er baseret på skyld og frygt, fordi de forstærker adskillelsens synd, og det må opretholde dem hvis det vil fortsætte med at være til. Derfor må det sikre sig, at vi ikke kommer for nær på skylden, for så vil vi begynde at anfægte virkeligheden af vores adskillelse fra Gud. Egoet lærer at skylden ville gøre os bange, og faktisk er det sådan, at jo nærmere vi kommer skylden i os selv, jo større bliver frygten. Egoet fortolker dette for os som frygt for Gud; at Gud vil slå os ihjel på grund af vores lastefuldhed. I 2. Mosebog siger Gud til Sin tjener Moses, at han ikke kan se på Guds ansigt, "thi intet menneske kan se mig, og leve" (2.Mos.3.20), hvilket afspejler egoets frygt. Vi kunne sige det samme om skylden, der er så forfærdelig at vi tror at vi ville falde død om på stedet hvis vi nogen sinde så på den. Egoet vil have os til at tro, at det at undgå at se på skylden er en guddommelig befaling vi absolut må adlyde, fordi det altid forveksler Guds Stemme med sin egen, for ellers vil Gud Selv straffe os, eller hvis vi slap for den skæbne ville vi forsvinde i intethedens glemsel.

Derfor er det ifølge egoet bedst, at vi holder en vis distance, og aldrig nærmer os denne grundlæggende skyld, men altid behøver at forsvare os imod den. Det egoet ikke fortæller os er, at det er dets egen frygt. Når vi konfronterer skylden konfronterer vi også Den Ene der står bag ved den, og det er denne Hellige Tilstedeværelse egoet frygter. Som Kurset siger: "Guds Tanker er uacceptable for egoet, fordi de helt klart påpeger at egoet selv ikke eksisterer." (T-4.V.2:2). Men der må alligevel være en eller anden løsning på dette skyldproblem, ellers ville den angst og frygt den medfører være alt for overvældende for os. Og egoet tilbyder os faktisk et svar på det. Selvom dets eksistens er afhængig af skyld, tilbyder egoet os et middel hvormed vi *tilsyneladende* kan blive fri for den, og blive beskyttet imod den rædsel den indgyder os. Hvis egoet ikke gav os denne forsikring, ville vi aldrig tro på det. Som Kurset beskriver dets taktik:

Egoet forsøger altid at bevare konflikt (skyld). Det er meget dygtigt til at opfinde metoder, som synes at formindske konflikt, fordi det ikke ønsker du skal føle konflikt

så utålelig, at du vil insistere på at opgive den. Egoet prøver derfor på at overbevise dig om, at det kan befri dig for konflikt, for at du ikke skal opgive egoet og befri dig selv.
(T-7.VIII.2:2-4)

Lige når vi er midt i rædslen over den forventede hævn for vore synder, der forstærkes af den overvældende skyld, råber egoet til os: “Hør på mig, så skal jeg befri dig for denne frygtelige byrde, som dit skyldige selv er. Din frygt vil forsvinde, og du vil finde tryghed og fred.” Da egoet allerede har udelukket Gud fra rollen som frelser ved hjælp af vores frygt for Ham, har vi i vores desperation ikke andre muligheder end at vende os til egoet efter hjælp, og at acceptere dets version af frelse.

For at hjælpe os med at klare denne overvældende oplevelse af vores skyld, anvender egoet to fundamentale drivkræfter: Fornægtelse eller fortrængning*. Disse drivkræfter er det Freud kaldte forsvarsmekanismer - de psykologiske kræfter vi anvender til at forsvare os mod, imod de farer vi opfatter - og det er måske det felt hvor han ydede sit største bidrag.

Egoets første reaktion på vores skyld er at fornægte at den overhovedet er der. “Smid den ud af din bevidsthed” siger det til os, “så vil den ikke forstyrre dig”. Vores skyld bliver derfor så forfærdelig, at vi ganske enkelt forsøger at udradere den af vores bevidsthed, og foregive at den slet ikke eksisterer. Det populære ordsprog “at feje noget ind under gulvtæppet” udtrykker dette fornægtelsesprincip. Hvis noget foruroliger os, og vi ikke vælger at forholde os til det på en måde der effektivt løser problemet, skiller vi os af med det på en strudseagtig facon, ved at foregive at det ikke er der. Det er klart at denne måde at forholde sig til problemer på er uhensigtsmæssig, siden problemer ikke bare magisk forsvinder fordi vi vælger ikke at se på dem.

Men vi bør aldrig undervurdere styrken i fornægtelse, for den kan få os til at overse det meget indlysende. En kvinde der føler sig skyldig over et bestemt indkøb, kan søge i det uendelige efter regningen, der er lige for næsen af hende; en mand der går meget op i sin karriere, kan fuldstændigt overse virkningen af hans psykologiske og fysiske fravær på hans kone og børn, som han elsker; religiøse fanatikere har ofte overset den skrigende modsætning i at forfølge eller erklære “hellig krig” imod dem der ikke er enige med dem, og gjort det i en kærlig og fredelig Guds navn.

Men på trods af styrken i fornægtelse, er denne evne ikke tilstrækkelig som forsvar, fordi vi et eller andet sted er pinagtigt bevidst om at problemet stadig er der. Igen kommer egoet med

hjælp, og denne gang med en løsning, der set fra egoets synspunkt, virker bemærkelsesværdigt godt. Denne taktik, der er kendt som projektion, udgør det mest effektive våben i egoets arsenal. Hvis fornægtelse ikke får skylden til at forsvinde, er vores næste skridt klart, råder egoet. Lad os blive fri for skylden fuldstændigt, ved at tage problemet fra os selv og placere det i en anden eller noget andet. Så smider vi bogstaveligt problemet væk fra os. På den måde er skylden ikke alene blevet skubbet ud af bevidstheden, den er også blevet anbragt udenfor. Og egoet overbeviser os om, at vi på den måde har klaret problemet tilfredsstillende. Skylden opleves ikke længere som vores egen, men er blevet projiceret ud på ting udenfor os selv, der så bliver de skyldige. (*3). *De* er nu ansvarlige for de frygtelige ting der sker os, som *de* må straffes for. Alt imens sniger vi os uskyldigt ud ad bagdøren, fri for alle fornemmelser af bevidst skyld eller forsyndelser.

Sådan er egoets forsvar imod vores uønskede skyld, som det først har gjort virkelig i vore sind, en proces der forløber i to trin: Vi fornægter problemet, og projicerer det derefter ud på andre, og ser det der fremfor i os selv. Tre forskellige steder beskriver Kurset processen på denne måde:

Forsvar er ikke utilsigtede, og de laves ikke uden bevidsthed. De er hemmelige, magiske tryllestave, som du vifter med når sandheden synes at true det du ønsker at tro. De synes kun at være ubevidste på grund af den hurtighed, hvormed du vælger at benytte dem. I løbet af det sekund, ja mindre, hvor valget træffes, forstår du præcist hvad du vil forsøge at gøre, og går så videre til at tro det er gjort.....Men din plan kræver, at du bagefter må glemme at du lavede den, så den synes at være fremmed for din hensigt; en begivenhed udenfor din sindstilstand..... (A-dI.136.3; 4:3)

(På denne måde prøver egoet) **på at “løse” sine problemer, ikke ved deres kilde, men der hvor de ikke blev lavet. Og således prøver det på at garantere at der ingen løsning bliver.**
(T-17.III.6:1-2)

Ved at gøre dette ubevidst, forsøger du at holde den kendsgerning at du har angrebet dig selv ude af bevidstheden, og på den måde forestille dig, at du har bragt dig selv i sikkerhed.
(T-6.II.2:4)

For egoet er det specifikke objekt, eller formen på projektionen, irrelevant. Det eneste det bekymrer sig om er, at den valgte person eller situation tjener sit formål, som er at være et hemmeligt gemmested for den projicerede skyld. Dette vil altid være egoets eneste hensigt: At overbevise os om at det har befriet os for skylden, imens det faktisk blot har skubbet den under jorden, hvor den er "sikkert" beskyttet ved hjælp af fornægtelse og projektion, og ikke længere tilgængelig for truslen om at der bliver stillet spørgsmålstejn ved den, så den der igennem kan ophæves.

Egoets projektion af skyld har to hovedformer: Specielle hadforhold, og specielle kærlighedsforhold. Den grundlæggende dynamik er den samme i begge slags forhold, men udtryksformerne er helt forskellige. Det bør bemærkes, at selvom vi kan, og ofte gør det, udvikle specielle forhold med objekter eller situationer - arbejde, religiøse eller sociale institutioner, varierende former for afhængighed - involverer de vigtigste egoprojektioner mennesker, og det vil være fokus for vores diskussion her.

Specielle Hadforhold

I det specielle hadforhold forskydes ansvaret for ens egen elendighed og ulykke til en anden. Under egoets vejledning lærer vi at sige: "Det er ikke mig der er skyldig, eller årsag til min ulykkelige situation, men dig, der har gjort disse forfærdelige ting imod mig. Der etableres på den måde en "hvis bare" situation: Hvis bare mine forældre havde været anderledes, hvis bare min partner var mere forstående, hvis bare regeringen eller kirken var mere liberal (eller konservativ) - hvis bare noget udenfor mig selv blev lavet om, ville jeg være lykkelig. Denne egotaktik tjener smukt sit formål, som er at flytte problemet hen til et sted hvor det aldrig kan løses: Udenfor os. Som Arbejdsbogen siger:

Egoets plan til frelse centrerer sig omkring beklagelser. Den påstår, at hvis en eller anden anden talte eller handlede anderledes, hvis en eller anden ydre omstændighed eller begivenhed blev ændret, ville du være frelst. Således opfattes kilden til frelse konstant som udenfor dig selv. Hver eneste beklagelse er en erklæring, og en påstand du tror på, som siger: "Hvis dette var anderledes, ville jeg være frelst". (A-dI.71.2:1-4)

Når først den person eller situation der opfylder projektionens krav er udvalgt, bliver det bydende nødvendigt at påvise, at her er den “den skyldige”, både for os selv og andre. Dette gøres igennem vrede, som er et forsøg på at retfærdiggøre projektionen af skylden.

Vrede indebærer altid projektion af adskillelse, som i sidste instans må accepteres som ens eget ansvar, fremfor at andre beskyldes for den. Vrede kan ikke opstå medmindre du tror du er blevet angrebet, at dit modangreb er retfærdigt som gengældelse, og at du på ingen måde er ansvarlig for det. (T-6.in.1:2-3)

Da egoets plan indebærer at vi bevarer troen på projektionen, for at blive “fri” for skylden, vil det ingen midler sky for at forstærke valget af den skyldige. Alle former for beviser - virkelige eller opdigtede - samles med dette formål for øje. Vores vrede - der i vores sind er fuldstændigt retfærdig - siger til den anden: “Se dog hvad det er for noget forfærdeligt noget du har gjort imod mig, og hvordan jeg har lidt igennem det du har gjort. Se på din synd, og føl dig skyldig, for det er den måde jeg gøres fri for min”.

Kapitel 16 i Tredje Mosebog giver en næsten bogstavelig beskrivelse af projektion af skyld, der er en procedure der bragte ordet “syndebuk” ind i vores vokabularium. På soningsdagen (Yom Kippur) skal renselsen af Israels børn gennemføres ved to ritualer. Det ene var ypperstepræstens forbøn, og hans udførelse af visse rituelle ofringer i helligdommen, og det andet var udvælgelsen af en ged: “Aron (præsten) skal lægge begge sine hænder på hovedet af den levende buk og over den bekende alle israelitternes misgerninger, og alle deres overtrædelser.....og lægge dem på bukkens hoved og så sende den ud i ørkenen ved en mand, der holdes rede dertil.” (3.Mos.16.21-22). Folkets synder bliver på denne måde overført til (projiceret over på) geden, der derefter drives bort, og symbolsk udfører egoets misvisende metode til at befri os fra vore synder.

Vores oplevelser i hverdagen er fyldt til overflod med eksempler på denne proces: Ham der får en røffel af sin chef, og kommer til at føle sig mindreværdig og utilstrækkelig, og kommer hjem til børnene om aftenen og råber ad dem, og anklager dem for præcist de fejl han selv har; baseballstjernen, der efter at have langet ud efter en anden i et kritisk øjeblik, kommer ud på bænken og vredt sparker til vandkøleren i selvforagt; den dovne student der ikke læste, og dumper til sin eksamen og så skælder ud på sin lærer for at give hende sådan en uretfærdig

prøve. Da Gud i den velkendte historie konfronterer Adam og Eva med hvad de har gjort, skyder Adam skylden på Eva, der til gengæld skyder den på slangen. (1.Mos.3.12-1-3).

Historisk ser vi den samme dynamik gennemført af diktatorer, der prøver på at kompensere for deres egne opfattede utilstrækkeligheder ved at forfølge og endog forsøge at udslette dem der bedømmes som utilstrækkelige. Mennesker, der ubevidst tror de er fordømt, har ofte forsøgt at fordømme andre, endog i Guds Navn. Endelig vil mange imperialistiske lande retfærdiggøre deres handlinger ved at anklage andre nationer for at gøre præcist det samme, og endda oprette alliancer med andre imperialistiske lande, for at styrke deres påtagne anti-imperialistiske holdning.

Men alt imens egoet fortæller os, at vrede og angreb vil befri os fra vores skyld, får det i stilhed det sidste ord. Selvom projektion tilsyneladende befrier os fra skyld, forstærkes den i virkeligheden. At skyde skyld på andre, uanset i hvilken form det gøres, må nødvendigvis altid indebære angreb. Et eller andet sted inden i os ved vi, på trods af hvad egoet fortæller os, at vi angriber på et falsk grundlag, for det egentlige problem ligger ikke i andre, men i os selv.

Men projektion vil altid såre dig. Den forstærker din tro på dit splittede sind, og dens eneste formål er at holde adskillelsen gående. Den er kun et redskab egoet har lavet for at du skal føle dig forskellig fra dine brødre, og adskilt fra dem. (T-6.II.3:1-3)

Selvom det på eet plan er sandt at vi alle påvirkes af verden omkring os, er det også sandt at vi er ansvarlige for vores reaktioner på verden, og på det der sker med os. Som Kurset beder os sige til os selv:

*Jeg **er** ansvarlig for det jeg ser.*

Jeg vælger de følelser jeg oplever, og jeg beslutter hvilket mål jeg vil nå.

Og alt hvad der synes at ske mig beder jeg om, og modtager som jeg har bedt. (T-21.II.2:3-5)

I stedet for at skylden skulle være blevet overført til andre, bliver den tværtimod stærkere som et resultat af vores uretfærdige angreb på andre. Dette starter en meget ond cirkel af skyld og

angreb; jo mere vi angriber, jo skyldigere føler vi os, og jo skyldigere vi føler os, jo mere kommer vi til at angribe. Og cirklen fortsætter. Denne tilsyneladende endeløse proces modsiger et populært mundheld; Det er ikke kærlighed der får verden til at gå rundt, det er skyld.

Denne onde cirkel af skyld og angreb afdækker egoets grundlæggende mål, som det altid forsøger at skjule for os. Egoets plan til vores "frelse" er, først at overbevise os om at vi er skyldige, og så forsyne os med midlerne til at undgå skylden. Men dets virkelige mål er at fastholde skylden, for kun det opretholder vores tro på egoet, der er symbolet på adskillelsen fra Gud, der igen er fundamentet for selve egoets eksistens.

Egoets "hemmelige plan" er ansvarlig for det næsten universelle fænomen der forekommer ned gennem historien, for ikke at sige at det forekommer i så godt som hvert enkelt menneskes personlige liv: Den enorme investering i vrede, der fører til behovet for en os-dem orientering, hvor en eller anden må findes til at spille "skurkens" rolle, som vi så retfærdiggør igennem de forskellige moralsystemer. Heri ligger den store tiltrækning i fordomme og diskrimination. Det er grunden til at vi forener os i høje, offentlige ramaskrig, der fordømmer folk der begår visse forbrydelser, eller dømmer offentligt ansatte, der gribes i ulovlige eller uetiske handlinger. I alle sådanne tilfælde vælger vi i virkeligheden at se og angribe vore ubevidste synder i disse syndebukke.

Dette samme behov for at opdele verden i sort og hvidt ligger nedenunder den følelse af befrielse, glæde og triumf vi får, når vi ser en film hvor "de gode" vinder og "de onde" taber. Det ligger også bag den enorme overinvestering i identificeringen med sportshelte, filmstjerner eller ledere i den politiske eller åndelige verden, som vi stiller op imod tilsvarende skurke. Det bør lige nævnes, at selvom mennesker indlysende nok ikke altid gør det de burde, og andre retfærdigt fortjener vores beundring, er fokus i denne sammenhæng på vores *behov* for at se dem på denne måde, ikke på de pågældende personer som sådan. Vinterolympiaden i 1980 tilbød amerikanerne et glimrende eksempel på denne identifikationsproces. Folk der ingen interesse havde i hockey, og sandsynligvis ikke kunne skelne en puck fra en baseball, eller en blå linie fra en rød, blev øjeblikkeligt entusiaster da aviserne fortalte, at USA's underdogs slog det russiske ishockeyhold, der var langt større favoritter. Enten de var bevidst om det eller ikke, oplevede de fleste amerikanerne dette som det godes sejr over det onde.

I 1938 havde amerikanerne en lignende oplevelse, med nogle interessante variationer. Racediskrimination blev legalt tolereret i dette land, og fordomme imod negre var helt

åbenlyse. Men alle amerikanere, både hvide og sorte, samledes omkring den sorte bokser Joe Louis (med tilnavnet "den Brune Bomber") - sytten år før den historiske højesteretsbeslutning om antidiskrimination - da han mørbankede den tyske Max Schmelling i en kamp der blev omtalt under overskriften "Joe Louis knockout Hitler". På den måde kom en hvid racist paradoksalt nok til at slutte sig sammen med de hadede sorte, imod de tyskere de hadede endnu mere. Fordomme fører sandelig til mærkelige forbundsfæller. En endnu mærkeligere variation var, at nazifilosofien var enig i at sorte var underlegne. Men her overgik de politiske fordomme de racemæssige, og derfor endte de amerikanske racister med at identificere sig med de sorte amerikanere imod de tyske racister. Det var ironisk, at Schmelling selv aldrig virkeligt identificerede sig med Hitlers nazisme, og han og hans kone blev til stadighed tvunget til at tale om dette emne efter krigen. Men egoet bekymrer sig aldrig om kendsgerninger, kun om dets egen fortolkning af de kendsgerninger der støtter dets mål.

Vores egos behov for at have en fjende ses meget tydeligt i krigstider, når vi svælger i, og føler os retfærdiggjorte i, at hade fjenden. Lande samler sig om sig selv, og forener sig som eet folk imod den almindelige opposition. En sciencefictionroman, hvis navn og forfatter jeg har glemt, illustrerer denne proces:

USA og Sovjetunionen er en hårsbredde fra en atomkrig, og der synes intet håb om at afværge katastrofen, der vil tilintetgøre hele verden. Pludselig opstår der en endnu større fare: En invasion fra det ydre rum synes overhængende. Medmindre jorden handler øjeblikkeligt, er dens tilintetgørelse sikker. De to supermagter har intet andet valg end at forene sig, for kun ved deres fælles anstrengelser kan invasionen overvindes. Det lykkes for dem og planeten reddes. Men historien har en overraskende slutning, for i virkeligheden var der slet ingen invasion. En større Magt, der så den katastrofe jorden stod overfor, skabte illusionen om angrebet fra det ydre rum for at forene de to fjender. Dens plan var, at de to igennem deres samarbejde ville lære gensidig tillid, og komme til at kende hinanden som venner.

Indiens historie i det 20 århundrede afspejler det samme egoprincip med at forene sig imod en fælles fjende, skønt det her ulykkeligvis havde et andet resultat. I årtier havde hinduer og muslimer kæmpet side om side imod deres fælles fjende Storbritannien. Efter at det endelig under Gandhis ledelse lykkedes dem at få briterne til at forsvinde i 1947, begyndte hinduerne og muslimerne næsten øjeblikkeligt at bekæmpe hinanden. Deres egoer forlangte en fjende, og siden det ikke længere kunne være briterne, tjente de hver for sig den andens behov godt. Som altid i egoets univers havde intet forandret sig, undtagen ansigterne.

Opfattelsen af os-dem verdenen er en spejling af vores egen indre splittelse, idet egoet stiller op til kamp imod vores åndelige Selv og Gud. Denne splittelse projiceres ud på verden, hvor vi angriber "fjenden" udenfor, fremfor at se den i os selv. Selvom det ofte udtrykkes i socialt acceptable former, er vores behov for at finde sydebukke for had overvældende. Det er skræmmende at observere vores bortrationaliseringer af vreden. Den religiøse og politiske forfølgelses historie har givet os talrige vidnesbyrd om det had, der har været skjult bag kærlighedens og fredens sprog. Forklaringen på en sådan tilsyneladende uforståelig adfærd ligger ikke i disse menneskers iboende ondskab eller synd, men i deres ubevidsthed om den skyld der med held er blevet fornægtet og projiceret. Vi, der lever i en psykologisk set mere sofistikeret tidsalder, bør ikke lade os friste til at se med selvtilfredshed på disse rædselsperioder med en "helligere-end-her" holdning, men skulle hellere se på vores egen liste med rædsler - kernevåbenkapløbet, holocaust, supermagtskonflikten, diskrimination, politiske forfølgelser og tortur - og tilgive os selv vore illusioner og fejltagelser.

En logisk følge af skyld/angrebs cirklen, og lige så ondartet i sine virkninger, er det der følger af os-dem-tankegangen: Angreb/forsvars-cirklen. Den tjener på forbilledlig vis egoets formål, fordi den fastholder skylden sikkert og intakt nedenunder slagmarken. Vi har set hvordan frygt med nødvendighed følger af skyld, fordi vi ubevidst tror vi vil blive straffet for vore synder. Når vi har projiceret vores skyld over på andre ved at angribe dem, og gøre angrebet virkeligt, tror vi de vil gøre det samme ved os, og tror ubevidst at deres angreb er fuldstændig retfærdigt på grund af vores egne uretfærdige handlinger. Fordi vi forventer at de vil svare igen med samme mønt, bygger vi forsvar imod det vi søger at overbevise os selv om er totalt uretfærdige angreb på vores uskyld. Jo mere vi forsvarer vores uskyld, imens vi på et andet plan tror vi er skyldige, jo mere forstærker vi skylden, og puster til ilden i denne cirkel. Når vi finder en partner i denne egosindssyge, forstærker skylden og frygten hinanden i begge parter, og vi angriber hele tiden i selvforsvar. Det gør ingen forskel om den anden part faktisk angriber eller ikke. Det tror vi ubevidst de vil, fordi vores egen skyld har gjort os sårbare og bange for gengæld. Derfor bliver vi på vores post, af frygt for at fjenden, der ses udenfor os selv, skal angribe os.

Det er som om en cirkel holder det fast, hvori en anden cirkel har bundet det, og endnu en inden i den, indtil der hverken er håb om eller mulighed for flugt. Angreb, forsvar; forsvar, angreb bliver de cirkler sindet kører rundt i alle døgnets timer, og som binder

det med tunge bånd af stål belagt med jern, og som vender tilbage blot for at begynde igen. Der synes ingen pauser eller afslutning at være på det stadig strammere greb om sindets indespærring. (A-dI.153.3)

Alt imens ligger den virkelige fjende sikkert skjult indeni. Som en af figurerne i Walt Kelly's komiske tegneserie "Pogo" udbryder: "Vi har mødt fjenden, og det er 'os'sen'".

Det igangværende kernevåben-kapløb viser et grelt billede af hvor langt denne form for sindssyge kan bringe os. De pågældende nationer bygger hele tiden nye forsvarssystemer, helt hinsides fornuftens grænser, på grund af frygt for hvad andre nationer kan finde på at gøre. Truslen om angreb forstærker andre nationers frygt, der så må forsvare sig selv, med den samme virkning. Resultatet er en spiral af frygt, der ikke synes at have nogen menneskelig løsning, undtagen global tilintetgørelse.

Specielle Kærlighedsforhold

Der findes sandsynligvis ikke noget mere lumsk middel i egoets plan til at frelse os fra vores skyld, end speciel kærlighed, for den forekommer snedigt som noget den ikke er, og skjuler det den faktisk tilbyder. Der er i almindelighed ingen der tager fejl af specielle hadforhold, men hadet, der er skjult i speciel kærlighed ses ikke let, og derfor er skylden nedenunder hadet dobbelt beskyttet. Kurset siger:

Det specielle (kærligheds)forhold har den mest imponerende og bedrageriske ramme af alle de forsvar egoet anvender. Dets tankesystem tilbydes her, omgivet af en ramme så tung og kunstfærdig, at billedet på det nærmeste bliver borte i den imponerende struktur. (T-17.IV.8:1-2)

Vi har set, at noget af det der er karakteristisk ved skyld er, at den inkluderer troen på at der mangler noget i os, der aldrig kan blive udfyldt; der er en ufuldstændighed, der for evigt er uden håb om at blive hel. Det er det Kurset omtaler som knaphedsprincippet. Skylden fortæller os, at det er vores retfærdige skæbne at blive ved med at føle os tomme og sårbare, og være nådesløst overladt til en ond og truende verden. Som resultat siger vi til os selv: "Jeg

kan ikke længere holde ud at føle mig så værdiløs eller mindreværdig. Smerten forbundet ved at holde mit liv ud, når jeg er sådan en fiasko er overvældende, og den frygt og angst dette vækker er for meget for mig”.

Det er det øjeblik egoet har ventet på. Efter først at have overbevist os om at skyld er virkelig, kan det nu indtage rollen som frelser for os. Fordi vi er helt desperate af frygt griber vi ivrigt de tynde strå egoet tilbyder os, og disse strå kommer uundgåeligt i form af forhold. Egoet siger sådan her: “Hvis det er så forfærdeligt det du føler indvendigt, og der intet håb er om at din skyld bliver ophævet, så lad os finde svaret udenfor”. Kurset siger det på denne måde: “Alle som kommer, må nødvendigvis endnu have et håb, en eller anden illusion som endnu lever, eller en drøm om at der er noget udenfor ham selv, der vil bringe ham lykke og fred.” (T-29.VII.2:1)

Og når vi så følger egoets råd, starter vi på en endeløs søgen for at finde fuldstændighed og tilfredsstillelse udenfor os selv. Den trøst vi ikke kan finde i det indre morads af synd, skyld og frygt, skal vi finde i andre mennesker. Processen følger denne grundlæggende formel: “Jeg har visse specielle behov eller mangler, der ikke kan tilfredsstilles indeni mig selv eller af Gud, og uden hvilke jeg ikke kan finde fred eller blive lykkelig. Men du, en speciel person med specielle egenskaber og kvaliteter, kan opfylde mine behov. I dig finder jeg min egen fuldstændiggørelse, og din kærlighed, støtte og anerkendelse beviser at jeg er værdifuld, og ikke er det værdiløse væsen jeg selv tror jeg er.”

For egoet gør det ingen forskel hvem der konkret udfylder denne plads i skemaet. Dem der udfylder denne funktion med at gøre os fuldstændige er dem vi elsker. Og når vi så er i stand til at gøre gengæld, ved at udfylde uopfyldte specielle behov i dem, har vi egoets version af et “forhold indgået i himlen”, den gensidige opfyldelse af behov som verden ofte anser for virkelig kærlighed. Som det beskrives i Kurset:

Det “bedre” selv egoet søger, er altid et som er mere specielt. Og hvem som helst der synes at besidde et specielt selv, “elskes” for det som kan tages fra ham. Hvor begge partnere ser dette specielle selv i hinanden, ser egoet “en forening indgået i Himlen”. (T-16.V.8:1-3)

Men en nøjere undersøgelse af disse forhold, viser dem som det de virkeligt er: Forhold indgået i helvede. De er grundlagt, ikke på kærlighed og at dele virkeligt, men på synd og

skyld, med frygt som den primære begrundelse. De er en kontrakt forseglet i blod, uanset hvor ubevidst handlen er gjort: “Så længe du, min specielle kærlighed, fortsætter med at handle så mine behov opfyldes, og jeg kan undgå min skyld, vil jeg elske dig og gøre gengæld, og hjælpe dig med at undgå din smerte ved at opfylde dine specielle behov. Men himlen stå dig bi hvis du skulle ændre dig, eller ikke længere opfylde din del af overenskomsten.” Det er denne sidste del af sætningen der gør “kærligheden” til skamme, og afslører hadet der lurder nedenunder den, som er en projektion af det had vi føler for os selv.

Hvis andre, set fra egoets synspunkt, er værdifulde for os fordi de beskytter os imod vores skyld, bliver det bydende nødvendigt for vores sindsro, at de fortsætter med at udfylde denne funktion. Den mindste afvigelse fra arrangementet, vil være en trussel om at den angst vi har forsøgt at skjule, vil bryde frem. Vi må så gøre alt hvad der står i vores magt for at de vender tilbage til deres oprindelige funktion som beskytter af vores fred. Dette gøres med egoets våben par excellence: Manipulation af skyld. Vi prøver på at gøre vores specielle kærlighedspartnere skyldige i at de ikke længere bryder sig om os, så de vil ophøre med deres syndige handlinger - som vi bedømmer dem - og atter udfylder deres rolle som den der frelser os fra vores skyld. Det bliver nu deres skyld at vi har det så dårligt, og er så bange for at se dette billede af os selv.

Det er grundlaget for den jalousi og besiddertrang der er karakteristisk for specielle kærlighedsforhold, og betydningen af det velkendte ordsprog: “Two is company; three’s a crowd”. (to er selskab, tre er en flok (een for mange)). Siden vi har sat vores håb om at blive frelst til denne ene specielle person, vil opmærksomhed den pågældende placerer andetsteds være taget væk fra os. Hvis kærlighed deles har vi mindre af den, og derfor må denne kærlighed vogtes skinsygt, og beskyttes, så ikke en andens gevinst bliver vort eget tab. At den specielle kærlighed lukker ude, står i modsætning til at virkelig kærlighed deler alt med alle, omfatter alt og alle og ikke har brug for beskyttelse.

På den måde ser vi det specielle hadforhold afsløret nedenunder kærlighedens facade; den nu velkendte projektion af skyld. Dette skift fra kærlighed til had igennem manipulation af skyld, er velkendt som det “jødiske mor syndrom”, selvom dets virkemåde næppe er begrænset til mennesker af jødisk herkomst, eller til mødre for den sags skyld.

Forældre vil ofte vende sig til deres børn, for at få opfyldt deres specielle behov og give deres liv mening og formål, som de mangler når de føler sig mindreværdige eller værdiløse, og ikke længere modtager den støtte fra hinanden som de gjorde engang. Så overinvesterer de i deres

børn, der på en måde bliver forlængelser af dem selv, og som de så bliver afhængige af for at få værdi og mening i livet. Hvis børnene så afviger fra forældrenes forventninger, kommer forældrenes utilstrækkelighed frem i lyset, og det må forældrene forsvare sig imod for enhver pris. Den pris der uundgåeligt må betales for det er, at skylden lægges på børnene, og heri finder vi det berygtede og velkendte forældre-besidder-syndrom: “Hvordan kunne du gøre det imod os? Er det sådan du betaler os tilbage for al den kærlighed vi har givet dig, og for alt det vi har ofret for din skyld? Hvorfor kan du ikke være som du var før - venlig, betænksom, uselvisk, følsom, kærlig, omsorgsfuld og god?”.

Hvis børnene vender tilbage til det oprindelige “arrangement”, og opfylder forældrenes behov - krav - vendes hadet til “kærlighed” og alt er som før. Men hvis bruddet opretholdes, vil båndet fortsætte, men den sammenbindende kraft vil være skiftet fra kærlighed til had, og centrum i forældrenes liv vil blive deres børns utaknemmelighed. På samme måde vil forældrenes ufølsomhed og mangel på forståelse, blive børnenes erstatning for den specielle kærlighed de engang modtog som belønning for at være “gode”. Set fra egoets synspunkt er intet i virkeligheden forandret, for det velsigner begge former for specielhed. Symbolet på kærlighed er byttet væk for symbolet på had, imens den underliggende skyld er bevaret i sikkerhed imod at blive afsløret. Hvis skyldmanipulationen ikke virker - dvs. hvis den anden ikke reagerer og kommer tilbage i folden, og gør som ønsket - har egoet ingen anden udvej end at smide den pågældende overbord, og finde en anden. “En anden kan findes” (AdI.170.8:7) fortæller Kurset os, når “egoet starter (det) ud på en endeløs, utilfredsstillende kæde af specielle forhold, som er smedet af vrede og kun helliget een eneste sindssyg tanke: Jo mere vrede du investerer udenfor dig selv, jo mere sikker bliver du.” (T-15.VII.4:6). Den hurtighed hvormed kærlighed vendes til had når hvedebrødsdagene er forbi, kan forstås endnu tydeligere, når vi yderligere tilføjer to kendsgerninger om hvordan speciel kærlighed forstærker skyld.

Hvis den andens betydning i et specielt kærlighedsforhold er at beskytte os imod vores skyld, vil denne person u-undgåeligt blive et symbol på vores selv-had. Uden denne betydning ville egoet ikke have noget formål med forholdet, og derfor kan vi end ikke tænke på denne anden person uden ubevidst at associere ham/hende med vort eget mindreværd, følelsen af værdiløshed og specielle behov. På samme tid som vores bevidste del af sindet takker Gud for at sende os denne vidunderlige gave, der betyder frelsen for os, og vi fyldes af tanker om fred, kærlighed og veltilfredshed, når vi er sammen med, eller blot tænker på denne specielle

person, minder vores ubevidste sind os stille om vores skyld, der var grunden til behovet for dette forhold. Sådan ser vi beviset på det velkendte psykologiske princip om, at afhængighed avler foragt. Vi ender med at angribe og hade præcist dem vi er afhængige af for at få hjælp, fordi det er den foragt vi nærer for os selv vi bliver mindet om igennem den anden.

Så vil vores behov for speciel kærlighed kræve, at vi er konstant årvågne, så den anden ikke skejer ud og forvilder sig væk fra “dydens snævre vej”, så vores kærlighed, som vi har set, hurtigt vender sig til had. Vores “elskede” ender således med at blive intet mindre end en yderligere forstærker af vores skyld, fremfor den der befrier os fra den. Dette illustrerer det vigtige princip der fremsættes i Kurset: “Det er afgørende at forstå, at alle forsvar *gør* det de vil forsvare.” (T-17.IV.7:1). Selvom forsvarerne er udformet til at beskytte os imod frygt og skyld, forstærker de dem blot, og fremkalder selve det egoet fortæller os de beskytter os *imod*. Til sidst er der måske den mest grundlæggende kilde til skyld i disse specielle forhold: At udnytte andre til at opfylde vores behov. Egoet er fuldstændigt ligeglad med dem det udnytter til at tjene sine formål, og totalt ufølsomt overfor deres velfærd. Set fra egoets synspunkt er vores eneste interesse i mennesker hvordan de opfylder dets skjulte formål, som er at opretholde skyld igennem projektion. Vores interesse for og samkvem med andre skyldes ikke ægte interesse for dem som mennesker, og tiltrækning til det himmelske lys der skinner fra dem, men snarere deres specielle kvaliteter der matcher vore egne specielle behov. Hvis først disse kvaliteter er forsvundet, og vi med Hamlets ord finder “metal mere attraktivt”, smider vi dem overbord, og går videre til grønnere enge. Dette misbrug af andre simpelthen som redskaber til at opfylde behov, kan ikke andet end forøge skylden, og tilskynde os endnu mere til at “beskytte” os selv igennem flere specielle forhold. Det er grunden til at Kurset beskriver specielle forhold som skyldens hjem.

Det er denne “upersonlige” egenskab, der kan få symbolerne på specielt had og speciel kærlighed til at forandres med en så overraskende hurtighed, som det f.eks. sås ved slutningen af 2’ verdenskrig. Amerikas allierede, Sovjetunionen, blev fjenden næsten med det samme i den kolde krig der fulgte lige efter, hvorimod fjenden Japan blev en betroet allieret, ligesom Vesttyskland. Fjendtlighedsindede soldater har også oplevet denne dynamik når omstændighederne pludseligt har bragt dem sammen. Når de opgiver deres rolle med at forsøge at tilintetgøre hinanden, kan to mænd pludseligt opdage at de har mere til fælles end ellers. De er begge to bange, vrede, ensomme og hævngherrige, og i den situation de deler opdager de, at fjenden er blevet deres broder. Når vi “fristes til at angribe en broder, og

opfatte symbolet på din (vores) frygt i ham.” bør vi huske den gave der tilbydes os, så vil vi “pludseligt se ham transformeret fra fjende til frelser; fra djævel til Kristus.” (A-dI.161.12:6) Dette pludselige skift blev set på en ganske usædvanlig måde hos de tidligere Brooklyn Dodges fans. For mange indbyggere i Brooklyn var centrum for deres verden Dodges, og dette specielle kærlighedsforhold blev intensiveret af det had de følte for rivalerne på den anden side af floden, the New York Giants. Disse følelser gik ret dybt, så meget, at en diskussion på en bar over de respektive holds fortjenester engang endte med, at en mand skød og dræbte en anden. I 1950erne havde the Giants en kaster, Sal Maglie, der var en særlig ond skæbne for Dodges. Ikke alene syntes han altid at spille op til sit bedste imod dem, men han kastede også helt formidabelt. Hans tilnavn var “barberen” på grund af de “tætte barberinger” han gav modstandernes slåere, når han kastede bolden faretruende tæt på deres hoveder. Hans navn var bandlyst i Brooklyn. Man kan forestille sig den vantro og forvirring der opstod, da Maglie blev solgt til Dodges. Problemet for Dodgesfans var indlysende. Men på grund af egoets iboende mangel på interesse i mennesket, var brooklynnerne i stand til at foretage dette skift fra had til kærlighed med overraskende lethed. Efter nogle få dage var det som om Maglie altid havde været Dodge. Da han senere i finalen kastede en “no-hitter”, blev han praktisk taget kanoniseret som helgen i Brooklyn.

Vi kan opsummere meningen med det specielle forhold ved at tænke på et syltetøjsglas, fyldt ca. en fjerdedel med pulverkaffe. Glasset repræsenterer vores selvopfattelse, eller den måde egoet ser os på, og kaffen symboliserer vores skyld, som egoet har overbevist os om er vores fundamentale virkelighed.

Egoet lærer os at undgå denne skyld for enhver pris, ellers vil vi blive overvældet og tilintetgjort. Så vi fornægter eller fortrænger vores selvhad, og presser kaffen ned i bunden af glasset, som repræsenterer vores underbevidsthed. Når vi først har accepteret egoets ideer som sande, har vi forpligtet os til at fastholde fornægtelsen af skylden, så den kan blive på bunden af glasset. Det der fører til at vi har held med det er et sikkert låg, som nu bliver de specielle forholds funktion. Så længe vi er i specielhed, vil den skyld vi projicerer ud på andre være “sikkert” begravet i vores sind. De specielle partnere - det være sig had eller kærlighedspartnere - er vores låg, så længe de spiller skyldens spil. Hvis de ikke går med på det, begynder låget på vores glas at blive skruet af. Skylden begynder at dukke op i vores bevidsthed, og vi går i panik, som egoet har lært os vi skal. Stadig ifølge egoets tankesystem har vi intet andet valg end at få låget skruet tæt til igen, og manipulere partneren ved hjælp af

skyld. Hvis det mislykkes, må vi smide låget væk, og finde en anden partner, der nu kan udfylde den funktion for os.

Egoets måde at anvende fortiden på

Egoet prøver på at retfærdiggøre sine projektioner i specielle forhold ved at fordreje opfattelsen, og få os til kun at se mennesker ud fra fortiden, og gøre dem til det det ønsker de skal være. Selvom vi oplever det som det modsatte, er opfattelse et relativt fænomen. Den gengiver ikke et konstant eller absolut billede af verden omkring os - det der forekommer som kendsgerninger om det materielle univers - men opfattelse er derimod en *fortolkning* af den verden vi lever i, der således faktisk bliver en uvirkelig verden. Kurset siger om dette: “Opfattelse indebærer altid et eller andet misbrug af sindet, fordi den fører sindet ind i områder af usikkerhed. (T-3.IV.5:1) og “Opfattelse er en fortløbende proces af accept og forkastelse, organisering og reorganisering, skift og forandring.” (T-3.V.7:7)

Fysiologiske psykologer har vist, hvordan vores opfattelser fordrejes og begrænses af selve vort sanseapparats struktur. Hunde kan f.eks. høre lyde der er uhørlige for os. Vores lugtesans er ikke nær så udviklet som dyrs, der er afhængige af denne sans for at kunne overleve. For synet ser det ud som om parallelle linier vil mødes i et eller andet fjernt punkt, sådan som med himlen og havet i horisonten, uanset de grundlæggende geometriske principper; og vi lærer allesammen meget tidligt i livet, at korrigere for det bogstaveligt talt omvendte billede af den ydre verden der kastes op på vores retina. Men til vort formål her er de psykologiske fordrejninger vi indfører i vores opfattelse langt vigtigere. Freud var den første, der på dette område systematisk påviste, at den verden vi oplever ikke er som den ser ud til at være; at vores opfattelse og teoretiske forståelse af virkeligheden påvirkes og endog drastisk forvanskes af uløste konflikter *der end ikke er os bevidst*. Disse skjulte komplekser projiceres ud på verden, og virker som et filter vi ser igennem. På den måde kan vores opfattelser ofte afspejle vores ubevidste behov og frygt.

F.eks. kan mennesker der er faret vild i ørkenen, på basis af deres behov for vand forestille sig at de ser en oase, og endda tro at de hører lyden af rindende vand. Et barn der er bange kan i mørket “se” spøgelser og drager angribe sig. Endelig kan tilstedeværelsen af en intens

skyld faktisk få mennesker til at tro, at der er hviskende stemmer der taler om dem, eller at der går nogen bag dem og spionerer.

Denne grundlæggende proces med at vore behov påvirker vores opfattelse virker hele tiden, både i de normale dagligdagssituationer og i de unormale. Vi fortolker konstant information vi modtager fra vore sanseorganer, og disse fortolkninger er nødvendigvis baseret på fortidige erfaringer. Vi kunne slet ikke opfatte uden fortiden, for uden den ville vi ikke have noget grundlag for at organisere og forstå den enorme mængde sensoriske stimuli der kommer til os. Uden min tidligere erfaring med en kop, ville jeg f.eks. ikke vide om den kunne indeholde min te, for ikke at tale om hvad den er. Og mit behov for at drikke ville begrænse min opfattelse til koppens udnyttelsesaspekt; en keramiker ville se helt anderledes på den samme ting. På samme måde ville en skål med frugter fremtræde på en måde for en sulten person, og på en helt anden måde for en Cézanne, for hvis syn den ville blive transformeret til en kreativ blanding af farve, form og forhold. I den klassiske japanske film *Rashomon* udforskedes disse opfattelsesmæssige fordrejninger igennem en voldtægt og ægtemandens død, præsenteret fra de forskellige synspunkter; voldtægtsmandens, hustruens, ægtemandens (igennem et medium) og en brændesamlers. Det var som så man en helt anden hændelse i hvert tilfælde.

Den proces, at projektion laver opfattelse, er en grundlov for sindet: Det vi ser inden i bestemmer det vi ser udenfor. Denne proces bestemmer hvordan vi opfatter verden, og hvordan vi reagerer på den. Vi ser først indad, og projicerer så ud på verden hvad vi har set. Selvom vi ikke kan undgå at projicere, vil resultaterne i høj grad afhænge af den brug vi ønsker at gøre af det. Kurset skelner imellem to typer af "projektion". Den ene kaldes "udvidelse", og beskriver udvidelsen af Guds Kærlighed, der er accepteret indeni. Den anden: "Den forkerte anvendelse af udvidelse, nemlig projektion, finder sted når du tror på at en eller anden tomhed eller mangel eksisterer i dig, og at du kan fylde den med dine egne ideer i stedet for med sandhed. (T-2.I.1:7). Egoets hensigt er altid at fordreje en situations aktuelle virkelighed for at projicere skyld eller mangel, og retfærdiggøre sit angreb. Da dets mål er at fastholde skylden, som kun har mening i forhold til det der er sket tidligere, lærer det os at overse nuet ved at forholde os til alle situationer ud fra fortidens perspektiv, som indeholder vore synder. Egoet bebrejder os disse synder igennem skylden, og på den måde beskyttes den imod korrektion, der kun kan komme i nuet.

Vi kan se hvordan dette virker i specielle forhold. I specielle hadforhold udnyttes den hadede persons fortidige fejltagelser til at retfærdiggøre angrebene med. Alle fejltagelser, uanset hvor små de er, bliver systematisk opstillede for at opbygge sagen imod ham. Ikke en eneste lille stump bevis overses af egoet, for at det kan opretholde den dom om skyld det allerede har afsagt. I disse forhold vælges folk ubevidst på grund af deres sårbarhed, så deres fortid kan udnyttes til at retfærdiggøre projektionen, og man derved kan overse hvad som helst, der ville forandre dommen til ikke-skyldig. Kurset omtaler disse specielle hadpartnere som "skygger fra fortiden", der repræsenterer det onde du tror blev gjort imod dig. Du bringer dem kun med dig for at du kan gengælde ondt med ondt, i det håb at deres vidnesbyrd vil sætte dig i stand til at tænke på en anden som skyldig, og ikke skade dig selv..... Skyggefigurerne taler altid for hævn, og alle forhold de går ind i er totalt sindssyge. Uden undtagelse har disse forhold det formål at udelukke sandheden om den anden, og om dig selv. Det er derfor du i begge ser noget som ikke er der, og gør begge til slaver af hævn. Og derfor, at hvad som helst der minder dig om dine fortidige beklagelser tiltrækker dig, og synes at gå under navnet kærlighed, uanset hvor forvrængede de associationer som fører dig til forbindelsen måtte være. (T-17.III.1:9-10; 2:2-5.)

I specielle kærlighedsforhold er det vore egne fortidige synder der huskes bedst, så de kan få syndsforladelse af en anden der er helligere end vi selv. Behov der ikke er blevet opfyldt i fortiden, og som man stadig klynger sig til, kan nu opfyldes af en andens kærlighed eller omsorg. F.eks. er det sandsynligt, at en mand, der stadig har behov for og ønsker en moders kærlighed og beskyttelse, vil blive tiltrukket af kvinder der har behov for at være mor og beskytter for en mand.

Egoets stærke behov for at holde fast ved skyld, og for hele tiden at forstærke den, opfyldes igennem det princip der kendes som "selvopfyldende profeti". Her bliver det vi er mest bange for, der har sin rod i skylden, der "med rette" fortjener angreb og straf, ofte realiseret og fremkaldt af frygt, selvom vi ikke er bevidst om den rolle vi selv har spillet i det katastrofale resultat. Egoet har med held "fået gennemført" udfaldet, selvom vi tror det er blevet påført os af kræfter udenfor vores kontrol. F.eks. begynder et ubegrundet rygte om, at en vis bank ikke længere er solvent, at sprede sig. Indlånerne begynder at trække deres penge ud, og bringer inden længe banken til faktisk at krakke. En forælder, der er overbevist om, at et barn ikke vil kunne fungere ordentligt i verden, beskytter det måske vedblivende og behandler det

som en baby så meget, at sønnen vokser op til at blive en “mors dreng”, der er meget bange for om han kan klare sig alene, og mangler tillid til sine evner til at leve som en “mand”.

Det er næsten den samme proces der foregår når vi opfatter nuet ud fra fortiden. Fordi folk tidligere har reageret på bestemte måder, eller situationer har udviklet sig efter visse veldefinerede mønstre, forventer vi at det samme vil ske lige nu. Faktisk kan vore forventninger føre til at vi opfører os på en måde der fremkalder det. Det illustreres ganske godt af en historie der fortælles af den populære komiker Danny Thomas.

En mand kører afsted på en øde landevej sent om natten, og punkterer på det ene dæk, og opdager til sin skræk at han ikke har en donkraft. Da han er helt udenfor lands lov og ret bliver han helt ude af sig selv, indtil han kommer i tanker om at han kørte forbi en gård adskillige kilometer tilbage. Han har ikke andet valg end at begynde at gå tilbage mod gården, for at låne en donkraft af gårdmanden. Som han går afsted uden at være klar over hvor langt han skal gå, bliver han ved med at spekulere på hvad der kan ske: Måske er der ingen hjemme; gårdmanden har ikke nogen donkraft; eller værre endnu, gårdmanden bliver måske så opbragt over at både han selv og familien bliver vækket midt om natten, at han smækker døren i for næsen af ham. Det er denne sidste mulighed manden hager sig fast i. Efterhånden som han nærmer sig gården, har han fået overbevist sig selv om at gårdmanden nægter at hjælpe ham. Til gengæld bliver han selv rasende over gårdmandens mangel på høflighed og almindelig venlighed, og på det tidspunkt hvor han når gårdens hoveddør har han fået arbejdet sig selv ind i et selvretfærdigt raseri over det han nu tror vil være gårdmandens reaktion. Han banker på døren, og efter kun et par minutter kommer gårdmanden ud. Før han endog har en chance for at sige noget, skriger manden ind i ansigtet på gårdmanden: “Behold din åndsvage donkraft”, og stormer væk.

I historien har manden projiceret sin frygt for situationen over på gårdmanden, og gjort den virkelig i sit eget sind. Ved at reagere på sine projektioner som om de var virkelige, blev de virkelige, og fremkaldte selve den ting han frygtede mest: Ikke at få en donkraft. Denne dynamik er helt almindelig; vi forårsager ofte selve de situationer der gør os ulykkelige og elendige uden at være bevidste om vores andel i processen.

Selvom visse vanemønstre er indlysende nødvendige for vores tilpasning til det fysiske univers - man forestiller sig f.eks. at man ville være nødt til at undersøge hvert eneste trin imens vi går ned ad en trappe - bliver de uhensigtsmæssige når vi skal forholde os til verden på et psykologisk plan, hvis vi bliver rigide, bange og tilfredse med “sådan som tingene altid

har været”, og modvillige overfor forandringer i os selv, eller er imod at være åbne overfor forandringer i andre. Ved denne uvillighed til at overveje et skift i vores opfattelse, bliver fortiden projiceret ind i fremtiden, og nuet fortrænges. Det er på den måde vores projektioner giver os et forvrænget syn på virkeligheden, og gør det umuligt at se os selv eller andre som vi virkelig er. Så opfatter vi igennem et filter, der består af vore egne behov og ønsker, som gør andre til billeder og til noget der ligner det vi ønsker de skal være.

At mennesker, der tildeles de specielle hadroller (fjenden), eller de specielle kærlighedsroller (frelser-afguder) vi får dem til at spille, ikke er det de forekommer som, bliver smukt fremstillet i den berømte film Troldmanden fra Oz. Den hadede Wicked Witch of the West, som fylder Dorothy og hendes veninder med så stor frygt, er ikke andet end et stykke grøn sæbe, der smelter når der bliver hældt kogende vand på det. Den store, vidunderlige troldmand, der er genstand for ærefrygt og beundring, viser sig at være en sagtmodig lille mand, der står foran et linsesystem der forstørrer ham, omgivet af alle mulige slags overnaturlige effekter. Figurerne i Oz er naturligvis en del af Dorothys drøm. Men det er figurerne i vores egodrøm også. Vi befolker den med projicerede billeder af vores skyld og frygt, og glemmer så at vi selv har fundet på dem. På den måde antager objekterne for vores specielle forhold proportioner de ikke har i virkeligheden. Men når vi er i drømmen tror vi de er virkelige og handler derefter, og flytter figurer omkring som skakbrikker for at opfylde vore behov på ethvert givet tidspunkt. Når vi først hælder sandhedens vand over deres tilsyneladende virkelighed, forsvinder det illusoriske billede eller afguden “ind i den intethed hvorfra det kom.....” (H-13.1:2).

Sammenfatning

Egoets fundament er baseret på skam, skyld og frygt. Vores tro på at vi er født syndige, og er i en tilstand af adskillelse og fremmedgørelse der synes udenfor korrektion fra både Himlen og jorden, får os til at opleve skyld over det vi tror vi har gjort, og endnu mere grundlæggende over det vi tror vi er. Som et resultat af denne følelse af grundlæggende at være forkert og at gøre det forkerte, vil vi frygte den straf vi er sikre på vil komme som det vi retfærdigvis fortjener. Vi synes at være hjælpeløse overfor denne grundlæggende angst og rædsel, der er den uundgåelige følgesvend til troen på at vi er skyldige.

Egoet tilbyder os en vej ud af dilemmaet, som forstærker det. Det overbeviser os om, at vejen til frihed for skylden er at projicere den over på andre. Det gør vi hovedsagelig på to måder: Enten ved at gøre andre skyldige for vore egne synder, en projektion vi retfærdiggør igennem vrede (specielle hadforhold), eller ved at fornægte vores følelse af ufuldstændighed og prøve at finde fuldstændighed igennem en anden, og opretholde dette arrangement ved at manipulere med skyld (specielle kærlighedsforhold). Men begge former medfører det de skulle være forsvar imod. Angiveligt ses de som måder at undgå frygt eller at blive fri for skyld på, men tværtimod forstærker de faktisk oplevelsen af disse, og den deraf følgende frygt driver fortsat hele processen endnu længere væk fra bevidstheden, og gør det umuligt at ophæve den. På den måde fastholder egoet sit greb om os.

Kapitel 2

HVAD ER TILGIVELSE

Helligånden

Det spindelvæv af forsvar egoet har spundet omkring sig selv, hvor frygt forstærker frygt, synes at medføre at skyld i evighed forbliver i sikkerhed udenfor helbredelse. Den er så godt skjult bag egoets beskyttelsesforanstaltninger, hvoraf de specielle forhold er de højst udviklede, at det er bogstaveligt talt umuligt for os at forholde os direkte til vores skyld. Fordi det er os der har lavet skylden, og derefter lavet en verden der beskytter den igennem vores identifikation med verden, kan det ikke være os der fjerner den. Vi behøver hjælp udefra, fra noget udenfor egoets tankesystem, meget på samme måde som en mand der er ved at synke ned i kviksand har brug for hjælp fra en der står på fast grund, udenfor kviksandet, til at række ind og trække ham ud. Denne hjælp er Gud, Der sender Sin Helligånd ind i vores verden for at føre os ud af den.

I det øjeblik adskillelsen syntes at ske skabte Gud Helligånden, der bliver beskrevet som "kommunikations-leddet imellem Gud Faderen og Hans adskilte Sønner" (T-6.I.19:1). Helligånden repræsenterer Soningsprincippet, der ophæver egoet ved at helbrede troen på at

adskillelsen er virkelig. Det er den fejltagelse der kaldes synd, men som Gud ved aldrig skete i virkeligheden. "Ideer forlader ikke deres kilde" (T-26.VII.4:7): Vi er en ide i Guds Sind, og det der kommer af Gud kan aldrig forlade Ham. Igennem Helligånden, der er nedlagt i vore adskilte sind af Gud, forbliver forbindelsen med vores Skaber ubeskadiget. Hvis vi forbliver forenet med Gud igennem Hans Ånd, kan vi ikke være adskilt fra Ham. På den måde blev adskillelsen ophævet i det samme øjeblik som den syntes at finde sted.

Men adskillelse er kun et tomt rum, der ikke lukker noget inde, ikke gør noget, og er lige så immaterielt, som det tomme rum imellem bølgerne i kølvandet fra et skib, der sejler forbi. Og dækket lige så hurtigt som vandet strømmer sammen for at udfylde tomrummet, og bølgerne dækker det når de mødes. Hvor er tomrummet imellem bølgerne når de er forenede og har udfyldt rummet, som syntes at holde dem adskilt en kort tid? (T-28.III.5:2-4)

Derfor er Helligånden, Stemmen for Gud, den del af Gud der udstrækker sig til egoverdenen. Når Han forener Sig med os der, hjælper Han os med at glemme egoets lektioner og huske Guds eneste sandhed, som er at vi stadig er som Han skabte os: Eet med Ham og hele skabningen. Tilgivelse er Helligåndens storartede undervisnings- og hjælpemiddel til at gennemføre denne ophævelse, og er erstatningen for egoets anvendelse af forhold. "Forløsningen er nedlagt i korsfæstelsen" (T-26.VII.17:1) siges det i Kurset, for i selve arnestedet for vores sygdom - som er vore ødelæggende, specielle forhold - har Gud sået helbredelsens frø. Dette frø er tilgivelse, som er velsignet af de kærlighedens vande Helligånden bringer os fra Gud.

Helligåndens Formål med Forhold

Den skyld vi projicerer ud på andre, er den samme skyld som vi nærer i os selv. Hvis man forestiller sig at man er en filmfremviser, er vores skyld den film der konstant kører igennem maskineriet i vores sind. De mennesker der bevæger sig henover lærredet foran os, ses filtreret igennem denne projicerede skyld. De personlige egenskaber vi synes er mest ubehagelige vil vi se i andre, og angribe dem der, i stedet for at indrømme vores virkelige

følelser for os selv. F.eks. kan en overvægtig person synes at andres fedme er en kilde til virkelig væmmelse; eller en forælder der har svært ved at beherske sig bliver måske rasende over at høre om overgreb på børn. Det er dog ikke altid en andens specifikke adfærdsform vi identificerer os med, men dens underliggende betydning. F.eks. reagerer en kvinde, der bliver rasende over sin mands drikkeri, ikke nødvendigvis på en latent trang til alkoholisme i sig selv, men måske snarere på ægtefællens forsøg på at undgå visse personlige problemer ved at drikke, som så er en afspejling af hendes eget forsvar i form af at løbe væk fra problemer, selvom hun måske gør det i en anden form. Mennesker der er tilbageholdende eller selvoptagne i deres forhold, kan blive fordømmende overfor dem der taler for at staten bruger flere penge til fattige, og i deres holdning se en fordømmelse af deres egen antagelse, følelsesmæssige gerrighed.

Tilgivelse af andre er derfor i realiteten tilgivelse af os selv, for det er vores egen skyld vi ser i andre. Vi tilgiver i virkeligheden ikke andre for det de har tænkt eller gjort; vi tilgiver os selv for det vi har tænkt eller gjort. Denne proces er en omvending af projektionen, og den ophæver den fejltagelse det er at beskyldte andre for vore egne fejltagelser i ord og handling. Hvis vi ikke først havde projiceret skylden igennem fordømmelse og angreb, ville der ingen grund være til at tilgive. Siden projektion altid med nødvendighed følger efter skyld, har de skyldfri intet at tilgive, for de ser ingen skyld eller synd omkring sig. Guds tilgivelse er faktisk en anden måde at udtrykke Hans uendelige kærlighed og barmhjertighed på; en kærlighed der, som Kurset påpeger, ikke tilgiver, fordi den aldrig har fordømt (A-dI.146.1:1). Vores bøn om at Gud vil tilgive os, er således en bøn til os selv om at tilgive; om at vi må være åbne for at acceptere Guds Kærlighed, som vores skyld blokerer for, og således blive fri til at elske andre som Han har elsket os.

Typisk vil hvert eneste menneskeligt forhold fra første færd være et specielt forhold, for egoet taler altid først, og det taler for adskillelse. Det eneste formål det har med forhold, uanset deres form, er at projicere skyld. Men det vi projicerer ud på andre forbliver i os: "Ideer forlader ikke deres kilde". Modsat verdens materielle ting bliver tanker ikke mindre når de deles med andre. Det gælder både for Guds tanker og for egoets tanker. Kurset lærer os: "Hvis du deler en fysisk ejendel med nogen, opdeler du ejerskabet. Men hvis du deler en ide med nogen, gør du den ikke mindre. Hele ideen er stadig din, selv om det hele gives bort. (T-5.I.1:10-12). Jo mere kærlighed vi udstrækker til andre, jo mere modtager vi til gengæld, for kærlighedens kilde har aldrig forladt os. "Ideer forlader ikke deres kilde". Når vi giver

kærlighed gør vi kærligheden virkelig for os, og husker på den måde at den er indeni os. Det samme princip gælder for skyld og frygt. Jo mere vi “giver det væk” jo mere forstærker vi dets tilstedeværelse i vort eget sind. Så den skyld vi projicerer ud på andre forlader os ikke. Så længe vi opretholder projektionen, og tror at den er virkelig, opretholder vi dens greb om os.

Vi har set, at vi ikke kan blive fri for skylden ved at tænke direkte på den, eller ved at ønske den væk, men at den kan ophæves igennem de muligheder for at tilgive der tilbydes os i vores forhold. Der kan være en tendens til at tænke nedsættende om specielle forhold på grund af deres direkte sammenkædning med egoet. Men disse forhold bliver hellige, når deres oprindelige formål, som var at bevare skylden, ændres til tilgivelse - når et menneske vi hadede eller beklagede os over bliver een vi tilgiver og elsker. Som Kurset siger med noget der kunne ses som en definition af miraklet: “Det helligste af alle steder på jorden, er der hvor et ældgammelt had er blevet til en nuværende kærlighed.” (T-26.IX.6:1). Formålet med vores specielle funktion er at fuldende denne tilgivelsesproces:

Sådan er Helligåndens venlige opfattelse af specielhed; Hans udnyttelse af det du lavede; til at helbrede i stedet for at såre. Til hver enkelt giver Han en speciel funktion i frelsen, som han alene kan udfylde; en rolle kun for ham..... Og igennem denne specielle loyalitetshandling overfor een der opfattes som en anden end ham selv, lærer han at gaven blev givet til ham selv, og derfor må de være eet.....Den specielhed han valgte til at såre sig selv med, udpegede Gud som midlet til hans frelse, fra selve det øjeblik hvor valget blev truffet. Hans specielle synd blev gjort til hans specielle nåde. Hans specielle had blev hans specielle kærlighed. (T-25.VI.4:1-2; 5:2; 6:6-8)

“Der er ingen tilfældigheder i frelse.” (H-3.1:6) og alle mennesker der inddrages i vores liv - hvad enten det er på et overfladisk eller et intimt plan - er en del af kursusplanen til ophævelsen af vores skyld. Vi er hver enkelt både lærer og elev, fordi vi alle er kommet for at lære Helligåndens lektion om tilgivelse. Disse lektioner læres i det klasseværelse vores forhold er, og forholdet omfortolkes for os af vores Lærer. Derfor er det sådan at “Eleven (og læreren) kommer på det rette tidspunkt, på det rette sted.” (H-2.4:4). Hver eneste person vi møder tilbyder os muligheden for at vælge imellem projektion og tilgivelse, adskillelse eller forening. “Når du møder nogen, så husk det er et helligt møde.... Når som helst to af

Guds Sønner mødes, gives de endnu en chance til frelse.” (T-8.III.4:1,6). Vi opdager at mennesker kommer ind i vores liv og præsenterer os for den stærkeste fristelse til at projicere vores behov, til at danne enten specielle had- eller specielle kærlighedsforhold. I det selv samme øjeblik som egoet ser sin chance for at projicere, taler Helligånden også til os, og opfordrer os venligt til at se på dette menneske igennem Hans øjne. Vi bliver bedt om at ændre vores opfattelse fra at projicere egoets påbud - skyld og frygt - til at udvide Guds Fred og Kærlighed. Igennem at vælge at se dette menneske på en anden måde, og tilgive det vi har fordømt ved at gå forbi det tilsyneladende til “lyset, der skinner hinsidigt og fuldkommen konstant.” (T-31.VIII.11:1) vælger vi det samme for os selv. På denne måde transformeres det uhellige specielle forhold af Helligånden til et helligt forhold, og vi fuldender derved vores tilgivelsesfunktion, hvilket vil befri os fra skylden.

Tilgivelsesprocessen: Tre Trin

1) Det første er erkendelsen af, at det vi har angrebet og fordømt i en anden faktisk er noget vi har fordømt i os selv. Det er det første trin i omvendingen af projektionsprocessen, og ophævelsen af dens virkninger. Så længe vi fastholder, at problemet ikke er i os men i nogen andre, er vores opmærksomhed med held bortledet fra problemets kilde. Egoet fikserer vores opmærksomhed væk fra skylden, og ved at overbevise os om at den ikke er i os selv, bruger vi vores opmærksomhed til at korrigere problemet hvor det ikke er. Al projektion har dette som mål: At være en distraktion eller et røgslør, så vi aldrig ser indad hvor problemet er i virkeligheden. Sådan fremstiller Kurset egoets maksime: "Søg og find *ikke*" (T-12.IV.1:4) Hvis vi forestiller os, at kaffepulveret i det specielle forholds glas repræsenterer troen på at vi er syndige eller skyldige, er egoets mål at vi aldrig nærmer os dette. Enten møder vi, som vi har set, skrækken for intethed eller glemsel, eller også en hævngherrig Guds frygtindgydende spøgelse, der venter på at udslette os. Ved at fornægte skylden håber vi magisk at undgå den angst den avler. Det egoet naturligvis ikke afslører er, at nedenunder skylden er den Gud, Der altid er med os, og Hvis Kærlige tilstedeværelse opløser egoets frygtelige verden, der er baseret på *troen* på adskillelse fra Ham. Denne Kærlighed er beviset på at egoets præmisser er forkerte.

Egoet forsøger derfor altid at afholde os fra at konfrontere vores skyld, og det har mange forførelseriske tilbud, både i positive og negative former, der skal distrahere os fra at komme for tæt på den. Når vi følger egoets vejledning, søger vi konstant efter låg til glasset, og denne søgen udgør de forskellige livsproblemer og alt det vi involverer os i - både stort og småt - der tjener til at holde os væk fra det grundlæggende livsproblem, som er at ophæve adskillelsen og vende tilbage til Gud. Kurset uddyber dette snedige egotidsfordriv:

Alle i denne verden synes at have deres egne specielle problemer. Men de er alle det samme, og må erkendes som eet, hvis den ene løsning der løser dem alle, skal blive accepteret. Hvem kan se at et problem er løst, hvis han tror problemet er et andet? Det er den position du befinder dig i nu.... Fristelsen til at betragte problemer som mange, er fristelsen til at fastholde adskillelsens problem uløst. Verden synes at præsentere dig for et enormt antal problemer, som hver især kræver forskellige løsninger..... (Men) Hele denne kompleksitet er kun et desperat forsøg på ikke at erkende problemet, og derfor på ikke at lade det blive løst. A-dI.79.4:1-2; 3:1; 4:1-2; 6:1)

Da et fremtrædende aspekt i egoets forsøg på at distrahere os er fortiden, må et afgørende element i tilgivelsen nødvendigvis være befrielsen af fortiden: At tilgive og glemme. Men egoet holder hårdnakket fast ved fortidens fejltagelser, og udnytter dem imod den vi angriber, og siger: "Jeg vil aldrig lade dig glemme hvad du gjorde imod mig. Må din synd for evigt forblive i dit sind, som et fordømmende vidnesbyrd om din skyld".

Ved kun at se fortidens synder, overser egoet den andens lige nu tilstedeværende virkelighed, hvor Gud manifesteres. Det er umuligt at tilgive og *ikke* glemme. Ligesom lys og mørke ikke kan eksistere side om side, kan tilgivelse og skyld det heller ikke. Hvis tilgivelse skal være virkelig må den andens fortid glemmes. Uanset at det kan se ud som om det er berettiget, kan det at holde fast ved hvad der *er* sket kun være et forsvar imod den fred og kærlighed der *er til stede lige nu*, men som må forblive skjult af fortidens mørke skygger.

Det første trin er derfor at stille spørgsmålstejn ved røgsløret, så vi kan komme til at erkende at problemet ikke er et andet sted. Skylden er vores egen. Vi erkender, at det ikke er den anden der er nødt til at blive lavet om, men os selv. På det trin siger vi: "Det problem jeg ser, optænkte jeg. Det er ikke virkeligt på anden måde end at jeg tror på det. Det er min fortolkning der er årsag til mit tab af fred, og derfor er det min fortolkning der må forandres."

Selvom dette trin ikke løser problemet med skylden, fører det os i det mindste nærmere denne løsning. Ved at fastholde at problemet er udenfor os, og at løsningen derfor også er udenfor, opfylder vi egoets formål, som er at holde problemet væk fra Guds Løsning, der er Helligånden, som Han indsatte i vore sind for at korrigere den fejlagtige tro på adskillelsen. Ved at trække vores tro på projektionen tilbage, har vi taget det første skridt hen imod at tillade Gud at tale til os indefra, hvor Han er. Vi ser sommetider denne proces i funktion i drømme, som i det følgende eksempel, hvor en egodrøm maskerede Helligåndens budskab:

En mand drømte han var tilbage på college, og lige ved at dumpe. Drømmen sluttede med, at en barsk ældre kvinde informerede ham om, at han var alt for langt bagud med sit arbejde. Der var ingen tvivl om at han ville dumpe og ryge ud af skolen. Der var ingen løsning i drømmen, og manden vågnede, paralyseret af frygt. Det blev antydnet for ham, at der måske var en vej ud af drømmens problem; der var måske endda en anden drøm bag denne, der måske ville præsentere en løsning for ham. På trods af sin frygt og altoverskyggende fornemmelse af fiasko, overvejede han ideen, og begyndte at meditere, og forsøgte at tilsidesætte sit egos måde at se situationen på. Efter nogen tid faldt han i en halvsøvn, og drømte om en anden kvinde, der var mere venlig og forstående end den første, og hun præsenterede en gennemførlig måde hvorpå han kunne opfylde kursets krav, og gå videre for at fuldføre sin uddannelse. Ved at trække sin investering i egoets drøm tilbage, åbnede han sig selv for muligheden for at modtage Helligåndens. Denne gang vågnede han i fred, og havde genvundet tilliden til sig selv.

Et andet eksempel på egoets måde at distrahere på handler om en mand der skulle lige til at gå ind på sin psykoanalytikers kontor. Af grunde han ikke overhovedet var bevidst om tog han sine sko af. Da fødder ofte af psykoanalysen ses som vigtige seksuelle symboler, brugte han og psykoanalytikeren megen tid på at prøve at forstå betydningen af hans handling. De kunne ingen forklaring finde, og først langt senere forstod psykoanalytikeren, at hendes patient ubevidst havde sat skohændelsen op for at distrahere deres opmærksomhed fra et problem hun meget nødig ville have med at gøre.

Opgaven på dette første trin er således at bringe problemet til løsningen. Det er erkendelsen af, at vores projicerede vrede kommer af en beslutning vi har taget om at undgå vores skyld ved at se den i en anden, en beslutning vi nu ønsker at lave om.

2) Det andet trin fører til en forståelse af, at også skylden repræsenterer en beslutning, der nu kan ændres. Ændringen kan vi ikke foretage af os selv, men den må være noget vi ønsker. Det kan vi vælge.

Skylden er ikke Guds gave til os. Den kommer af en fejlagtig tro på hvem vi er, og Hvem vores Skaber er. Korrektionen af denne tro er nøglen til vores helbredelse, og den hviler grundlæggende på hvordan vi oplever Gud og vores forhold til Ham. Som vi har set, kan skyld ikke adskilles fra troen på at der er noget iboende i vejen med os, og at vi ikke fortjener andet end straf på grund af vores dadelværdige natur. Det er psykologisk umuligt at opleve Gud som en kærlig og tilgivende Fader på grund af denne konstellation af synd, skyld og frygt. Det er ikke muligt på een gang at holde fast ved dette egosyn på sig selv, og samtidigt føle sig sikker på Guds kærlige Tilstedeværelse i sig selv. Kærligheden må vente bag skyldens og hadets slør, ligesom fred ikke kan opleves hvor der er frygt og konflikt.

På dette andet trin må vi begynde at se dette forhold på en anden måde. Når vi undersøger egotankesystemets underliggende præmisser kan vi se hvor umulige de er, hvis Gud virkelig er en kærlig Gud. Gensidigt hinanden udelukkende præmisser kan ikke opretholdes uden konstante konflikter. Hvis vi tror at egoet er vores identitet, må vi nødvendigvis også tro at Gud ikke er kærlighed, for Han må straffe os for vores angreb på Ham. Kærlighed og tilgivelse har ingen plads i egoets verden.

Egoets tankesystem er yderst godt sikret af denne tro på en hævngherrig gud, der når som helst kan komme over vore skyldige hoveder. Men faktisk er den største trussel for egoet overhovedet ideen om at Gud *ikke* fordømmer os, men at Han elsker os med en evigtvarende Kærlighed. At tro at en kærlig Gud kan skifte til en hadefuld Gud, og derfor en frygtens Gud, er at tillægge Ham egoets anvendelse af projektion og angreb. Denne sindssyge ide udgør kaos tredje lov, der er beskrevet på denne måde i Kurset:

For hvis Gud ikke kan tage fejl, må Han acceptere Sin Søns overbevisning om hvad han er, og hade ham for det.....Se hvordan frygten for Gud forstærkes ved dette tredje princip. Nu bliver det umuligt at vende sig til Ham for at få hjælp i elendigheden. For nu er Han blevet "fjenden" Som har forårsaget den, og til Hvem bøn om hjælp er nytteløs.....Soning bliver således en myte, og hævn, ikke tilgivelse, er Guds Vilje. (T-23.II.6:6-7:3; 8:2)

Gud rækker ud til os i vores verden igennem Sin Helligånd, men Han overtager næppe vore sindssyge præmisser i processen. Egoets tankesystem kræver således, at Gud skal være denne hævngherrige og sindssyge fader, og det kan aldrig tilgive Ham at Han ikke er det. “De (der er optaget af specielle forhold) hader det råb der vil vække dem, og de forbander Gud fordi Han ikke gjorde deres drøm til virkelighed” (T-24.III.7:5). Det er derfor ikke Guds tilgivelse af os vi behøver, men vores - af Ham. Vi må tilgive Ham for ikke at forsøge at straffe os for vore synder imod Ham. Hvis Gud virkelig var denne straffende fader, ville egoets præmisser være sande, og dets tankesystem gyldigt. Den kendsgerning at Han ikke er det, underminerer egoet fuldstændigt, og det er det egoet aldrig kan tilgive Ham. Egoets tro på skyld overgås af Guds virkelige Kærlighed, og det vil ikke have del i denne Kærlighed hvis det kan gøre noget til det. Kurset siger at vi må “Tilgive (vor) Fader at det ikke var Hans Vilje at (vi) skulle korsfæstes.” (T-24.III.8:13). Vore egoer må tilgive Gud for at elske os i stedet for hævngherrigt at prøve på at straffe os.

Wagner har givet os et stærkt billede af egoets vanskeligheder med Guds barmhjertighed. I Wagners sidste opera *Parsifal*, beskriver den angrende synder Kundry sin odysse gennem helvede, som begynder med et seksuelt umoralsk liv på Jesu tid. Da hun står nedenfor hans kors, ser hun op på ham og håner ham foragteligt for hans lidelser, og ler. Jesus ser barmhjertigt ned på hende, og hans tilgivende øjne ser igennem hendes skyld, men fordi hun ikke kan acceptere dette, driver det hende til vanvid. Som følge heraf vandrer hun gennem tiderne, til stadighed drevet til at gentage sit syndige liv, samtidigt med at hun dog længes efter omvendelse, der endelig kommer igennem Parsifal, kristusfiguren, der ikke fristes af hendes forførelse, men ser forbi hendes ego til den hun virkeligt er.

Dette andet trin anfægter således vores beslutning om at være skyldig, nu da skylden er kommet frem i vores bevidsthed. Vi beslutter os nu for at opgive vores investering i at egoet er os selv og vores skaber, og vælger i stedet at identificere os med vores virkelige Selv, fordi vi ved at Gud er vores kærlige Fader. Her siger vi: “Jeg har valgt forkert angående mig selv, og nu ønsker jeg at vælge igen. Denne gang vælger jeg med Helligånden, og lader Ham træffe beslutningen om skyldfrihed for mig.”

3) Dette åbner vejen til det tredje trin, som er Helligåndens arbejde. Hvis vi kunne ophæve skylden selv, ville vi slet ikke have haft brug for frelse. Det er netop fordi vi er så indviklet i vores ego, at Helligånden kommer ind i vores verden af frygt og skyld. Det er et særligt

fristende egoredskab, at overbevise os om, at vi kan ophæve skylden alene, uden Guds hjælp. Kurset tilskynder os:

Du forbereder kun dit sind til det (at ophæve skylden igennem det hellige øjeblik) i samme grad som du erkender, at du ønsker det over alt andet. Det er ikke nødvendigt at du gør mere; det er virkelig nødvendigt at du forstår, at du ikke kan gøre mere. Prøv ikke på at give Helligånden noget Han ikke beder om, ellers vil du føje egoet sammen med Ham, og forveksle de to. (T-18.IV.1:4-6)

Helligånden beder kun om vores lille villighed, så han kan føje den sammen med Guds Viljes ubegrænsede magt.

Overtag ikke Hans funktion for Ham. Giv Ham kun det Han beder om, så du kan lære hvor lille din del er, og hvor mægtig Hans.....Prøv aldrig på at overse din skyld inden du har bedt Helligånden om hjælp. Det er *Hans* funktion. Din rolle er kun at give Ham en lille villighed til at lade Ham fjerne al frygt og had, og at blive tilgivet. (T-18.IV.6:7-8; T-18.V.2:3-5)

De første to trin i tilgivelsen repræsenterer således vores beslutning om at lade Helligånden gøre sit helbredelsesarbejde i os. Det tredje trin er Hans. Der er en bøn Kurset tilskynder os til at benytte så snart vi ikke er glade, og den indeholder de tre trin vi netop har beskrevet:

Jeg må have valgt forkert, for jeg har ikke fred.

Jeg traf selv valget, men jeg kan også vælge noget andet.

Jeg ønsker at vælge noget andet, for jeg ønsker at få fred.

Jeg føler mig ikke skyldig, fordi Helligånden vil ophæve alle konsekvenserne af mit forkerte valg, hvis jeg vil lade Ham gøre det.

Jeg vælger at lade Ham gøre det, ved at tillade Ham at vælge for Gud for mig. (T-5.VII.6:7-11)

Det eneste vi har ansvaret for er at vælge at det er Hans liv vi ønsker, og ikke egoets, for Helligånden kan kun fjerne vores skyld når vi har trukket vores investering i den tilbage. Det

er derfor Kurset siger at: *“Mirakelarbejderens eneste ansvar er at acceptere Soningen for sig selv.”* (T-2.V.5:1), hvilket betyder at acceptere at skylden bliver uvirkelig igennem tilgivelse. Sammenfattende er valget for Gud altså valget af at se på vores specielle forhold, at tilgive fremfor at fordømme, og at se, at der intet er gjort imod os, fordi vi faktisk har gjort det imod os selv. *“Frelsens hemmelighed er kun denne: At du gør dette imod dig selv.”* (T-27.VIII.10:1). Vi forstår at vi ikke er ofre for den verden vi ser (A-dI.31) men derimod for os selv, og at vi nu kan se dette på en anden måde. Det første trin tilgiver andre; det andet os selv. Vores investering i vrede og skyld ophæves og erstattes af Guds Kærlighed, det sidste trin i vores helbredelse. Som det sammenfattes i Kurset:

“Du er ikke fanget i den verden du ser, fordi dens årsag kan ændres. Denne ændring forudsætter for det første (første trin), at årsagen identificeres, og for det andet (andet trin) at den opgives, så (tredje trin) den kan erstattes. De to første skridt i denne proces kræver dit samarbejde. Det sidste gør ikke. (A-dI.23.5:1-4).

Falsk Tilgivelse

Tilgivelse er baseret på forsvarsløshed, som er bevidstheden om, at fordi Gud er vores klippe er vi usårlige overfor verdens ting, og har derfor ikke brug for forsvar imod dem. Faktisk er sand tilgivelse umulig uden denne bevidsthed.

Psykologisk set er vi ikke i stand til at tilgive, så længe vi tror at noget er blevet gjort imod os for at såre os (eller imod dem vi elsker, som vi identificerer os med). Troen på det følger uundgåeligt af vores identifikation med kroppen, siden det kun er en krop der kan blive såret. *“Ånden er langt hinsides behov for din beskyttelse, eller min”* understreger Kurset. (T-4.I.13:8). Tilgivelse der følger efter et opfattet angreb kan ikke tilgive sandt, for den prøver at undskylde hvor den har set en forkert handling eller en synd. Så bliver tilgivelsen selv en udspekuleret form for angreb i en forklædning af *“helligere-end-dig”*, der tager denne form: *“Du er et forfærdeligt menneske på grund af det du har gjort for at såre mig, der et uskyldigt offer for dit uretfærdige angreb. Men i mit hjertes godhed tilgiver jeg dig alligevel, og beder til at Gud må være din syndige sjæl nådig.”* Der er indlysende ingen kærlighed i en sådan holdning. Kurset beskriver falsk tilgivelse på denne måde:

Hvem, som er blevet såret af sin broder, kan alligevel elske ham og have tillid til ham? Han har angrebet, og vil angribe igen. Beskyt ham ikke, for din medtagne krop viser at *du* må beskyttes imod ham. At tilgive kan være en barmhjertighedsgerning, men det er ikke hans ret. Han kan få medfølelse for sin skyld, men bliver ikke gjort skyldfri.....Tilgivelse er ikke medlidenhed, som kun søger at undskylde det den tror er sandheden. Ondt kan *ikke* gengældes med godt, for tilgivelse fastslår ikke først synd, for derefter at tilgive den. Hvem kan sige og mene: "Min broder, du har såret mig, men fordi jeg er den bedste af os to, tilgiver jeg dig for min smerte". Tilgivelse af ham, og din krænkelse, kan ikke eksistere sammen. Det ene fornægter det andet, og må gøre det falsk.

At vidne om synd og alligevel tilgive den, er et paradoks fornuften ikke kan se. (T-27.II.1:5-9: 2:6-3:1)

En sådan form for tilgivelse udelukker tilgiveren fra tilgivelsens helbredende kraft, fordi det er den andens synd der er objektet, ikke eens egen. Det er endnu et eksempel på egoets bedrageriske form, der får os til at fokusere på synderne udenfor, så vi ikke beskæftiger os med de synder vi tror der er indeni.

Sådan er tilgivelse grundlæggende usund: En lunefuld godgørenhed, der ydes velvilligt men er ufortjent, en gave der skænkes sommetider, og til andre holdes tilbage.....Den synd du tilgiver er ikke din. En eller anden adskilt fra dig, har begået den. Og hvis du så er nådig overfor ham ved at give ham noget han ikke fortjener, er gaven ikke mere din end hans synd var.

Tilgivelse kan ikke være for den ene, og ikke også for den anden.....

Tilgivelse er ikke virkelig, medmindre den bringer helbredelse både til din broder og dig selv. (T-27.II.3:9; 4:1)

Årsag og Virkning

Tilgivelsens helbredende kraft forstås bedst ud fra loven om årsag og virkning. Denne lov er grundlaget for den måde verden fungerer på, og den har to fundamentale principper:

1) Forholdet imellem årsag og virkning er både at de er uadskillelige og gensidigt afhængige. En årsag uden en virkning er umuligt, pr. definition, ligesom det modsatte: Der kan ingen virkning være uden en årsag. For at citere Kurset ser vi, at en årsag gøres til en årsag af sin virkning (T-28.II.1:2); hvis der ingen virkning er, kan der heller ingen årsag være, og vice versa.

2) Hvis noget eksisterer må det være en årsag, fordi al væren påvirker universet på et eller andet plan. I fysikken fremstilles dette princip som: Enhver aktion må nødvendigvis medføre en reaktion. Også vore tanker har virkninger. Som Kurset siger det: “Jeg har ingen neutrale tanker” (A-dI.16).

Disse to principper kan sammenfattes i konklusionen om, at hvis noget kan påvises ingen virkning at have, kan det ikke være en årsag, og eksisterer derfor ikke. Loven om årsag og virkning opererer i Himlen såvel som i denne verden, som det ses i tabel 1.

TABEL 1

	ÅRSAG	VIRKNING
HIMLEN	Gud (Faderen)	Skabningen (Sønnen)
VERDEN	synd	lidelse sygdom død

I Himlen er Gud den Første Årsag, og skabningen, Hans Søn, er Hans Virkning. Selvom Gud ikke er afhængig af Sin skabning for Selv at kunne eksistere, er Han afhængig af den i Sin rolle som Skaber, eller Fader. Det der giver en mand faderskab (årsag) er hans børn

(virkning) - “.....Faderen *er* en Fader ved Sin Søn.” (T-28.II.1:2) ligesom et barn bliver et barn ved sine forældre.

I egoets verden af adskillelse ser vi det samme forhold, selvom dets indhold er præcist det modsatte. Vi har set hvordan “gud” tildelte Adam og Eva sin straf i form af lidelse og død som en konsekvens (virkning) af deres synd (årsag) imod ham. Adams synd var således årsagen til denne lidelse, der er hvert eneste menneskes lod når de fødes i denne verden. Siden synd er årsag til lidelse, der er dens virkning, kan den kun ophæves (eller tilgives) igennem en demonstration af at der ingen lidelse er. Hvis synd ingen virkning har, kan den ikke være en årsag (princip 1), og hvis den ikke er en årsag eksisterer den ikke (princip 2). Som Kurset siger:

Det som ingen virkning har eksisterer ikke, og for Helligånden er virkningerne af fejltagelse ikke-eksisterende. Igennem vedholdende og konsekvent udslettelse af alle deres virkninger, overalt og i alle henseender, underviser Han i at egoet ikke eksisterer, og beviser det. (T-9.IV.5:5-6)

På den anden side beviser vi at synd er virkelig igennem at bekræfte at dens virkninger er virkelige. Hvis jeg lider peger jeg med en anklagende finger på den jeg tror har forårsaget mine lidelser.

For ingen, i hvem der er sand tilgivelse, kan lide. Han holder ikke beviset på synd op foran sin broders øjne.....Du må være et vidnesbyrd om at hans synder ingen virkning har på dig, for at demonstrere at de ikke er virkelige. Hvordan kan han ellers være skyldfri? Og hvordan kan hans uskyld retfærdiggøres, medmindre hans synder ingen virkning har, der kan retfærdiggøre skylden? (T-27.II.3:6-7; 4:2-4)

Forsvar og Forsvarsløshed

Lad os undersøge et praktisk eksempel på dette årsag/virkningsprincip. Forestil dig, at du taler hårdt til mig. Der er to måder jeg kan reagere på: Enten sammen med egoet eller sammen med Helligånden. I egoets tankesystem tror jeg at jeg har lavet mig selv, fremfor at

Gud har skabt mig. Derfor må jeg tro på hele det tankesystem der blev beskrevet i foregående kapitel. Det er et af egoets karakteristika, at dets tankesystem er sammenhængende og konsistent. Hvert eneste princip følger logisk af det foregående, og derfor beror hver enkelt ego grundsætning på alle de andre. Hvis det bevises at een er falsk, falder hele systemet sammen. Enhver der har studeret logik ved, at et tankesystem kan være fuldstændigt logisk og alligevel fuldstændigt forkert. Hvis man begynder med en falsk forudsætning, vil hele systemet blive falsk, selvom det logisk set hænger sammen. Sådan er det med egoet. Det begynder med den forudsætning at adskillelsen fra Gud rent faktisk har fundet sted, og at egoet selv har haft held til at overtage Guds plads som Skaber. Af denne ene overbevisning opstår der et helt tankesystem, der inkluderer at synd, skyld, angreb, frygt, lidelse og død er virkelige.

I det øjeblik jeg krænkes, og tror jeg er et ego der er adskilt fra min skaber, må jeg nødvendigvis også tro jeg er skyldig og sårbar, og fortjener den straf skylden har lært mig vil komme. Uanset om jeg er bevidst om denne forventning eller ej, er den alligevel i mig. Mit ego vil være konstant årvågen og forsøge at bevise hvor skyldig jeg er ved at fortolke hændelser som truende. Så når du krænker mig, forstår mit ego dette som et angreb jeg fortjener, uanset om det er uretfærdigt i verdens øjne. Følgelig vil jeg føle mig såret af dine bemærkninger, og vil tage dem personligt. Angrebet vil forstærke min skyld fordi det forstærker min tro på at jeg er et ego.

Men mit ego stopper ikke der. Nu da skylden er blevet forstærket, er mit næste skridt at fornægte ansvaret for dette ved at projicere den ud. Min bevidste tanke vil være at jeg *ikke* fortjener det angreb som mit ubevidste selv ved jeg *i virkeligheden* fortjener. Ved at projicere min skyld tilbage på dig ser det nu ud som om du har behandlet mig uretfærdigt, det uskyldige offer for dit uretfærdige angreb: "Jeg er det du har gjort mig til, og når du ser på mig, fordømmes du på grund af det jeg er". (T-31.V.5:3). Når jeg først opfatter angreb, er jeg bundet af egoets lov om at reagere forsvarsberedt, og føle det helt berettiget at blive vred. Denne vrede kan udtrykkes enten ved at slikke mine sår i surmulende stilhed, og - med en omskrivning fra Kurset - sige: Se på mig broder, ved din hånd lider jeg (T-27.I.4:6), eller jeg kan angribe dig direkte og anklage dig for at behandle mig uretfærdigt.

Begge disse to forsvarsformer vil give mig to ting, der begge er lige tiltrækkende for egoet. Ved at vise dig hvor meget du sårer mig, demonstrerer jeg at din synd imod mig har haft en virkning, og derfor bør du føle dig som en synder. Da du allerede føler dig skyldig over at

angribe mig (angreb fører altid til forøget skyld) vil min forsvarsberedthed forstærke dette. Men det gør den også for mig selv. Mit behov for at angribe dig kan kun komme af at jeg tror at jeg er et ego (siden det kun er egoer der angriber og forsvarer sig). Selve mit behov for at forsvare mig bekræfter min sårbarhed og min skyld; ellers var der ingen grund til at forsvare mig. Ydermere vil mit modangreb gøre mig endnu mere skyldig - uanset mine forsøg på at retfærdiggøre det overfor mig selv og andre, vil jeg prøve at såre dig for det jeg ubevidst tror jeg har gjort ved mig selv. På den måde vil mit angreb forstærke den tro vi begge to har på, at vi virkelig er syndige og børn af egoet. Dit råb fra frygten besvares af mit, og opretholder fejltagelsen, og fastholder egoets greb om os begge. Igen er det bevist at synden er virkelig, for dens virkninger er blevet bekræftet af både dig og mig.

Problemet ligger ikke i hvad *du* har sagt til mig, men i hvad *jeg* har sagt til mig selv forud for dine bemærkninger. Havde jeg ikke på forhånd været enig i din negative bedømmelse af mig, ville dine hårde ord ikke have haft nogen virkning. Hvis jeg har et blåt sæt tøj på f.eks. og bliver kritiseret for at gå med en så usømmelig farve som brun, vil bemærkningen ikke røre mig, fordi jeg ved hvad jeg har på. Men hvis jeg havde et brunt sæt tøj på, og var usikker på om det var passende, ville min reaktion muligvis have været meget anderledes, og måske ville jeg have forsvaret mit valg af farve eller have angrebet dig for din mangel på smag.

Men der er en anden mulighed der står mig åben. Jeg kan begynde med Helligåndens forudsætning om, at jeg er et Guds barn, der er elsket af min Skaber, og sikker i Hans Kærlighed og beskyttelse. Så ved jeg, med nogle ord fra en lektion i Arbejdsbogen, at “der er intet at frygte” fordi “jeg bæres af Gud Kærlighed” (A-dI.48; 50). Hvis jeg identificerer mig med Helligåndens tankesystem i stedet for med egoets, vil jeg ingen skyld have at projicere ud på dig, eller nogen skyld der vil kræve at jeg bliver straffet. På den måde bliver jeg fri til at dele Helligåndens opfattelse af situationen i stedet for mit egos.

For Helligånden er: “Der (er) kun een fortolkning af motiver, som giver nogen som helst mening.....Enhver kærlig tanke er sand. Alt andet er en bøn om helbredelse og hjælp, uanset hvilken form det tager.” (T-12.I.3:1, 3-4). Han ser intet andet i hele universet. Grundlaget for denne opfattelse er et citat fra Johannes Første brev 4.18, som Kurset ofte gengiver: “den fuldkomne kærlighed driver frygten ud”. Hvis mennesker er opfyldt af Guds fred, og bevidst om at Guds Kærlighed altid er med dem, ville de ikke alene ingen frygt opleve, men der ville heller ikke være nogen skyld eller noget behov for angreb. Det ville være umuligt nogensinde at forsøge på at såre nogen. St. Augustin lærte: “Elsk og gør hvad

du vil". Når der er Kærlighed i vort hjerte vil alt hvad vi gør udstråle denne kærlighed, og vores vilje og Guds opleves som een. Så dem der angriber kan ikke være opfyldt af Guds fred. Når de tror at egoet og ikke Gud er deres Fader, oplever sådanne mennesker sig som fremmedgjorte for Ham og for alle andre mennesker. Deres angreb har således sin oprindelse i denne overbevisning, og repræsenterer det magiske forsøg på at fornægte deres skyld og angst ved at projicere den over på andre. Ifølge denne sindssyge tankegang tror de deres beskyttelse ligger i angreb. Det opsummeres i Kurset på denne måde:

(Helligånden har lært os) at opfatte angreb som et råb om kærlighed. Vi har allerede lært, at frygt og angreb er uundgåeligt knyttet til hinanden. Hvis det kun er angreb der frembringer frygt, og hvis du ser angreb som det råb om hjælp det er, må frygtens uvirkelighed gå op for dig. For frygt *er* et råb om kærlighed, i ubevidst erkendelse af det der er blevet fornægtet. (T-12.I.8:10-13)

Hvis jeg således følger Helligåndens dom, ledes jeg til at se dit tilsyneladende angreb som et råb om kærlighed, som du ikke tror du fortjener. Det er sand tilgivelse, som afspejler miraklets skift i opfattelsen, til en anden måde at se på det der er gjort. Den fornægter ikke at et menneske på egoplanet har forsøgt at såre et andet, men den lærer at der er en anden måde at opfatte handlingen på. Vi ser forbi den ydre adfærd til dens egentlige motivation. Min virkelige tilgivelse, formidlet af min forsvarsløshed, viser at du er tilgivet for det du *ikke* har gjort imod mig. På det dybeste plan *er* intet blevet gjort. Min usårlighed bekræfter din uskyld, ligesom min sårbarhed beviser din skyld. På den måde ophæver min forsvarsløshed årsagen, som var din synd, for jeg har vist dig at den ingen virkning har haft.

Shakespeare har givet os et gribende eksempel på dette i King Lear (IV, vii). Få litterære skikkelser kunne med større berettigelse føle sig såret og vred end Cordelia, der blev afvist af Lear. Og alligevel var hun den eneste af hans tre døtre der elskede ham. Hendes simple ærlighed skaffede hende Lears tårnhøje vrede og hævn, der førte til tragedie for dem begge. Det er først nær ved stykkets slutning Lear indser sin fejltagelse, og ydmygt taler til sin datter:

Er dine tårer våde? Ja, Faith, jeg beder dig, græd ikke:

Hvis du har gift til mig, vil jeg drikke det.

Jeg ved du ikke elsker mig; for dine søstre

har, som jeg husker, gjort mig uret:

Du har nogen grund, det har de ikke.

Cordelia svarer blidt “ingen grund, ingen grund”, og fortæller dermed sin fader, at han ikke har brug for at bede om tilgivelse. Hendes kærlighed til ham er uspoleret af det han har gjort imod hende. Igennem sin uskyld og sin forsvarsløshed, udstrækker hun den kærlighed som er en afspejling af sand tilgivelse. I den tilgivelse, der tilbydes og modtages, forsones far og datter, og finder fred til sidst, før de dør.

Ved at følge Helligåndens dom har også jeg nu min frihed til at høre Hans Stemme sige, at du råber på den samme Kærlighed som jeg søger, og at jeg ved at tilgive dig det du ikke har gjort mig, tilgiver mig selv de synder jeg i virkeligheden heller ikke har begået. Jeg ville så høre min Lærer minde mig om, at måden at huske Gud på er at “opfatte helbredelsen af din broder som helbredelsen af dig selv” (T-12.II.2:9).

Hvis du altså angriber mig, og jeg reagerer uden modangreb, forstærker jeg en anderledes lære for os begge. Ved at vise dig, at dit angreb ikke har nogen virkning på mig - jeg bliver ikke vred, såret eller går i forsvar - demonstrerer jeg, at du ikke behøver at føle dig skyldig over det du har gjort. Din fornærmelse har ikke fået mig til at lide (hvilket mit modangreb ville vise at den havde), den ses derimod som et råb om hjælp, som jeg reagerer på. At nægte at jeg selv har det samme behov, ville være at udelukke mig selv fra helbredelse, fordi jeg ville se dig og mig som adskilte. Og det forstærker selve fejltagelsen om adskillelsen, som mit tilbud om tilgivelse ville helbrede. “Jeres forholds hellighed tilgiver dig og din broder, og ophæver virkningerne af det I begge troede, og så. Og med deres forsvinden, er behovet for synd forsvundet med dem.” (T-22.in.1:7-8).

På den måde beviser min forsvarsløshed ikke alene din uskyld, den forstærker troen på min. Hvis jeg ikke behøver at forsvare mig, er det fordi der ingen skyld er at forsvare sig imod. Den kærlighed jeg udstrækker til dig, kan kun komme fra et kærligt sted i mig selv. Ved at give den til dig - ved at besvare dit råb om kærlighed med at udstrække kærlighed - besvarer jeg også mit eget råb, og modtager den kærlighed jeg tror jeg mangler. Sådan opfyldes Helligåndens formål med mødet - vores fælles helbredelse - igennem min tilgivelse.

Muligheder for Tilgivelse

Kurset siger: “Det er helt sikkert, at al lidelse ikke ser ud til kun at være manglende tilgivelse” (A-dI.193.4:1), fordi det er vores skyld der forhindrer Guds Kærlighed i at helbrede vores opfattede sår og smerter. Derfor må løsningen på problemer ligge i tilgivelse, der ophæver skyld. Nå vi er deprimerede eller oprørte, og beder om Helligåndens hjælp, vil Hans reaktion på vores bøn komme igennem et forhold der har brug for helbredelse. Den måde vores skyld opleves på vil blive parret med den mulighed for tilgivelse vi præsenteres for. Ved hvert eneste møde taler Helligånden blidt til os i vores nød, og siger:

Vælg en gang til. I denne person får du givet at se din hellighed eller din uhellighed, for det du ser i den anden afspejler det du ser i dig selv. Sammen bliver I ved med at være frygtens fanger, eller sammen forlader I jeres mørke hus, og går hånd i hånd ind i det lys tilgivelsen bringer. Vend dig til Mig, Som har forenet Mig med dig, og lad Mig hjælpe dig til at træffe det eneste valg der vil give dig fred.

Vi ser en sådan mulighed i det følgende eksempel: Frank følte sig skyldig hele sit liv for sin grundlæggende ufølsomhed overfor andre, som var skjult under en overfladisk venlighed og bekymring. Dybt inde syntes han at folk var irriterende og kedsommelige, og ønskede kun at de ville lade ham være i fred. En dag da han ventede i undergrundsbanen lagde han mærke til en mand der puffede sig vej gennem en tæt skare mennesker, og til sidste skubbede en ung pige der stod i vejen ned på sporene. I mange måneder var Frank rasende, og opfyldt af et voldsomt had til manden, et had der gik langt ud over en rimelig reaktion på en sådan hændelse. Da han endelig blev i stand til at skabe en forbindelse imellem mandens handling og hans egne ubevidste ønsker, kunne han tilgive både sig selv og manden, og finde et mere afbalanceret syn på hændelsen. Det havde ingen betydning at “syndens” form var anderledes: Frank ville aldrig have handlet sine ubevidste ønsker ud på en så voldsom måde. Men den underliggende mening med tanken - at skubbe mennesker til side - var i begge mænds sind. På den måde kom Frank til at forstå at Helligånden havde givet ham en mulighed for at hjælpe ham med at tilgive et aspekt af sig selv han aldrig kunne have konfronteret før. Det var ikke tilfældigt, at han havde stået på stationen i det øjeblik.

Ved at forene os med en anden i tilgivelse, forener vi os med Helligånden, hvis eneste mål i forhold er tilgivelse. I vores forening ophæves egoets tro på adskillelsen. Skylden forsvinder, fordi dens rødder ligger i det angreb, som adskillelsen fra Gud og andre mennesker avler. Den tilgivelse vi tilbyder andre og os selv, vil også besvare bøn fra dem vi tilgiver, fordi bøn er gensidig. Hvis vi ærligt søger Helligåndens mål, som er sandhed, må vi nødvendigvis også acceptere Hans formål, som er tilgivelse af de uhelbredte forhold i vores liv, for at finde denne sandhed.

Kurset spørger os:

Du erkender at du ønsker målet. Er du ikke også villig til at modtage midlerne?Et formål opfyldes ved hjælp af midler, og hvis du ønsker et formål, må du også være villig til at ønske midlerne. Hvordan kan man være oprigtig, og sige: “Jeg ønsker dette frem for alt andet, men jeg ønsker ikke at lære midlerne til at få det?” (T-20.VII.2:3-4, 6-7)

At acceptere midlet tilgivelse sikrer, at Guds Kærlighed vil udvide sig igennem os, og give os den fred vi ønsker over alt andet.

Et andet eksempel viser os, hvordan en situation der var fuld af sårethed og vrede, blev et middel til at give begge de implicerede fred. Noget af det vigtigste om tilgivelse Cecilia var nødt til at lære i sit liv var, at hun ikke var offer for andre, selv ikke i situationer hvor verden ville have støttet hende i at tro det. Denne følgende historie satte et meget stærkt fokus på denne lektion for hende.

Cecilia havde haft en meget lang og udmattende dag i skolen, og da hun gik hjem glemte hun at lægge læseplanen for næste dag på viceinspektørens skrivebord, sådan som alle lærere skulle.

Uventet sygdom i familien holdt hende hjemme fra skolen den følgende dag, og da hun kom i skole igen fandt hun i sin brevboks et skarpt, kritisk brev fra inspektøren, der anklagede hende for at sætte afdelingen i oprør, for ikke at sige hele skolen, fordi hun negligerede læseplanen. Og ikke nok med det, indsatte han en kopi af sit brev i hendes permanente journal, som altid konsulteres i spørgsmål om forfremmelser o.l.

Cecilia følte sig meget såret, for brevet forstærkede en lang forhistorie med fristelser til at se sig selv som offer og som uretfærdigt behandlet. Hun havde været lærer i mere end femten år, og altid været meget samvittighedsfuld og generøs med sin tid for at hjælpe skolen.

Hendes forhold til inspektøren havde dertil altid været godt. Hun kunne overhovedet ikke forstå brevet, og følte sig meget fristet til at storme ind på hans kontor, og lade ham føle sin vrede. Hendes sind fyldtes af alt det hun kunne gøre for at protestere imod uretfærdigheden, indtil hun pludselig kom i tanker om, at der var en anden måde at se det på. Cecilia havde nogle få minutter inden hun skulle være i klassen, og her bad hun Gud om hjælp, og forstod helt tydeligt, at hun skulle gå til inspektøren og undskyldte. Hendes umiddelbare reaktion var at hun blev endnu mere vred, fordi hun følte at det var *ham* der skulle undskyldte, ikke hende. Men hun kunne ikke afvise Helligånden, og før hun vidste af det stod hun foran inspektøren, og hørte sig selv sige til ham hvor ked hun var af de problemer hun havde forårsaget for skolen.

Hendes inspektør, der var en decideret "machotype", blev meget rød i hovedet, og undskyldte næsten ydmygt overfor Cecilia, at han havde skrevet det brev. Han forklarede at han haft en meget streng formiddag dagen før, der var fyldt med både personlige og professionelle problemer, og at han uden at erkende det havde ladet det gå ud over hende. Han ville straks fjerne brevet fra hendes journal, og ville nu betragte hele sagen som afsluttet og glemt.

Selvom Cecilia følte sig fristet til at se sig selv som offer, og inspektøren som krænkeren, og fristet til at forstærke denne angrebs-forsvars-cirkel der var begyndt for dem begge, var hun i stand til at skifte tænkemåde. Igennem sin forsvarsløshed satte hun inspektøren i stand til at han kunne tilgive sig selv for at "krænke" hende, samtidigt med at hun kunne tilgive sig selv for atter en gang at være offer. Deres specielle hadforhold var blevet helligt, og Cecilia havde taget et vigtigt skridt henimod at befri sig selv endeligt for dette problem.

"Kærlighed er den vej jeg går i taknemmelighed." (A-II.195) lærer Kurset os, for vi bliver bedt om at sige tak for hver eneste mulighed vi får for at vælge igen. Selve de mennesker der præsenterer os for de største problemer, de største "idioter" i vores liv, er dem vi burde føle os mest taknemmelige overfor. Jo større vores egoreaktion er - vrede, krænkelser eller frygt - jo dybere fortrængt har den projicerede skyld været, og jo større en del af isbjerget er der kommet op til overfladen. Uden disse muligheder ville skylden ligge ukendt og skjult, og derfor uden mulighed for at blive korigeret.

Det er sindssygt at takke på grund af lidelse. Men det er lige så sindssygt ikke at nære taknemmelighed over for Een, Der tilbyder dig de sikre midler til at helbrede al smerte, og til at erstatte lidelse med latter og glæde.....Vi takker vor Fader alene for een

ting: At vi ikke er adskilt fra nogen levende ting, og derfor er eet med Ham.
(A-dI.195.2:1-2; 6:1)

Før blev vi fristet til at opfatte os som adskilt fra een vi kaldte en fjende, men nu ser vi ham på en ny måde, som vores broder, bange ligesom vi selv er bange, alene som vi selv er alene, råbe om hjælp som vi selv råber om hjælp. Nu er vi forenede og taknemmelige, og vi går tilgivelsens vej sammen til Gud.

I enhver given situation, hvor det ser ud som om der forekommer angreb, præsenteres vi for et ud af to opfattelsesmæssige alternativer. Enten ser vi den anden som syndig, ond og en der fortjener straf, eller vi ser den der angriber som en der desperat råber om hjælp. Et råb fra en der tror på en hævngherrig Gud, men hvis angreb i virkeligheden er en bøn om barmhjertighed og kærlighed, som han eller hun føler er ufortjent.

Der er ikke andre opfattelser at vælge imellem, og vores reaktion vil følge direkte af hvordan vi har set handlingen. Hvis vi opfatter angreb har vi ingen anden mulighed end at forsvare os på en eller anden måde. Hvis vi derimod opfatter situationen som et råb om kærlighed, hvordan kunne vi da reagere med andet end kærlighed? "Hvor der er kærlighed må din broder give den til dig, på grund af det den er. Men hvor der er et råb efter kærlighed, må du give den på grund af det du er." (T-14.X.12:2-3)

Det er her vi ser betydningen af det begreb vi talte om i det første kapitel: Projektion laver opfattelse. Vores opfattelse af denne situation, hvor der er angreb og smerte, afhænger af hvordan vi ser os selv. Hvis vi tror vi er adskilt fra Gud, og at Hans Kærlighed og styrke ikke beskytter os, vil vi også selv føle os sårbare og bange, fordi vi deler angriberens tro. Vores identifikation med egoet og kroppen fører til en opfattelse af verden som truende og voldelig, og verdens projicerede frygt - dens udtryk for vrede og angreb - forstærker vores egen tro på at vi bliver retfærdigt straffet for vore synder.

Men hvis vi identificerer os med vores åndelige Selv, med den styrke og beskyttelse fra Gud der er vores sande virkelighed og vores livsgrundlag, vil vi vide vi er usårlige. Vi vil erkende at vi ikke har nogen behov Gud ikke allerede har opfyldt, og at vi derfor ikke behøver at søge noget udenfor os selv. Dette overflodsprincip er det modsatte af egoets knaphedsprincip, der siger, at det vi mangler kan vi finde i en anden. Når vi tror på overfloden ved vi, at intet i verden kan berøve os freden, glæden og den lykke der kommer af at vide at Gud er med os. Mange mennesker har ned igennem historien været i stand til at dø på tilsyneladende

grusomme måder, men i totalt fred med deres bødler, fordi de vidste at deres Gud ikke havde forladt dem trøstesløse, selvom deres fysiske liv blev taget fra dem. De vidste at deres virkelige identitet ikke var deres fysiske selv, men det Selv der hviler uforgængeligt i Gud i al evighed. Af en sådan bevidsthed og sikkerhed er kun fred mulig. Når vi ved kærligheden er i os, ser vi ud og ser kærlighed i andre eller råbet om kærlighed. Det er ud fra denne opfattelse at tilgivelse bliver det levende udtryk for Guds Kærlighed her på jorden.

Kapitel 3

TILGIVELSE AF URETFÆRDIGHED PROBLEMET MED VREDE, SYGDOM OG LIDELSE

Omvending af Årsag og Virkning

Da vi nu har beskrevet egoets principper - projektion af skyld i specielle forhold - og korrektionen af dem igennem tilgivelse, kan vi vende vores opmærksomhed mod specifikke udtryk for disse principper i det verden anser for sine vigtigste problemer.

Lektion fem i Arbejdsbogen siger: "Jeg er aldrig urolig af den grund jeg tror" (A-dI.5). Igennem projektionens dynamik forsøger egoet vedholdende at få os til at tro, at vores problemer er udenfor os selv, i verdenen af kroppe - vores egen og andres. Vi tror således, at det der gør os urolige er problemer der opfattes som udenfor os, udenfor vores kontrol, og som vi må finde løsninger på. Så længe vi tror på egoets forføreriske røgslør, vil den sande kilde til vores problem - vores fejlagtige tanker - for evigt undslippe vores erkendelse og derfor være udenfor korrektion. Som vi har set, er dette egoets grundlæggende mål i alle situationer: At skjule troen på at adskillelsen er virkelig, som er det eneste der gør os urolige. Troen på adskillelsen kommer af en beslutning vi træffer om at høre egoets stemme, fremfor at høre Stemmen for Gud. Af denne beslutning rejser der sig to forskellige måder at se verden på. Egoets øjne *ser* problemer, der er varierende former af det specielle forhold. Afgørende for denne opfattelse er troen på uretfærdighed, der ser verden som opdelt i ofre og krænker,

hvor de første er de uskyldige objekter for de sidstes syndige handlinger eller tanker. Al tro på vrede, på sygdom og lidelse er tro på noget der gør denne opfattelse berettiget.

Modsat transformerer Helligåndens vision vores problemer til muligheder for at lære, som er de specielle situationer hvor vi praktiserer tilgivelse. Udtryk for vrede - imod andre eller os selv - transformeres igennem Hans kærlige opfattelse til råb om hjælp, som Hans kærlighed mildt besvarer med tilgivelse, som helbreder den uretfærdighed der en gang forekom så virkelig. På den måde bliver specielle eller uheldige forhold hellige. Skema 2 opsummerer disse to måder at se på.

SKEMA 2

SIND-ÅRSAG	VERDEN-VIRKNING
	problemer
	specielle forhold
ego: angreb adskillelse	uretfærdighed
	vrede
	sygdom
	lidelse
beslutning	sex
	penge
HELLIGÅNDEN	mulighed for tilgivelse
tilgivelse helbredelse miraklet	hellige forhold

Således er vores virkelige problem at vi har valgt at se et problem, siden det er et spørgsmål om opfattelse, ikke selve situationen. Det vi ser og oplever afspejler det vi har valgt at se og opleve. Dette valg er, som vi har set, begrænset til et valg imellem kærlighed og frygt. Kurset forklarer, at vi først vælger de budskaber vi ønsker at modtage, og derefter udsender kærlighedens eller frygtens budbringere, Helligånden eller egoet, som skal bringe det tilbage til os, som vi har bedt om. "Forhold i denne verden, er resultatet af hvordan verden ses. Og dette afhænger af hvilken følelse der blev påkaldt for at sende dens budbringere ud for at se på den, og vende tilbage med besked om hvad de så." (T-19.IV-A.12:1-2).

Problemer synes at opstå i denne verden, fordi egoet har held til at vende årsag og virkning om, en dynamik vi nu vil se på. Den eneste virkelige årsag i verden er sindet, som vi talte om i kapitel 1, og alle aspekter i den materielle verden er virkninger af sindet. Der kan ingen undtagelser være fra dette princip, fordi sindet er det eneste skabende niveau. Sådan er det også selv når det “mis-skaber”, eller laver illusioner. Misskabelse, eller fordrejning af Guds skabende magt, er analogt til at anbringe et prisme foran lyset. Lyset der passerer igennem prismet brydes og forandres, men det kommer stadig fra det rene lys, der er dens eneste kilde. Fænomenernes verden er ikke andet end manifestationen af disse brudte lysstråler i vores sind, der viser sig for os i fysisk form. Den moderne fysik fortæller os, at disse former af materie kun er udtryk for energi eller tanke, for fysikere har erkendt at der ikke er nogen virkelig forskel på subjekt og objekt, på vores tanker og det vi opfatter udenfor os selv. De er alle eet. “Ideer forlader ikke deres kilde”.

Vi har allerede undersøgt egoets grundlæggende taktik med at lave røgslør for at skjule problemernes virkelige kilde i sindet. Processen forløber på denne måde: Egoet begynder med at fornægte årsagssammenhængen imellem sindet og kroppen, og benægter derfor, at årsagen til alt ubehag er i det sind, der tror på adskillelse. For at citere lektion 136 igen, om alle forsvar der ”synes at være ubevidste kun på grund af den hurtighed, hvormed du vælger at benytte dem.” (A-dI.136.3:3). Når først denne forbindelse imellem årsag og virkning er fortrængt og glemt, vender egoet dem om, og projicerer årsagens rolle over på dens virkninger. Sådan kommer det til at fremstå som om *virksomheden* nu er *årsag*, imens *årsagen* nu synes at være *virksomhed*: “Årsag og virkning bliver først spaltet fra, og dernæst vendt om, så virkning bliver årsag, og årsag virkning.” (T-28.II.8:8)

Adskillelsens verden er blevet årsagen til sindets lidelser. En ydre påvirkning opleves som “en begivenhed udenfor din sindstilstand, et resultat med en virkelig virkning på dig, i stedet for at den er fremkaldt af dig selv.” (A-dI.136.4:3). Nu er der selvfølgelig intet problem der nogensinde kan løses eller helbredes, fordi de magiske helbredelsesmidler søges udenfor dig selv. Vi skal aldrig “undervurdere fornægtelsens magt”. Hele verden hviler på den ide, at vi har glemt at vi har optænkt den. Vi er allesammen, både på et individuelt egoplan og på det større kollektive egoplan vi alle deler, ekstremt dygtige til at undgå at erkende det mest indlysende, for ikke at nævne de mere subtile årsager til vores ubehag. Som vi kan se i skema 2 ligger *årsager* kun i sindet, imens *virksomheder* ligger i verden.

Blandt de mest fristende af verdens problemer, som egoet vil gøre virkelige er de tre specifikke former for uretfærdighed: vrede, sygdom og lidelse. Det er dem vi vil fokusere på i dette kapitel. To andre hovedproblemer - sex og penge - vil blive behandlet nærmere i kapitlerne 4 og 5.

Vredens problem

Som enhver psykoterapeut ved, er vrede, eller det specielle hadforhold, et meget centralt problem, som de allerfleste mennesker konfronteres med. Dets udbredte forekomst, ikke kun i psykologiske men også i religiøse kredse, garanterer, at det diskuteres i særdeleshed, som et af egoets vigtigste våben i dets kamp imod Gud.

I forrige århundredes første halvdel, var den psykologiske holdning til følelser stort set domineret af Freud og psykoanalysen, der fremhævede analyse og sublimering frem for udtryk, som løsningen på problemet. Det er nyttigt at huske, at den jordbund der gav næring til psykoanalysen, var det victorianske Wien i den sidste del af de 19 århundrede, og Freuds teorier var i nøje overensstemmelse med den tids sæd og skik, der så negativt på det at give udtryk for følelser. Selvom Freud ville have opmuntret analysen af følelser frem for at de blev fortrængt, var resultatet derfor ofte alligevel det sidste.

En del af den tredje kraft-reaktion imod psykoanalysen, der omtaltes i introduktionen til del I, omfattede T-grupper, encountergrupper, sensitræning, maratongrupper o.l. Her vendtes den freudske konservatisme på hovedet, og behandlingen af følelser svingede som et pendul over til den modsatte ekstrem. Disciple af denne bevægelse, der ikke længere følte sig bundet til at undertrykke eller sublimere følelser, blev opmuntret til at udtrykke hvad de følte, og bryde igennem samfundets undertrykkende indflydelse. Ægtepar med problemer blev f.eks. tilskyndet til at "slås det ud" (fight it out), og det at give udtryk for sine følelser blev virkeligt et universalmiddel imod næsten alle sygdomme, inklusive bekæmpelsen af psykosomatiske forstyrrelser.

Noget lignende skete i mange religiøse kredse. Eksempelvis blev kristne i århundreder opfordret til "at vende den anden kind til", når de kom i en situation der vækkede vrede, og til næsten bogstaveligt at sidde på deres følelser, frem for at begå den "synd" at give udtryk for dem. Men de betydningsfulde fornyelser, der indførtes efter Vatikanets II koncil af både

den katolske og andre kristne kirker, inklusive pinsebevægelsen og lignende frikirker, skabte en atmosfære af befrielse, der lignede det der skete indenfor psykologien. Efter ophævelsen af mange århundreders begrænsninger, opfordredes kirkernes medlemmer til at komme mere i kontakt med deres følelser, og at give udtryk for dem.

Set fra egoets synspunkt kunne situationen ikke være blevet bedre, fordi det ikke kan tabe uanset hvilke af de to alternativer - fortrængning eller udtryk - man vælger. Uanset hvilken af dem man vælger, er vrede blevet gjort til det problem der må løses, imens det *virkelige* problem - den underliggende skyld - skjules effektivt bag egoets røgslør. På basis af dette røgslør ses vrede som en kvantificerbar masse af energi, som en grundlæggende menneskelig emotion, der kræver en udløsning enten igennem sublimering (det freudianske ideal) eller igennem direkte udtryk. Men vrede er slet ikke en grundlæggende menneskelig emotion. Kurset lærer os, at "Du har kun to følelser, og een lavede du, og een blev givet dig." (T-13.V.10:1): Kærlighed, der blev givet til os af Gud; og frygt, egoets erstatning for Guds Kærlighed. Følelser såsom glæde, lykke, fred og tilfredshed er kærlighedens udtryk; hvorimod følelser som skuffelse, frustration, angst, jalousi, håbløshed, depression og vrede er afledt af frygt. Vi har allerede set hvordan vrede er et resultat af projektion af skyld, der sættes i gang af vores frygt for den. Det grundlæggende problem er derfor ikke vrede, men den skyld den skjuler. Så længe vreden får al opmærksomheden, forbliver skylden ubemærket, og egoets afledningstaktik med at "søg, men find ikke" lykkes. Som det blev vist i skemaet, hører vreden til på højre side af tabel 2, som er virkningen af det virkelige problem: Vores beslutning om at være skyldige.

Nu står et rent praktisk spørgsmål tilbage: Hvad gør vi med vores vrede følelser, hvis vi hverken må undertrykke dem eller udtrykke dem? Folk der er fortalere for "sagen" med at udtrykke vrede citerer ofte den positive fornemmelse det er "at få den ud af mit system". "Det føles så godt at udtrykke min vrede" eller "jeg føler mig så fri for mine hæmninger". Men den faktiske kilde til denne gode følelse er den magiske tro på, at man endelig er blevet befriet for sin frygtelige byrde af skyld, ved at have flyttet den over på en anden. Det er derfor Kurset spørger: "Når du skal være ærlig, er det så ikke vanskeligere for dig at sige "jeg elsker" end "jeg hader"?" (T-13.III.3:1)

Så længe disse oplevelser af vrede forekommer at være positive, vil deres faktiske destruktive natur være skjult. Der går ikke lang tid efter et vredesudbrud, før et menneske overvældes af skyld over sit angreb, og depression eller "psykologiske tømmermænd" er uundgåelige.

Depression beskrives ofte som uudtrykt vrede, men det er mere korrekt at sige, at skylden er blevet beskyttet, for depressionen dækker over skylden. At opmuntre til at udtrykke vrede forstærker blot den skjulte opbygning af skyld, og den virker således til vores egen skade, for ikke at sige til skade for den vi har angrebet. Det følgende eksempel belyser denne dynamik: John var meget vred på sin gode ven Bob, der begge var medlemmer af en religiøs forsamling. En dag spurgte Bob John om han ville have noget imod at blive i huset og underholde en ven, imens han selv, Bob, overholdt en vigtig aftale et andet sted. Normalt ville John have været glad for at hjælpe, men denne gang følte han sig krænket over det han opfattede som indtrængen på sin tid, og så' en god mulighed til at "hævne sig" på sin ven. Han svarede Bob at han ikke kunne hjælpe ham fordi han var syg, og var nødt til at blive i sengen. Han blev faktisk hjemme fra skole den dag for at gøre det troværdigt, selvom han havde det fint. Bob fik mistanke, og anklagede ham om aftenen vredt for at foregive sin sygdom. John fastholdt selvretfærdigt sin uskyld, og blev stadigt mere ophidset over at vennen betvivlede hans ord. Diskussionen fortsatte indtil om morgenen, og toppede med at John skrev et langt brev til Bob, hvori han anklagede Bob for at projicere sin skyld over på ham, foruden at han gik i detaljer om sin sygdom. Brevet havde den ønskede effekt, og en brødebetyngt Bob "erkendte sin fejltagelse", og kom hjem til John for at bede om tilgivelse. En kort overgang var John opstemt over sin succes. Men i løbet af få timer blev han forfærdet over det han havde gjort, og fyldtes af skyld. Fra triumfens højder styrtede han ned i depressionens dyb, og følte sig ti gange skyldigere end før.

Når folk opmuntres til at være ærlige overfor hinanden, og "sige det som det er", og så går videre til at læsse en masse giftige skældsord af på en anden i sandhedens navn, er de hverken ærlige eller hjælpsomme. Men når vi er vrede er det afgørende at vi ikke fornægter det, eller skubber vore følelser væk, for det intensiverer dem blot, og forstærker tilstedeværelsen af det der nu er "fjenden". Hvis det indre pres er for stort, og man er nødt til at give udtryk for vreden, er det tilstrækkeligt at man erkender - i det mindste overfor sig selv - at vreden ikke er hvad den ser ud til at være. Men endnu bedre ville det måske være, at man sagde noget i retning af: "Jeg er rasende over det du har gjort, men jeg ved min vrede i virkeligheden ikke er rettet imod dig, men imod mig selv. Men lige nu er det sådan jeg har det; prøv at lade være med at tage det personligt". Det ville yde følelserne retfærdighed, samtidigt med at det ærligt fremstiller problemet. Hvis vreden ikke kan holdes inde, vil en sådan holdning i det mindste minimere skylden, og åbne mulighed for at komme ud over den. Denne erkendelse er

tilstrækkelig til at invitere Helligåndens hjælp, fordi den er et udtryk for den lille villighed Han behøver for at fjerne skylden.

Denne anerkendelse af fejltagelserne er noget der henvises til som "sund skyld" eller "at vedkende sig sine fejltagelser". Det der i virkeligheden menes er et skift i opfattelsen, en venden sig væk fra egoet og tilbage til Gud, som repræsenterer det der traditionelt blev omtalt som anger eller omvendelse. Det betyder at se vores fejltagelser som det de er, og at være interesseret i at få deres virkninger korrigeret, og ønske ikke at gentage dem. At holde fast ved fejltagelserne igennem rationalisering eller selvretfærdiggørelse fastholder blot den underliggende skyld, og forhindrer at den ophæves igennem tilgivelse.

Der kan dog være et positivt aspekt ved at udtrykke sin vrede. Hvis man har tilbragt hele sit liv i frygt for sin vrede, og ubevidst troet at det at udtrykke den ville tilintetgøre enten verden eller een selv, kan det være værdifuldt at give udtryk for disse følelser og opdage, at der faktisk intet sker. At være bange for noget, er at gøre det virkeligt på en måde det ikke er. At "få vreden ud af systemet", i almindelighed uden fysisk udtryk, og se at det kan gøres uden katastrofale konsekvenser - dvs. at målet for vores vrede overlever, ligesom vi selv - kan være et nyttigt trin på vejen mod at overvinde vreden fuldstændigt. Men det altoverskyggende mål er at komme hinsides projektionen af skyld til selve skylden, selvom det måske ikke erkendes bevidst på det pågældende tidspunkt.

Det er klart at der ligger en fare her. Fristelsen til blot at ændre problemet fra det ene ekstrem til det andet er meget stor. At gå fra at undertrykke til at udtrykke vreden, er en almindelig oplevelse i verden, og den bringer med sig illusionen om frihed. Vi har set dette princip virke mange gange ned gennem historien, når undertrykte folk endelig kommer til magten, og i retfærdighedens og frihedens navn begynder at undertrykke dem der har undertrykt dem. Alt hvad der sker er naturligvis at de samme fejltagelser om adskillelse og projektion gentages, og spirene til den næste revolution sås endog før blodet fra den der er i gang er tørt. Det er kun igennem at erkende, at problemet ikke er et andet sted, men indeni os, at sand frihed kan opnås, for alle løsninger der forsøger at løse pseudoproblemet vil mislykkes, og de vil selv virke som et afskrækkelsesmiddel for al helbredelse.

Således vil det første skridt i at forholde sig til sin vrede sandsynligvis være, at lære ikke at være bange for den. Men det må følges op af en erkendelse af, at det ikke er vreden der er problemet overhovedet. Et eller andet sted inden i os må vi være villige til at træde tilbage og se vreden på en anden måde, selv når den synes at vokse. I disse øjeblikke bør vores bøn

være: “Fader, jeg kan ikke lade være med at blive vred over det jeg synes det menneske gør ved mig. Men hjælp mig til at se situationen sådan som Du gør, og erkende at det at angribe en anden er at angribe mig selv. Og hvorfor skulle jeg angribe Dit barn, og forhindre Din Kærlighed i at nå mig?”

Ønsket om at angribe udelukker vores accept af en fredelig Guds Vilje, men ønsket om Guds hjælp forbereder os til at acceptere Hans Vilje for os i enhver situation. At bede om at se fred lader os modtage den igennem Den Enes vejledning, Der taler for fred, og lærer os at finde dens kilde indeni os selv.

Meningen med Sygdom

Sygdom er et af egoets mest overbevisende vidnesbyrd i dets kamp imod Gud. Den tjener effektivt egoets mål, som er at rette vores opmærksomhed mod *virksomheden*, og ikke mod *årsagen*, så kroppen kommer til at synes virkelig og uafhængig af sindet, og derfor udenfor vores kontrol.

Lad os begynde med en arbejdsdefinition: Sygdom er en konflikt i sindet, der forskydes til kroppen. Uanset de mange konflikter der synes at overvælde os, er der i virkeligheden kun een: Konflikten imellem Gud og egoet. Sandt at sige eksisterer der ingen sådan konflikt, fordi Gud end ikke erkender eksistensen af noget der grundlæggende er illusion. Men for egoet er krigen imod Gud meget virkelig, og så længe vi identificerer os med dette tankesystem, vil vi også identificere os med overbevisningen om at vores sind er en slagmark. Denne grundlæggende konflikt hviler på troen på adskillelsen, som vores skyld til stadighed minder os om. Derfor er sygdom projektion af denne skyld; det er den samme dynamik som vi så med vreden, hvor skylden i vores sind projiceres over på andre menneskers kroppe. Når vi er syge projiceres skylden ud på vores egne kroppe. For egoet gør det ingen forskel hvem målet for projektionen er, så længe nogen eller noget kan tjene til at distrahere os fra skyldens virkelige hjem i vores sind.

Denne projektion af skyld kan forstås på tre måder. 1) Ved at angribe os selv, forsøger egoet at sone for vores syndighed, og udtrykke vores ubevidste aftale med Gud om at vi skal straffe os selv, fremfor at Gud skal gøre det. “Jeg sagde før, at sygdom er en form for magi. Det er måske bedre at sige, at det er en form for magisk løsning. Egoet tror, at det ved at straffe sig

selv vil lindre Guds straf.” (T-5.V.5:4-6). Vores lidende krop, som vi har identificeret os med, bliver den pris vi betaler for vores synd, i håb om at det vil tilfredsstille den vrede fader vi tror vi har angrebet med vores adskillelse fra ham. Da “forsvar gør det de skulle forsvare imod” virker dette egomiddel blot som en forstærkning af skylden, og “formilder” muligvis den gud vi lavede, men det formilder næppe egoet, hvis begær efter skyld er umætteligt.

2) Det er ikke nok at *vi selv* angribes, for egoet fortsætter sin vedholdende søgen efter syndebugke. I et afsnit i *Et Kursus i Mirakler*, der gør et meget stærkt indtryk, læser vi:

Når som helst du går ind på at lide smerte, at lide afsavn, at blive uretfærdigt behandlet eller at have behov for noget, anklager du blot din broder for at angribe Guds Søn. Du holder et billede af din korsfæstelse op for hans øjne, så han kan se sine synder indskrevet i Himlen med dit blod og din død, og går foran ham og lukker porten i og fordømmer ham til helvede.....Et sygt og lidende dig, repræsenterer blot din broders skyld; det vidnesbyrd du sender ud, så han ikke skal glemme de krænkelser han har forvoldt, og som du sværger han aldrig skal slippe fra. Dette syge og sørgelige billede accepterer *du*, når blot det kan tjene til at straffe ham. De syge er ubarmhjertige overfor alle, og ved smitte søger de at slå ihjel. Døden forekommer dem en ringe pris hvis de kan sige: “Se på mig broder, ved din hånd dør jeg”. For sygdom bekræfter hans skyld, og døden vil bevise at hans fejltagelser må være synder. Sygdom er kun en “lille” død; en form for hævn, som endnu ikke er total. Men den taler med overbevisning for det den repræsenterer. (T-27.I.3:1-2; 4:3-9)

Egoets behov for at projicere skyld opfyldes på den måde dobbelt: Først projicerer det skylden over på vores egen krop, og gør os syge som en straf for vores “synder”. Dernæst prøver det på at projicere ansvaret for lidelsen over på en anden. Bag hver eneste form for fysisk pine ligger navnet på en vi dømmer som ansvarlig for den. Det har ingen betydning hvem personen er, eller om vedkommende overhovedet er i live. I almindelighed er denne anklage ubevidst, men ind imellem bliver vi bevidst om en hemmelig nydelse, der opstår ved at anklage en eller anden for vores sygdom: “På grund af det du har gjort imod mig, er jeg nu syg”.

3) Den tredje måde egoet anvender sygdom på er som “et forsvar imod sandheden”. Som der står i Arbejdsbogen:

Sygdom er en beslutning. Det er ikke noget der sker med dig, som du overhovedet ikke har opsøgt, og som gør dig svag og påfører dig lidelse. Det er et valg du træffer, en plan du lægger, når sandheden et øjeblik melder sig i dit vildledte sind, og hele din verden synes at vakle og begynde at falde sammen. Nu er du syg, så sandheden kan forsvinde, og ikke mere true det du har opbygget. (A-dI.136.7)

Sandhed er ånd; den er vores sande Identitet og eneste virkelighed. Efterhånden som vi går fremad på den åndelige vej, og i stigende grad erkender, at den eneste mening med denne verden ligger i at den hjælper os til at huske vores sande Hjem, vil egoet angribe denne sandhed ved at forstærke vores fysiske identitet. Et af dets stærkeste midler til at opnå dette er at gøre os syge. Hvis vi har smerter gør vi kroppen virkelig; hvis kroppen er virkelig, kan ånden ikke være det. På den måde er egoet i sikkerhed for sandhedens "angreb".

Der er således et formål med sygdom. Den er "en metode, der er udtænkt i vanvid, til at sætte Guds Søn på sin Faders trone." (H-5.I.1:7). Den forstærker troen på adskillelsen, der først var årsag til den skyld der ligger nedenunder beslutningen om at blive syg. På den måde opretholdes egoets onde cirkel af skyld og angreb. F.eks. kan en eller anden der føler sig kaldet af Helligånden til at tale for Hans sandhed, udvikle et tilfælde af halsbetændelse, eller endnu mere alvorlige halslidelser, som en del af egoets forsøg på at straffe ham for den "synd" det er at tale om sandheden. En kvinde der er bange "for at tage det næste skridt" på sin åndelige vej, snubler måske og brækker en ankel, eller udvikler årebetændelse eller andre fodskavanker. Selvom symptomer ikke altid behøver at være så indlysende som disse eksempler, ville man, hvis man søgte at udfinde meningen med et specifikt symptom, opdage, at dets form afspejler den specifikke type af ikke-tilgivelse der ligger begravet i egoets sind. Men en sådan indsigt helbreder ikke, for der må først være valgt tilgivelse i stedet for skyld. At tilbringe endeløse timer i en søgen efter den form for indsigt kan smukt tjene egoets kloge strategi med "at søge, men ikke finde". Det er *indholdet* af skyld bag *formen* der er afgørende. Således kan vi se, at sygdom ikke er nogen afvigelse fra alle de andre former i verden, der afspejler egoets hensigt. Vi har allerede talt om, at den fysiske verden ikke er andet end projektionen af den underliggende tanke om adskillelse. Kroppen udfører således blot sindets ønsker, idet den ikke har nogen magt i sig selv. Som Kurset siger: "Kun sindet er i stand til at tage fejl. Kroppen kan kun handle forkert, når den reagerer på fejltænkning." (T-2.IV.2:4-5) fordi "sygdom er ikke af kroppen, den er af sindet. Alle former for sygdom er tegn på at

sindet er splittet” (T-8.IX.8:6-7). Vores vanskeligheder med at acceptere denne enkle sandhed, er et vidnesbyrd om vores meget stærke identificering med egoets tankesystem, der sætter os lig med kroppen. Vi tror kroppen er selvstændig, og sårbar overfor kræfter udenfor den selv, og at den kan “helbredes” af andre udefra kommende kræfter. Ifølge de love der hersker i egoets verden *er* kroppe sårbare, og både sygdommens love og lovene for medicin *holder* faktisk. Men de holder fordi vi tror på dem, ikke fordi de er sande.

Der findes en berømt historie der illustrerer dette punkt. Samuel Johnson, en engelsk forfatter fra det 18 århundrede, gik en tur sammen med biskop Berkeley, der var en filosofisk idealist. De diskuterede Berkeleys tro på, at den materielle verden er en illusion, og for at overbevise den anden, sparkede Dr. Johnson til et træ, og udbrød mens han ømmede sig: “Det er alt hvad der er at sige om den illusion!” Men det Johnson ikke forstod var, at hans fod var lige så meget en del af den illusoriske verden som træet. Den gjorde blot det hans sind beordrede den til at gøre. Da hans krop var i egoverdenen var den underlagt dets love, og følte derfor smerten. Det er først når vi vælger miraklet, og kan sige - og virkeligt tro - at “Jeg er ikke underlagt andre love end Guds.” (A-dI.76) at virkningerne af egoets love forsvinder. “Mirakler genopvækker bevidstheden om at det er ånden, ikke kroppen, der er sandhedens alter. Det er denne erkendelse, som fører til miraklets helbredende magt.” (T-1.I.20)

Derfor kan sygdom forstås som sindets problem (den venstre side i skema 2) og ikke kroppens. Det er en *fortolkning* af kroppen der siger at adskillelsen fra Gud er en kendsgerning. Da der skal to mennesker til at bekræfte adskillelsen, må der også skulle to til for at lave sygdom: En der tror han er syg, og en anden, der støtter denne tro. “Intet sind er sygt, før et andet sind godkender at de er adskilte. Således er det deres fælles beslutning at være syge.” (T-28.III.2:1-2). Hvis du udvikler fysiske symptomer og jeg deler din tro på at du er syg, er jeg lige så syg som du, for jeg deler troen på adskillelsen, der *er* sygdommen. Nu er helbredelse nødvendig for os begge.

Vanskeligheden ved at acceptere et så tilsyneladende aparte syn på sygdom formindskes, når vi bliver i stand til at bryde vores forbindelse imellem sygdom og den fysiske eller psykologiske krop. Sygdom bliver så omdefinert til, at den kun eksisterer i det sind der tror på adskillelse, og er totalt uafhængig af den form troen kan være manifesteret i. Det er den afgørende forskel på de to sider i skemaet i tabel 2. Denne forskel på hvordan sygdom ses, afspejler sig i synet på den form for helbredelse, som definitionen af sygdommen fører til.

Falsk og Sand Helbredelse:

Magi og Mirakler

Da sygdom er et problem om skyld i sindet, må helbredelse også være af sindet, for problemer kan kun ophæves ved deres kilde. Falsk helbredelse dirigeres derfor mod at helbrede et problem hvor det ikke er (den højre side af skemaet, i stedet for den venstre). Et andet navn for denne fejltagelse er magi, der afspejler troen på, at siden det er kroppen der er syg, er det kroppen der har brug for helbredelse. Men at gribe ind på den måde kan aldrig helbrede, fordi årsagen til sygdommen er manglende tilgivelse, og det kommes der slet ikke ind på.

At tro på at magi har helbredende egenskaber, er det samme som at gå i egoets fælde med først at få os til at søge løsninger hvor de ikke kan findes, og dernæst at få os til at tro at vi virkeligt har fundet dem. "Alle materielle midler du accepterer som lægemidler til helbredelse af kroppens sygdomme, er fornyede bekræftelser på magiske principper." (T-2.IV.4:1). Dette omfatter ikke blot traditionelle former for medicinsk behandling, såsom medikamentel behandling, kirurgiske indgreb og hvile, men også mange af new age teknikkerne, som akupunktur, massage, specielle diæter vitaminer, øvelser, auramanipulering, håndspålæggelse, gentagelse af visse bønner eller ritualer, åndedræsteknikker og meditation etc. Alle disse strategier fokuserer på en eller anden måde på kroppen.

Det betyder dog ikke at "anvendelsen af sådanne midler, med det formål at korrigere, er ond." (T-2.IV.4:4) eller at de ikke bør anvendes. Hvis et menneskes frygttærskel er for lav til at det kan opgive egoets investering i skyld, ville det at søge helbredelse igennem Helligåndens Kærlighed blot forstærke den underliggende frygt for denne Kærlighed. Det ville næppe være nyttigt.

I dette tilfælde kan det være klogt at indtage en kompromisholdning overfor sind og krop, hvor noget ydre midlertidigt anses for helbredende.....Fysisk medicinering er former for "trylleformularer", men hvis du er bange for at anvende sindet til at helbrede, bør du ikke prøve på at gøre det. (T-2.IV.4:6; T-2.V.2:2)

Som vi alle har erfaret virker magi på sit eget plan. F.eks. kan en aspirin lindre spændingen og smerten ved en hovedpine; en operation kan fjerne eller reparere et beskadiget organ og

give lindring. Selvom det ikke er en fejltagelse at benytte sådanne midler, *er* det en fejltagelse at tilskrive dem helbredende kræfter, for de fjerner ikke den årsag der frembragte symptomet. At tro at magi helbreder, udelukker miraklets magt til at ophæve den skyld der *er* årsag til sygdommen, og “beskytter” skylden imod helbredelse ved at nægte at anerkende at det eksisterer. Desuden forstærker troen på magi på en meget subtil måde skylden over adskillelsen igennem sin fokus på kroppen. Efter at have fornægtet sindets magt til at lave sygdommen (hvilket *er* sygdommen), fornægter magien sindets magt til at helbrede sig selv. På den måde bevares både skylden og sygdommen i sindet. Det eneste virkelige, helbredende middel er at forene sig med en anden i tilgivelse; at se ud over de symptomer der gør kroppen virkelig i den oplevelse vi deler, til åndens lys, der lyser både i den anden og i os selv som eet.

Ligesom det er umuligt ikke at lave specielle forhold i denne verden, er det umuligt ikke at udvikle fysiske symptomer fra tid til anden. Så længe der er skyld til stede i os, er den nødt til at blive projiceret, og vores kroppe er egoets foretrukne mål. Det sidste i verden der vil hjælpe når vi er syge, eller når vi bliver vrede, er at føle sig skyldig, for egoet er ude på at få os “dobbelt op”. Det angriber os først ved at gøre os syge, og gør så “ondt til værre” så at sige ved at gøre os skyldige over at blive syge. Mennesker der arbejder med *Et Kursus i Mirakler* bliver ofte fristet her. Efter at de har lært, at “sygdom er et forsvar imod sandheden” (A-dI.136) bliver de oprørte når de bliver forkølede, får hovedpine for slet ikke at tale om de mere alvorlige symptomer; eller også forstærker de uafvidende andre menneskers skyld over *deres* symptomer. Der kan aldrig komme nogen helbredelse fra en sådan holdning.

Det der *er* en hjælp når det ser ud som om vi bliver syge, er at se det som vores “råb om hjælp”, som et rødt flag der viser en skjult afkrog i sindet vi ikke var bevidst om før, men som vi nu tydeligt kan se på kroppens filmrødder, som vi har projiceret vores skyld op på. Hvis man f.eks. har en slem hovedpine og ikke kan sove, og man ikke er i stand til at ophæve den fejltagelse i sindet der er årsag til smerten, kan det ikke være en fejltagelse at tage noget smertestillende, og derved få noget tid med mindre frygt og smerte, hvor man så kan bede Helligånden om hjælp. Når vi så *kan* vende os til Ham, beder vi om hjælp til at blive bevidst om dem vi beklager os over, så vi kan tilgive dem. Disse angreb medfører en kløft imellem dem og os, hvori vi såede sygdommens sæd. Når vi så anvender magi som et *helbredende* middel, forhindrer vi os selv i at erkende den årsagssammenhæng der er imellem symptomerne og vores manglende tilgivelse.

Kurset belyser hvordan Helligånden anvender alle verdens former til at opfylde Sine helbredelsesformål. De former der blev lavet til at adskille og såre, kan af Ham udnyttes til at forene og helbrede. “De bliver blot til redskaber du kan kommunikere med, på måder verden kan forstå, men som du erkender ikke er den eenhed, hvor sand kommunikation kan findes. (A-dI.184.9:5). Det følgende eksempel viser hvordan medicin, der selvom det ikke i sig selv er helbredende, blev et instrument til helbredelse og tilgivelse:

Mary fik en knude i skjoldbruskkirtlen, som hun ikke kunne få væk med sine sædvanlige meditationer, selvom hun vagt var bevidst om den specielle form for ikke tilgivelse symptomet var et udtryk for. Den ubevidste investering i at “straffe” en anden var for stor til at hun kunne blive helbredt. Endelig efter nogle få måneder besluttede hun at konsultere en kirurg, der anbefalede at hun fik fjernet knuden. Noget der gjorde valget af kirurgen særlig interessant var en oplevelse Mary havde kort før hun mødtes med ham. Hun havde haft “glimt” af tidligere liv, hvor hun var blevet forfulgt og henrettet af religiøse autoriteter for sin åndelige overbevisning og undervisning. I et af dem havde en mand iført en sort hætte hugget hendes hoved af med en økse. I løbet af samtalen med sin kommende kirurg kom han med en spøg om, hvordan nogle mennesker omtalte ham som en der skar struben over på dem. I det øjeblik forsvandt rummet for Mary, inklusive kirurgens ansigt, der blev erstattet af den hætteklædte bøddels. Hun forstod at hendes tidligere fjende nu var hendes kirurg; men hun følte ingen frygt eller vrede, kun tillid. Ved at overgive sit liv i hans hænder, tilgav hun både ham og sig selv, både “krænkeren” og “offeret”. Hvor engang dette menneske havde *taget* hendes liv ved at skære halsen over på hende, ville han nu *redde* det ved at skære halsen over på hende. Det var i formen den samme oplevelse, på trods af de forskellige omstændigheder, men der var nu et andet formål med indholdet. Mary var i almindelighed meget frygtsom overfor læger og hospitaler, men hun klarede dette kirurgiske indgreb med relativt lidt angst. Det var også interessant, at det problem med ikke at tilgive, som Mary arbejdede med før knuden dukkede op, repræsenterede den samme situation med at blive fordømt i Guds navn, for sin åndelige overbevisning og praksis. Hun lærte - med ordene fra den lektion i Arbejdsbogen der blev citeret før - at hun ikke var det forfulgte offer for verden, som hun selv så. (Lektion 31). Selvom Mary stadig ikke havde tilgivet efter den heldigt udførte operation, følte hun sig styrket igennem det at være kommet af med sit fysiske problem, til at arbejde på at tilgive den person, der for nuværende repræsenterede det virkelige problem med at tilgive hendes “forfølgere”.

Det eneste hjælpemiddel Mary kunne have accepteret i begyndelsen var lægeligt, hvilket også var den form kirurgen kunne tilbyde - for sin egen frelses skyld såvel som for hendes. Igennem deres forening i denne både tillids- og tilgivelseshandling, var Helligånden blevet inviteret indenfor for at helbrede og velsigne. Det er bestemt ikke altid at man har et sådant øjeblikks erkendelse som det Mary havde, men det er heller ikke nødvendigt med en sådan erkendelse eller indsigt for at frelsen kan finde sted. Foreningen er tilstrækkelig, fordi "Guds Lærer taler til hver to, som forener sig med det formål at lære. Forholdet er helligt på grund af dette formål, og Gud har lovet at sende Sin Ånd ind i et hvilket som helst helligt forhold." (H-2.5:3-4). Og det gør heller ikke noget hvis den ene, eller endda begge to, tror på magi; det at de kommer sammen er nok til at ophæve troen på at de har forskellige interesser, som er det der er kilden til alle sygdomme.

Det der helbreder er derfor ikke den specielle form for medicinsk magi, der synes at lindre smerten, men at to mennesker forener sig i Dens Navn Der helbreder. Denne forening reflekterer miraklet, der korrigerer troen på adskillelsen i sindet, ikke i kroppen. Der sker et skift, fra opfattelsen af særskilte og forskellige interesser, der forårsagede sygdommen, til opfattelsen af to mennesker forenet i tilgivelse. Dette genopretter det sande årsag/virkningsforhold, der fremmer helbredelse.

Miraklet er det første skridt i at tilbagegive årsagen dens funktion som årsag, og ikke som virkning..... Miraklet giver årsagen til frygt tilbage til dig der lavede den..... Sådan helbredes kroppen af mirakler, fordi de viser at det var sindet der lavede sygdom, og udnyttede kroppen som offer, eller virkning, for det det lavede..... Miraklet er uanvendeligt hvis du kun lærer at kroppen kan helbredes, for det er ikke den lektion det blev sendt for at undervise i. Lektionen er, at det *sind* var sygt, der troede kroppen kunne være syg; at projicere skylden ud forårsagede intet, og havde ingen virkninger. (T-28.II.9:3; 11:1,4, 6-7).

På den måde helbreder tilgivelsen, for den forener der hvor egoet har adskilt. Sygdommens kim erstattes af miraklets kim, som forener og helbreder i den eneste Guds Kærlighed, i Hvem alle drømme om sygdom og smerter ophører.

En af mine første terapeutiske erfaringer efter at jeg begyndte at arbejde med Kurset, som gjorde et meget stærkt indtryk på mig, var et eksempel på forholdet imellem helbredelse og

tilgivelse. Jeg havde set søster Annette i omkring to måneder. Hun var 50 år gammel, og havde levet et religiøst liv i næsten 30 år. Hun var tillige et af de mest vrede mennesker jeg indtil da havde arbejdet med, og hun var fyldt med et tavst had mod alle autoriteter, der kunne have tilintetgjort bjerge. I løbet af de første få sessioner var søster Annette begyndt at stille spørgsmålstejn ved nogle af sine holdninger til sin orden, og til sin trang til hævn. Hun forekom ikke længere helt så opsat på at foretage den gengældelse hun havde overvejet. Eller det troede jeg i det mindste. Så en dag kom Annette ind i kontoret med et ansigt der koldt fremstillede "Guds vrede". Hendes foresatte havde gjort noget som hun bedømte som ud over enhver tilgivelse, og søster Annette ville med djævelens vold og magt have krig, og hun var fuldstændigt lukket overfor enhver ide om noget andet.

Samme morgen var jeg blevet slemt forkølet, og jeg følte mig elendigt tilpas. Alle mine bønner og meditation kunne ikke lave om på det, og jeg sad foran Annette og følte mig komplet hjælpeløs og modfalden. Jeg vidste, at hvis hun forlod mig på samme måde som hun var kommet, ville hun begå en uoprettelig fejl, som hun ville beklage resten af sit liv. Men intet af hvad jeg sagde kunne røkke hende, og min voksende frustration gjorde kun min forkølelse værre. Jo mere frustreret jeg blev, jo mere virkelig gjorde jeg Annettes vrede, og på samme måde, min egen. Det var indlysende at jeg projicerede min manglende tilgivelse af mig selv over på Annette, og i hendes stædige klamren sig til sin vrede så jeg som i et spejl min egen stædige klamren mig til min forkølelse, for slet ikke at tale om min fiasko som terapeut. Adskillelsen igennem vore symptomer blev forstærket, og helbredelse igennem forening blev stadigt fjernere bag skyer af skyld og vrede.

Noget der gjorde det endnu vanskeligere for mig var, at jeg troede at Annette var blevet sendt til mig af Gud, og at det var mit ansvar at hjælpe hende fordi hun var i alvorlige vanskeligheder. Og det var helt tydeligt at det mislykkedes. Omkring halvvejs igennem sessionen, førte min desperation mig endelig til at huske, at det ikke var mig der var terapeuten, og at jeg så sandelig ikke kunne være mere bekymret for Annette end Jesus. Så imens jeg talte til hende og lyttede til hende, begyndte jeg i en anden del af mit sind at bede om hjælp, og bad Jesus om at give mig de ord der ville helbrede hendes vrede og frygt, og i hendes bevidsthed genoprette den kærlighed der var hendes virkelige Identitet.

Reaktionen kom øjeblikkeligt, og pludseligt var jeg tilgængelig for den hjælp der var der - til mig. En varm bølge af energi steg op fra mit bryst, igennem mine lunger, min næse og hals, og jeg kunne føle min forkølelse blive helbredt og mit hoved klare op. Samtidigt begyndte

jeg at tale. Jeg husker ikke hvad jeg sagde, og tvivler på at det var særlig anderledes end det jeg havde sagt tidligere. Men nu jeg var anderledes. Jeg så ikke længere Annette som adskilt fra mig, som en patient i vanskeligheder, som jeg, terapeuten, skulle hjælpe. Nu var hun min søster, og igennem at forene mig med hende forenede jeg mig med Jesus. Jeg var også blevet patient, og sammen modtog vi helbredelse fra Guds tilgivende Kærlighed. Ved slutningen af sessionen afspejlede hendes fredelige ansigt ændringen fra vrede og frygt til tilgivelse og kærlighed, ligesom mit velbefindende afspejlede det samme skift i mig. Jeg havde lært min lektion den dag, som jeg skulle lære den igen mange gange siden.

Sammenfattende kan vi sige, at ligesom tilgivelse ophæver egoets plan om at retfærdiggøre vrede, forandrer helbredelse egoets plan om at gøre sygdom virkelig. Siden sygdom kun er i sindet og ikke i kroppen, kan det ikke være kroppen der har brug for helbredelse. Helbredelse må ske der hvor den er nødvendig, nemlig i det sind der optænkte den sindssyge ide om adskillelse. Ligesom med tilgivelse, genindsætter helbredelse problemet der hvor det faktisk er: "Al sygdom kommer af adskillelse. Når adskillelsen fornægtes, forsvinder den." (26.VII.2:1-2) Det sker igennem "At forene sig med en broders sind, (hvad der) udelukker årsagen til sygdom og de opfattede virkninger. Helbredelse er virkningen af sind der forener sig, ligesom sygdom kommer af sind der adskiller sig. (T-28.III.2:5-6)

Kurset minder os om, at vores funktion på jorden er at helbrede. Når vi helbreder, bliver vi helbredt. Mulighederne for det antager ofte form af at blive præsenteret for en andens sygdom. Den form for sygdom vi iagttager i en anden, og gør virkelig igennem vores reaktioner som angst, skyld eller bekymring, spejler den form for manglende tilgivelse i os selv, der har brug for helbredelse. Egoets plan til "frelse" bliver erstattet af Helligåndens, i det at vi bliver bedt om at "acceptere Soningen for os selv". Vi accepterer Soningen når vi ikke "giver støtte til en andens drøm om sygdom og død." (T-28.IV.1:1) og ikke deler hendes eller hans drøm om at adskille sig. Dette ophæver vores tro på at adskillelsen og skylden er virkelige, ved at ændre vores opfattelse af en andens sygdom til et råb om hjælp og eenhed.

Kurset lærer os at "Ingen er syg, hvis en anden accepterer sin forening med ham. Hans ønske om at være et sygt og adskilt sind, kan ikke bestå uden bekræftelse eller årsag. Og de er begge væk, hvis en eller anden vil være forenet med ham." (T-28.IV.7:3-5). Således kommer læge (eller terapeut) og patient, lærer og elev, ven og ven sammen i et helligt øjeblik, og bekræfter sandheden i helbredelsen og fornægter egoets vidnesbyrd om adskillelsens illusion. Dette er

så “alt hvad Guds Søns Helbreder har brug for. Han vil anbringe helbredelsens mirakel der, hvor sygdomskimene var. Og der vil intet tab være, kun vinding.” (T-28.IV.10:8-10)

Meningen med Uretfærdighed og Lidelse

Vi har set hvordan al vrede er et forsøg på at få andre til at lave sig om eller gøre noget andet, så vi ikke selv behøver det; på at standse deres opførsel, som vi har dømt som uønskværdig; på at få dem til at føle sig skyldige nok over det de har gjort, til ikke at gentage det; og på at lære dem lektionen om at identificere sig med egoet, som vi ønsker de skal lære sammen med os. Vi kan erkende motivationen til dette i os selv tydeligst i de handlinger der er direkte aggressive, både i individuelle tilfælde og i sociale og internationale situationer, hvor uskyldige mennesker bliver undertrykt og forfulgt. Ingen vil benægte nødvendigheden af at gribe ind, så uretfærdigheden kan korrigeres og mennesker ikke skal lide, men først må vi definere hvad uretfærdighed og lidelse er, og hvem det er der i virkeligheden bør gribe ind i en situation der påkalder sig hjælp. Det er fokus for resten af dette kapitel.

Hvis vi overværer at nogen behandler andre uretfærdigt, hvad enten det er os selv der udsættes for det, nogen vi holder af, eller mennesker der lever i et fremmed land, kan vi ikke undgå at tro, at de der udøver uretfærdighederne er onde, og fortjener straf. Det vi så lærer andre er, at folk ikke bør såre nogen fordi det gør os vrede, og vi ikke kan godkende det, eller dem. Handlingerne er “onde” og det er de der begår dem derfor også. Hvis folk ønsker at være “gode”, må de holde op med det de gør, for vores anerkendelse af dem er afhængig af deres adfærd; og ikke kun vores anerkendelse, men Guds, Hvem vi tror vi repræsenterer. Når først opfattelsen af uretfærdighed er til stede, kan der ikke følge andre alternativer end en dom, der meget “underforstået” opstiller betingelserne for “kærlighed”: Enten opfører folk sig i overensstemmelse med vores værdier, eller de nægtes frelse og smides ud af Guds Rige. Det er endnu et eksempel på det Kurset benævner egoets arrogance, der antager at det kender Guds Vilje, og påtager sig retten til at udføre den.

Hvis vi på den anden side opfatter uretfærdige handlinger som forfærdede råb om hjælp, og følger Helligåndens dom der blev omtalt ovenfor, kan vi ikke længere se udøveren af uretfærdigheden som ond eller syndig. Den lektion vi ønsker at undervise i er derfor, at dette menneske er elsket af Gud og fortjener Hans Kærlighed, uanset sine handlinger. Der kan ikke

være andre lektioner vi ønsker at undervise i, for der er ikke andet vi selv ønsker at lære. Et menneske der føler Guds Kærlighed, ønsker kun at demonstrere denne Kærlighed for dem der ikke kender den. Det betyder ikke nødvendigvis at vi er enige i "krænkernes" handlinger, men kun at vi udvider cirklen af hjælp til, blandt dem der lider, også at omfatte dem der synes at fremkalde nødvendigheden af hjælp. En opfattelse der udelukker dem, kommer af et ubevidst behov for at finde en sydebuk, så vores egen skyld kan blive projiceret.

Et af de mest markante vidnesbyrd om denne tilgivelsesproces var de to Ten Boom søstre, Corrie og Betsie, der var interneret i en tysk koncentrationslejer, som de har fortalt om i Corries inspirerende bog "The Hiding Place" (Skjulestedet). Selvom søstrene blev konfronteret med de tyske soldaters angivelige brutalitet, og de sørgelige lidelser rundt omkring sig, forstod de, at de måtte tilgive deres nazistiske bødler, hvis de skulle være tro mod deres kristne overbevisning, og se dem som deres brødre, og den samme som dem der led. Det var ikke nogen let opgave de påtog sig, og bogen beskriver deres bestræbelser på virkeligt at demonstrere hvad Guds Kærlighed betyder. Engang, efter at de havde overværet hvordan en vagt piskede en åndssvag pige der snavsede sig selv til, hviskede Corrie til Betsie:

"Hvad kan vi gøre for disse mennesker? Bagefter mener jeg. Kan vi ikke lave et hjem for dem, hvor vi kan tage os af dem og elske dem?"

"Corrie, jeg beder hver dag til at vi må få lov til at gøre det! Til at vise dem, at Kærlighed er større!"

Men det var først da jeg samlede kviste senere den dag - skriver Corrie - at det gik op for mig, at jeg havde tænkt på den åndssvage pige, og Betsie på hendes overfaldsmænd. 4*

Efter krigen vendte den overlevende søster Corrie tilbage til sit fødehjem i Holland, og oprettede rekonvalescenthjem, ikke blot for de fordrevne flygtninge, men også for de psykologisk set fordrevne tyskere.

Vi må begynde med vores egne holdninger før vi kan gå over til rette handlinger, for som Kurset lærer, følger al adfærd af vores tanker. Og i den forbindelse er vores forståelse af lidelse et centralt emne. En af verdens mere overbevisende illusioner er, at lidelse er en virkning af noget der gøres imod os; at smerte er et resultat af årsager, der er udenfor vores kontrol. Den afspejler således den samme fejltagelse om årsag-virkning som vi så vedrørende sygdom. "Kroppen lider netop med den hensigt, at sindet vil undgå at se at det er offer for

sig selv. Kroppens lidelse er en maske, som sindet holder op for at skjule det der virkelig lider. (A-dI.76.5:3-4), og Kurset forklarer videre:

Lidelse er en understregning af alt det, verden har gjort for at krænke dig..... Ligesom i en drøm om straf, hvor drømmeren er ubevidst om det der forårsagede angrebet på ham, ser han sig selv uretfærdigt angrebet, og af noget der ikke er ham selv. Han er et offer for dette “noget andet”, noget udenfor ham selv, som han ikke har nogen grund til at være ansvarlig for. (T-27.VII.1:1,3-4)

Lidelse er det direkte resultat af at tro på at kroppen er virkelig, for kun en krop (fysisk eller psykologisk) kan lide smerte. Siden kroppen er lig med adskillelsen, tjener lidelse egoets mål, som er at fornægte Guds og Hans skabnings virkelighed. “Smerte er et tegn på at illusioner hersker i stedet for sandhed. Den viser at Gud fornægtes, forveksles med frygt, opfattes som vanvittig, og ses som en forræder imod Sig Selv. Hvis Gud er virkelig, er der ingen smerte. Hvis smerte er virkelig, er der ingen Gud.” (A-dI.190.3:1-4).

Det er ikke for at fornægte at mennesker oplever fysisk eller psykologisk smerte, eller for at sige at man ikke skal hjælpe andre på det plan de oplever et behov på: Et sultent menneske skal have mad f.eks.; en nøgen klæder; man bør tilbyde folk med fysiske eller psykiske smerte medicin etc. Men ud over dette smerteniveau er et andet niveau til stede. Den virkelige smerte kommer af vores fejlagtige *fortolkning* af virkeligheden, ikke af hvad den virkelighed er. Den kommer fra *troen* på at vi er børn af egoet og af denne formens verden, og ikke af Gud og Hans Himmel. Således kan vi ikke lide for andres hænder end vore egne, siden vi selv alene er ansvarlige for det vi tror på. Vores fejlagtige tro om os selv, ikke de ydre kræfter vi projicerer årsagen ud på, er kilden til vores smerte, der forsvinder når vores sind bliver helbredt. Som Kurset understreger:

Det er kun dine tanker der forårsager dig smerte. Intet udenfor dit sind kan såre eller skade dig på nogen måde. Der findes ingen årsag ud over dig selv, der kan række ned og undertrykke dig. Ingen andre end du selv påvirker dig. Der er intet i verden der har magt til at gøre dig syg eller bedrøvet, svag eller skrøbelig. (A-dI.190.5:1-5)

Lidelse er *virksomheden* af troen på adskillelsen, som er *årsagen*. Så snart vi vælger at identificere årsagen til vores lidelser som ydre - det være sig en andens angreb, skæbnens grusomme indfald, fortidens uretfærdigheder eller de angreb på vores krop vi kalder sygdomme - sidder vi i egoets fælde, som er at fornægte den virkelige årsag til vores problemer - egoet selv - ved at skjule den bag de projicerede årsager ude i verden.

Enhver sand løsning på et problem må, uanset problemets form, ophæve årsagen, der findes i vores sind, der har taget fejl. Helbredelse, individuel eller social, der ikke som sit endelige mål har genopvækningen af det åndelige Selv, vil med tiden mislykkes, uanset hvor hellig den i øvrigt måtte fremstå. Den vil ikke helbrede fordi adskillelsens skyld vil forblive i sindet. Den har forsøgt at korrigere virkningen, men ikke årsagen.

Når vi reagerer på lidelse - vores egen eller andres - som virkelig, forstærker vi blot den grundlæggende fejltagelse om adskillelsen, der var ophav til lidelsen i første omgang. At forene sig med en andens svaghed i stedet for at forene sig med hans styrke, er et eksempel på det Kurset kalder falsk indføling.

Indføling betyder ikke at forene sig i lidelse, for det er den du må *nægte* at forstå. Det er egoets fortolkning af indføling, og den benyttes altid til at forme et specielt forhold, hvor lidelse deles..... Tag ikke fejl af denne manøvre; egoet er altid indfølelse for at svække, og at svække er altid at angribe. (T-16.I.1:1-2; 2:5)

Det er at forene sig med en eller andens form for ego-mørke, i stedet for med det åndens lys der altid skinner. Vi burde hellere praktisere sand indføling: Som er at identificere os med en andens rigdom og styrke - Himlens lys - fremfor med hans fattigdom og svaghed - egoets mørke.

Det er således ikke uretfærdighed, ondskab eller synd der er det problem vi ønsker at korrigere. Det er fejltagelsen om adskillelsen. Hvis vi tror på at lidelse er virkelig, må vi nødvendigvis tro at nogen eller noget har frembragt den, og at denne nogen eller noget må straffes for sin forbrydelse eller sit overgreb. På den måde spejler den ydre verden - af godt og ondt - den verden vi tror på indeni os - adskilt og i konflikt.

Det er blevet sagt, at hvis der er en korsfæstet, må der også være en korsfæster. Hvis der er lidelse må der være *både* et offer *og* en bøddel/krænker. Når først denne opfattelse er grundfæstet, er Guds og Hans Søns iboende eenhed tilintetgjort, kærligheden ses som splittet,

og frygt, skyld og adskillelse er blevet Gudsrigets fordrejede virkelighed. Vi kan ikke tilgive det vi først har gjort virkeligt. Hvis vi opfatter lidelse som virkelig, kan vi ikke virkeligt tilgive gerningsmanden. Når først denne opfattelse af lidelse tillægges virkelighed, er der indført adskillelse imellem offer og krænker, retfærdighed og uretfærdighed, undertrykt og undertrykker. Tilgivelse, kærlighed og retfærdighed er blevet umulige.

Sand Retfærdighed

Retfærdighed baseret på adskillelse og opdeling kan ikke være Himlens retfærdighed, der ser alle mennesker som een.

Der er en form for retfærdighed i frelse, som verden intet kender til. For verden er retfærdighed og hævn det samme, for syndere ser kun retfærdighed som deres straf, der muligvis bæres af en anden, men som ikke undgås. (T-25.VIII.3:1-2)

Men hvad med al den åbenlyse uretfærdighed der findes rundt om os: Undertrykkelsen, fattigdommen, lidelserne og mishandlingerne, der er blevet en så fast del af vores verden? At hjælpe de trængende og lidende har altid været central for den jødisk kristne etik. Som Esajas skrev, og som der står parallelt i Mathæus 25: “ (Gud ønsker)“ at løse gudløsheds lænker, at løsne ågets bånd, at slippe de kuede fri og sønderbyde hvert åg, at (du) bryder dit brød med de sultne, bringer hjemløse stakler i hus, at du klæder den nøgne.....(Es. 58.6,7). Ingen kan benægte gyldigheden af en sådan etik, eller tilsidesætte den åndelige nødvendighed af at hjælpe andre i nød. Og alligevel fortæller Kurset os, at en der lærer dets lektioner “ler.....af smerte og tab, af sygdom og sorg, af fattigdom, sult og død” (A-dI.187.6:4). Den tilsyneladende konflikt imellem disse to udsagn opløses når vi forstår, at denne latter ikke er spottende eller hånlig, eller baseret på ligegyldighed overfor ens troskab mod andre. Den er derimod en “venlig latter”, der er født af visionen om at lidelse ikke er hvad den giver sig ud for, for når vi forstår frygtens og skyldens dynamik kan vi omdefinere fattigdom og undertrykkelse. Så erkender vi at verdens plager i virkeligheden ikke er materielle eller ydre, (den højre side i skema 2) men er indre (den venstre side). Dertil kommer, at det er plager vi alle deler som børn af egoet. “De fattige er blot de som har investeret forkert, og de er i

sandhed fattige!.....For fattigdom er mangel, og der er kun een mangel, da der kun er eet behov.” (T-12.III.1:3,6). Hvem af os er undtaget denne fejlinvestering i egoets tankesystem? Som vi har set i det foregående kapitel, ville mennesker ikke forsøge at såre, undertrykke, krænke, forfølge eller endda myrde, hvis ikke de selv følte sig udpint, skyldige og sårbare. Deres ydre voldshandlinger og uretfærdighed er projektioner af deres egen indre frygt og skyld, og de forsøger at fornægte skylden ved at opfatte kræfter udenfor sig selv, som får dem til at føle adskillelsens uretfærdighed, som de ubevidst tror de har påført sig selv, andre og Gud.

Derfor må den sande retfærdigheds ansigt se på alle mennesker som den samme, og erkende, at hver eneste af disse myriader af frygtens former skjuler den samme mening. Retfærdighedens arme åbner sig for at omfavne hver eneste i tilgivelse - ikke for de tilsyneladende forfærdelige ting der blev gjort, men for at ophæve den frygt og skyld der ligger neden under dem. Den klippe frelsen hviler på er ifølge Kurset ideen om at “ingen kan lide tab for at nogen kan vinde. Og alle *må* nødvendigvis vinde, hvis nogen vil være vinder.....Ingen kan lide, for at Guds Vilje kan blive fuldbyrdet.” (T-25.VII.12:1-2; 13:3). Retfærdighed straffer ingen for at nogle andre kan føle sig retfærdiggjort, for det at retfærdiggøre en på en andens bekostning forstærker blot troen på adskillelsen, som var det oprindelige problem. Fordi retfærdigheden ved at begge parter vil tabe derved, kan den ikke tage noget fra en, så en anden kan vinde ved det. Kærlighed har ingen pris, og der kan ingen opofrelse være i Himlens plan til frelse. “Du, som tror at opofrelse er kærlighed, må lære, at opofrelse er adskillelse fra kærligheden. “ (T-15.XI.4:1). Straf i enhver form er et forsøg på at projicere skyld ud på en anden, og at lægge ansvaret for vores egen lidelse over på en anden eller noget andet ydre. En kærlig Gud ville aldrig behandle sine børn på den måde.

At Praktisere Sand Retfærdighed

Når først vore tanker er på linie med Helligåndens helbredende tanker, og vi deler Hans opfattelse af situationen, kan vi begynde at beskæftige os med det mere praktiske spørgsmål om hvad vi gør når vi stilles overfor angreb, uretfærdigheder og lidelser. Svaret vil altid være baseret på et ønske om at hjælpe *alle* dem der er berørt. Fokus er ikke på *hvad* vi gør, men *hvorfor*. Det er grundlæggende et spørgsmål om motivation.

Vi kan f.eks. forestille os, at vi går hen ad gaden og pludselig bliver konfronteret af en gal mand, der truer os med en kniv mod halsen. Ud fra vores egen sindstilstand kan vi handle for at stoppe ham med at forsvare os selv ud fra kærlighed, eller forsvare os ud fra frygt. At vende den anden kind til betyder ikke at vi passivt lade halsen skære over på os selv, og i stilhed velsigner vores morder imens han slår os ihjel. Det betyder heller ikke, at vi prøver på at dræbe ham før han dræber os, imens vi føler at Himlens retfærdighed styrer vores hænder. Helt sikkert bør vi tage skridt til at stoppe den der udgiver sig for morder, ikke kun for at forhindre at vi selv forstærker vores egen tro på smerte, men også for at forhindre ham i at begå en fejltagelse, som han vil betale for igennem sin skyld. Uanset hvad han gør er han vores broder. Når man føler sig skyldig, vil man forvente, næsten kræve, at blive straffet, som vi allerede har set, og egoet vil altid prøve på at få os til at søge denne straf udenfor os selv, og prøve på at skjule den virkelige kilde til straf, som er vores egen selvpåførte skyld. Vi må således konstant være årvågne overfor vores forsøg på at projicere ansvaret for “uretfærdigheden” over vores egen skyld ud på andre mennesker eller situationer i verden, uanset hvad de ser ud til at være. Uafhængigt af omstændighederne *har* vi kontrol over vores fred i sindet, som det ses af følgende eksempel.

For mange år siden blev jeg engang vækket midt om natten ved en pludselig erkendelse af at der var nogen i mit soveværelse. Efter det første chok huskede jeg, at “der er intet at frygte”, og spurgte roligt min uinviterede gæst: “Hvad kan jeg gøre for dig?” Men situationen var ganske tydelig. Manden var på stoffer, og havde desperat brug for penge til sit næste fix; indbrudstyve går sjældent ind i lejligheder hvor der er nogen. Han holdt truende hånden i lommen på sin jakke, som om han havde en revolver, for at understrege sit krav. Men min forsvarsløshed syntes at ændre atmosfæren i rummet, og manden begyndte snart at undskylde at han var brudt ind, og havde forstyrret min søvn. Jeg gav ham de penge jeg nu havde i min tegnebog, men han stoppede lige et øjeblik imens han tog pengene, og gav mig så et par dollars tilbage imens han sagde: “Det her er alle dine penge; jeg kan ikke lade dig være helt uden penge”. Og han blev ved med at undskylde. Jeg forsikrede ham om at det var helt i orden, og opfordrede ham til at gøre det han var nødt til at gøre. Jeg fulgte ham ud til elevatoren, og imens vi stod og ventede på den sagde jeg til ham: “Gud velsigne dig”. Hans sidste ord da han gik ind i elevatoren var: “Bed for mig”. Jeg forsikrede ham om at det ville jeg, selvom jeg vidste at dette hellige møde *var* bønnen. Der var ikke sket noget uretfærdigt,

for der havde ikke været noget virkeligt tab. Pengene var virkelig en ringe “pris” for den velsignelse og tilgivelse der var blevet givet og modtaget af os begge som een.

På lignende måde lærer mange missionærer - religiøse eller læger - der sendes ud til tredje verdenslande, der er styret af undertrykkende regimer, den vanskelige lektie at arbejde til fordel for “uretfærdigheden”, men at gøre det af kærlighed til alle involverede, både “undertrykkere” og “undertrykte”. At ophæve uretfærdighed ved at handle uretfærdigt igennem en tro på adskillelse, er blot at forstærke den grundlæggende “uretfærdighed”, som er *adskillelsen*. Disse missionærer må arbejde ansigt til ansigt med den store fristelse det er, at identificere sig med de undertrykte *imod* undertrykkerne, og erkende at denne fristelse repræsenterer projektionen af splittelsen i dem selv.

Derfor er vores reaktion på uretfærdighed kærlig og omsorgsfuld, ikke frygt eller ønsket om hævn. Vi “beskytter” os selv, ikke for at straffe eller fordi vi er bange, men fordi vi ønsker at hjælpe alle dem der er involveret i situationen. Vi har hørt vore “angribere” råb, og forsøger at svare; vores ikke-volds-holdning lærer dem, at de er elsket selv når de søger at hade. Den dom vi fælder i situationen er derfor ikke baseret på fordømmelse, men på et ønske om at hjælpe, og i de andres angreb se deres behov for kærlighed. I den sammenhæng bliver selvbeskyttelse mere end et forsvar imod angreb. Den er blevet en kærlig reaktion på et råb om kærlighed, som vi deler. Det bør tilføjes, at vi ikke behøver at føle denne kærlighed fuldstændigt. At være totalt uden frygt ville kræve et niveau af hellighed de færreste af os har opnået. Hvis vores kærlighed var så perfekt, ville vi ikke have brug for Himlens hjælp. Vores simple ønske om at se situationen på en anden måde, på trods af vores frygt, er tilstrækkelig til at Helligånden kan arbejde igennem os.

At begrænse menneskers forsøg på at tilintetgøre sociale og/eller personlige grænser, er ofte det mest kærlige vi kan gøre. Der er måske ikke nogen mere rædselsfuld oplevelse, end troen på at verden ikke kan få os til at føje os, at vi faktisk er almægtige og hævet over personlige og statslige autoriteter. Sådanne erfaringer i vores personlige verden forstærker den fundamentale egooverbevisning om, at vi styrer universet. Da vi nu har overtaget Hans plads, er Han magtesløs overfor os. Denne overbevisning fører uundgåeligt til den forfærdelige angst for hvad der vil blive gjort imod os, som hævn for det vi tror vi har gjort. Denne oplevelse af rædsel er tydelig hos alvorligt forstyrrede mennesker, hvis tilstand ofte er et resultat af deres manglende tillid til at andre kan styre, trøste og elske dem. Det følgende eksempel illustrerer anvendelsen af en form der ikke er straffende men kærlig:

Jimmy var en hyperaktiv seksårig, der ikke selv kunne sætte nogen grænser for sin adfærd. Til sidst var man nødt til at anbringe ham i en specialskole, hvor han igennem et individuelt træningsprogram kunne begynde at lære at styre sig selv. Det nedsatte hans angst så han kunne begynde at sidde stille, og have tillid til at han blev beskyttet, og at andre ikke var lige så bange som han selv. Med tiden blev Jimmy i stand til at komme tilbage til skolen, og under sin lærers faste og kærlige disciplin fortsatte han med at vokse. Så blev hans lærer pludselig uventet nødt til at forlade skolen, og han blev erstattet af en relativt uerfaren kvinde, der aldrig havde arbejdet med børn som Jimmy. Det tog ikke lang tid før Jimmy overtog styret, og hans gamle adfærd begyndte at vende tilbage. Højdepunktet indtraf en morgen da Jimmy spillede op, og som straf blev sat i skammekrogen i klassen. Her reagerede han på lærerindens latente usikkerhed, og hans egen begyndte at vokse. Igennem småirriterende afbrydelser begyndte han at teste lærerindens evne til at styre ham. Hendes usikkerhed gjorde det umuligt for hende at handle konstruktivt, og Jimmys angst voksede indtil han til sidst stak af fra klasseværelset, og hans flugt var et desperat råb om at han blev standset. På dette tidspunkt i forholdet var det lærerinden der havde brug for hjælp, fordi hendes vanskeligheder forværede Jimmys. Så blev hun "elev", og da hun blev i stand til at sætte grænser ud fra kærlighed og ikke fra frygt, vendte Jimmys selvkontrol tilbage, og hans fremskridt kunne fortsætte.

At blive udsat for lidelser kan således være en del af en transformationsproces, hvad enten lidelserne er vore egne eller de ses i andre. Det kan aldrig være Guds Vilje at nogen af Hans børn lider, men det *er* Hans Vilje at vi lærer af det, når vi først har valgt at gøre lidelserne virkelige for os selv. Hvis vi følger det samme princip som vi så tidligere, og overgiver lidelserne til Helligånden, kan dette give os muligheden for at lære Hans lektioner om, at når fred i evighed er usårlig overfor noget som helst der er uden for den, kan Guds barnebarn *ikke* virkeligt lide. Det vi betegner som lidelser er noget vi har gjort virkeligt i vores sind. Det er her korrektionen er nødvendig.

Smertelige oplevelser, prøvelser på et hvilket som helst plan, er blot chancer vi får for at praktisere tilgivelse:

Prøvelser er kun lektioner du ikke fik lært, præsenteret endnu en gang, så du nu kan træffe et bedre valg hvor du før valgte forkert, og således undgå al den lidelse, som det du valgte før bragte dig. (T-31.VIII.3:1)

At lære denne ene lektion (at ophæve projektion) vil befri dig for lidelse, uanset hvilken form den antager. Helligånden vil gentage denne ene, altomfattende lektion i frelse, indtil den er lært, uanset hvilken form for lidelse der bringer dig smerte. Uanset hvilke krænkelse du bringer til Ham, vil Han svare med denne meget enkle sandhed. For dette ene svar fjerner årsagen til enhver form for sorg og smerte. (T-27.VIII.11:1-4)

Dette svar er tilgivelse, som er grundlaget for sand retfærdighed. Den er ikke baseret på smerte og lidelse, men på opfattelsen af, at der intet er at tilgive. Det er blevet vist, at syndernes synd aldrig er sket, fordi de er blevet transformeret i vores bevidsthed fra synder til fejltagelser der skal korrigeres. Uden projektion af skyld *er* der ikke nogen skyld, og derfor kan der ikke være noget ønske om at straffe. Når vi er skyldfri forsøger vi at forhindre undertrykkelses- og voldshandlinger i verden, ikke at straffe eller “beskytte” men at helbrede alle mennesker; de undertrykte, undertrykkerne og os selv. Alle gør virkningerne af den samme fejltagelse virkelige: Troen på at *det er muligt* at påføre lidelser i verden. Vi tilslutter os alle mulige projekter der går ud på at lindre lidelser i verden, så vi *alle* kan blive befriet for smerterne ved troen på adskillelsen.

Det ligger over vores fatteevne at forstå hvordan ophævelsen af disse lidelser gennemføres. Som Kurset siger om det hellige forhold: “Du forstår ikke hvad det er du har modtaget, men husk at din forståelse ikke er nødvendig. Alt hvad der var nødvendigt var blot *ønsket* om at forstå.” (T-18.III.4:11-12). Igennem at ophæve vores tro på adskillelsen ved at forene os med en anden i tilgivelse, er Helligånden i stand til at helbrede vores sind, og alle sind igennem vores. “Og når du lader dig selv blive helbredt, ser du alle dem omkring dig, eller som dukker op i dit sind, eller dem du rører ved, eller dem som ikke synes at have nogen kontakt med dig, blive helbredt sammen med dig.” (A-dI.137.10:1). Denne lektion i Arbejdsbogen siger, at når vi bliver helbredt, bliver vi ikke helbredt alene.

Hvis ikke vores mål er at hjælpe hver eneste person der er indblandet i fejltagelsen, vil vi reagere på projektionen af vores skyld, og stadig se ud på en verden hvor der er forskellige interesser. En sådan opfattelse kan kun komme fra en foruddannet overbevisning om hvad vi selv er. Hvis vi tror vi er adskilt, vil vi se en verden af adskillelse - af mennesker med modsatrettede egenskaber af både godt og ondt, kærlighed og had, mennesker der bør støttes og mennesker der må stoppes, mennesker der skal dømmes og mennesker der skal overvindes. Sand helbredelse og korrektion bliver derfor umulig.

Helligåndens Rolle

Når vi først har defineret problemet som uretfærdighed, er det uundgåeligt at vi selv tror at det er os der kan løse problemet. Igen kan vi se hvordan egoet meget snedigt forstærker sig selv, og reproducerer den oprindelige fejltagelse med at tro at vi kan overtage Guds rolle - og faktisk har gjort det. En almindelig vildfarelse er, at det er os der lærer de andre noget, at det er os der korrigerer andres fejltagelser.

For egoet er det venligt, rigtigt og godt at påpege fejltagelser, og "korrigere" dem. Dette giver fuldkommen mening for egoet, som er uvidende om hvad fejltagelse er, og hvad korrektion er. Fejltagelser er af egoet, og korrektion af fejltagelser ligger i opgivelsen af egoet Når du overhovedet reagerer på fejltagelser, lytter du ikke til Helligånden. Han har blot ignoreret dem, og hvis du hører efter dem, hører du ikke Ham. Hvis du ikke hører Ham lytter du til dit ego, og er lige så uforstandig som den broder hvis fejltagelser du opfatter. Dette kan ikke være korrektion..... *Du* kan ikke korrigere dig selv. Er det da muligt for dig at korrigere en anden?..... Et hvilket som helst forsøg du gør på at korrigere en broder betyder, at du tror det er muligt for dig at korrigere, og dette kan kun være egoets arrogance. Korrektion er af Gud, Som ikke kender til arrogance. (T-9.III.2:1-2; 4:1-4; 6:1-2; 7:8-9)

Hvis man lige stopper op og tænker over hvad korrektion virkelig indebærer, bliver det umulige i nogensinde at vide hvad der behøver at gøres ganske tydeligt.

For at kunne dømme noget korrekt, måtte man være fuldstændigt bevidst om et ufatteligt stort antal ting; fortidige, nutidige og fremtidige. Man ville være nødt til på forhånd at kunne erkende alle virkninger af en dom, for alt og alle der var involveret i den på enhver måde. Og man måtte være sikker på, at der ikke var nogen fordrejning i ens opfattelse, så dommen ville være helt retfærdig overfor alle den hviler på nu og i fremtiden. Hvem er i stand til at gøre dette? Hvem ville påstå det om sig selv, undtagen i storhedsvanvittige fantasier?.....Visdom er ikke dømmekraft; det er opgivelse af dømmekraft. Døm altså kun een gang endnu. Sådan: Der er En sammen med dig, Hvis dømmekraft er fuldkommen. Han kender faktisk alle kendsgerninger; fortidige,

nutidige og fremtidige. Han kender alle virkninger af Sin dom for alt og alle, der er involveret på en hvilken som helst måde. Og Han er helt retfærdig overfor alle, for der er ingen fordrejning i Hans opfattelse. (H-10.3:3-7; 4:5-10)

At tro at vi ved hvad der er rigtigt for os selv og dem der står os nær, for slet ikke at nævne hele verden, er virkelig arrogant. De fleste af os er meget dygtige til at vildlede os selv på dette punkt. Det er let at svøbe vores arrogance ind i retfærdighed, kærlighed, frihed og åndelighed. Fristelsen til at gøre dette må erkendes fuldt ud. Vi behøver blot at tænke over hvor meget blod der er udgydt i Guds freds og kærligheds navn for at indse, at det er sandt. Kun hvis vi følger Helligåndens vejledning kan vi være sikre på at der ikke er nogen angreb, og at vores reaktion er kærlig, ikke kun overfor andre, men også overfor os selv. Når Hans måde at løse problemer på anvendes, kan ingen tabe og alle må nødvendigvis vinde, i modsætning til egoets måde at gøre det må. Helligånden "tager ikke fra Peter og giver til Poul". Kærlighed kan kun give; den kræver aldrig ofre eller selvopofrelse eller forårsager lidelse og smerte.

Forskellen på styrke og kærlighedens magt beskrives i eventyret om solen og vinden, der diskuterer hvem der er stærkest. Imens de så ned på jorden så de en mand der gik afsted med jakke på. De besluttede at afgøre deres diskussion ved at finde ud af hvem af dem der kunne få manden til at tage sin jakke af. Vinden startede, og blæste så stærkt den kunne. Men det fik kun manden til at svøbe sin jakke endnu tættere om sig. Da det blev solens tur begyndte den ganske enkelt at skinne. Jo mere den skinnede, jo varmere fik manden det, og efter nogle få minutter tog han jakken af. Læren er tydelig. For at fremkalde en forandring hos andre behøver vi blot at lade Guds lys skinne. At anvende pres på nogen som helst måde får kun mennesker til at forstærke deres forsvar, og gå endnu mere i forsvarsposition. Når vores ego møder et andet ego må resultatet nødvendigvis altid give bagslag, og virkningen bliver ofte den modsatte af det vi ønsker, og fremprovokerer præcist det vi ikke ønsker.

Vi vender så tilbage til det grundlæggende problem om hvordan vi kan høre Helligånden, så vi kan lade Hans lys skinne igennem os. For at kunne det *er vi nødt til* at opgive vores skyld, som ikke kun er et angreb på os selv, men også et angreb på Gud, igennem at prøve på at fornægte Hans Tilstedeværelse, og til evig tid gøre Hans Stemme uhørlig. Så længe skylden fortsætter sin vedvarende larm i vores sind, kan vi aldrig høre den Stemme der taler for vores egen og alle vore brødres og søstres skyldfrihed. Ikke alene skjuler skylden vores sande Selv,

den gør det også umuligt at se lyset fra dette Selv i andre. Da angreb ikke er andet end projiceret skyld, vil angreb i enhver form skjule Helligånden i en sky af skyld. Men beslutningen om at se angreb som et råb om hjælp er et udtryk for ønsket om at høre Hans Stemme, så vi kan få vist tilgivelsens vision, der vil tilgive os vores skyld. En desperat indbrudstøv tilbyder os således en mulighed for at møde angreb med kærlighed, og derigennem lære selve den lektion vi underviser i.

I samme øjeblik vi konfronteres med en situation der gør os utålmodige, irriterede eller vrede, er det et klart signal om at vi har glemt vores lektier, og atter en gang har ladet os friste af egoet. For at blive bevidst om hvor godt vi har generaliseret Helligåndens lektioner, behøver vi bare at tænde for nyhederne, og iagttage vores reaktioner på de uundgåelige rapporter om voldtægt, mord, uretfærdigheder, undertrykkelse og katastrofer. Vores reaktioner vil være en god indikator på den grad af manglende tilgivelse der stadig er låst inde i vores sind. Den halve time tilbragt i egoets verden kan blive et meget effektivt klasseværelse som Helligånden kan benytte til at helbrede vores sind.

Uanset hvad en anden måtte have bedt os om at gøre, eller synes at gøre imod os eller andre, må vi vende os til Helligånden efter hjælp så vi kan se situationen anderledes.

Tilgiv, og du vil se dette anderledes. Det er de ord Helligånden siger i alle dine trængsler, i al din smerte, i al din lidelse, uanset dens form.....Det er denne lektion Gud gerne vil have dig til at lære: Der er en måde at se alting på, der lader det være endnu et skridt for dig henimod Ham, og mod verdens frelse. Svar derfor sådan på alt hvad der antyder frygt: Jeg vil tilgive, og dette vil forsvinde. (A-dI.193.5:1-2; 13:1-3)

Når vi beder om helbredelse bliver vi gjort åbne for den eneste Kilde til helbredelse der findes. Når vi reagerer på en andens råb om kærlighed beder vi Gud om at reagere på vores eget. "Han vil undervise dig i hvordan du skal se dig selv uden fordømmelse, så du lærer hvordan du skal se på alting uden den. Fordømmelse vil da ikke være virkelig for dig, og alle dine fejltagelser vil være tilgivet. (T-9.III.8:10-11). På denne måde vil vores Faders Kærlighed, som er den eneste Kærlighed, blive bragt til alle Hans børn af den Eneste Eene, Der ved hvad denne Kærlighed er, og hvordan den bedst kan blive vist for dem der har glemt den.

Kapitel 4

BETYDNINGEN AF KÆRLIGHED OG SEKSUALITET

Kapitel 1 beskrev egoets version af kærlighed i specielle forhold. Når vi nu forstår Helligåndens formål med forhold, kan vi nu tale om kærlighed som Han ser den, såvel som om seksualitetens rolle.

Man kan sige, at fordi egoet fordrejer forhold så dybtgående, er kærlighed uden ambivalens, som vi har set, umulig i denne verden. Kun en “avanceret Gudslærer” ville være i stand til at forholde sig til andre uafhængigt af ego-projektioner. Men på trods af vore menneskelige skrøbeligheder kan Guds Kærlighed blive afspejlet i vores liv. Evangeliernes påbud om at vi skal elske vores næste er faktisk et påbud om at vi tilgiver ham, for det er igennem tilgivelse vores skyld ophæves og vi bedre bliver i stand til at elske hinanden som Gud elsker os. Det er igennem tilgivelse vi finder kærlighedens mening.

C.G. Jung sagde en gang, at for mennesker over 35 er hvert eneste problem et åndeligt problem. Tallet er indlysende tilfældigt. Skillelinjen imellem de to stadier i vores liv ligger normalt fra sidst i tyverne til et eller andet sted i trediverne, selvom der er mange afvigelser i begge ender. Den første halvdel af vores liv tilbringer vi med at udvikle redskaber til at overleve med, og vi lærer at klare os i den fysiske, den psykologiske og den sociale verden, og man kan tænke på den som en forberedelsesperiode. Den er naturlig i vort menneskelige liv. Ikke at udvikle en personlig identitet eller en følelse af et selv (ego) fører til psykoser, og i ekstreme tilfælde autisme. Det er vort menneskelige livs paradoks, at vi må tilbringe denne første del af vores liv med at udvikle et ego, som vi derefter må aflære i den anden halvdel.

På dette andet trin begynder vi at anvende de evner og færdigheder der kan besvare spørgsmålet: Hvilken mester følger vi, Gud eller egoet? Det er den virkelige betydning af “midtvejskrisen”. Det var derfor Jung talte om problemernes åndelige natur i denne periode. Følger vi vores ego fornægter vi vores åndelige funktion, og ser kun formålet med vores liv ud fra at opfylde fortidens uopfyldte sikkerhedsbehov, der projiceres ud i fremtiden. Det ene problem efter det andet dukker op, hvilket er en proces der i sidste instans kan spores til denne fornægtelse af vores sande Selv. Når vi på den anden side bruger vores liv til at tjene Gud, ses alle problemer som muligheder for at huske vores sande Identitet i Ham. Ligesom der er særlige udviklingsperioder til at lære at gå, at tale og at tænke etc. er der udviklingsmæssig

parathed til åndelig indlæring. Virkelig åndelig modenhed er ikke mulig før vi bliver myndige. Mange af forholdene i den første del af vores liv er byggesten, hvormed vi senere vil lære de tilgivelseslektioner der vil føre os tilbage til Gud.

Tilgivelse og Kærlighed: Det Hellige Forhold

I alle forhold ser vi Helligånden virke, og hjælpe os med de lektioner der lærer os, at sand fred kun findes i den levende Gud inden i os, og aldrig i en anden. Forhindringen for at opleve fred er skyld. Selvom den er abstrakt og altgennemtrængende udtrykkes denne skyld på helt konkrete måder for os hver især. Det er igennem disse former skylden må aflæres - og det er vores specielle funktion, der omtales i kapitel 2. Vi vælger Gud i selve de situationer hvor vi vil være mest fristede til at vælge egoet. Således er formålet med alle vores forhold at hjælpe os med at træffe dette valg, og det er ikke tilfældigt at vi fødes ind i bestemte familier, eller tilfældigt hvem vi gifter os med eller hvem der er vore venner. Hvert eneste forhold kan være en del af Helligåndens Soningsplan for os, hvis vi vil lade dem være det.

1. Forældre og børn.

Det mest grundlæggende af alle kærlighedsforhold er forholdet imellem børn og forældre. Det er fordi vi har haft den største afhængighed af vores forældre, at dette specielle forhold indeholder det største potentiale for at lære at tilgive. Freud havde helt ret i at understrege betydningen af vores følelser overfor vores mor og far. Den heldige løsning på Ødipuskomplekset, der er prototypen på alle specielle kærligheds- og hadforhold, er faktisk en øvelse i tilgivelse. Vi må lære at tilgive forælderen med det modsatte køn for ikke at være vores frelser, på den måde at vi ubevidst troede, at besiddelsen af denne forælder altid ville gøre os tilfredse og lykkelige. Samtidigt tilgiver vi forælderen med det samme køn som vi selv, for ikke at være vores fjende, som jo er den specielle hadrival i kampen om følelserne for og fra den specielle kærlighedsforælder.

Ingens forældre er fuldkomne. De havde også forældre der kæmpede med egoproblemer, der uundgåeligt blev projiceret over på deres børn. I den forstand *går* fædrenes "synder" i arv til de følgende generationer. Det er efterhånden tydeligt f.eks. at krænkede børn oftere bliver krænkende forældre når de bliver voksne. Ingen af os blev behandlet så perfekt i vores

barndom som vi syntes vi fortjente, eller modtog alle de materielle og psykologiske ting vi behøvede. Det er således uhyre vanskeligt at undgå egoets "hvis bare" formulering, som vi omtalte tidligere: Hvis bare mine forældre havde behandlet mig anderledes, hvis bare mine forældre havde haft flere penge, hvis bare mine forældre var blevet sammen, hvis bare mine forældre.....ville jeg være lykkeligere i dag. Sand tilgivelse erkender, at vores barndoms situationer var en del af Helligåndens plan om at lære os at tilgive i den form der var nødvendig, for at vi kunne lære det. De er den kursusplan hvorigennem vi lærer, at frelse ikke afhænger af de "gode" omstændigheder i vores liv, ligesom det at være ulykkelig og at lide ikke afhænger af de "dårlige". I Helligåndens øjne er de det samme, og har det samme formål, som er at tilgive fortiden, så vi kan huske Gud i det tilstedeværende nu.

Som børn er vi næsten totalt afhængige af vores forældre, ikke kun med hensyn til de materielle behov, men også med hensyn til vores selvbillede. Vi vokser op og kommer til at se os selv stort set som vores forældre eller forældrefigurer har set os, og der er ikke meget vi kan gøre ved det så længe vi er unge. Hvis vi bliver afvist af vore forældre f.eks. vil følelser af værdiløshed og selvbebrejdelser være uundgåelige; hvis vi overbeskyttes vil en evt. tro på at vi ikke er i stand til at klare os selv blive forstærket. Modsat vil det at blive elsket og accepteret hjælpe os til at udvikle en stærk følelse af personlig identitet og selvværd. Alligevel må vi nødvendigvis transcendere dette personlige selv i den anden halvdel af livet, og finde vores sande Selv i Gud.

Når vi som voksne kender os selv som børn af vores Fader i Himlen, behøver vi ikke længere være helt afhængige af andre for at have det godt både fysisk og psykologisk. At blive ved med at være afhængig beror på en beslutning. Freud viste hvordan fortiden påvirker nutiden, hvordan barndommens mønstre gentages i det voksne liv. Hvis vi ser os selv som andre har set os, bliver vi uundgåeligt bundet af det der er sket i fortiden. Barnet vil blive fader til et menneske. Men et grundlæggende problem ligger ikke i fortiden, men i nuet, hvor vi træffer det afgørende valg af at leve i nuet eller i fortiden.

Forskellen er afgørende, for det at se fortiden som den oprindelige og afgørende faktor for vores selvopfattelse, holder os spærret inde som et uskyldigt offer for en grusom verden, og for begivenheder der ikke kan ændres. Der kan intet håb være i en sådan holdning. Men at se at vi har friheden til at vælge, sætter os i stand til at identificere os med mere end egoet, og lægger det fulde ansvar for denne identifikation på vores magt til at vælge. Det er sandt, at børn på eet niveau ikke er ansvarlige for hvad der sker dem, men det er også sandt at vi som

voksne ikke længere er bundet af hvad vores forældre gjorde eller ikke gjorde. De er ikke ansvarlige for vores nuværende elendighed, for virkelig lykke afhænger ikke af ting eller personer i denne verden. Kun hvis det var tilfældet ville det være muligt for os at blive frataget den.

Erkendelsen af at vores virkelige forælder er Gud, og at vi kun er afhængig af Ham, og at vi som forældre i virkeligheden kun er Guds instrumenter og ikke Hans erstatning, er grundlaget for virkelig kærlighed imellem forældre og børn. Forældres bekymringer og overbeskyttelse er ikke kærlighed, men udtryk for frygt, mangel på tillid og forældrenes behov for at få børnene til at blive det forældre selv har brug for de skal være. Sådan noget fører til frustrationer, vrede og et ønske om at forhindre børnene - voksne eller ej - i at lære deres egne lektier i Helligåndens klasseværelse. På lignende måde kan det at elske forældre af pligt eller tvang kun føre til harme og skyld. Vi ved om vi er enten instrumenter for Guds Kærlighed eller egoets frygt igennem den fred der er resultatet i os selv og i vores børn eller forældre.

Det er derfor igennem forældres og børns tilgivelse af hinanden for det de ikke har gjort, at Helligåndens lektioner læres. De vil så hver især have set på den anden, ikke længere som nogen der skal opfylde specielle behov igennem specielle roller, men som broder og søster, som Gud har forenet for at gå tilgivelsens vej sammen. Uden denne ændring af det uheldige forhold, så det bliver til et helligt forhold, kan ingen virkeligt identificere sig selv som et barn af Gud. Den skyld specielheden holder os fast i forhindrer erkendelsen af vores Faders Kærlighed til os.

Forestil jer en pige hvis forældre var fattige og følelsesmæssigt afstumpede. Fordi hun ikke fik den kærlighed hun altid krævede, lærte hun at se materielle gaver som følelsesmæssige gaver, og i sit sind at erstatte kærlighed med materielle besiddelser. Som voksen forlanger hun af andre, både ægtefælle, venner og overordnede, at de viser deres kærlighed ved hjælp af håndgribelige gaver. Men inderst inde bærer hun stadig på den grundlæggende beskyldning af sine forældre, for slet ikke at nævne Gud, for aldrig at give hende det hun havde brug for, og af sig selv for helt oprindeligt at have disse behov. Hvert eneste forhold i hendes liv kommer derfor til at udtrykke denne ubevidste fordømmelse af hendes forældre. Hun går rundt i verden og føler sig tom og fuld af afsavn, og forsøger at udfylde denne tomhed med al verdens ting; lykkelig når hun får dem og ulykkelig når hun ikke gør. Tilgivelse ville lære hende at hun har det hun virkeligt ønsker sig, siden et Guds barn har alt hvad det behøver.

Dette afspejler princippet om overflod, og understreger den sætning i Kurset der siger “ Men den eneste meningsfulde bøn er om tilgivelse, fordi de som er tilgivet, har alt..... genkender det (de) allerede har.” (T-3.V.6:3,5)

Så længe vi tror der findes behov der absolut må opfyldes fordi de ikke blev opfyldt i fortiden, forstærker vi vores tro på knaphed. Hvis vi så følger loven om projektion, vil vi lægge ansvaret for denne tro over på andre. Derfor vil vi føle os frarøvet den lykke vi tror vi ville have fået, hvis det ikke var for de forfærdelige ting der blev gjort imod os. Men følger vi egoets lov, vil vi forstærke troen på at vi er begrænsede og fulde af mangler i samme grad som vi projicerer skylden, og vil derfor komme til at få det endnu dårligere. Med denne indstilling er kærlighed til andre umulig, for kærlighed kan kun blive udtrykt virkeligt igennem troen på overflod, der kommer fra Gud.

Men som voksne har vi vores frihed til at vælge igen. Når vi tilgiver andre for *ikke* at have forvoldt os afsavn, tager vi det første tilgivelsens skridt mod at ophæve troen på knaphed, som var det virkelige problem. Efterhånden som vi så skifter tænkemåde om os selv (det andet skridt) og erstatter knaphed med overflod, bliver vores skyld fjernet fra os (det tredje skridt) og vi kan endelig modtage Guds gave, og dele Hans Kærlighed med dem Han har sendt ind i vores liv. På den måde husker vi vores Fader i Himlen, når vi tilgiver vores forældre på jorden.

Uanset vores opvækstvilkår, kan vi blive i freden hvis vi vælger det. Det er Helligåndens eneste lære, som Han vil have os til at lære og dele med verden. Fordi Gud betyder noget, betyder intet andet noget, *undtagen* at være Hans redskab til at lære os den kærlighed vi har glemt. De lidelser og smerter vi kommer ud for som egoer, udgør de daglige muligheder efterhånden som de dukker op på vores livs filmlærred, for at vi kan identificere os med livet og kærligheden bag smerten. På den måde hjælpes vi gradvist til at huske den Kærlighed Der ikke kender til lidelse, den der skabte os i kærlighed og Hvis Identitet vi deler.

2. Romantisk kærlighed

Når mennesker kommer ind i vores liv tiltrækkes vi af dem af to grunde. For egoet er mennesker tiltrækkende for deres egnethed som mål for projektioner (specielle kærlighedspartnere). Vi tiltrækkes af deres fysiske fremtræden, personlighed, finansielle status etc. Men som vi har set, er denne specielle kærligheds tiltrækning ikke andet end et tyndt slør over had. Men der er også en anden tiltrækning. Ligesom vores ego råber til sin

modpart at den skal forene sig i en uhellig alliance om skyld, råber Helligånden i os hver især at vi skal forene os i et helligt forhold i tilgivelse. Det er den sande tiltrækning, som egoet vedholdende forsøger at skjule og tilsløre. Den virkelige “kærlighed ved første blik”, som digterne synger om, er Helligåndens kærlighed, der råber fra den ene person til den anden. Det er “kærlighedens tiltrækning for kærligheden” (T-12.VIII.7:10) der råber til sig selv at de skal forene sig til een, og ikke længere holde sig adskilt. Vi ser hver især i den anden Guds mulighed for at tilgive vores skyld, og blive gjort hele; ikke sådan at vi finder fuldstændiggørelse i den anden, som egoet vil fortælle os, men sådan at igennem tilgivelse af vores skyld (der er troen på knaphed) manifesteres vores egen helhed. Det er den Kærlighed, som denne helhed afspejler, der i virkeligheden tiltrækker os, i modsætning til skyldens tiltrækning, der findes i specielle forhold. At “forelske sig” bygger på erkendelsen af det potentiale der er for at se Himlens lys i en anden, og genkende en “udvalgt lærer-partner, der præsenterer ham for ubegrænsede muligheder for at lære.” (H-3.5:2). Når vi ser ud over mørket i vores projicerede skyld ophæves det. I denne forening i lys oplever vi Helligåndens velsignelse af kærlighed.

Oplevelsen af at “vokse i kærlighed” har ligeledes to fortolkninger. For egoet betyder det to mennesker, der i stigende grad opfylder hinandens behov, og på den måde vokser i afhængighed. Det udgør en forlængelse af egoets “hvedebrødsdage”, der blev beskrevet i kapitel 1, og styrker den specielhed egoet værdsætter så højt. For Helligånden afspejler vendingen en voksende tilgivelse. Vi er hver især forenet i kærlighed med alle mennesker, for det er den eenhedens virkelighed der blev givet af Gud ved vores skabelse. “Det Gud kalder for eet, vil for altid være eet, og ikke adskilt. Hans Rige er forenet; sådan blev det skabt, og sådan vil det for altid være.” (T-26.VII.15.7:8). Vi har hverken magten eller friheden til at ophæve det Gud har skabt som virkeligt. Men vi har faktisk friheden til ikke at acceptere det. “Det ligger udenfor dine evner at tilintetgøre sandheden, men fuldstændigt indenfor dem at acceptere den.” (T-5.IV.1:4). Det der tilslører vores bevidsthed om kærlighedens tilstedeværelse i os selv og vores forhold er skyld. Når to mennesker vedholdende lærer deres lektioner om tilgivelse, aftager deres skyld tilsvarende. Jo mindre skyld der er til stede, jo mere kærlighed kan vi opleve. Det er denne kærlighed der “vokser” i et forhold. I virkeligheden er det formindskelsen af skyld igennem tilgivelse, der lader den kærlighed, der altid er til stede, komme til i vores sind.

Kærlighed har kun een Kilde, og kan kun have eet mål, fuldbyrdelsen af sig selv. Den er en uendelig cirkel der udvider sig, og omfatter alle Guds børn. Selvom det ikke er muligt at elske hver person på samme måde, eller at have et intimt forhold til alle, er det muligt at undgå forstyrrelser i kærlighedens udvidelse. På den måde udelukkes ingen. Det er ophævelsen af disse forstyrrelser der er formålet med alle forhold, både overfladiske og livsvarige.

I den forstand kan vi forstå ægteskab eller ethvert længerevarende venskabsforhold som en forening af to, som Helligånden har forenet, så de hver især kan lære at overse de mange fristelser til at projicere, og i den anden finde billedet af sit eget virkelige Selv. Disse fristelser falder ind under kategorierne specielle kærlighedsforhold og specielle hadforhold, som vi allerede har talt om. I disse forhold udnytter vi vores partnere til at undgå vores egen skyld, og gør dem til enten frelsere eller syndebukke. De to følgende eksempler illustrerer egoets fordrejninger af kærlighedsforhold, så de kan opfylde disse mål.

En mand der så sin mor som løsningen på alle sine problemer, vil sandsynligvis forsøge at overføre denne rolle til sin kone, som det siges i den populære sang: "I want a girl just like the girl that married dear old Dad" (Jeg vil ha en pige der er som den pige der giftede sig med kære gamle far) ('giftes med farmand' kunne nævnes som en dansk pendant). Han udstyrer hende med alle de specielle egenskaber han forestiller sig er nødvendige for at han kan blive lykkelig og ha det godt, og forelsker sig i hende. Men det er faktisk et optænkt billede han elsker, ligesom Pygmalion, og ikke sin kone som et menneske i sig selv. Hvis Helligåndens formål med deres forening skal blive realiseret, må han opgive sin investering i dette optænkte billede, og tilgive sin kone for at være eller *ikke* at være ligesom sin mor, og den der frelser hans drømme. Igennem denne proces ville han komme til en accept af deres grundlæggende helhed som Guds børn, og lade deres forhold blive Helligåndens tempel, sådan som Kurset beskriver det. (T-20.VI). Og på samme måde hvis hans kone havde brug for at være sin mands mor, må hun tilgive *ham* for at være eller ikke at være den "pligtro søn" hendes ego krævede.

I et andet eksempel vil en kvinde med en stærk investering i at se sig selv som uretfærdigt behandlet, sandsynligvis blive tiltrukket af en mand der vil mishandle hende. Hendes behov for at se ham på den måde, vil få hende til at fordreje hans handlinger i sit sind, og udelukke hende fra at erkende hans egobehov og råb om hjælp. Derigennem kan hun svømme hen i selvmedlidenhed, og i lang tid begræde den grusomme skæbne det er at være gift med sådan et menneske. Hvis hendes mand har brug for en partner på hvem han kan projicere sit selvhad,

i det magiske håb om at det vil gøre ham til den overlegne og magtfulde igennem at udnytte sin kone, har vi et andet eksempel på egoets "himmelske ægteskab": Det gensidige møde af behov, hvor den rigtige hånd passer til den rigtige handske. Men hvis konen er i stand til at erkende sin investering i at blive mishandlet af sin mand, og derigennem tilgive ham for sit behov for at blive straffet, som hendes skyld kræver det, vil hun kunne se situationen på en anden måde. Når hun vælger at se sig selv som skyldfri i Guds øjne, vil hun ikke længere se på sin mand som en fjende, men som en ven og broder der råber om hjælp. På samme måde vil hendes mand måske tage skridtet med at erkende hendes egos behov for at projicere, og derigennem tilgive både sig selv og sin kone. Dette skift i opfattelsen indleder det hellige forhold, der er Helligåndens svar på det specielle forhold.

Problemer i forhold er derfor altid projektion af problemer med skyld i hver af de involverede parter. Fremfor at se skylden indeni vælger partnerne at se den i hinanden. Den ubevidste uærlighed i disse manøvrer, forhindrer enhver form for virkelig helbredelse. Ønsket om at afslutte et forhold der er blevet anspændt, kan sommetider være en fristelse til *ikke* at lære de lektioner om at ophæve skyld, som Helligånden har sørget for. Vores frygt for den fred tilgivelse vil bringe bliver for stor, og vi synes ikke at have andre muligheder end at følge vores ego, og igen og igen søge trøst i specielle forhold.

Det betyder dog ikke nødvendigvis at alle forhold må forblive permanente i formen. Et forhold kan falde i den anden kategori vi omtalte tidligere: "et lidt længerevarende forhold, som to mennesker for en tid går ind i, i en ret intens undervisnings/-indlæringssituation, og derefter synes at skilles." (H-3.4:3). To mennesker kan have fuldført alt det de skulle lære på det tidspunkt, eller de beslutter måske ikke at gå videre med deres indlæring nu, kun for at fuldføre de lektioner senere. Et ægteskab kan således ende med skilsmisse, studiekammerater kommer måske fra hinanden efter eksamen etc. Det påhviler ikke os at dømme disse situationer. Helligånden vurderer ikke efter form men formål. Hvis der er begået en fejltagelse, dvs. hvis man har søgt vejledning hos egoet, vil Han korrigere den. Hvis det er Hans Vilje der er blevet fulgt, vil Han stadfæste dette. Vi bliver kun bedt om at gøre det bedste vi formår, når vi forsøger at høre Hans Stemme. Hvis vi har fulgt Sandhedens Stemme uanset den form forholdet udvikler sig i, vil Guds børns eenhed til stadighed være i vores bevidsthed. "Hvem Gud har forenet til eet, kan egoet ikke adskille." (T-17.III.7:3). Lektionerne i tilgivelse vil være blevet lært, og fred vil være resultatet. Projiceret skyld gør denne fred umulig.

Derfor kan intet forhold blive helbredt uden at man konfronterer dette grundlæggende problem med skyld. Det er imidlertid ikke nødvendigt at *begge* parter vælger at gøre dette. Alt hvad der er nødvendigt er, at den ene af de to beder om hjælp til at skiftet sker. Der kræves to til at enes om adskillelsen, men kun et helbredt sind til at korrigere (ophæve) den: “ Den der er mest forstandig i det øjeblik truslen opfattes, bør huske hvor dyb hans gæld til den anden er, og hvor stor taknemmelighed der tilkommer ham, og være glad for at han kan betale sin gæld ved at bringe lykke til begge.” (T-18.V.7:1). Når et par har problemer, er det meget ofte den ene af dem der må tage det første skridt. Den af dem der er nærmest ved at erkende den sande kilde til konflikterne, må være villig til at skifte holdning fra beklagelser og beskyldninger til tilgivelse, og se partnerens fejltagelser som råb om hjælp. Dette kan kun gøres igennem erkendelsen af, at den hjælp der tilbydes denne særlige partner, er den samme hjælp Gud tilbyder een selv. Vi erkender at vores ulykkelige tilstand ikke kan tillægges ydre omstændigheder, men vores splittede forhold til Gud (adskillelsen).

Denne helbredelse modtages i samme øjeblik som den tilbydes. “ Når som helst en Guds lærer har forsøgt at være en kanal for helbredelse, er det lykkedes for ham.” (H-7.2:1). Men menneskers frygt for helbredelse, eller tilgivelse, kan muligvis forhindre at de bevidst modtager denne gave: “Helbredelse vil altid træde tilbage, hvis den ses som en trussel. I det øjeblik den er velkommen, er den der. Der hvor helbredelse er givet, vil den blive modtaget.” (H-6.2:1-3). Helligånden opbevarer denne gave af helbredelse eller tilgivelse indtil frygten er aftaget tilstrækkeligt til at gaven kan modtages. Derfor bør

Ingen Guds lærer (bør) føle sig skuffet, hvis han har tilbudt helbredelse, og det ser ud som om den ikke er blevet modtaget. Det påhviler ikke ham at dømme om, hvornår hans gave skal modtages. Lad ham være sikker på at den er modtaget, og have tillid til at den vil blive modtaget når den erkendes som en velsignelse, og ikke som en forbandelse. (H-6.2:7-9)

Den der tilbyder tilgivelse bedes om at have tillid til at formålet med den er blevet opfyldt. På trods af det der ser ud som fortsatte problemer, har han eller hun tilliden til, at tilbuddet er velsignet af Gud, Der garanterer at Han vil fuldføre det der er begyndt. Nu er forholdet frelst, for det er blevet et klasseværelse hvor der kan undervises i Helligåndens lektioner, og hvor de kan læres. Krigslarmen er blevet ændret til råb om hjælp, og slagmarken transformeret til

et tempel, hvor to er kommet sammen for at tilbede ved tilgivelsens alter. For sådan er kærlighedens Himmerige på jorden.

Seksualitet og Cølibat

1. De to former for seksualitet.

De skarpe moralske og religiøse udfald mod seksualitet går tilbage til civilisationernes begyndelse. De er forståelige set i forhold til den nærmest universelle sammenkædning af sex og aggression, og derfor af sex og skyld. 1. Mosebog fortæller, at Adams og Evas første handling efter at de har spist den forbudne frugt, var at dække deres nøgenhed med figenblade. For nogle af de tidlige kristne kirkefædre, især St. Augustine, blev arvesynden faktisk ligestillet med lystenhed. Denne sidestilling var uundgåelig, for bortset fra at dø eller at spise, findes der ikke nogen kropsaktivitet med en større investering end sex. Vi har allerede set hvordan egoet transporterer sine "synder" over på kroppen, og dette er blot endnu et trin der skal fokusere skylden specifikt på seksualiteten.

På et andet plan kan vi se hvordan skyld uvægerligt må følge af at udnytte en andens krop som et middel til tilfredsstille sine egne behov, med lidt eller ingen omsorg for mennesket *indeni* kroppen. I en sådan situation, der kan tjene som et af de typiske eksempler på specielle forhold, overser vi også mennesket i vores egen krop. På grund af denne identifikation med kroppen kan sex fortræffeligt tjene egoets mål, som er at forstærke skyld. Når sex bliver et symbol på vores synd, kan den, ligesom vrede, blive et meget stærkt våben i egoets arsenal. De opfinder pseudoproblemer, der skal distrahere os fra problemet i vores sind (se tabel 2) Problemer med impotens eller frigiditet, bekymringer over seksualitetens afløb eller form, promiskuitet, kamp med cølibat etc. er røgslør, der udsendes af egoet, for at afholde os fra at forholde os til de dybere problemer med skyld og vores forhold til Gud, der fuldstændigt overskrider seksualitet.

Det er således ikke ualmindeligt, at mennesker, der står overfor at skulle tage vigtige beslutninger i deres liv, såsom at gifte sig eller aflægge religiøse løfter, eller måske skal til at beslutte sig for at forpligte sig overfor Gud, pludseligt udvikler seksuelle "angreb" i forskellige former: En ung kvinde der skal giftes "opdager" at hun er lesbisk; en mand, der snart skal præstevies, opdager at han har seksuelle tvangstanker om en speciel kvinde. Alt

hvad der faktisk sker i mange af disse tilfælde er, at egoet går i panik når det stilles overfor vores beslutning om at følge Guds Vilje for os, fremfor dets egen, og det forsøger så at sabotere denne beslutning. At behandle disse problemer som alvorlige og helt uafhængige, er den perfekte måde at beholde dem på, for at kæmpe imod egoforsvar gør blot disse stærkere. Når de først ses som harmløse distraktioner, vil de forsvinde lige så let som solen en tidlig morgen får tågen til at forsvinde. Det der bliver tilbage er Guds Vilje.

Nogle af de forkerte opfattelser af sex kan belyses ved at man husker de to niveauer der blev omtalt i begyndelsen af kapitel 1. På det første niveau er sex, som en kropslig aktivitet, en ren illusion. At stræbe efter eller at undgå sex er at give det en betydning det ikke har. Uanset vores fornuftsmæssige forklaringer og vores retfærdiggørelser kan sex ikke blive den virkelighed det aldrig har været, og den kan heller ikke give den fred og lykke, der er udenfor rækkevidde for enhver illusion.

På det andet niveau er sex hverken helligt eller uhelligt. Det er ganske neutralt, og afventer den brug sindet gør af det. Hvis vi følger Helligånden, vil beslutningen om at involvere sig seksuelt med en anden ikke opfylde vores egobehov – hvad enten de er fysiske eller psykologiske, bevidste eller ubevidste - men opfylder derimod vores virkelige behov for tilgivelse. De ser hver især i den anden en mulighed for at lære at tilgive sig selv og den anden, der tilbydes af Helligånden. De lærer således at sex ikke er syndigt, men som enhver anden kropsfunktion kan tjene Helligåndens formål, så længe vi lærer i denne verdens klasseværelser. Med den rette fokus bliver den seksuelle impuls hellig, fordi det bliver en del af et forhold, der er valgt af Ham, hvor vi kan lære og undervise i den Kærlighed Han ønsker at udstrække igennem vores helbredte forhold. Ligesom i andre former for personlige relationer, der kan lære os at ophæve særinteresser, lærer seksuelle partnere at dele med hinanden, og forene sig i et fælles mål. I en sådan forening vil der ingen fantasier være, men tanker om fred og kærlighed. Kun her findes der virkelig nydelse. Helligånden er blevet inviteret indenfor, og der bliver Han, for at ære og velsigne. Hvis eens personlige behov begynder at overskygge omsorgen for andre, er det et tegn på at vi er vendt tilbage til egoets vejledning. Så bør vi hurtigt vende os til Helligånden efter hjælp, og ændre den seksuelle impuls tilbage til dens formål som tilgivelse. Igen bliver vi nødt til at lære at kroppe ikke er til nydelse, dominering eller udelukkelse, men til at undervise i at vi er forenede på et plan ud over kroppen. Ved at sætte fælles interesser over personlige interesser, kan vi erkende vores åndelige identitet, der forener os begge til een.

Men for egoet tjener sex det formål at gøre kroppen virkelig i vores opfattelse, og derved forstærke troen på at adskillelsen er virkelig. En af de iøjnefaldende måder egoet "lokker" os i denne fælde på, er ved at lære os, at kroppe *kan* forene sig med hinanden. Vores ufuldstændighed, der kommer af troen på adskillelsen, kan overvindes igennem seksuel forening. Det er en fornægtelse af Kursets princip om at: "Sind er forenede; kroppe er ikke." (T-18.VI.3:1). Når egoet først har overbevist os om at sex er attråværdigt fordi det fører til forening, og så tiltrækker os ved hjælp af fysisk nydelse, kan det nu komme til at tilbyde os sin virkelige gave: Skyld. De skjulte hensigter med sex, kan ses i de fantasier der ofte ledsager de seksuelle aktiviteter eller impulser: Disse omfatter tit fjendtlighed, sejr, hævn, nedværdigelse eller andre former for manglende kærlighed, som gør alle egoets påstande om seksualitetens "skønhed" eller "hellighed" til skamme.

En af de fremherskende egooverbevisninger om sex er, at den befrier for spændinger, hvilket også var et centralt dogme i Freuds teori. Det er en anden form for den samme fejltagelse som vi så tidligere, der anså vrede for at være en grundlæggende menneskelig følelse, og som sådan en energi der er nødt til at blive enten udtrykt eller undertrykt. Men anspændelse kommer ikke fra kroppen, men er et resultat af konflikten i vores sind imellem Gud og egoet. Den eneste virkelige afspænding kommer fra at vi vælger den Ene, og opgiver den anden. At prøve på at forklare denne anspændelse som seksuel drift, er et forsøg på at løse problemet på det niveau egoet ønsker, og forstærker blot fejltagelsen om identifikation med egoet og kroppen, der er den helt grundlæggende kilde til anspændelsen. På den måde holdes kilden stadig længere væk fra helbredelse.

Det grundlæggende spørgsmål er derfor ikke "i seng eller ikke i seng" ('To bed or not to bed', ordspil på Shakespeares: 'to be or not to be') men: Hvilken stemme følger vi? Så snart vi forfølger egoets mål, vil skyld være resultatet i en eller anden form, for dets mål vil være at angribe og adskille. Ved at vælge at følge egoet har vi valgt at følge specielhed. Så bliver en anden et objekt, der kan opfylde vores specielle behov. Ved at se os selv som een der *behøver* denne behovsopfyldelse, nedværdiger vi også os selv. Den eneste belønning vi høster for det er skyld og had, i stedet for den kærlighed Helligåndens tilgivelse bringer.

2. Cølibat

En del af egoets held med at opretholde illusionen om at seksualitet er et problem, er kommet igennem dets opmuntring til cølibat i det åndelige liv. Cølibat har været et fremherskende

symbol på hellighed i kristendommen, som det har været det i mange andre verdensreligioner. Det åbenbare mål var en livsstil, hvor al energi og tankevirksomhed blev rettet mod Gud alene. Igennem ikke at have et specielt kærlighedsobjekt, stræbte man igennem cølibat efter at have Gud som den eneste modtager af kærlighed; ved ikke at have brug for noget ydre til at fuldstændiggøre sig selv, ønskede man at finde Kilden til fuldkommenhed indeni. Målet var det åndelige ægteskab mystikerne taler om.

Men alt for ofte har cølibatet fokuseret på det fysiske aspekt af forhold, og tit forvekslet lovens bogstav med dens ånd, formen med indholdet. På det sidste har denne fejltagelse taget den ekstreme form, at man kan leve et religiøst liv i cølibat hvis et eller andet seksuelt møde blot undgår samleje. Denne udlægning overfører på en meget spidsfindig måde problemet fra sindet til kroppen, hvor der ikke kan være nogen virkelig løsning på problemet, hvilket er egoets afgørende mål. Når først dette skift er sket - fra sindet til kroppen - er vi på egoets karakteristiske facon anbragt imellem Scylla og Charybdis: Fordømt hvis vi gør det, og fordømt hvis vi ikke gør det. Giver vi efter for vores seksuelle sult føler vi os skyldige; afstår vi fra seksuel aktivitet føler vi os frustrerede og krænkede, hvad der tit fører til undertrykkelse af skylden, der forbliver skjult under en sky af depression, der er tilbøjelig til at blive projiceret. Uanset hvad vi gør, vinder egoet.

Cølibat har også forstærket en tilfældig skelnen imellem religiøse mennesker og lægfolk, i den forstand at seksuel afholdenhed ses som "højere" eller mere åndeligt end det modsatte. Denne skelnen velsignes af egoet, fordi den understreger den adskillelse, der er dets konstante mål. Konklusionen om åndelig overlegenhed er ikke nødvendigvis gyldig. Hvis man troligt lever et liv i kyskhed, men stadig tænker seksuelle tanker, vil der stadig være skyld over sådanne tanker, og de vil være lige så nedbrydende som hvis man udlevede sine seksuelle fantasier og tanker. Dette skal bestemt ikke forstås som at man bare kan være promiskuøs med den begrundelse at "når det nu ikke betyder noget" kan man lige så godt "ha det sjovt". Det skal kun understrege, at det at kontrollere sine handlinger ikke er tilstrækkeligt til at opnå fred. Som Kurset siger

Det har ingen mening at tro, at kontrol af udfaldet af fejltænkning kan resultere i helbredelse..... Du må ændre tænkemåde, ikke adfærd, og dette *er* et spørgsmål om villighed..... Korrektion hører kun til på det plan hvor forandring er mulig.

Forandring har ingen mening på symptomplanet, hvor den ikke kan virke.
(T-2.VI.3:1,4, 6-7)

At kontrollere sine handlinger ændrer stadig ikke på tankerne om skyld, selvom det ofte er et skridt i den rigtige retning, fordi det afspejler et ønske om at ændre sit sind, men skylden forstærkes blot ved at blive fornægtet. En sådan proces kan føre til “åndelig selvtilfredshed”, og man kan i den tilstand tro at problemet med synd er løst. Alt hvad der i virkeligheden er sket er at skylden er fortrængt, hvilket uundgåeligt fører til tanker om synd, der så projiceres ud på noget andet, enten på andre aspekter af ens eget liv, eller på andre mennesker, der fordømmes for vores egne syndige tanker. Goethe, den tyske 1800-talsdigter, forstod denne dynamik særdeles vel, da han sagde at han var skyldig i enhver synd og forbrydelse der nogensinde var begået. Han selv havde ikke begået mange, men han vidste, at han på et eller andet tidspunkt i sit lange liv havde huset alle disse “syndige” tanker, og at han på den måde var skyldig i dem. Skyld i vores specielle forhold er altid baseret på tanker, aldrig på handlinger.

3. Form kontra Indhold

Egoets læggen vægt på sex tydeliggøres, når vi forstår at det forveksler form og indhold. Den enorme mængde former i denne verden skjuler enkelheden i deres indhold, der kun kan være to: Gud eller egoet; sandhed eller illusion. Egoet forsøger at overbevise os om, at vores problemer er på formniveauet, der enten må vurderes højt eller undgås. Når vi så gør det, undgår egoets underliggende mål, som er skyld og frygt, opmærksomhed og korrektion. Så: “Kun fejltagelsens form tiltrækker egoet. Det genkender ikke mening, og ser ikke om den er der eller ikke.” (T-22.III.4:1-2)

Med sin tiltrækning til sex bekymrer egoet sig ikke om hvorvidt man værdsætter sex eller undgår den. Det opmuntrer til seksuel aktivitet, og derfor inviterer det os til at deltage i forskellige fysiske og psykologiske fornøjelser, som allesammen skjuler den underliggende smerte, der fremkommer ved en forstærkning af troen på knaphed og mangel, og udnyttelse af andre som seksuelle objekter, eller ved at blive “presset” til at have skyldige hemmeligheder. Disse ego-”gaver” kan ses i de følgende eksempler: Hos “Don Juan”, hvis mål er at forføre eller elske med alle kvinder i verden; kvinder, for hvem sex er et symbol på

at blive elsket og ønsket; mennesker der fristes af promiskuitet; og dem der lokkes ind i at have hemmelige alliancer.

Som den modsatte yderlighed lærer egoet os, at sex er en særligt uhellig form for synd, der bør undgås. I mange tilfælde er denne holdning årsag til at mennesker fornægter noget der er en del af deres oplevelse af livet, hvilket forhindrer dem i at sætte seksualiteten ind i sit rette perspektiv, som blot en del af deres identifikation med egoet og kroppen, ligesom behovet for at spise, at sove, at rekreere sig etc. At fornægte sine seksuelle følelser fordi de dømmes som uhellige eller uåndelige, ville være at give dem en betydning og vægt de ikke har.

Som Kurset siger:

Kroppen er blot en del af din oplevelse i den fysiske verden. Dens evner kan blive og bliver ofte overvurderet. Men det er næsten umuligt at fornægte dens eksistens i denne verden. De som gør det, indlader sig på en særlig uværdig form for fornægtelse. Ordet "uværdig" her skal kun angive, at det ikke er nødvendigt at beskytte sindet ved at fornægte det ikke-åndelige. (T-2.IV.3:8-12)

Når vi går i denne egofælde, som det er at fornægte, glemmer vi at man ikke kan forlade denne verden af illusioner uden *først* at korrigere disse illusioner på det niveau vores tro er rettet imod. Målet for *Et Kursus i Mirakler* er at transformere verden, ikke at transcendere den, som er det skridt der tilhører Gud, når Han løfter os tilbage til Sig Selv efter at alle vores fejltagelser er blevet korrigeret af Helligånden. Kurset lægger stor vægt på at spare tid, men tid spares *ikke* ved at fornægte, men ved at ophæve skyld, især i vores forhold, hvor den stærkeste bliver projiceret.

At afstå fra seksuel aktivitet af frygt, og forsøge at "beskytte sindet" imod uhellighed ved at kæmpe imod seksuelle tanker, impulser og følelser, er at gå i en anden egofælde ved at forveksle tankeplanet med handleplanet, årsag og virkning. Kurset understreger: "Det er ekstremt vanskeligt at nå Soning ved at kæmpe imod synd." (T-18.VII.4:7). Man behøver derfor ikke at være bange for tanker; man behøver kun at bringe dem til Helligåndens lys, så Han kan fjerne dem for os. Som Kurset siger der hvor det taler om adskillelsens oprindelige fejltagelse:

Kald det ikke synd, men vanvid, for således var det, og således er det stadig. Iklæd den ikke skyld, for skyld lader formode at den blev fuldbyrdet i virkeligheden. Og frem for alt: *vær ikke bange for den.*

Når du synes at se en eller anden forvrænget form af den oprindelige fejltagelse nærme sig for at skræmme dig (som seksuelle anfægtelser), så sig blot: “Gud er ikke frygt, men Kærlighed”, og den vil forsvinde. Sandheden vil frelse dig.....Og vend du dig mod den prægtige indre ro, hvor den levende Gud hviler i hellig stilhed, Ham du aldrig har forladt, og Som aldrig har forladt dig. (T-18.I.6:7-7:2; 8:2)

Således gøres sex og kroppen virkelig i en hvilken som helst form af egoets plan, der flytter fokus fra årsagen (sindet) til virkningen (kroppen). At tro at seksualitet er syndig fordi det er en kropsaktivitet, er den samme fejltagelse som at tro, at den er hellig fordi den har evne til at forene. At påstå at en eller anden form i denne verden i sig selv er god eller ond, er at slå plat eller krone med den mønt der gør illusioner sande. Tilfredsstillelse eller afholdenhed opfylder det samme formål, hvis værdien er baseret på form. Dets sande betydning kan kun komme fra indholdet, der gives det af Helligånden. De første lektioner i Arbejdsbogen lærer os, hvordan vi ikke forstår nogen ting i vores verden, fordi vi ikke forstår formålet med dem. Højt på listen ville sex være. Derfor skal vi altid vogte os for at dømme det (eller nogen anden aktivitet i denne verden) ud fra det der synes at være meningen med det, som det påstås ud fra forskellige moralske målestokke eller kriterier for mental sundhed, som f.eks. at tro at seksuelle udtryk er uhellige eller umoralske, eller at cølibat er unaturligt eller patologisk. At dømme hører Helligånden til, som Kurset gentagne gange understreger. Han alene ved hvordan de seksuelle former passer ind i Hans plan til at befri os fra skyld.

På den måde bliver det virkelige problem, som er at forstærke skyld ved at gøre den adskilte krop virkelig, sikkert skjult og beskyttet i alle vores bekymringer over seksualitet. Uanset den vej der vælges - at søge nydelse eller at undgå den - sejrer egoet ved hjælp af fornægtelse af skyld. Ingen fred er mulig før denne skyld er opgivet igennem at lære Helligåndens lektion om kroppens iboende neutralitet, og anbringe den alene under Hans vejledning.

Hvis det er et aspekt af Helligåndens kursusplan at man lever i cølibat - hele livet, eller måske kun en del af det - og man forbliver trofast overfor sin Lærer, ville seksuel afholdenhed være en glæde, og næppe et offer. Faktisk ville seksualdriften aftage. Men hvis man stadig er ambivalent overfor sit kald, og i hemmelighed ønsker et seksuelt forhold, vil alverdens

åndelige retfærdiggørelser ikke overbevise een om, at man ikke bliver snydt for noget man virkelig ønsker. Desuden vil man til stadighed blive plaget af seksuelle tanker og følelser, bevidst eller ubevidst. Den glæde et liv i afholdenhed kan give ville hurtigt vende sig til bitterhed, og nedenunder bitterheden ville der til stadighed være skyld over ens fortsatte svigt overfor Gud.

Modsat hvis mennesker udtrykker sig seksuelt i deres liv i forhold Gud har forenet Sig med, kan selve seksualiteten, som alle andre livsformer, blive et middel til at nå Guds mål. Partnere ses ikke som seksuelle objekter, hvis formål er at opfylde visse specielle behov, men som mennesker igennem hvem Gud vil lede begge parter nærmere Sig Selv. Gud forbliver målet, og derfor vil der ingen skyld være, fordi der ingen angreb har været. Gud er ikke blevet erstattet *af* et forhold, men søgt *igennem* et forhold, den *form* hvis specielle funktion det er at undervise i tilgivelsens *indhold*. I sidste instans vil det være Hans Tilstedeværelse der elskes, ikke en projektion på en afgud. Når seksualitet afskæres fra Helligåndens formål, som er tilgivelse, må der nødvendigvis følge skyld over udnyttelsen af en anden til fordel for ens egen personlige tilfredsstillelse. Det er ikke seksualiteten som sådan Helligånden er imod, eller nogen fysisk tilfredsstillelse overhovedet, men skylden, der så ofte følger af jagten på nydelsen for dens egen skyld (!)

Cølibat finder således kun sin mening indenfor rammerne af en anden tænkemåde, som de nytestamentlige forfattere kaldte "metanoia"; en omvendelse, der sætter Gud i centrum for alle forhold og tanker, hvilket gør den skyld der findes i specielle forhold umulig. Uden en sådan Gud-centrering efterlades man med et specielt forhold til cølibat, hvilket ikke er cølibat overhovedet. Set i dette perspektiv, kan et forhold imellem to mennesker, der til fulde nyder deres seksualitet sammen, være lige så helligt som en indiviets cølibat. Et forhold der gør det muligt for begge parter at finde Gud igennem tilgivelse er lige så tro mod målet at finde hjertets renhed, som et liv i cølibat.

Det afgørende er, som altid, hvad er valget *for*. Hvis en handling er et middel til at forstærke skyld igennem erstatning eller angreb, enten i tanke eller handling, vil valget ikke være for Gud, og skyld og frygt vil blive resultatet. Men hvis formålet er at gøre Guds vilje, vil hele Himlen velsigne den forening der bliver en udvidelse af Guds Kærlighed her på jorden. Vi ved hvilket mål vi tjener igennem frugterne. Hvis vi lider under en konstant mangel på fred, og dem omkring os - medlemmer af lokalsamfundet eller vores familier - oplever os som rastløse eller stressede, er det mere end sandsynligt, at det vi er mest tiltrukket af er skyld, og

ikke kærlighed. Men hvis vi er fredfyldte, og dette deles af dem vi lever sammen med, kan vi være sikre på at vi har fulgt Guds Vilje, og ikke sat andre Guder foran Ham. Skyld har så ingen plads i et helligt forhold, hvor der kun er kærlighed, og denne kærlighed deles af alle vi møder eller blot tænker på. Uanset dens udtryksform vil det være Guds Kærlighed, der gives og modtages som een, den lektion om tilgivelse Helligånden hele tiden lærer os i vores forhold.

Kapitel 5

SAMMENFATNING: TRO, BØN OG TILGIVELSE

Helligåndens plan til vores frelse beder os om to ting: At vi har tillid til Gud, og at vi praktiserer Hans daglige lektioner i tilgivelse. Her følger en sammenfatning af begreberne.

Nødvendigheden af tro

Vi har allerede været inde på troen på Gud som det grundlag sand tilgivelse hviler på. Uden oplevelsen af Ham som vores centrum, kan vi ikke komme til at kende vores usårlighed. Når vi føler os sårbare overfor verdens kræfter, vil vi altid opleve trusler og frygt, og når der er frygt til stede kan den kærlighed tilgivelsen afspejler aldrig komme til udtryk. Og ved at udelukke Gud som Den Eneste vi vender os til når vi er i vanskeligheder, forstærker vi egoets tro på, at Han enten er ikke-eksisterende eller en fjende der skal undgås. Den oprindelige tro på adskillelsen fra Gud tillægges virkelighed, ligesom vores skyld og følelse af sårbarhed. På den måde opretholdes egoets onde cirkel.

Men vi kan også se vores behov for tro i et andet perspektiv. De indledende trin i praktiseringen af tilgivelse kræver ikke nødvendigvis nogen virkelig tro på Gud. Uanset eens religiøse overbevisninger, kan man altid lære at se andre mennesker på en anden måde: At bytte en opfattelse baseret på at dømme og på fordømmelse med en mere barmhjertig måde at opfatte andres handlinger på. Men efterhånden som man nærmer sig de dybere lag i egoet igennem ophævelsen af projektionerne, rejser skyldens og frygtens skånselsløst brutale spøgelse sig for vore øjne med voldsom kraft, fordi det er dem der er hindringerne for Gud.

At se på skyld og frygt er skræmmende per definition, og oplevelsen ligeledes. Som vi går videre på den åndelige vej, vokser smerten i disse oplevelser i intensitet, ligesom vores følelse af håbløshed. Vi synes at få det værre i stedet for bedre. Men faktisk kommer vi blot nærmere de dybere mere fortrængte områder af skyld og frygt, som er selve grundfjeldet i egoets system. I desperation prøver egoet på at afværge dette endelige skridt i dets ophævelse, og ved at "kæmpe til det sidste" søger det at angribe os som det aldrig har gjort før.

Selvom formerne er meget forskellige for hvert menneske, undgår ingen denne del af vejen. Derfor omtaler Kurset ofte disse "urolige perioder", hvor der er ubehag, for ikke at sige rædsel, på vejen. Kurset beskriver processen sådan:

Derfor vil egoet højst sandsynligt angribe dig når du reagerer kærligt (dvs. reagerer på Helligånden), for det har vurderet dig som ukærlig, og du går imod dets dom. Egoet vil angribe dine motiver, så snart de klart kommer ud af harmoni med dets opfattelse af dig. Det er her det vil skifte pludseligt fra mistænksomhed til ondsindethed, fordi dets usikkerhed forøges.....

Det skifter til ondsindethed, når du beslutter dig til ikke at tolerere selvfornedrelse og søge befrielse. Så tilbyder det dig illusionen om angreb som en "løsning". (T-9.VII.4:5-7; T-9.VII.2:9-10).

Problemet med skyld må erkendes før det kan løses, og egoet forsøger altid at forhindre os i at erkende det. Nu hvor den fulde rædsel fra vores skyld er afsløret bliver egoet desperat, og det er her fristelsen til at trække os tilbage og vende tilbage til egoets omsorg er stærkest. "Stop" skriger det ind i vores ører. "Gå ikke længere, kun udslættelse og rædsel venter dig!". Det forsøger helt bogstaveligt at skræmme os til døde. "Hvad sagde jeg" fortsætter det. "Du skulle aldrig have forladt mig. Se nu det rod du har lavet, og du har det meget værre end før. Kom tilbage til mig, så skal jeg give dig fred, som er fortidens sikkerhed." Det indgiver os også tanker om at vi er blevet vildledt, at vores åndelige stræben er illusioner, og at Gud ikke er andet end en myte eller en projektion af en eller anden uløst psykologisk forstyrrelse eller fantasi. Derfor opfordres vi kraftigt til at vende tilbage til "virkeligheden", og verdens lokkemadder. Så fristes vi igen af projektionens "gave", og vi begynder at angribe endog Gud og Hans hjælpere. Mennesker og noget man er hengiven, som man tidligere så som

kilder til trøst og styrke, ses som egoets værktøj eller som djævelen. Alt håb synes tabt, og erstattet af forøget angst.

Dette stadium er analogt til det den kristne mystik kalder “sjælens mørke nat”, den periode med megen, gold åndløshed, der uvægerligt går forud for den endelige forening med Gud, der traditionelt har været mystikernes mål. Set fra et andet perspektiv har mennesker nu gået langt nok til at erkende at “Den verden jeg ser indeholder ikke noget jeg ønsker.” (A-dI.128). Verdens illusioner kan ikke længere tjene vores specielheds mål, der skal bringe befrielse fra skyld og angst. Besiddelser, berømmelse, formue, status, elskere eller fjender er ikke længere tilfredsstillende, for ingen af dem varer ved. Disse mennesker er kommet langt nok til at indse, at det eneste de ønsker er Gud, for kun Han er evig. De er dog ikke helt nået til det punkt hvor de kan overgive sig til Ham uden tvivl. En del af dem frygter stadig at overgive alt til Ham.

De er fanget i et “ingenmandsland”, hvor de ikke længere ønsker egoets gaver, men heller ikke udelukkende kan modtage Guds gaver. Når skylden og angsten begynder at vokse, har de ingen steder at vende sig hen for at få omsorg og trøst. De har på en måde passeret punktet, hvor der ingen vej er tilbage: De kan hverken vende tilbage til verden eller til Gud. Resultatet er den trøstesløse tomhed og følelsen af fiasko, som er livets rene rædsel i en verden uden Gud: Sjælens mørke nat. Man kan ikke transcendere egoet uden denne oplevelse. Og det er ikke en tilstand der indfinder sig een gang, og så ikke mere. Vi oplever ubehaget ved den igen og igen, som vi fortsætter ad vejen med at tilgive vores skyld.

Selv-tilbedelsens kult, eller den fejlagtige tro på at man modtager specielle gaver eller velsignelser fra Gud, finder ofte sine rødder i denne tilstand. Frygten for Gud er blevet så stor, at vi fristes til at sætte vores eget selv i Hans sted, eller i det mindste til at ophøje det til samme status som vores Skaber. Vi tror måske vi er blandt Guds udvalgte, der får specielle budskaber, f.eks. om verdens ende, genkomsten, eller den kosmiske plan til at frelse menneskeheden, hvor vi har vigtige eller måske endda hovedroller at spille i denne plan. Disse fejltagelser, hvor egoets stemme lyder meget ligesom Helligåndens, er måske de allerfarligste, både på grund af deres snedige og underfundige metoder, men også på grund af den stærke investering der er i dem, der udelukker enhver form for overbevisning om det modsatte.

Den frygt og rædsel der opleves her er næsten utrolig, bogstaveligt talt, fordi næsten al tro har været rettet imod at holde os væk fra dette øjeblik. Hvis man ikke ved, at der er en Person

indeni os, Der ikke er af os - en Person der kan beskytte, trøste og lede os - er det meget usandsynligt at dette stadium kan gennemarbejdes med held. Vi kastes ud i den yderste isolation og håbløshed i egoets liv, som vi altid har identificeret os med. Det selvhad vi forsøgte at projicere over på andre konfronteres vi nu med direkte, og selvmord forekommer som den mest tiltrækkende løsning af alle.

Der er et øjeblik, hvor rædslen synes at gribe dit sind så fuldstændigt, at flugt forekommer fuldkommen håbløst. Når du een gang for alle erkender, at det er dig du frygter, opfatter sindet sig som splittet.....Nu, i et kort øjeblik, opfattes en morder indeni dig, der er ivrig efter at se dig død, og fast besluttet på at planlægge din straf, indtil han endelig kan dræbe. (A-dI.196.10:1-2; 11)

Ofte har vi brug for frygtelige oplevelser før vi vil vende os til den Gud vi har fornægtet, så vi kan komme til at erkende vores totale afhængighed af Ham: "Dette øjeblik kan være forfærdeligt. Men det kan også være tidspunktet for din befrielse fra et ydmygende slaveri." (A-dI.170.8:1-2). Det er ikke et stadium man skal nærme sig for hurtigt eller med hastværk. Hvis vi virkelig var alene, og selv styrede planen for vores frelse, ville vi altid være fristet til at fare afsted for hurtigt. Egoet ville elske at vi tromlede afsted på det der ligner vejen til Gud, bare for at vi skulle blive så forskrækkede, at vi ville vende os fra Ham til egoet selv, overbeviste om at vi havde gjort vores del, og at Gud svigtede os igen. Vi må nærme os skyld langsomt, så vi kan samle tillid og tro på at vi ikke vil blive flået i stumper og stykker af dets ødelæggende allierede - frygt og håbløshed - der er opsat på vores tilintetgørelse.

Helligåndens kursus er planlagt individuelt for os, så vi kan nærme os dette skridt på den måde der passer sig bedst til det vi har lært og skal lære. Skridt for skridt føres vi igennem Hans lektioner i tilgivelse, og "ledes op ad den stige adskillelsen førte (os) ned ad." (T-28.III.1:2). De er grundlæggende hver især den samme, men vi er nødt til at lære lektionen i tusindvis af former, indtil vi når et punkt hvor vi forstår at den kan anvendes universelt. Som Arbejdsbogen siger om sine lektioner:

De indeholder hver for sig hele kurset, hvis de forstås, trænes, accepteres og anvendes overfor alle de begivenheder, der synes at ske dagen igennem. Een er tilstrækkelig. Men fra den må der ingen undtagelse gøres. Og derfor er det nødvendigt at vi anvender dem

alle, og lader dem smelte sammen til een, efterhånden som de hver for sig bidrager til den helhed vi er ved at lære. (A-dI.rVI.in.2:2-5)

Helligånden har brug for vores tålmodighed og tillid til at vi ikke ser ud over den øjeblikkelige lektion Han har givet. Vi er ikke bevidst om vores frygts dybe omfang, men vores tillid forsikrer os om, at vi aldrig vil blive præsenteret for mere end vi kan klare. Når processen bliver hårdest lærer vi, at af os selv kunne vi ikke gøre det, men også at det behøver vi heller ikke. Der er Een ved siden af os, Hvis styrke vil blive vores egen efterhånden som vi benytter os af den. Han beder os kun om at vi accepterer nåden i Hans Tilstedeværelse, så han kan hjælpe os med at forlade vores verdens mareridt af frygt, og gå ind i det lys der fylder hjertet hos hver den, der ved at Gud er Kærlighed.

Tro og Bøn: Betydningen af overflod

At have tillid til Gud forstås ofte som at Gud vil forsyne os med alt hvad der behøves til vores materielle og/eller psykologiske velbefindende. Skrifternes lære om at “Bed og det vil blive dig givet” - der vil blive diskuteret i anden del af denne bog - citeres ofte som støtte for denne betydning. I new age tankegang kaldes dette princip ofte “Prosperity Consciousness” (Fremgangs - velstands- lykke bevidsthed), og betegner, at hvis vi tænker “prosperity” vil vi manifestere det.

Der er ingen tvivl om den magt vore sind besidder, og når vi tænker på at *hele* den fænomenale verden er et produkt af vore tanker, kan vi begynde at komme på det rene med denne magt. Som Kurset siger om vores evner til at lære:

Ingen, som forstår det du lærte, hvor omhyggeligt du lærte det, og de strabadser du gik igennem for at øve dig og gentage lektionerne i det uendelige, i enhver optænkelig form, kunne nogensinde betvivle styrken i din evne til at lære. Der er ingen større magt i verden. Verden blev lavet med den, og afhænger selv nu ikke af andet. (T-31. I.3:1-3)

Da nu vores sind lavede denne verden kan de også forandre eller modificere den. Vores sind kan flytte bjerge, bogstaveligt såvel som symbolsk. Hvis vi praktiserer nok selvdisciplin, som f.eks. yogier gør, kan vi udføre udsædvanlige fysiske fænomener. Og disse udelukker ikke nødvendigvis ydre overflod, hvis det er det vi ønsker at få. En objektiv iagttager kan ikke fornægte denne sindets magt, men det må huskes at det er et egosind. Vores virkelige Sind, som er ånd og aldrig har forladt sin Kilde, gør ingenting, det er blot. I kapitel 3 diskuterede vi Kursets skelnen imellem magi og mirakler. Det er den samme skelnen vi kan foretage imellem psykiske evner og åndelighed.

Det der gør en tanke åndelig er formålet med den. Når sindet handler på egen hånd, tjener det egoets mål, som er troen på, at det *er* ude på egen hånd, adskilt fra Gud. Men overgivet til Helligånden, kan sindets evner anvendes stærkt i sandhedens tjeneste. Det er især tilfældet når disse evner både for andre og een selv kan demonstrere, at det materielle univers ikke er hvad det ser ud til.

Hvis de gives til Helligånden, og anvendes under Hans vejledning, er de værdifulde hjælpemidler i undervisningen.....Det der udnyttes til magi (egoets formål, som er at gøre denne verden virkelig) er uanvendeligt for Ham. Men det Han anvender, kan ikke udnyttes til magi. (H-25.3:2; 4:3-4)

Der er en særlig risiko her, for man kan samle verdslig magt igennem træning og øvelse af sindet.

Der er dog en særlig tiltrækning i usædvanlige evner, som kan være meget fristende. Her er en styrke, som Helligånden ønsker og har brug for. Men egoet ser i denne selvsamme styrke en mulighed for at forherlige sig selv. Styrke der vendes til svaghed er i sandhed tragisk. Men det der ikke gives til Helligånden, må gives til svaghed, for det der undrages kærligheden gives til frygten, og vil få frygtelige konsekvenser. (H-25.4:5-9)

Når først denne psykiske evne eller magt opdages af et menneske, og vedkommende identificerer sig med den, er det

ikke længere en ægte evne, og kan ikke anvendes pålideligt. Det er næsten uundgåeligt, at “evnens” usikkerhed vil blive stivet af med mere og mere bedrag, hvis ikke personen ændrer sin opfattelse af formålet med den. (H-25.5:6-7)

Man kan virkelig modtage det man vælger, hvis man sætter sit sind ind på det. Men der ligger en grov fejltagelse nedenunder en sådan aktivitet, der afslører det grundlæggende formål. I og med fokuseringen på et ønsket mål, enten igennem bøn, meditation eller koncentration, ligger en antagelse om at man ved hvad der er bedst for een selv eller andre. Vi beslutter i virkeligheden hvad vi ønsker - materielle goder, “åndelig healing” eller lignende, og beder så Gud om at sikre os det; eller også lader vi Gud ude af betragtning fuldstændigt, og beder os selv om det. Vi har allerede været inde på hvor umuligt det er at vide hvad der er bedst for een selv, for slet ikke at nævne andre. Men der er Een Der faktisk ved det, og det er Ham vi bør bede til. På den måde ændres vores bøn fra magi til miraklet. Vi beder ikke længere om noget ydre, men derimod om den ændrede opfattelse der alene kan give os fred.

Vi tror vi beder om konkrete ting, men disse er blot former, der skjuler den underliggende oplevelse eller indholdet: Kærlighed eller frygt, tilgivelse eller skyld. Disse former symboliserer den oplevelse vi har bedt om, og det er *den* vi modtager. Måske eller måske ikke modtager vi det vi har bedt om i en materiel form, men vi *vil* modtage skylden eller frygten, der nødvendigvis må ledsage enhver tanke eller handling der har udelukket Gud. Man vil huske, at Faust modtog det han bad om, men til den pris djævelen fastsatte. Også vi betaler prisen for vores pagt med egoet, som vi har set: Hvis vi tror verden kan give os nydelse, kan den også give os smerte. Som det forklares i Kurset:

Bøn om ting af denne verden vil give oplevelser af denne verden. Hvis hjertets bøn beder om dette, vil det blive givet, fordi det vil blive modtaget. Det er umuligt, at hjertets bøn ikke besvares i den bedendes opfattelse. Hvis han beder om det umulige; hvis han ønsker det der ikke eksisterer, eller i sit hjerte søger efter illusioner, bliver alt dette hans. Magten i hans beslutning tilbyder ham det han beder om. (H-21.3:1-5)

Det er en almindelig åndelig fejltagelse, at Helligånden besvarer vores specifikke bønner om at forandre ting i denne verden: Lige fra at finde parkeringspladser og gøre os rige, til at helbrede de syge og give verden fred. Denne fejlopfattelse kommer af den samme

niveauforveksling, der fører til at man tror på magiske remedier til helbredelse af sygdomme. Når vi beder Helligånden om ændringer i verden, antager vi at Han opererer på *virknings*-niveauet, og løser vores problemer ved at overse *årsagen*, hvorved vi bliver i egoets problemverden. Hvis det var sådan, ville Han følge de samme sindssyge egolove som vi gør, og forkaste sandhedens love. Han ville beskæftige Sig med virkninger og ikke årsagen. Helligånden kunne ikke hjælpe os hvis Han blev en del af egoets illusoriske verden, som vi er fanget i.

Vi bliver bedt om at anvende denne tidligere citerede sætning fra Arbejdsbogen når som helst vi fristes af rædsel, bange anelser, eller nogen form for lidelse: “Jeg vil tilgive, og dette vil forsvinde” (A-dI.193.13:3) Det der forsvinder er ikke problemets ydre form, for det er *ikke* problemet. Det der forsvinder rent faktisk er vores fejlagtige måde at *se* problemet på. Som Kurset siger om sig selv: “Dette er et kursus i årsag, ikke i virkning.” (T-21.VII.7:8). Det prøver på at ændre *årsagen* til vores problemer, som er vores fejlagtige måde at tænke og opfatte på, ikke *virksomheden* af disse tanker. Hvis vi f.eks. bliver fanget i en trafikprop og er ved at komme for sent til en aftale, burde vi ikke bede om at Helligånden spreder bilerne så vi ikke kommer for sent, men om at vores sind, der føler angst, bekymring og skyld, bliver helbredt. På det tidspunkt kan vi “lægge fremtiden i Guds hånd” (A-dI.194), og tro på at alt vil blive godt fordi Han bestemmer. Hvordan kan vi vide om det tjener os bedst, for slet ikke at tale om andre, at komme til tiden? Måske er der helt uventede fordele ved at komme til aftalen senere? Men der er Een der faktisk ved det. At vende os til Ham er det eneste vi er ansvarlige for, og det eneste vi skulle bekymre os om.

Kurset lærer som før sagt at “den eneste meningsfulde bøn er om tilgivelse, fordi de som er tilgivet, har alt.” T-3.V.6:3). Det er en bøn der ikke er “andet end en anmodning om at du må blive i stand til at genkende det du allerede har.” (T-3.V.6:5). Det vi “alerede har” afspejler princippet om overflod: Gud har givet os alt ved vores skabelse. Denne overflod har intet at gøre med noget i den materielle verden. Overflod er kun af Gud, og kan ikke udtrykkes i noget der ikke er af Ham. Der kan således ikke være nogen forbindelse imellem den åndelige og den materielle verden, fordi de afspejler gensidigt hinanden udelukkende niveauer, det ene virkeligt, det andet illusorisk. Men det der forener dem er Helligåndens formål, der kommer til denne verden af illusioner og hjælper os med at skifte tænkemåde om hvad virkeligheden er. Siden det var os selv der optænkte denne sindssyge verden, kan vi kun blive fri ved at

forandre vores tanker. De kan ikke blive forandret for os. Uden dette formål er verden meningsløs, på samme måde som dens værdier og det man gør i den.

Det er altså en fordrejning af princippet om overflod at tro, at vi ved at blive mere “åndelige” så at sige, vil modtage den materielle overflod vi ønsker. At bede om penge eller noget andet udtryk for denne verdens “gaver”, er den samme fejltagelse som at bede om fysisk helbredelse. Det vi modtager når vi faktisk bliver mere “åndelige” eller retsindede, er Guds åndelige gaver, der omfatter Hans Kærlighed, fred, glæde og evigt liv. Der *findes* ikke andre gaver. Miraklet korrigerer denne fordrejning; magi forstærker den. Tilgivelse udtrykker miraklet, og er vores eneste funktion så længe vi er her, for det er det eneste vi behøver. Tilgivelse ophæver vores skyld, og genopretter erindringen om Guds Kærlighed og Hans overflod i vores bevidsthed.

I Kurset skriver Jesus om den “begrænsning” hans magt har:

Du beklager dig muligvis stadig over frygt, men ikke desto mindre bliver du ved med at gøre dig selv bange. Jeg har allerede påpeget, at du ikke kan bede mig om at befri dig fra frygt. Jeg ved den ikke eksisterer, men det gør du ikke. Hvis jeg greb ind imellem dine tanker og deres virkninger, ville jeg gribe ind i en grundlæggende lov om årsag og virkning, som er den mest fundamentale lov der findes. Jeg ville næppe hjælpe dig, hvis jeg afsvækkede magten i dine tanker. Det ville være i direkte modstrid med formålet med dette kursus. (T-2.VII.1:1-6)

Men det Jesus og Helligånden *rent faktisk gør*, er at lære os, at vi har begået en fejltagelse med vores tænkemåde, som har ført til problemet med frygt, som vi nu har externaliseret (gjort udvendigt - ser udenfor os selv). De er kommet til os for at repræsentere en anden tænkemåde, så vi kan vælge igen. Kurset taler til os hver især om vores rolle som lærere eller helbredere for hinanden. Til alle der er sunket ned i egoets kviksand.

Til dem kommer Guds lærere for at repræsentere et andet valg, som de havde glemt.....Hans (helbrederens) tanker beder om retten til at sætte spørgsmålstegn ved det patienten har accepteret som sandt. Som Guds budbringere er Hans lærere symboler på frelse.....De symboliserer Alternativet.....De søger efter Guds Stemme i denne broder, der vil vildlede sig selv i en sådan grad, at han tror Guds Søn kan lide.

Og de minder ham om at han ikke lavede sig selv, og stadig må være som Gud skabte ham..... Sandheden i deres sind rækker ud til sandheden i deres brødres sind, så illusionerne ikke støttes. (H-5.III.2:1, 3-4, 6; 3:3-4,6)

Vi bliver på den måde hver især Helligåndens instrumenter, eller den Stemme der taler for Kristus, vores virkelige Selv. Han forandrer ikke den ydre verden, men forsøger i stedet at forandre vores indre verden - vores tanker - ved at appellere til vores magt til at vælge.

I enhver vanskelighed, i al nød og hver gang du er forvirret, kalder Kristus blidt på dig og siger: “Min broder, vælg igen”. Han vil ikke lade een eneste kilde til lidelse uhelbredt, eller et eneste billede være, som kan tilsløre sandheden.....Han vil ikke lade dig være uden trøst og alene i drømme om helvede, men vil befri dit sind fra alt hvad der skjuler Hans ansigt for dig. (T-31.VIII.3:2-3, 5)

Så når ydre vanskeligheder synes at opløses, er alt hvad der er sket at vi har forandret vores tænkemåde om dem. Hvor vi så verden som noget der tjente til at straffe os for vores synder, ser vi den nu med Helligåndens velsignelse på sig, så den kan tjene til at lære os at vi ikke har syndet. Den tilsyneladende forandring i verden har kun afspejlet forandringen i vores sind - det er miraklet, der flyttede vores loyalitet fra egoet til Helligånden.

Når vi beder, beder vi blot om Helligåndens hjælp til at se situationen som Han gør. At bede om at Han griber ind for at ændre noget i verden, vil skjule den sande årsag til problemet, og det vil forhindre helbredelse. Det er den sande betydning af bøn, og det er det niveau Han besvarer alle bønner på. Hvis vi beder om hjælp i *denne* verden, beder vi til egoet, og bidrager til det røgslør det er, at det bytter om på årsag og virkning. På det niveau vil vores bønner også blive besvaret, men af egoet, fordi det var egoet vi påkaldte. Dets svar vil muligvis være velkomment, og synes at give os det vi ønsker, men dets “gaver” er frygt, kamufleret som kærlighed. Det vil der aldrig komme sand fred ud af. Kurset siger: “Hvis du ønsker at vide at dine bønner er hørt, så tvivl aldrig på en Søn af Gud.” (T-9.II.4:1). Vi oversætter dette i vores daglige liv ved kun at høre Stemmen for Gud i ham, og derved forstærke Helligånden i os selv. Kun på sindets niveau er dette muligt.

Vores Funktion som Tilgivelse

Vores eneste funktion på jorden er at tilgive, for derigennem ledes vi ud af helvede og lærer den specifikke funktion Gud har givet os, og erkender at vi har alt hvad vi har brug for til at fuldbyrde den. På den måde befries vi fra skyld og frygt, så vi kan udføre konkret arbejde for Guds Rige, og modtage fredens gaver.

Tilgivelse kræver en ændring af det perspektiv vi ser illusionernes verden i. Så længe vi ser den som et sted hvor vi finder nydelse og forsøger at undgå lidelse, vil vi være afhængige af det der er udenfor; vi vil elske det der kan tilfredsstille os, og hade det vi tror kan give os smerte. Fred er umulig med en sådan opfattelse, fordi verdslig nydelse eller smerte kun kan føre til konflikt. Hvis vi tror noget kan give os nydelse, må vi nødvendigvis også tro at det kan give os smerte. Således er en iboende ambivalens bygget ind i alle verdens ting, og ubetinget og permanent kærlighed bliver umulig. Verden bliver delt i to lejre, og Guds eneste skabning af kærlighed fornægtes.

Nydelse og smerte repræsenterer derfor ikke et virkeligt valg, fordi de repræsenterer valg imellem illusioner, og giver verden en betydning eller mening den ikke har. At gå hjem til Gud er dens eneste mening. Han er uforanderlig, men vores opfattelser og behov forandres altid. Den ene dag tiltrækkes vi til den person, det objekt eller hengiver os til det eller det, og den næste dag skifter vores præferencer til noget andet. Alt det er ikke andet end "små, meningsløse erstatninger (for sandheden), som er angrebet af sindssyge og hvirvler let afsted på en vanvittig kurs, som fjer, der danser sindssygt i vinden..... De smelter og blandes sammen, og skilles i skiftende og totalt meningsløse mønstre....." (T-18.I.7:6-7)

Det betyder selvfølgelig ikke, at man skal leve uden behov og præferencer. Vi ville ikke leve her i kroppen hvis det var sådan. Men når vi giver vores liv ind under Helligåndens vejledning hjælper Han os med at erkende hvor vores sande behov er. Han benytter alt hvad der er enestående ved og for os - vore værdier så vel som vore fejl - til at lære os Sine lektioner. Hans kursusplan er gradvis og blid, og vi bliver aldrig bedt om at opgive noget som helst overhovedet. Kurset siger om sig selv: "Dette kursus forlanger næsten intet af dig. Det er umuligt at forestille sig eet der beder om så lidt, eller kan tilbyde mere." (T-20.VII.1:7-8). Helligånden beder os kun om at vi ser på vores præferencer, så Han kan lære os forskellen på hvad der gør os virkeligt lykkelige og ulykkelige, så vi kan vælge igen hvad vi virkeligt foretrækker. Kurset siger til os: "Du erkender lige så lidt hvad der er smertefuldt, som du ved

hvad der er glædeligt, og er faktisk meget tilbøjelig til at forveksle de to. Helligåndens hovedfunktion er at lære dig at skelne dem fra hinanden.” (T-7.X.3:4-5)

Når vi erfarer at det er *vores* valg at opgive vores investering i verdslige ting, og håbet om at de vil bringe os frelse eller lykke, bliver bitterhed og følelsen af tab eller af at ofre noget umulige. Når vi endelig erkender alt hvad Gud har givet os, vil vi “med glad forbavselse tænke, at for alt dette opgav du (vi) *ingenting!*” (T-16.VI.11:4) Det var hensigten at vejen til Gud skulle være glædesfyldt, på grund af Ham den fører til, for når vores ønsker er bragt i samklang med Helligånden, kan kun glæde og fred være resultatet. I den forening af viljer ophæves egoet, og dets tilsyneladende gaver forsvinder, og overgås af Guds eneste gave.

Formålet med at tilgive, er at hjælpe os med at opnå den forenede opfattelse, at denne verden ikke har noget at byde på, fordi intet her varer ved, og vi “ikke kan tage det med os”. Kun Gud varer ved, og derfor ligger den virkelige værdi af verdens ting i, at de kan hjælpe os med at lære den lektion Kurset ønsker at lære os: Formålet med verden er at lære os, at der ingen verden er. I sig selv er verdens ting hverken gode eller onde. Det er det formål vi giver dem, der bestemmer deres værdi. Virkelig nydelse kommer af at opfylde sin funktion, og gøre Guds Vilje i vores daglige tilværelse. Smerte kommer af en uopfyldt funktion, og fornægtelse af Helligåndens lektioner i tilgivelse. Hvis vi ikke fastholder dette større perspektiv i vores sind, finder vi os selv kastet tilbage til oplevelsen af de behov der ikke blev opfyldt i fortiden eller lige nu.

Vi lærer Helligåndens lektioner i tilgivelse igennem vores forhold og livssituationer. De vanskelige mennesker vi møder, prøvelser vi går igennem, lidelser vi oplever - de har alle det samme grundlæggende formål, som er at give os en chance for at se igennem Helligåndens tilgivende vision fremfor egoets skyldforstærkende øjne, for at tilgive andre og os selv. Dette betyder ikke en benægtelse af at der sker ting i verden som ikke burde ske, men ganske enkelt at der er en anden måde at se dem på, der fører til den ultimative befrielse fra al lidelse: Den dybe tillid til Guds Tilstedeværelse i vores hjerter, som kan transformere smerte til glæde. Som det siges i Kurset: “ Ingen form for opofrelse og lidelse kan bestå længe, når den konfronteres med een der har tilgivet og velsignet sig selv.” (A-L.187.8:6)

Siden der kun er eet problem, er der kun een løsning. Tilgivelse korrigerer skyld, og at gøre det sandt eller virkeligt, er at gøre det for evigt. Hvis vi ikke tilgiver dømmes vi tilsyneladende til en endeløs cyklus, hvor fortiden gentagne gange dukker op i nutiden, det Freud benævnte gentagelsestvang. Den lektie vi ikke fik lært på et tidligere tidspunkt i livet

præsenteres igen, og tilbyder os muligheden igen, indtil lektien er lært. Det er ikke Helligåndens grusomme ide om en spøg, men Hans kærlige måde at hjælpe os med at gennemarbejde et skyldproblem på, som vi ellers ikke kunne have gjort. Hvis vi vælger at se problemet som en yderligere byrde og en forbandelse, vil vi blive ved med at føle os fordømt af den skyld, der forstærkes igennem projektion af den over på andre. Når vi beslutter at lære lektien og vælger at tilgive, tilgiver vi tilsvarende alle dem vi ikke havde tilgivet i vores fortid. Sammenfattende kan man sige, at gennemarbejdningen af et problem med tilgivelse er en proces, der først indebærer at man anerkender, at andre ikke er ansvarlige for eens ulykke, og dernæst at alle vores behov og mangler er opfyldt, og kun venter på at vi modtager dette. "Lad mig erkende at mine problemer er løst." (A-L.80). Bag vores skyld er Guds overflod og opfyldthed. Vores beslutning om kun at ønske denne overflod for os selv og for alle andre, er beslutningen om at tilgive. Det er en beslutning der tillader Helligånden at hjælpe os med at opfylde den eneste funktion vi virkeligt har, for det er den eneste der er givet af Gud, der gør alle de andre mulige. Kun i den findes virkelig nydelse; for kun i Guds fred finder vi faktisk hvile for vore sjæle.

Beslutningen om at få Helligånden til at træffe vore beslutninger for os, er kun fornærmende for egoet, og det vil anklage os for passiv tilbageholdenhed eller neurotisk passivitet. Men vores passivitet ligger kun i at lade egoet bag os, således at drivkraften til vores liv kommer fra Gud. Når vi får energi fra Hans Magt, går vi ud i verden for at gøre Helligåndens arbejde fordi vi har Ham som vores fører i stedet for egoet. Vi bliver passive overfor egoets luner, men aktive for Guds Vilje. Det sikrer at Hans Vilje gøres i vore hjerter og igennem hele verden, så alle kan finde fred midt i krigen, enhed i splittelsen og kærlighed når man står ansigt til ansigt med had.

Helligånden beder os om at se alle ting som lektioner i tilgivelse, som Gud ønsker vi skal lære. På den måde kan vi gå omkring i verden i taknemmelighed over de muligheder for befrielse fra skyld der tilbydes os. Hver eneste situation kan lære os dette, så længe vi er åbne for at modtage dens gave. Det vi beder for bliver givet os. Hvis vi ser ud på en frygtens verden, og der ser den frygt der i virkeligheden lurder i vore hjerter, er det den frygt vi vil modtage. Hvis vi i stedet tilbyder verden tilgivelse, og i alle angreb ser et desperat råb om hjælp, vil det være vores egen tilgivelse vi finder. De fængsler af skyld og frygt vi bygger for os selv og andre transformeres til skrin fulde af tilgivelse, når vi overgiver dem til Helligånden. Der ophæves vores "hemmelige synder og skjulte had" efterhånden som de ses

i andre og opgives, og så endelig bringer fred til alle dem der “vandrers usikre og ensomme omkring i verden i konstant frygt.” (T-31.VIII.7:1; 9.2). Vi vandrer selv blandt dem, og derfor bringes vi igen og igen til dette hellige sted af Helligånden Selv, så vi kan vælge i hinanden at anerkende den hellighed vi har glemt, men som vores tilgivelse nu minder os om.

Vil vi så ikke føle taknemmelighed for det der engang forekom som en vanskæbnes forbandelse? Vil vi ikke lade taknemmelighedens sang fylde vore hjerter fordi Himlen ikke har ladet os alene i vores forfærdelige frygtens hus, men i stedet har forenet sig med os der, så alle Guds børn kan blive befriet? Og ville vi ikke vågne hver eneste morgen med denne taknemmelighedens bøn på vore læber, og takke Gud for de muligheder dagen vil bringe:

Fader, hjælp mig til i dag kun at se din Vilje i alle jeg møder; så jeg kan lære dem den eneste lektion du vil have jeg skal lære: At alle mine synder er tilgivet mig, fordi jeg har tilgivet dem i alle mine brødre og søstre, som du har sendt. Hjælp mig til ikke at lade mig friste af min frygt til at hade eller fordømme; men til kun at lade tilgivelse hvile på mine øjne, så jeg kan se Din Kærlighed i alle jeg møder i dag, og vide at den også er i mig.

II DEL

VISDOM I DET NY TESTAMENTE

INTRODUKTION

Da Jesus blev spurgt om hvilket bud der var det største, svarede han med en sætning fra Det Gamle Testamente: “Du skal elske Herren din Gud af hele det hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind”, og tilføjede at det næststørste bud var lige som det største: “Du skal elske din næste som dig selv” (Math.22.37,39). I evangelierne hører vi Jesus tale om sin Faders Kærlighed og tillid til Hans forsyn, og ligesådan om tilgivelse og ikke at dømme andre, som kulminerer i det “nye bud” han efterlod sine disciple: “Elsker hverandre” (Joh.13.34). Disse to bud kan oversættes til tro og tilgivelse, som er nøgleprincipperne i *Et Kursus i Mirakler*, og til det der blev omtalt som Helligåndens plan til frelse.

Det er med stor ydmyghed at en psykolog (for ikke at sige en studerende af *Et Kursus i Mirakler*) åbner Det Nye Testamente og finder udsagn med så store psykologiske implikationer - 1900 år før Freud! Jesus var en brillant psykolog, ligesom apostlen Paulus, og megen helt grundlæggende viden fra det 20 århundredes psykologi, som danner hjørnестenen i Kursets lære, forudanes tydeligt i Det Nye Testaments skrifter. I denne anden del vil vi undersøge disse skrifter nøjere, og se på både Jesu lære og hans lignelser og eksempler fra hans eget liv.

Det er vigtigt at bemærke, at dem der skrev de nye evangelier forsøgte at forstå det pludselige glimt af lys Jesus udstrålede, ind i hjertet af egoets mørke indenfor de begrænsninger der var lagt på dem af deres kulturelle og religiøse baggrund, for ikke at nævne deres egne egobehov og deres projektioner på andres egobehov. De fire evangelier som vi har dem i dag, er slutproduktet af en lang mundtlig og skriftlig tradition med fortsatte fortællinger, genfortællinger og redigeringer af Jesu liv. Det første evangelium, Markus, blev ikke skrevet ned før tidligst 30 år efter Jesu død, og Johannesevangeliet, det mindst historiske og mest teologiske af de fire, blev ikke komponeret før godt inde i det sidste årti af det første århundrede, mere end 60 år efter korsfæstelsen. Disse fire evangelier afspejler tilsammen den første kirkes konkrete behov, og fortællingerne og fortolkningerne blev stærkt farvede af disse behov. Evangelisterne lagde ofte - bevidst og ubevidst - Jesus ord i munden, som ville være mest hensigtsmæssige for en politisk og religiøst forfulgt gruppe, der kæmpede for at overleve, fremfor loyalt at holde sig til hvad han faktisk sagde og gjorde.

Den enestående psykologiske indsigt i *Et Kursus i Mirakler*, hjælper os til at forstå hvordan disse egofaktorer påvirkede og forvanskede opfattelsen hos de mennesker der kendte og oplevede Jesus, både i hans jordiske liv og efter hans opstandelse. I kapitel 9 kommer vi nærmere ind på nogle af disse forvanskninger, og den sammenhæng de har med de skriftmæssige og traditionelle opfattelser af korsfæstelsen. Vores behandling af Det Nye Testaments lære er ikke primært historisk eller teologisk, selvom indflydelsen fra skriftstudier og teologi er tydelig mange steder. Disse kapitler kan først og fremmest ses som en psykologs måde at se skrifterne på set fra Kursets perspektiv, der lægger vægten på oplevelse og ikke på teologi. Som det siger: "En universel teologi er umulig, men en universel oplevelse er ikke kun mulig, men nødvendig." (B-in.2:5). Derfor bør den bibelske lære - både fra Det Gamle og Det nye Testamente - fortolkes i lyset af den tids grad af forståelse, sprog og behov, for ikke at omtale vores egne ditto. Vi i det 20 århundrede er underlagt de samme

begrænsninger, og uden tvivl vil vores fejltagelser kræve korrektion i de følgende århundreder.

En potentiel vanskelighed ved at fortolke Bibelen er forvekslingen imellem form og indhold, som vi allerede har omtalt i del I. Denne forveksling er en hovedkilde til misforståelser angående åndelige praktikker baseret på skriftlige tekster. Bortset fra vanskelighederne med at vide præcist hvad Jesus eller forfatterne mente, for ikke at nævne hvad de sagde, følger der sig dertil det yderligere problem med at vide, hvornår en bestemt lære oprindeligt sigtede på at besvare et bestemt spørgsmål eller behov, men nu ville have en mere generel betydning, og besvare en anden form for spørgsmål. F.eks. tror nogle skriftlærde, at Jesu skarpe kritik af skilsmisse (Math. 5.31-32; 19.3-9) sigtede på at beskytte kvinder, fordi det ifølge jødisk lov bogstaveligt talt var umuligt for dem at blive skilt fra deres mænd, hvorimod det var relativt let for mænd at blive skilt fra deres hustruer. Betydningen af denne lære ville være ganske anderledes for os i dag, som vi kommer ind på i kapitel 7. Forvekslingen imellem form og indhold i Jesu formaning om at man skal "tage sit kors op" (Luk. 9.23) har ført til en glorificering af lidelse og opofrelse, og derved til en maskering af opfordringen til at befri vores specielle forhold, som vi vil komme nærmere ind på i det første afsnit i næste kapitel. Behandlingen af disse og andre tekster vil være baseret på de principper fra *Et Kursus i Mirakler* der præsenteredes i I del.

II del er opdelt i 6 kapitler. Det første, kapitel 6, er om egoets verden, som Jesus kom for at frelse os fra. Det er de specielle forholds adskilte verden, som tilgivelse - der er temaet i kapitlerne 7 og 8 - er løsningen på. Først diskuteres Jesu lære om tilgivelse, og det følges af hans personlige eksempel på denne lære, der kulminerer i korsfæstelsen. Kapitel 9 handler om korsfæstelsens misforståelser, og viser hvordan mennesker uafvidende tog egoets lidelse og opofrelse til sig, og derved forstærkede selve den skyld og adskillelse korset havde til hensigt at ophæve. I kapitel 10 præsenterer vi Jesu lære om Guds Kærlighed, der korrigerer troen på at Gud vil straffe os (eller andre) for vore synder, en tro der var fremherskende på hans tid, ligesom den er det i vores. Det sidste kapitel opsummerer evangeliernes vigtige lære om at vælge, der appellerer til den magt vi har i vores sind til at følge Guds Stemme for tilgivelse, efter at vi først har valgt at følge egoets stemme for skyld.

Kapitel 6

EGOETS VERDEN DET SPECIELLE FORHOLD

Vi har set hvordan egoets verden af adskillelse er bedst sikret igennem det specielle forhold, som med rette kan kaldes *problemet* i verden. Det er det mest forførende af egoets forsøg på at fastholde os i mørke, og der findes ikke nogen alvorligere hindring imod at finde Guds fred, end dette subtile skift i loyaliteten fra Gud til egoet. Desuden er det i vores verden af skyld og frygt umuligt ikke at blive involveret med andre i specielle forhold, og på den måde anvende dem som forsvar imod vores forhold til Gud.

I kapitel 1 bemærkede vi, at specielle forhold ikke kun er til mennesker, men kan omfatte objekter, situationer, afhængighed etc. F.eks. kan mennesker der ikke kan bære deres angst danne et specielt forhold til alkohol, stoffer, seksualitet, mad, arbejde osv. og udnytte dette forhold som et middel til at undgå det der er smertefuldt. At få os til at jagte verdslige nydelser, tryghed, berømmelse og magt er andre måder egoet stræber efter at forankre os i verdens illusioner på. Uanset deres form erkender vi i dem alle den samme egodynamik, som er at erstatte Gud, for det er Ham alene Der kan give os nydelse og beskytte os imod smerte og lidelse.

Egoet fornægter Gud ved at løfte skyld op på Hans trone, og derefter overbevise os om, at vi må søge udenfor os selv efter frelse fra denne skyld i form af dyrkelse eller undgåelse af afguder. Men som Kurset lærer os: "En afgud kan ikke indtage Guds plads.... Søg ikke efter dit håb udenfor din Fader." (T-29.VII.10:4,6). Evangelierne giver os talrige lærerige eksempler på dette problem, og det er dem vi skal undersøge i dette kapitel.

At Tage Sit Kors Op

Vi begynder med Jesu lære om at tage sit kors op, som sandsynligvis er den lære der har dannet grundlag for flere egofortolkninger - omend ubevidst motiverede - end nogen anden. I Lukasevangeliet siger Jesus til sine disciple: "Hvis nogen vil gå i mit spor, skal han fornægte sig selv og dagligt tage sit kors op og følge mig;" (Luk. 9.23). Denne sætning er ofte blevet

fortolket som en opfordring til at efterligne Jesu tilsyneladende lidelser, og derigennem berettigede et liv i selvopofrelse og lidelse, hvad der er egoets bestandige mål. Nedenunder denne ide om et liv i selvopofrelse lå troen på, at fordi Jesus ofrede sit liv for os, og led under soningen for vore synder, må vi gøre det samme. Mange alvorligt mente kristne ville med glæde lide under en krank skæbne, og "ofre den" til deres Herre, overbevist om at jo mere de lider, jo nærmere kommer frelsen både dem selv og andre.

Vi har allerede set hvordan et liv i lidelse stammer fra en fortolkning af een selv som et offer, og at den aldrig kan være Guds Vilje for os. At ofre noget har den samme psykologiske virkning som at slutte sig til noget, fordi det giver noget en værdi intet her nogensinde kan have. Man kæmper ikke imod noget medmindre man tror det er virkeligt, og at der ligger en værdi i at bekæmpe det. Jesu lære om "forsagelse" udtrykker en forandring i *holdningen eller indstillingen* - fra egoet til Gud - ikke en adfærdsmæssig fremgangsmåde. Vi opgiver vores investering i verdens ting, som altid er en investering i skyld, ikke i tingene selv. Men vi kan se denne evangeliske formaning om "at tage sit kors op" i et andet lys, som faktisk giver god mening.

Tvillinglignelserne om "skatten" og "perlen" (Mat. 13.44-46) giver os et perspektiv, hvori vi bedre kan forstå Jesu lære. Når vi endelig har fundet skatten der var skjult på marken, eller den værdifulde perle, bliver vi glade, og sælger alt hvad vi ejer for at få den. Når verdens ting sammenlignes med Himmerigets skatte, hvem i sit rette sind ville så ikke vælge dem, og lægge alt det værdiløse til side? Som lektion 128 siger: "Den verden jeg ser indeholder ikke noget jeg ønsker. Der er intet at værdsætte her. Intet her er et øjeblikks forsinkelse og lidelse værd; ikke et eneste øjeblikks usikkerhed og tvivl." (A-dI.128.4:2-3)

Vægten ligger ikke på at give ting væk, men derimod på den store glæde der opleves, så alle ting, der engang sås som værdifulde, kan ses på en anden måde. Selvopofrelse og at ofre ting spiller ingen rolle, for man har faktisk "opgivet" det der intet betyder. "Det kræver stor lærdom både at erkende og acceptere den kendsgerning, at verden intet har at give. Hvad kan det betyde at ofre intet?" (H-13.2:1-2). Det er således ikke vigtigt *hvad* der opgives, men *hvorfor*, i erkendelsen af hvad der alene er sandt. Stor glæde er det uundgåelige resultat, for at se Helligåndens mening i alle ting, er glæden ved at kende Guds Kærlighed til os. Når vi har fundet Jesus, Himmerigets budbringer, tilskyndes vi stærkt af vores nyligt vågnede kærlighed til ham, til at lade "vore net bag os", som fiskerne da de blev kaldede, og følge ham. Men hvad er det vi lader bag os, og hvilken er den vej vi vil følge?

Jesus var det mest fuldkomne udtryk for et liv, der fuldstændigt har transcenderet egoet. Hvis korset, eller korsfæstelsen, er symbolet på egoet, betyder det at tage sit kors op at følge den vej hvor egoet transcenderes, sådan som Jesus gjorde. Så kan vi identificere os med at ophæve vores egos skyld, fremfor med prøvelserne og smerterne ved at opgive skylden. Som Kurset siger: “ Korsfæstelse er altid egoets mål. Det ser enhver som skyldig, og ved sin fordømmelse vil det slå ihjel.” (T-14.V.10:6-7). Da det specielle forhold er skyldens hjem, består korsets vej i at ophæve disse destruktive forhold.

Denne vej, som er processen med at acceptere Soningen for sig selv, er bestemt ikke uden vanskeligheder. Men disse vanskeligheder bør ikke glorificeres eller åndeliggøres, men forstås som egoets behov for at “slå igen”. At opgive investeringen i specielle forhold må nødvendigvis medføre pinefulde følelser. Det er umuligt at forandre disse forhold, der repræsenterede vores tryghed og beskyttelse imod skyld, uden at opleve skyld. Siden det var frygten for denne skyld der fik os til at lytte til egoets stemme for specielhed, er det den samme frygt der vil blive vækket når først investeringen i specielle forhold begynder at ændres, og skylden får lov til at komme frem i vores bevidste oplevelse. Der hvor Kurset taler om skiftet fra et specielt til et helligt forhold, siger det, at det “får forholdet til at synes forstyrret, splittet og endog temmelig kvalfuldt.” T-17.V.3:3). At se på skyld og frygt er forfærdeligt, som vi har set, og hvor der er frygt, kan smerte og lidelse ikke undgås.

Kurset understreger gentagne gange at vi skal bringe mørket til lyset, eller illusionerne til Helligåndens sandhed, og betegner et sted en del af denne proces som en “i sandhed “urolig periode”.” (H-4.I.7:1). I evangelierne advarer Jesus os om at vi kan forvente dette, selv imens han opmuntrer os til at følge ham. Lidelserne ved *ikke* at følge ham, og holde egoets hånd i stedet, overgår langt angsten ved at lære kun at have tillid til ham. At fæste vores lid til egoets intethed, må nødvendigvis føre til forøget håbløshed. Endnu vigtigere er den konflikt der opstår når vi konstant går imod det vi virkeligt ønsker, som er konflikten imellem vores selv og vores Selv. Friktion og anspændelse er uundgåeligt, og glæde er umulig. Vores afguder af frygt, der udgiver sig for at være forsvar, må forkastes hvis vi vil finde Guds sande repræsentant, og ikke en illusorisk erstatning. Korsets lidelse er oplevelsen af vores frygt og skyld, så vi nu træffer et andet valg - tilgivelse i stedet for specielhed - så vi endelig kommer til at finde himlens glæde.

Vi kommer til denne glæde ad den lige og snævre vej, og forlader vores illusioner om falske guder på begge sider af den:

Imellem disse veje (at forsage eller at vælge verden) er der endnu en vej, der fører bort fra tab af enhver art, for både ofre og afsavn lades hurtigt tilbage. Det er denne vej der udpeges for dig nu. (A-dI.155.5:1-2)

Evangelierne taler ligeud om vanskelighederne ved denne vej, og Jesus gør sine disciple klart hvad det betyder at blive kaldet af ham og sendt ud i verden: “skaf jer ikke guld eller sølv eller kobber i jeres bælt; ikke taske til rejsen, eller to kjortler, eller sko, eller stav;” (Mat. 10.9-10). Vi skal være som “liljerne på marken”, og tro på at Gud vil forsyne os med alt hvad vi behøver. Vi sendes som lam ind blandt ulve, uden noget til at beskytte os, undtagen uskylden og usårligheden, der ikke kommer fra os selv eller verden, men fra vores Himmelske Fader.

Disse instruktioner er i almindelighed blevet forstået som at man bør leve i fuldstændig fattigdom, og de vil helt bestemt vise sig at være meget upraktiske, for alle apostle (Gudslærere) har jordiske behov. Vi har allerede set, at det at anvende denne lære på konkrete materielle ting, fordrejer deres sande betydning, som er en henvisning til den åndens fattigdom der tales om i lovprisningerne i Mathæusevangeliet. I virkeligheden er ånd naturligvis ikke fattig, og fattigdom her er en beskrivelse af den del af den åndelige vej, hvor vi opgiver vores tilknytning til denne verdens ting, og overgiver os til Guds Vilje. Som Paulus skriver til Titus (2.12) “Nåde.....opdrager os til at sige nej til ugudelighed og verdslige begæring og leve besindigt og retskaffent og gudfrygtigt i den nuværende verden.....”. St Benedict, grundlæggeren af klosterbevægelsen, lærte sine munke at have disse ord prentede fuldt synlige i fællesrummet: “Lad dem (munkene) intet foretrække fremfor Kristus”.

Jesus formaner os altså til at skifte tænkemåde fra egoets måde at se på verden på, til Helligåndens. Det er egoets fordrejning af denne centrale lære, der fæstner den til konkrete ting, fremfor til det underliggende princip. Problemet er ikke kroppen, men hvordan vi *tænker* om kroppen. Det vi “ofrer” er vores *tanker* om materielle ting, ikke de materielle ting i sig selv. Ellers praktiserer vi blot den falske askese, som er at opgive det der aldrig har været virkeligt, og beholder derved tanken som virkelig i vores sind. Kurset kommenterer denne fejltagelse, og henviser her til Freuds fire motivationer:

Der er intet offer, i verdens betydning af ordet, der ikke involverer kroppen. Tænk lidt over hvad verden mener med at bringe ofre. Magt, berømmelse, penge, fysisk nydelse; hvem er den "helt" som alle disse ting tilhører? Kunne de betyde noget for andet end en krop? Men en krop kan ikke vurdere. Ved at søge efter sådanne ting, associerer sindet sig med kroppen, og tilslører sin identitet, og det det er i virkeligheden tabes af syne. (H-13.2:4-9).

Når vores sind er centreret i vores sande Identitet, som Jesus manifesterer for os, kan der ingen forstyrrelse være i Himlens plans frie udfoldelse, og alle vores behov til rejsen vil blive opfyldt. Som vi har set, er det ikke Gud Der opfylder disse verdslige behov, men os selv. Når først vores sind er rigtigt fokuseret, og helbredt for den skyld der manifesterer sig som straf, forsvinder alle besværligheder, og vi modtager den kærlighed vi ved vi er, i den form vi behøver og kan modtage.

Vi kan se det samme princip komme til udtryk i en række evangeliske læresætninger om bekymringer for fremtiden, eller behovet for at huske fortiden. Jesus fortæller os, at vi må lade fortiden bag os, såvel som alle bekymringer om hvad der skal komme, som dukker op igen i lektion 194 i Arbejdsbogen. "Jeg lægger fremtiden i Guds Hånd." Der kommer tre mænd til Jesus imens han og disciplene er på vandring, og siger at de er interesserede i at slutte sig til dem (Luk. 9.57-62). Til en af dem siger Jesus "Ræve har huler, og himmelens fugle reder; men Menneskesønnen har ikke det sted, hvor han kan lægge sit hoved til hvile." At følge Jesus betyder at opgive sikkerheden i verdens eller egoets ting. Den anden mand, der ønsker at begrave sin fader før han kommer med, får at vide: "Lad de døde begrave deres døde; men gå du hen og forkynd Guds rige!" (v.60). "Det der er gjort er gjort" siger Jesus, "for at følge mig er at forlade fortidens døde, og starte ud på vejen til livet i nuet, vinduet til evigheden." Dette princip gentages i Jesu svar til den tredje mand, der beder om lov til først at sige farvel til sin familie: "Ingen som ser sig tilbage, efter at han har lagt sin hånd på ploven, er brugbar for Guds Rige." Investeringen i at holde fast ved fortiden udelukker modtagelsen af gudsrigets gaver.

Ved første øjekast forekommer denne lære nådesløs, grusom og krævende. Men hvis den ses i et andet lys - ud over formen til indholdet - forstå budskabet som venligt og kærligt. Fordi Gud er det vi behøver, er det at følge Jesus vores eneste glæde. Hvis vi ikke var bange for at

opgive vores tidligere “glæder” - den virkelige kilde til vores lidelser - ville denne vej ikke indebære smerter eller frygt af nogen art.

Vores hemmeligste investeringer i det der giver sikkerhed i verden, må løslades fra vores ubevidste sind, hvor de aldrig kan blive korrigeret. Som Jesus lærte: “Kommer man vel ind med et lys for at sætte det under skæppen eller under bænken? Mon ikke for at sætte det på lysestagen? Thi intet er skjult uden for at åbenbares; ej heller er noget blevet gemt hen uden for at komme frem i lyset.” (Mark. 4.21-22). Det er selve processen med at bringe skyldens og frygtens mørke til lyset, der er skræmmende, ikke det objekt vi tror vi er bange for. Vores tillid til Jesus gør det muligt for os at gå forbi den frygt, for han minder os hele tiden om: “Vær ikke bange”. Så længe vi tager hans hånd, som han opfordrede Peter til da han gik på vandet, vil vi aldrig synke ned i egoets vand af frygt, angst og skyld. Det er således afgørende ikke kun at tage sit kors op for at gå forbi egoet, men også at tage Jesu hånd og følge ham. Uden hans vejledning kan vi aldrig gå igennem den frygt og lidelse korset kan repræsentere. I stedet vil vi uvægerligt identificere os med frygten, og gøre den til det eneste der er virkeligt. Der er en anden historie, som jeg ikke husker titel på og forfatter til, men som udmærket illustrerer de tragiske konsekvenser af at gøre frygten virkelig, når man er uden tro på den Gud, Der altid beskytter os med Sin Kærlighed.

En mand væddede med sine venner om, at han kunne blive natten over i et hus hvor det spøgte. Selvom han i hemmelighed var bange, undertrykte han sin frygt og slog sig ned i huset for natten. Senere om aftenen hørte han nogle lyde, og da han blev bange flyttede han sig væk fra dem. Da han begyndte at løbe følte han pludselig et tæt greb om halsen. Han kæmpede hårdt for at komme fri, men jo stærkere han kæmpede, jo mere strammedes grebet om hans hals. Han kæmpede desperat for at få luft, men til ingen nytte. Grebet var ubønhørligt, og manden faldt til sidst livløst sammen på gulvet. Næste morgen fandt hans venner ham, kvalt af sit halstørklæde, som havde hængt fast i et søm. Jo mere han havde kæmpet imod halstørklædet, jo strammere var det blevet. Mandens frygt for den uvirkelige angriber blev hans morder.

Sammenfattende er det uundgåeligt at vi passerer igennem den tidsbegrænsede angst og lidelse som det er at transcendere egoet, hvis vi ønsker at nå den fred og glæde, der er den sande arv givet af vores Fader, Hvis “Vilje for mig er fuldkommen glæde.” (A-dI.101). Villigheden til at gå den vej er ønsket om denne fred, og et mål kan ikke opnås uden midler. Vores mål er det evige liv Jesus holder frem mod os, og det er det mål af frihed der bør være

vores fokus, ikke smerten ved at lade vore specielle forhold bag os. Vi bør være ved godt mod, for det der døde på korset var frygt, og Jesus lærer os nu at overvinde vores frygt ved at “tage hans kors - af tilgivelse - op”.

Jesu lære om Specielle Forhold

Få steder i evangelierne er Jesu mere bestemt og tilsyneladende hård end hvor han siger, at disciplene skal undgå at lave falske forhold til andre. Denne centrale lære dukker op fem gange i de synoptiske evangelier (de tre første evangelier o.a.), og det klareste udsagn kommer i Lukas 14.26: “Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin fader og moder og hustru og børn og brødre og søstre, ja endog sit eget liv, kan han ikke være min discipel.” Mathæus version både opbløder dette udsagn og gør det tydeligt hvad der menes: “Den som elsker fader eller moder mere end mig, er mig ikke værd, og den, som elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd;” (10.37).

Dette udsagn er i sin mest ekstreme form blevet forstået sådan, at hvis man rejser ad den åndelige vej, må man fysisk forlade sit hjem, afbryde sit forhold til sine forældre, og i realiteten leve som om de ikke længere eksisterer. Dette offer bliver set som den “pris” Jesus kræver af os for at kunne følge ham, og den “pris” forældre må betale for at have et sådant barn, hvad enten *de* troede på dette princip eller ikke. Ingen, der har fulgt denne fortolkning, kan undgå den konklusion at Gud er grusom når Han forlanger et sådant offer, selvom den er begravet under en sky af fornægtelse. Vi har allerede set, hvordan en kærlig Fader aldrig kræver ofre af Sine børn. Vi har også set hvor parate vi er til at gå i egoets fælde og tage form for indhold, og til at rationalisere vores egobehov for at ofre noget for at vække den åndelige motivation. Her som andre steder taler Jesus om princippet *mening*, ikke dets bogstavelige eller specifikke udtryk.

Jesus går bestemt ikke ind for at overtræde det femte bud om at ære sin fader og moder. Faktisk holder Jesus andre steder selve dette bud op imod de skriftlærdes og farisæernes praksis (Math. 15.1-9), som han kritiserer for at de hyklerisk foretrækker *deres* tradition med at efterlade deres materielle goder til templet, frem for at støtte deres gamle forældre. Jesus siger: (vers 3) “Hvorfor overtræder I selv Guds bud (det fjerde) for jeres overleverings skyld?”. Men Jesus lærer, at vi altid må sætte ham først i vore hjerter og sind, ellers vil den

opmærksomhed og kærlighed vi giver andre blive plettet af egoet. Den sande Jesu efterfølger “må” elske ham som han elsker sin Gud - af hele sit hjerte, sin sjæl og sit sind - fordi det er den eneste kærlighed der er. Som Kurset siger: “For Gud skabte det eneste forhold som har mening, og det er Hans forhold til dig.” (T-15.VIII.6:6).

For os *er* Jesus Guds Kærlighed. I Kurset siges det: “(hans navn) står for kærlighed der ikke er af denne verden..... Det bliver til det lysende symbol på Guds Ord, så nær ved det det står for, at den korte afstand imellem de to forsvinder, i det øjeblik Navnet huskes.” Og: “når du husker Jesus, husker du Gud. Hele forholdet imellem Sønnen og Faderen ligger i ham. “ (H-23.4:2,4; 3:2-3). At “foretrække” andre frem for Jesus bliver således at begå den samme “synd” med at erstatte, som var det vi valgte ved adskillelsen, hvor vi valgte at vores egoselv skulle erstatte vort sande Selv. Vi har set hvordan denne oprindelige erstatning vælges igen og igen i vores specielle forhold.

I en vis forstand kan det siges, at vi bliver bedt om at udvikle et “specielt forhold” til Jesus. Men til forskel fra alle andre forhold vil dette ikke være baseret på skyld eller erstatning, men på kærlighed, som er det middel der leder os hinsides alle specielle forhold. Kærligheden til Jesus er en kærlighed der omfatter alle mennesker, og fornægter specielhedens krav om udelukkelse. Siden valget af at følge Jesus i vores daglige liv repræsenterer et valg af at opgive vores ego, kan det kun være hans stemme der kan lede os. Som Jesus siger i Kurset: “Når du forener dig med mig, forener du dig uden egoet, fordi jeg har opgivet egoet i mig selv, og derfor ikke kan forene mig med dit. Vores forening er derfor vejen til at opgive egoet i dig.” (T-8.V.4:1-2). Når vi udelukker ham fra dette sted i vort hjerte, må vi nødvendigvis fylde det tomrum der så opstår, og i behovet for det fødes alle vores specielle forhold.

Egoet advarer os imod at opgive vores specielle forhold fordi de er værdifulde, og at vi uden dem vil være ulykkelige og ensomme. Det råder os til forsigtighed med sådant et stort offer. Det er den advarsel der ligger under Peters spørgsmål til Jesus om at opgive alle verdslige besiddelser: “Hvad med os?” spørger han Jesus, “se, vi har forladt alt og fulgt dig; hvad får så vi?” (Math. 19.27). Selvom formen er et spørgsmål er Peters ord i virkeligheden en påstand: Hvis vi opgiver det der har betydning for os i verden, vil der ikke være noget tilbage. Men Jesus svarer ham: “Enhver, som har forladt hjem eller brødre eller søstre eller fader eller moder eller hustru eller børn eller marker for mit navns skyld, skal få det mangefold igen og arve evigt liv.” (vers 29)

Igen kan vi forstå, at Jesus ikke opfordrer sine disciple til at ofre eller opgive noget, men til at se deres jordiske liv i det rette perspektiv. Da han bliver bedt om at gribe ind til fordel for at en mand kan arve, svarer Jesus: "Se til at I vogter jer for alskens havesyge; thi selv om et menneske har overflod afhænger hans liv ikke af det, han ejer." (Luk.12.15). (Den engelske bibeludgaves oversættelse ville lyde lidt anderledes: "Vær på vagt overfor griskhed af enhver art, for et menneskes liv gøres ikke sikkert af det han ejer, selv når han har mere end han behøver"). Dette følges af lignelsen om "Den rige dåre" (Luk.12.16-21). En rig mand forsøger at bygge sig større lader til at rumme hans gods, for at forberede sig på fremtiden. Men Gud siger til ham: "Du dåre! i denne nat kræves din sjæl af dig; hvem skal så have det, du har samlet dig?" (vers 20). Ordet "dåre" anvendes i den gudsfornægtende betydning i salmerne: "Dårerne siger i hjertet: "Der er ingen Gud!"....."Af rædsel gribes de da, rædsel uden grund" (Salme 14.1,5). De der fornægter Gud er "dårerne", der søger at finde deres sikkerhed i verdens ting; en sådan investering er irrelevant for at søge Guds Rige, og forstærker blot frygten, ligesom den forstærker vores tro på behovet for sikkerhed i egoets verden. Kun investering i Gud giver sand belønning, for kun Gud er vores sikkerhed. Jesus slutter lignelsen med at sige: "således går det den, som samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud" (vers 21). Denne verdens ting forsvinder, men Himmeriget er for al tid. Vi må vælge hvilken af dem der skal være vores skat.

I historierne om tårnbyggeren og kongen der vil gå i krig (Luk.14.28-33) lærer Jesus, at man aldrig skal begynde på noget man ikke kan gøre færdigt; enten det er at starte på et byggeri uden først at undersøge omkostningerne ved at fuldføre det, eller at planlægge et felttog uden at vide om ens hær er stor nok til at slå fjenden. Når man gør det risikerer man spot fra dem der overværer det: "Den mand begyndte at bygge og kunne ikke fuldføre det" (v.30). Jesus advarer sine efterfølgere om arten af den vej han går. At beholde selv en lille del af tilknytningen til egoet, er tilstrækkeligt til at forhindre os i at modtage Guds Kærlighed. At opretholde et hvilket som helst aspekt af egoets system er at opretholde det hele, inklusive den skyld der fornægter Guds Kærlighed, og "forbyder" os at opleve den. Et sådant kompromis får os til at se fjollede ud, for så har man ingen af dem: Ikke at fuldende tilgivelsesprocessen forstærker skyld, og at holde fast ved egoet og fornægte Gud styrker vores frygt for Ham. Vi efterlades så at sige ingen steder. Det er den store vanskelighed ved at følge Jesu vej: Den kompromisløshed vi i sidste instans bedes om. Som Kurset siger: "Der

er intet kompromis du kan lave med skyld, og undslippe den smerte kun skyldfrihed lindrer.” (T-14.III.3:1). Til sidst må alle egoforsvar opgives; først da kan vi i sandhed finde fred.

Disse to historier handler således ikke så meget om forsagelse af sit egoselv eller om fornægtelse, som om selv-iagttagelse. Jesus beder os om at se indad, efter pletter af egomørke, der kan forhindre Himlens lys i at skinne. Hans budskab til os er: “Således kan da ingen af jer være min discipel, uden at han giver afkald på alt, hvad han har.” (Luk.14.33). Igen ser vi her at Jesus ikke beder os om at “opgive” materielle besiddelser i en opofrelsens ånd, men derimod at opgive vore investeringer i dem, fordi de ikke længere betyder det de gjorde tidligere. Jesus beder os om at leve livet fuldt ud ved at fuldende tilgivelsesprocessen, så vores glæde kan blive lige så fuld. Så længe en “plet af mørke” stadig er i os, bliver Kristuslyset skjult, og Jesus ønsker at vi skal være den samme rene kanal for lys som han er. Han siger til disciplene: “Se derfor til, at ikke det lys, der er i dig, er mørke. Hvis nu hele dit legeme er i lys, så ingen del deraf er i mørke, vil det være i fuldt lys, som når lampen lyser på dig med sit klare skin”.

Derfor sagde Jesus til disciplene: “Thi den som vil frelse sit liv skal miste det; men den, som mister sit liv for min skyld, skal bjærge det.” (Math. 16.25). Ved at forsøge at sikre vores egoliv; ved at klynge os til vores specielle forhold mister vi i virkeligheden livet, for vi har fæstnet vores tro på intet. Når vi slipper disse tilknytninger - og vælger et helligt forhold i stedet for specielhed - træffer vi det eneste valg der genopretter vores sande liv i Gud i vores bevidsthed. Derigennem finder vi livets virkelige mening, og indser, for at gentage det: “med glad forbavselse, at for alt dette opgav du *ingenting*!” (T-16.VI.11:4). Det er den værdifulde perle, som Jesus repræsenterer for os, når vi sætter ham først i vore hjerter og sind.

Vi finder den samme lære i Jesu udtalelse om at vi skal gøre os til eunukker for Himmerigets skyld (Math.19.12). Som vi så i kapitel 4 kunne Jesus ikke tale for cølibat, fordi det er en *form*, sådan at vi skulle afstå fra seksuelle forhold så vi kunne være “rene” kun for ham. Men han opfordrer os til at træffe det valg at sætte ham først i vore sind. På den måde kan alle vores forhold, uanset deres form, have deres fundament i hans kærlighed. Når han først er i centrum af vores forhold kan vi opleve sandheden i hans ord: “Thi enhver, der gør min Himmelske faders Vilje, han er min broder og søster og moder”. (Math.12.50). Kun ved at hvile sikkert i Gud, kan vi erkende vores forhold som muligheder for at lære at udvide Jesu kærlighed til alle mennesker.

Det er således ikke nok at trække vores investering i verden tilbage, som er betydningen af “gå hen og sælg alt hvad du ejer”. Vi må også “give penge til de fattige” (Mark. 10.21) hvilket betyder at dele frugterne af vores “ego-tømmning” med andre. Det er dem der er de “fattige”, som Jesus sender os, alle dem der hungrer efter Guds Kærlighed, og tror de er adskilt fra den. Når vi deler denne kærlighed med dem, kommer vi alle sammen i Hans Tilstedeværelse i nuet. Det er kærlighedens naturlige tilstand at omfatte alle mennesker, ligesom vores Fader omfavner os, ulig den specielle kærlighed.

Det betyder ikke at vi elsker alle mennesker på samme måde. Men det er *indholdet* af vores kærlighed der er vigtigt, ikke den form den udtrykkes i. I denne adskillelsens verden, er det ikke muligt at få Guds universelle kærlighed til at manifestere sig på samme måde til alle. F.eks. holder vi ferie med vores egen familie, eller har særlige venner til middag, imens vi udelukker andre. Denne “selektivitet” betyder ikke, at vores familiemedlemmer eller nærmeste venner er “bedre” end resten af verdens befolkning, men ganske enkelt, at disse forhold er en del af Helligåndens plan til at hjælpe os til at lære og at undervise i Hans lektioner om tilgivelse. Det afgørende er, at vores ego ikke udelukker andre fra vores cirkel, men at vi lader Helligånden træffe disse beslutninger for os. På den måde vil alle vores forhold blive hellige, uanset niveauet i deres intensitet eller intimitet. Kurset kalder disse hellige forhold for “evighedens forløbere”, hvori “to stemmer der hæver sig sammen, råber til alles hjerter at de skal slå som eet. Og i det ene hjerteslag bliver kærlighedens eenhed forkyndt og budt velkommen.” (T-20.V.2:3-4)

Jesus sagde, at han kom for at bringe os fred (Joh. 14.27), men den falske og flygtige fornemmelse af sikkerhed, der kommer af forhold bygget på afhængigheden i speciel kærlighed, er ikke den fred Jesus tilbyder os. Vi må derimod lære at opgive det falske selv, der vil have os til at udsøge sådanne forhold, og i stedet vælge det ene forhold til ham, der forener alle de andre i sig. Vi må befri os fra tilknytninger til alt hvad der ikke er af Gud, så vi til sidst kan blive forenede med vores sande virkelighed. For at hjælpe med til at føre os fra vore egolivs helvede til det Himmelske liv i Gud, sender Jesus os hinanden, hans budbringere, der bringer os tidender om stor glæde. Men medmindre han selv forbliver i centrum af vores forhold, vil deres budskaber om tilgivelse, glæde og lyksalighed gå tabt i skyld, smerte og elendighed. I hvert eneste forhold råber Jesus derfor til os: “Kom hid til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile” (Math. 11.28). Derved

transformeres skylden og frygten i vores specielle forhold, igennem tilgivelse, til afspejlingen af Guds Kærlighed.

Speciel Kærlighed til Jesus

Dette skift fra skyld til kærlighed, igennem tilgivelse, demonstreres tydeligt i disciplenes eget forhold til Jesus, som de havde et specielt forhold til. Når vi husker på egoets anvendelse af skyld, kan vi forstå disciplenes tilbøjelighed til specielhed. Den universelle overbevisning om, at vi er adskilt fra Gud, fører til følelser af værdiløshed, tomhed og mangel, og derigennem til et behov for at være speciel, anderledes og bedre end andre, eller værdifulde. Siden disciplene også havde dette behov og derfor ønskede hans specielle anerkendelse, forlangte disciplene konkrete beviser på denne specielle kærlighed fra Jesus, og opfyldte derved egoets formål, som er at skjule de underliggende følelser af uværdighed. Evangelierne giver adskillige eksempler på dette behov og de deraf følgende krav.

I Markus 9.38 ser vi Johannes beklage sig til Jesus over at en anden, der ikke “er en af os” uddriver djævlene i Jesu navn, og at disciplene havde forsøgt at stoppe ham. Johannes, der også talte for de andre, udtrykte troen på, at *kun* de var i stand til at udføre denne helbredelse, for *kun* de var sande efterfølgere af Jesus. Hvis deres mester vredt ville have slået denne outsider ned med et lyn, ville de uden tvivl have været tilfredse. Men Jesu svar var ikke det de forventede: “I skal ikke hindre ham; thi der er ingen, som gør en undergerning i mit navn og snart efter kan tale ondt om mig. Thi den som ikke er imod os, er for os.” (Mat.9.39-40)

Lukas beretning om den samme historie, følges af historien om samaritanernes uvenlighed imod de budbringere Jesus havde sendt i forvejen, imens de gik ad vejen fra Galilæa til Jerusalem. Jakob og Johannes, der andetsteds omtales som “tordenbrødrene”, kom til Jesus og var vrede over at samaritanerne tilsyneladende ikke ville modtage dem. De spurgte “Herre! vil du, at vi skal byde ild fare ned fra Himlen og fortære dem?”, og evangelisten beskriver Jesu reaktion: “Men han vendte sig og satte dem i rette, og sagde: “I ved ikke, af hvad ånd I er. Thi menneskesønnen er ikke kommen for at ødelægge menneskeliv, men for at frelse dem”. Så gik de til en anden landsby. (Luk. 9.54-56)

Jesu to svar er et ekko af hans ord fra bjergprædikenen: “Ikke enhver der siger til mig ‘Herre, Herre’ skal komme ind i Himmeriget, men den der gør min Himmelske Faders Vilje.” (Mat.

7.21). Vi er alle specielle i vor Faders øjne, Der elsker os som een. Ved at gøre Hans vilje bekræfter vi Hans Faderskab. Ved at fornægte Hans Vilje, som Adam og Eva gjorde, forsøger vi ubevidst på at tilintetgøre dette Faderskab, og afbryde vores forhold til Ham. Det er ikke afgørende bogstaveligt at være en discipel af Jesus. Vi udtrykker discipelskabet igennem vores kærlighed til hinanden, i tanker og handlinger, ikke i ord. Mikas sagde, at Gud kun beder os om dette: “at øve ret, gerne vise kærlighed, og vandre ydmygt med din Gud”. (Mikas Bog kap.6:8). Jesus accepterer således sin eenhed med dem der ikke er hans disciple eller efterfølgere, og selv med dem der forkaster ham. Hans kærlighed til og respekt for alle mennesker er hans lektion til disciplene, så de kan lære at elske som han gør.

Jesus afspejler her den traditionelle jødiske teologiske tro på Noahs lov, der er baseret på Guds pagt med Noah. Efter syndfloden lovede Gud aldrig at tilintetgøre jorden, og bandt *alle* mennesker til at holde deres del af pagten om, ikke at udgyde nogens blod: “Om nogen udøser menneskers blod, ved mennesker skal hans blod udøses, thi i sit billede gjorde Gud menneskene.” (1.Mos. 9.6). Så længe mennesker adlyder denne grundlæggende lov, som vi kan udvide til at forsøge aldrig at gøre nogen skade, har de holdt deres del af aftalen. Siden alle verdens nationer stammer fra Noahs tre sønner (se arvefølgen i 1.Mos.10) omfatter denne pagt alle mennesker, ikke kun Israels børn. Jesus lærer således sine disciple, at alle mennesker er hans brødre og søstre, uanset deres religiøse vej eller åndelige lærer.

Nogle skriftforskere mener, at disciplenes anmodning i Lukas 11.1 viser, at Jesus gav disciplene Fadervor som svar på deres ønske om at få noget der kunne adskille dem fra alle andre grupper, især fra Johannes Døberens disciple. De ønskede at være specielle, og at have en bøn ingen andre havde. Hvis denne hypotese er korrekt, er den et lærerigt eksempel på, hvordan Jesus kan vende en bøn fra egoet til et middel der kan lede os ud over egoet.

Ikke alene ønskede disciplene at være anderledes end andre grupper, men de kappedes indbyrdes om at være den første hos Jesus. Vi ser Zebedæussønnerne, Jakob og Johannes, spørge Jesus om de kunne sidde ved hans højre og venstre side i hans herlighed. (Mark.10.35-37). I Mathæus version er det deres moder, der fremsætter spørgsmålet (Math.20.20-23). Andre steder diskuterer disciplene indbyrdes hvem der er den største (Mar. 9.33-34; Luk. 9.46; 22.24), eller stiller spørgsmålet direkte til Jesus selv (Math.18.1).

At Jesus forstod problemet med specielhed kommer klart frem i hans svar på disciplenes bøn om særlige roller i hans præstegerning, og specielle pladser i hans hjerte. Hans typiske svar

er en opfordring til ydmyghed: “Hvis nogen vil være den første, han skal være den sidste af alle og alles tjener.” (Mark. 9.35), og endda mere skarpt:

“Folkenes konger hersker over dem, og de, der har magten over dem, lader sig kalde ‘velgørere’. Sådan skal I ikke være; men den ældste iblandt jer skal være som den yngste, og føreren som den, der tjener. Thi hvem er størst: den, som sidder til bords, eller den, som tjener? Er det ikke den, som sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener.” (Luk.22.25-27)

Jesus gav selv et eksempel på denne ydmyghed ved at vaske en af disciplenes fødder før den sidste nadver. Peter protesterer voldsomt, men Jesu svar sammenfatter princippet i kærlighedens kvalitet: “Hvis jeg ikke tvætter dig, har du ikke lod og del sammen med mig” (‘Jerusalem Bible’ siger “If I do not wash you, you can have nothing in common with me” = “Hvis jeg ikke vasker dig, kan du intet have til fælles med mig” (Joh. 13.8) Det Jesus siger er, at “hvis du insisterer på at adskille mig fra dig selv ved at gøre mig speciel, vil du ikke være i stand til at dele vor Faders Kongerige, hvor alle hans børn er lige”. I Johannesevangeliet (13.16) siger Jesus: “Sandelig, sandelig siger jeg eder: en tjener er ikke større end sin herre, heller ikke er et sendebud større end den, som har sendt ham.” Samme synspunkter finder vi i Jesu svar til den rige unge mand, der tiltaler ham som “Gode Mester”: “Hvorfor kalder du mig god? Ingen uden Gud er god” (Mark. 10.18), og til disciplene:

Men I skal ikke lader jer kalde ‘rabbi’; thi kun een er jeres mester, og I er alle brødre. Og I skal ikke kalde nogen på jorden jeres ‘fader’; thi kun een er jeres Fader, han som er i Himlene. Ej heller skal I lade jer kalde ‘førere’; thi kun een er jeres Fører, Kristus. Og den der er størst iblandt jer, skal være jeres tjener. Men den, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, som ydmyger sig, skal ophøjes.” (Math. 23.8-12)

I dette sidste udsagn kan vi se, at Jesus ikke reducerede sin egen autoritet. Det kommer også klart til udtryk i det vers der følger efter fodtvætningen: “I kalder mig mester og Herre, og I har ret, thi jeg er det.” (Joh. 13.13). Jesus opfordrer sine efterfølgere til ikke at nedgøre sig selv, ligesom de ikke bør hæve sig selv op. Han understreger lighed, og fraværet af specielhed. “Når nu jeg, jeres Herre og mester, har tvættet jeres fødder, så er også I skyldige

at tvætte hverandres fødder. Thi det var et forbillede, jeg gav jer, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort.” (Joh. 13.14-15). Vi vil komme tilbage til spørgsmålet om Jesus og “åndelig specielhed” i IV. del.

Et af de vigtigste eksempler på hvordan Jesus forholder sig til spørgsmålet om specielhed, er fra Johannes beretning om den sidste nadver. Disciplene troede, at deres magt til at helbrede og tilgive kom fra Jesus. Men de misforstod forståeligt nok grundlaget for denne magt, og mente den var rodfæstet i den fysiske person Jesus, der levede og gik sammen med dem. Hvis det havde været sådan, ville deres gerning have været begrænset til den tid Jesus gik på jorden. Den sidste lektion Jesus ville efterlade disciplene var, at denne magt og autoritet var *indeni* dem. Fordi denne magt var af Helligånden, kunne den ikke begrænses af tid eller sted. At et menneske havde denne magt, udelukkede ikke dens tilstedeværelse i en anden. Denne ide går naturligvis stik imod specielheden, der per definition begrænser kærlighedens manifestationer til visse, specielle mennesker, indenfor en specifik ramme af tid og rum. Specielhed er eksklusiv og begrænset; sand kærlighed, der er inklusiv og grænseløs, omfatter alle mennesker uden undtagelser.

Dette bliver således et spørgsmål om tro, tro på en anden virkelighedsorden, der ikke kan erkendes igennem de fem sanser. Det var en afgørende del af Jesu mission, at rette vores opmærksomhed, sind og hjerter mod denne anden virkelighedsorden. Efter sin opstandelse viste han sig for disciplene, der havde levet sammen med ham igennem hans jordiske gerning. Til den tvivlende Thomas sagde han de ord, der har haft en så stor betydning for de efterfølgere, der ikke kendte ham i hans levetid: “Fordi du har set mig, tror du. Salige er de, som ikke har set og dog tror.” (Joh. 20.29). På den måde forberedte Jesus disciplene på den sidste nadver: “Om en liden stund ser I mig ikke længere, og atter om en liden stund skal I se mig” (Joh. 16.16). Det var ikke med kroppens øjne de ville se Jesus, men igennem den vision der er født af tro på åndens virkelighed, hvorigennem vi oplever Guds levende Tilstedeværelse, som er hinsides tid, rum og den materielle verden. Det var for at transcendere begrænsningerne fra denne verdens adskilte former, at Jesus underviste i sine lektioner om tilgivelse, og eksemplificerede dem med en så fuldkommen renhed. Med sit liv startede han den lære der prædikedes af profeterne, om åbningen af folkets øren og øjne: Den glørværdige tid, da “de seendes øjne skal ej være blinde, de hørendes ører skal lytte; letsindiges hjerte skal nemme kundskab, stammende tunge tale flydende, rent.” (Es. 32.3-4).

Da et af Jesu vigtigste formål var at hjælpe dem, der skulle gøre hans arbejde på jorden, med at lære at høre Stemmen fra Himlen, var det afgørende at de fik lært, at Guds Rige er indeni og ikke udenfor dem. Men så længe Jesus forblev fysisk tilstede for sine disciple, og dermed kunne være et mål for deres afhængighed, ville de ikke kunne lære denne lektion. Behovet for deres Herre var for stort. Derfor siger Jesus disse trøstende ord om sin tilstundende død: "Dog, jeg siger jer sandheden; Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden (Helligånden) ikke til jer; men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer." (Joh. 16.7). "Hvis jeg ikke går bort" forklarer Jesus dem, "vil I aldrig forstå at jeg lever indeni jer. Efter min bortgang vil I erkende, at Helligånden bærer mig med jer uanset hvor I er; Jeg kan tale indeni jer alle på samme tid."

Så hvis Jesus var blevet sammen med disciplene, ville deres specielle forhold til hans fysiske og psykologiske selv have forhindret, at de nogensinde havde erkendt den levende Tilstedeværelse af Ånden inden i sig. De ville have forstærket selve den lektion om specielhed det var meningen de skulle aflære. Jesus ønskede ikke, at de eller nogen anden skulle blive afhængig af hans faktiske fysiske tilstedeværelse, eller at få vores bevidsthed om ham begrænset til den. Det ville næppe være til gavn for læren om den ubegrænsede Gud, hvis Jesus selv lod sig begrænse af de egolove han underviste os i at overskride. Det sidste afgørende punkt er troen; at vi trækker vores tro på det vi ser, hører og forstår tilbage, og med Hamlet erkender at der er mere imellem himmel og jord end vores filosofi har drømt om. Igennem sit levende eksempel viste Jesus os, hvad dette "mere" i virkeligheden er. Hans stadige tilstedeværelse i vores liv åbenbarer denne virkelighed: Gud er grænseløs, og denne åndens frihed deler vi med ham.

Det er denne vedvarende kontakt med Guds Stemme, som Jesus er manifestationen af, der gør os fri til at være hvor som helst, og sammen med hvem som helst, og at gøre hvad som helst i verden, med den fuldkomne bevidsthed om at vi ikke er alene. Vores Lærer er altid med os, helt til tidernes ophør. Siden denne Stemme ikke er bundet af tid og rum, er vi det heller ikke. Vi har frihed til at gå i verden i fuldkommen frihed, og fuldkommen tillid til og tro på, at vores Lærer, Trøster og Talsmand går med os. Som Jesus siger i Kurset: "Du går ikke alene. Guds engle svæver nær og overalt omkring dig. Hans Kærlighed omgiver dig, og dette kan du være sikker på: Jeg vil aldrig lade dig være uden trøst." (A-Epilog.6:6-8).

Når vi er fri af afhængighed af ydre former, er vi garanteret den direkte kommunikation imellem os og Helligånden. Kommunikation igennem Ham kender ingen grænser, i

modsætning til kommunikation i den fysiske verden. Derfor kan Jesus være med os alle altid og i samme grad, og problemet med specielhed ophæves. Som Kurset siger:

Kommunikation er ikke begrænset til det ringe antal kanaler verden kender til. Hvis den var, ville der kun være ringe mening i at prøve på at undervise i frelse. Det ville være umuligt. De begrænsninger verden lægger på kommunikation, er de vigtigste hindringer for en direkte oplevelse af Helligånden, Som altid er Nærværende, og Hvis Stemme er tilgængelig om man blot lytter. (H-25.2:2-5)

Vi er altså i stand til at erkende at denne Stemme taler for os, for vores sande Selv, som vi har glemt og fornægtet. Ved dette led forstærkes den grundlæggende eenhed imellem Gud og os, selv imens vi fortsætter med at leve indenfor egoets rammer. Gud udnytter vores tro på at det er virkeligt at der er flere adskilte stemmer, til at lære os, at der i sidste instans kun er Een. Jesu ord og hans budskab under den sidste nadver må være faldet for døve øren, og helt bestemt for uforstående øren. Disciplene kunne kun høre deres Herre igennem deres specielheds slør, der jo består af egoselvets frygt og skyld. Først efter at disciplene havde oplevet Jesu korsfæstelse kunne de begynde at lære den enorme kærlighedsgave han havde givet dem at kende. Men før det var de altså nødt til at gennemgå den vanskeligste lektion af alle: Korsfæstelsen.

Specielhedens spindelvæv:

Det specielle had til Jesus

Det er yderst vanskeligt at forestille sig hvordan det ville være at være i disciplenes sted, i perioden der begyndte med Jesu arrestation i Gethsemane Have, og indtil han viste sig for dem søndag aften i salen på øverste etage. De evangeliske beretninger har kun ganske lidt ud over nogle forjættende antydninger at fortælle. Resten overlades til vores fantasi, der kan ledes af den psykologiske indsigt vi har gennemgået i I del. Vi kan dog sige med sikkerhed, at denne gruppe af loyale efterfølgere har været psykologisk rystede af hændelsernes overraskende vending i de dage.

I mange måneder havde de bygget deres tro og deres tillid op på Jesus, og denne opbygning havde nået et klimaks med hans triumfagtige indtog i Jerusalem Palmesøndag. De så i ham realiseringen af deres håb om en kommende Messias, der ville regere på Davids trone, og oprette Guds Rige af fred og retfærdighed på jorden, inkarnationen af ham der blev omtalt i salmerne: “Herren sagde til min herre: “Sæt dig ved min højre hånd, til jeg lægger dine fjender som en skammel for dine fødder!”” (Salme 110.1). De mange “tegn og undergerninger” de var vidner til under Jesu gerning, har ganske givet forstærket troen på dette, for slet ikke at tale om deres personlige oplevelse af deres herres Kærlighed til dem.

Men evangelierne beskriver gentagne gange disciplenes misforståelser af arten af det kongerige Jesus prædikede om, og af meningen med hans liv og kommende død. F.eks. protesterer Peter, da Jesus fortæller dem om sin fremtidige død: “Da tog Peter ham til side, begyndte at sætte ham i rette og sagde; “Gud bevare dig Herre. Nej sådan må det ingeni lunde gå”.” (Mat. 16.22). Da Jesus gentager det, reagerer disciplene med at blive “Meget bedrøvede” (Mat. 17.23). Markus beretter i 9.32: “Men de forstod ikke den tale, og de turde ikke spørge ham”, og Lukas skriver: “Men de fattede intet deraf, det var dunkel tale for dem, og de forstod ikke det, som blev sagt.” (18.34). I Johannes version af den sidste nadver, beder flere af disciplene Jesus om at forklare det de ikke kan forstå. Jesus svarer Philip: “Så lang en tid har jeg været hos jer, og du har ikke lært mig at kende, Philip?” (Joh. 14.9)

Når man tager deres begrænsede fatteevne i betragtning, kunne de ikke have gjort andet. Metanoia, eller forandringen i tænkemåden, som Jesus underviste i, blev af disciplene oversat til noget ydre. Først efter opstandelsen kunne disciplenes forståelse begynde at ændres, når de ville komme til at forstå, at templet, som skulle nedbrydes og genopbygges på tre dage, var Jesus selv, ikke en ydre struktur. (Joh. 2.19-22). At Jesu mission, som var at oprette et jordisk kongerige, var “mislykkedes”, ville ganske uundgåeligt have sønderknust dem. Set retrospektivt må dagene imellem langfredag og palmesøndag have forekommet virkelig korte. Nu var alt håb ude, og intet andet end trøstesløshed og bitre minder om fejlslagne drømme var tilbage.

Denne baggrund understreger det problematiske i disciplenes specielle forhold til Jesus. Fordi de i Jesus så den lovede Messias fra skrifterne, overførte de på ham deres psykologiske behov for en frelser, og troede at deres eget selvværd lå i ham og i hans missions succes. Fordi de ikke følte sig værdifulde i sig selv, havde de behov for at føle sig specielle igennem deres forhold til ham.

I kapitel 1 så vi, hvor hurtigt kærlighed skifter til had, når objektet for denne kærlighed nægter at opfylde de krav og pligter der pålægges det. Vi kan slutte at en lignende proces har fundet sted her, der har bygget op til et klimaks, der begyndte med Jesu arrestation og kulminerede i scenen efter korsfæstelsen, hvor disciplene var forsamlet i salen på anden etage.

Da de havde projiceret alle deres specielle behov for en ideel frelser over på Jesus, der så skulle opfylde alle deres behov, hvad var der så tilbage efter at Jesus var borte, især efter at han var død under så ydmygende omstændigheder? Egoets dynamik kræver først forstærkelse af deres skyld: Det der var sket Jesus, var deres skyld. Jesus døde på grund af deres synder imod ham. Disse "synder" måtte have omfattet: At de ikke fuldkomment troede på ham eller hans budskab; at de protesterede imod ham indbyrdes bag hans ryg; at de tvivlede på hans løfter og hans forsikringer; at de faldt i søvn i Gethsemane have; at de fornægtede ham tre gange efter hans arrestation; at de skjulte sig af frygt for at miste livet under hans domfældelse og korsfæstelse; at de i almindelighed undsagde ham lige da *han* havde mest brug for dem, efter alt hvad han havde gjort for dem når *de* havde brug for det.

Alt i alt ville det have været så godt som umuligt for disciplene ikke at have følt, bevidst eller ubevidst, at deres forræderi, svigt og mangel på tro, ikke var skyld i det faktiske forræderi og mordet på deres Mester. Selv hvis de endnu ikke havde erkendt det fulde omfang af Judas handlinger, ville de selv have følt sig skyldige i den samme handling. Freud har hjulpet os med at forstå denne dynamik ved at beskrive barnets "ønske om almagt": Hvis en forælder døde, ville barnets ubevidste vrede tanker imod den pågældende forælder, få ham eller hende til at føle sig ansvarlig for dødsfaldet. Jesus underviste i det samme princip ved at lægge vægt på betydningen af vores tanker, som vi vil komme til i næste kapitel. At nære angrebstanke, er nok til at få os til at føle skyld, selv hvis vreden ikke udtrykkes eller ikke er bevidst. At disciplene følte sig ansvarlige for Jesu død, ville således have forstærket den skyld der allerede var til stede i deres specielle forhold til ham.

Så rejser det mest pinagtige af alle egoets våben sig: angst/frygt. Hvis disciplene faktisk troede at de havde begået disse frygtelige synder imod Jesus, som deres skyld bekræftede, hvor forfærdelig ville så ikke den straf de uundgåeligt og berettiget ville modtage være. Johannes skriver i 20.19: "Da det nu var blevet aften den samme dag, den første dag i ugen, og disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne....." På den ene side kan vi forstå disciplenes forventninger om, at folket eller Sanhedrin ikke ville være tilfredse med Jesu død. Lederne ønskede at udslette det de mente var en trussel imod deres autoritet, og

derfor ville de forsøge at slette resten af Jesu "konspiratorer". Men vi har allerede set, at den grundlæggende kilde til angst ikke er ydre situationer, men derimod forventningen om straf krævet af vores skyld. Siden det var umuligt for disciplene ikke at have følt sig skyldige over det de troede var deres synder, specielt fordi det var i forholdet til *deres* adfærd og tanker overfor Jesus, ville det have været lige så umuligt for dem ikke at frygte gengældelse. Hvis folket korsfæstede Jesus, der var fuldkommen uskyldig, ville deres underbevidsthed konkludere: Hvad vil de så ikke gøre mod os, der er så syndige?

I sit udspring kommer angst kun fra een kilde: Når vi tror vi er adskilt fra Gud, kræver skylden over denne påståede synd vi tror det er at have angrebet vores Skaber, at Han vil betale tilbage med samme mønt. Når det forstås i denne sammenhæng, minder disciplenes sammenkryben af frygt bag lukkede døre om Adams og Evas forsøg på at skjule sig i haven. De frygtede den Gud, der ville straffe dem for deres synder imod Ham, en frygt deres egen skyld startede og forstærkede. Således var deres frygt for at blive pågrebet af jøderne i virkeligheden et udtryk for den ubevidste frygt for Gud. De prøvede på at skjule sig for Ham, i det magiske håb om at kunne skjule sig bag lukkede døre.

Når først Gud er blevet vores fjende i stedet for vores ven, opstår der en anden kilde til frygt og angst. Uden den Gud, Der alene er vores skjold og beskytter, hvem er der så til at beskytte os imod den adskilte verdens ubarmhjertige grusomheder, når vi nu føler os så sårbare, fremmedgjorte og alene? Vores skyld har afskåret os fra den Eneste Der kan hjælpe os, samtidigt med at denne Ene er blevet den vi er mest bange for. Hvert eneste individuelt udtryk for synd eller adskillelse såsom vrede eller frygt, vil ubevidst minde os om adskillelsen fra Gud. Hvis denne "synd" var rettet imod selve Guds sendebud, hvor meget stærkere ville da ikke denne påmindelse være? Da de pludseligt stod overfor at deres ydre beskytter var taget fra dem, og de ikke så ham handle som en messiansk konge, som deres forventninger dikterede dem, havde de intet andet valg end at falde tilbage på deres ego. De glemte at deres sikkerhed lå i Israels Gud, deres sande klippe og frelser, og de flygtede i armene på deres ego for at finde sikkerhed, og dermed lige i armene på projektion.

Samtidigt med at skylden blev forstærket, ville frygten for at konfrontere den få disciplene til at projicere den ud på noget andet, og forsøge at lægge den skyld de faktisk troede var deres, på dette noget. I den situation var det ikke vanskeligt for dem at finde et passende mål for denne projektion. Der var Judas, Peter eller hvem som helst af de andre disciple; lederne af Sanhedrin, der havde skreget på Jesu død; romerne, der udførte korsfæstelsen; eller selv Gud,

Der tillod denne forfærdelige tragedie at finde sted. Men måske ville den frygteligste af alle syndebukkene have været Jesus selv; Jesus, den alvidende frelser, der gik i fælden med vidt åbne øjne; Jesus, der udførte mirakler, men aldrig stoppede det uundgåelige fra at ske, på trods af at han med sikkerhed kunne have frelst sig selv; Jesus, den messianske konge, viste sig nu at være svag og vanæret. Fremfor alle andre ville det være Jesus der var mest ansvarlig for den elendighed disciplene følte. Deres specielle kærligheds forsvarsdække var pludselig revet fra dem, og deres enorme tab kunne kun skyldes *hans* fiasko. I deres skyldbetyngede sind, der blev beskyttet af projektion, var det ikke dem der havde forladt Jesus og svigtet hans tillid, men Jesus der forlod og svigtede dem. Al den tvivl de måtte have haft på hans messianske mission, syntes nu fuldstændigt berettiget.

På dette tidspunkt sættes den lumske skyld-angrebs-cirkel, som er egoets bolværk, i bevægelse. Jo mere skyldige disciplene følte sig over deres ubevidste medvirken til Jesu død, jo større blev deres behov for at projicere ansvaret over på andre. Det forøgede blot skylden, især fordi den de projicerede mest på (fordi skylden overfor ham var størst) var Jesus selv. Deres tab var bundløst, deres skyld overvældende; deres had forfærdeligt - deres verden var pludselig brudt sammen, på uforklarlig vis rystet af hændelser der syntes udenfor deres kontrol.

Den kombination af synd, skyld og frygt disciplene oplevede efter korsfæstelsen synes udenfor vores fatteevne, og alt for frygtelig til at forstå. Og alligevel bærer vi hver især, som vi så i kapitel 1, disse følelser indeni, fordi vi deler det samme kollektive ego, der på en måde ligner Jungs begreb om "det kollektive ubevidste". Det ryster vores sind blot at tænke på det. Uden forsvarsmekanismerne fornægtelse og projektion, ville det være umuligt for os at overleve. Men de samme forsvarsmekanismer sikrer samtidigt, at denne overlevelse bliver med smerte, lidelse, rædsel og død. Disciplene der kryber sammen i den store sal symboliserer alle. De forfærdelige timer der gik engang i historien, gentager sig dagligt i vores liv, men selvfølgelig i andre former. "Hver eneste dag, og hvert minut hver eneste dag, og hvert eneste øjeblik hvert minut indeholder, genoplever du blot dette enkelte øjeblik, hvor rædslens tid indtog kærlighedens plads." (T-26.V.13:1). Så pludseligt, midt i egoets rædselsfulde mørke, viser Jesus sig med sit frelsende budskab om tilgivelse. De næste to kapitler vil handle om dette budskab, der kulminerer i Jesu tilgivelse af sine disciple og os alle.

Kapitel 7

LÆREN OM TILGIVELSE

Før vi begynder på Jesu budskab om tilgivelse af disciplene i salen ovenpå, vil vi se på principperne for tilgivelse som de fremstår i Det Nye Testamente. I forrige kapitel talte vi om ikke-tilknytning, eller at skifte tænkemåde om verdens ting. Johannes af Korset, en spansk mystiker fra det 16. århundrede, understregede i retningen for sin åndelige praksis, at dette emne aldrig lå i verdens ting som sådan, men derimod i vores tilknytning til dem. Denne vigtige påmindelse hjælper os med at flytte fokus fra de ydre ting til den indre tilstand, som er det samme skift vi bemærkede i vores diskussion af tabel 2 i kapitel 3. Dette skift er grundlaget for tilgivelse, for det bringer problemet med vores skyld tilbage, ind i vores sind, hvor det kan blive fjernet for os af Helligånden. Kurset beskriver processen sådan:

Men når den ses inde i dit sind, ligger skyld og tilgivelse et øjeblik sammen, side om side på eet alter. Der forenes til sidst sygdom og dens eneste lægemiddel i een helbredende klarhed. Gud er kommet for at gøre krav på Sine Egne. Tilgivelsen er fuldbragt. (B-4.6:7-10)

Hvis vi et øjeblik ser tilbage på de principper vi har gennemgået i kapitlerne 1 og 2, er kernen i vores ego, eller det adskilte selv, skyld, som egoet har overbevist os om er vores virkelige selv. Det lærer os at skyld er forfærdelig, og går derfor videre til at overbevise os om, at vi aldrig kan konfrontere den direkte. Derfor ligger skyld begravet i vores ubevidste sind, "beskyttet" imod korrektion. Men vi *kan* godt forholde os til den efter at vi har projiceret den ud på andre. Ved at se hinsides egomørket, som vi har projiceret, til det Kristuslys der stadig lyser i alle, bliver vi i stand til at erkende, at det samme lys skinner i os selv. Denne anerkendelse, eller dette skift i opfattelsen, er essensen i tilgivelse: Vi tilgiver andre så vi kan tilgive os selv.

Den mest koncentrerede præsentation af dette tema finder vi i bjergprædikenen, i Mathæus, kapitlerne 5 til 7. I kapitel 5 omtaler Jesus 6 gammeltestamentlige regler for opførsel, og udvider dem. Og som han sagde som indledning til dette: "Tro ikke, at jeg er kommen for at nedbryde loven eller profeterne; jeg er ikke kommen for at nedbryde, men for at fuldkomme."

(Math. 5.17). Derefter kommer de hver især i denne generaliserede form: "I har hørt, at det er sagt.....Men jeg siger jer....." Fire af de seks afspejler specielt evangeliets budskab om tilgivelse, og vil blive taget op i de første tre afsnit i dette kapitel. Det første afsnit handler om at tilgive dem vi har angrebet, og vende vores projektioner om. Dette er baseret på den første af disse gammeltestamentlige tekster, der handler om vrede. Det næste afsnit udvider denne ide ved at præsentere Jesu lære om at tilgive vore fjender, som hans eget liv så stærkt eksemplificerede. Det tredje afsnit handler om skilsmisse, og er baseret på den fjerde gammeltestamentlige tekst. Vi vil se på det hele i lyset af at helbrede vores specielle forhold. De to sidste afsnit i kapitlet handler om forholdet imellem tilgivelse og Guds Kærlighed, og Jesu ofte misforståede kærlighed til synderne og de fattige.

Vrede

"I har hørt, at der er sagt til de gamle: 'Du må ikke slå ihjel, og den, som slår ihjel, er skyldig for domstolen'. Men jeg siger jer, at enhver som bliver vred på sin broder, er skyldig for domstolen.....derfor når du bringer din gave til alteret og der kommer i hu, at din broder har noget imod dig, så lad din gave blive der ved alteret, og gå først hen og forlig dig med din broder, og kom så og bring din gave!" (Math 5. 21-24)

Jesus lærer, at det ikke er tilstrækkeligt at afstå fra at slå ihjel, vi skal end ikke blive vrede. Som i resten af bjergprædikenen præsenteres vi for en idealadfærd. Kun en helgenernes helgen, eller en udviklet gudslærer, ville være helt hinsides vrede, og helt hinsides skyld. Alligevel er det idealet vi bør stræbe efter. Det forklarer Jesus i passagen med at vi skal bringe vores gave til alteret, der sammenfatter betydningen af at tilgive. Hvis folk beklager sig over os på en måde vi synes er oprivende, eller vi beklager os over dem, er virkelig fred i sindet umulig, og vi kan ikke nærme os Guds alter. Manglen på tilgivelse blandt os beskytter den underliggende skyld, og det er tilstrækkeligt til at opretholde vores oplevelse af og dermed tro på adskillelsen fra Gud. Skylden har overbevist os om at Gud umuligt kan elske os, igennem at kræve straf over os.

Det er således ikke Gud der ikke vil modtage vores gave, men vores frygt der forhindrer os i at modtage Hans. Igennem at forsone os med hinanden ophæves skylden, og vi bliver fri til

at møde vores Fader, og parat til at modtage Hans gave af Kærlighed. Vores gave til Ham er vores villighed til at opgive skylden (trin 1 og 2), og til gengæld modtager vi Hans barmhjertige Kærlighed, hvad der i Himlen svarer til vores tilgivelse. (trin 3). Jesus udbyggede denne lære senere i bjergprædikenen, da han sagde: “Thi tilgiver I menneskene deres overtrædelser, vil jeres Himmelske Fader også tilgive jer; men tilgiver I ikke menneskene deres overtrædelser, vil jeres Fader heller ikke tilgive jeres overtrædelser. (Math. 6.14-15)

Vores villighed til at overgive vores skyld til Helligånden, er et eksempel på det vi i kapitel 3 omtalte som “sund skyld”. Det udtrykker vores ønske om at frigøre os fra denne hindring i vores forhold til Gud, og på den måde vende tilbage til Ham igennem tilgivelsen. Salme 32 giver et klart billede af virkningerne af begge måder at håndtere skylden på:

1) At fastholde den indeni os selv:

“Mine ben svandt hen, så længe jeg tav, under jamren dagen igennem, thi din hånd lå tungt på mig både dag og nat, min livskraft svandt som i sommerens tørke. - Sela.

2) At opgive den og forsvarsløst give den til Gud:

”Min synd bekendte jeg for dig; dulgte ikke min skyld; jeg sagde: “Mine overtrædelser vil jeg bekende for Herren!” Da tilgav du mig min syndeskyld. - Sela.

Derfor bede hver from til dig, den stund du findes. Kommer da stor vandskyl, ham skal de ikke nå. Du er mit skjul, du frier mig af trængsel, med frelsesjubel omgiver du mig - Sela.” (Salm. 32. 3-7)

Dette princip understreger loven fra Fjerde Mosebog: “Når en mand eller kvinde begår nogen af alle de synder, som mennesker begår, således at han gør sig skyldig i svig mod herren, og det menneske derved pådrager sig skyld, så skal de bekende synden, de har begået.....” (4.Mos. 5.6-7). I Johannes første brev læser vi: “Hvis vi siger vi ikke har synd, så bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os. Hvis vi bekender vore synder, er Han trofast og retfærdig, så Han tilgiver os vore synder og renser os fra al uretfærdighed” (Joh.1. brev 1. 8-9).

Derfor er en beslutning om at holde fast ved vreden, og retfærdiggøre de beklagelser vi har over vores brødre, i virkeligheden en beslutning om at holde fast ved skylden. Denne form for forsvar er nok til at fastholde os i en "tilstand af synd" - adskilt fra Gud - for det er det skyld gør. Som Jakob siger: "Gods righteousness is never served by man's anger" (Guds retfærdighed tjenes aldrig af menneskets vrede). Den danske bibel har oversættelsen: "thi et menneskes vrede virker ikke det, som er ret for Gud." (Jak.brev. 1.20) og Paulus: "Lad ikke solen gå ned over jeres vrede" (Paulus brev til Efeserne 4.26). Når vi først er vrede, vil al Himlens Kærlighed ikke bryde igennem egoets fangekælder. Så står vi alene i vores vildførte sind, fremmedgjorte for verden og for Gud, uden nogensinde at erkende den sande årsag til oplevelsen af isolation: Vores beslutning om ikke at tilgive, og derved forblive i en tilstand af synd og skyld.

Jesu lære om vrede, synes at være i modstrid med hans egen opførsel en gang sent i hans gerning, da han kastede pengevekslerne ud af templet, kort efter sit sidste indtog i Jerusalem. Historien beskrives sådan af Markus:

Da de kommer til Jerusalem, gik han ind i helligdommen og begyndte at jage dem ud, som solgte og købte i helligdommen, og han væltede vekselernes bord og duekræmmernes bænke.

Og han tillod ingen at bære deres sager igennem helligdommen. Og han lærte og sagde til dem: "Står der ikke skrevet, at mit hus skal kaldes et bedehus for alle folkene? Men I har gjort det til en røverkule."

Jesu måde at handle på her tyder på at han er vred. Men er han det? Først skal det bemærkes, at ingen steder i nogen af de fire evangeliske beretninger om denne scene, siges det at Jesus er vred. Historierne fortæller kun om hvad han gør. Helt bortset fra det, er der mindst tre måder at forstå denne episode på:

1) *Den scene der beskrives i teksterne fandt ikke virkeligt sted på den måde.* Tekstforskning har lært os, hvor meget af materialet der er blevet filteret igennem den tidlige kirkes opfattelse, som tilbageskriver det ind i Jesu ord og handlinger den har brug for at høre selv, som en forfulgt gruppe, og som en der selv forfulgte andre. De stærke anklager imod de skriftkloge og farisæerne, der findes i kapitel 33 i Mathæusevangeliet kunne være et eksempel. Det er meget vanskeligt at tænke sig, at fredsfyrsten, og budbringeren af Guds

barmhjertighed og kærlighed nogensinde ville tale på den måde. I spørgsmålet om tempelscenen er det muligt, at den tidlige kirke elaborerede på en sådan hændelse, og fik Jesus til at sætte ord på den anklage imod jøderne, som den i virkeligheden ønskede han skulle sige, og derigennem retfærdiggøre sit behov for at opfatte sin egen manglende forståelse af Guds plan i andre.

2) *Historien skete som den er berettet i evangelierne, men har en anden fortolkning; nemlig at Jesus ikke var personligt vred.* Der er mindst tre specifikke træk vi kender fra en personlig vrede: For det første er der, i det øjeblik man bliver vred, et totalt fravær af fred. Fred og vrede er tilstande, der gensidigt lukker hinanden ude; for det andet er Gud det der er fjernest fra vores sind når vi er vrede; al vores opmærksomhed er fokuseret på det objekt vi er vrede på; for det tredje opfattes objektet for vores vrede som vores fjende, adskilt fra os af vores vrede; vi taber dem af syne som brødre og søstre, der er forenet med os som en familie i Guds Kærlighed.

Det forekommer utænkeligt at disse tre karakteristika ville passe på Jesus, især så sent i hans liv (kun Johannes anbringer episoden i starten af Jesu offentlige gerning). Ville Jesus være ufredelig, og ikke fuldt bevidst om sin Fader, eller sin Faders ærinde, og se sig selv som adskilt fra selve de mennesker han elskede og kom for at hjælpe?

Men hvis Jesus ikke var vred, hvad *skete* der så i templet? Det er tænkeligt at Jesus lærte folket en lektion i den form der bedst passede til omstændighederne, og som ville gøre stærkest indtryk. Som alle gode lærere præsenterede Jesus sine lektioner så hans elever bedst kunne forstå dem. Han skræddersyede disse lektioner i den form der bedst passede til hans tilhørere. Evangelierne indeholder mange eksempler på, at Jesus talte på en måde til masserne, og på en helt anden måde til en enkelt person. På de første kunne han virke ubarmhjertig, hvorimod han overfor de sidste var forstående og tilgivende. En lærer præsenterer sin lære på en måde i et klasseværelse med 40 personer, og på en ganske anden måde for en gruppe på to eller tre. Ved uddrivelsen af vekselererne fra templet, ser vi Jesus understrege en dramatisk pointe i en dramatisk situation. Det var lige før påske, hvor den jødiske lov påbød alle jøder i landet at gå til templet og tilbede Gud. Fordi tusinder samledes i templet på denne tid, var Jesus nødt til at handle og tale stærkt, tydeligt og dramatisk, for at fange folkets opmærksomhed og komme igennem med det budskab, at de havde misforstået meningen med gudsdyrkelsen. Hans handlinger var motiveret af kærlighed, og bestemt til at

nå hans vildfarne brødre og søstre på den mest muligt effektive måde, og minde dem om templets sande betydning som et bedehus.

3) *Jesus blev faktisk personligt vred*. Men selv om man accepterede dette tredje alternativ, og så Jesu vrede som et bevis på hans “menneskelighed”, og at han havde et ego, ville det spørgsmål stadig stå tilbage: Hvorfor ønsker vi at identificere os med hans ego, og citere denne hændelse i templet som en retfærdiggørelse af vores egen vrede, og glemme alt hvad Jesus lærte os - især i bjergprædikenen - om ikke at blive vred, for slet ikke at nævne hans personlige eksempel helt ved slutningen af hans liv, hvor ingen med større ret kunne være blevet vred, men hvor han alligevel ikke blev det?

Noget af det mest grundlæggende Jesu liv var et vidnesbyrd om var, at vrede aldrig er berettiget, for kun det at reagere med tilgivelse og kærlighed kan være Guds Vilje. Intet kan nogensinde retfærdiggøre at vi adskilles fra hinanden, eller fra Ham Der skabte os som en familie. Som profeten Malakias skrev fire/fem århundreder før Jesus. “Har vi ikke alle en og samme Fader, er det ikke en og samme Gud som har skabt os? Hvorfor er vi da troløse mod hverandre, så vi vanhelliger vore fædres pagt?” (Mal. 2.10). Vrede og angreb fornægter dette udsagn; tilgivelse bekræfter det.

Tilgivelse af Fjender

I har hørt at der er sagt: ‘øje for øje, og tand for tand.’ Men jeg siger jer, at I ikke må sætte jer imod den der vil jer ondt, men hvis nogen giver dig et slag på den højre kind, så vend også den anden til. Og hvis nogen vil stævne dig for retten og tage din kjortel, så lad ham også få kappen! Og hvis nogen tvinger dig til at følge ham en mil på vej, så gå to mil med ham! Giv den, som beder dig, og vend dig ikke bort fra den, som vil låne af dig. I har hørt at der er sagt: ‘Du skal elske din næste og hade din fjende.’ Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender (velsign dem, som forbander jer, gør godt imod dem, der hader jer) og bed for dem som forfølger jer, så I må vorde jeres himmelske Faders børn; thi han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over både retfærdige og uretfærdige. Thi hvis I elsker dem, der elsker jer, hvad løn får I så? Gør ikke også tolderne det samme? Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Gør ikke også hedningerne det samme? Så vær I da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen.” (Math. 5.38-48)

Disse to gammeltestamentlige tekster der genfortolkes af Jesus, er måske hans mest berømte lære om tilgivelsens principper: Vend den anden kind til, og elsk dine fjender. I det første lærer Jesus, at vi ikke bør gøre modstand overhovedet mod vore fjender. Fremfor at anvende den gamle målestok et øje for et øje, og betale en anden tilbage for det han har gjort os, får vi at vide at vi skal vende den anden kind til. Hvis vi stilles overfor et urimeligt krav, bør vi reagere med at give dobbelt så meget tilbage som vi blev afkrævet: Vores skjorte oven i frakken, gå to mil i stedet for en.

Ifølge verdens målestok er denne tankegang meningsløs. At opføre sig sådan synes blot at være en invitation til folk om at udnytte os fuldstændigt, og lade dem slippe godt fra alle mulige former for uretfærdigheder. Men hvad nu hvis denne målestok er forkert? Vi har set, at et tankesystem kan være logisk, med konklusioner der følger af præmisserne, men fasthed i følgerigtigheden gør ikke systemet sandt. Det kan kun gyldige præmisser. Jesus kom for at vise os, at de præmisser hvorpå verden hviler er falske, for de afspejler en verden hvor Gud er fraværende.

Præmisserne for egoverdenen hviler på sårbarhed, frygt og forsvar. Disse præmisser kommer meget klart til udtryk i vores mellemmenneskelige adfærd, især i vores reaktioner på andres angreb og kritik. Her, i slutningen af Mathæus femte kapitel, giver Jesus os udtrykkelige retningslinier for vores adfærd; principper der er resultatet af et fuldstændigt anderledes sæt præmisser: At vi er usårlige som børn af Gud, at der ingen frygt er, hvad der sætter os i stand til at være forsvarsløse når vi synes vi bliver angrebet. Peter nærmer sig disse principper i sit første brev: “Og hvem er der, som kan volde jer ondt, når I er nidkære for det gode? Men selvom I også skulle lide for retfærdigheds skyld, er I salige. Nær ingen frygt for dem, og forfærdes ikke; men Herren Kristus skal I hellige i jeres hjerter..... (P.1.brev 3.13-15). Og hvis en anden forsøger at såre os: “.....gengæld ikke ondt med ondt, eller skældsord med skældsord, men velsign derimod. (I fortsættelsen afviger den danske og den engelske bibel markant fra hinanden. Jerusalem Bible fortsætter:) “That is what you are called to do, so that you inherit a blessing yourself” (= Det er det I er kaldede til, så I selv modtager en velsignelse” DB siger: “Thi til at arve velsignelse blev i kaldet”) (P.1.brev 3.9).

Denne holdning fører til at vi kommer til at opfatte alle mennesker som vore brødre og søstre, og transcenderer forskellen på godt og ondt, ven og fjende. Disse forskelle er ukendt i Himlen, hvor vores Fader får sin sol til at skinne og sin regn til at falde på *alle* mennesker som een. Vi læser i 5.Mosebog at Gud “ikke viser personsanseelse” (5.Mos. 10.17). Uden

de forsvar, der fødes af skyld og frygt, er det der bliver tilbage bevidstheden om alle menneskers eenhed i Gud, børn af een Fader. Som St. Peter sagde til skaren i Kornelius' hus: "Nu forstår jeg i sandhed, at der hos Gud ikke er personsanseelse;fred ved Jesus Kristus, han er alles Herre. (Ap.G. 10.34,36). Jakob opfordrer os til ikke at lade vores tro "være forbundet med personsanseelse" (Jak.2.1) for gør vi først det "begår (vi) synd og stemples af loven som overtrædere". (Jak. 2.9). Når vi definerer synd som en mangel på kærlighed, eller at "ramme ved siden af" som i en af de oprindelige hebraiske betydninger, bliver denne lære endda mere relevant, fordi kærlighed ikke adskiller. I Efeserbrevet lærer Paulus slaveejerne, at både trælle og fri mænd fortjener respekt, for de vil begge "blive passende belønnet af herren.....de og du har den samme Herre i Himlen, og Han lader sig ikke dupere mere af en person end af en anden" (Jerusalem Bible version (Ep 6.8-9) (DBs version er: "I ved jo, at enhver skal få igen af Herren, hvad godt han gør, enten han er træl eller fri. Og I herre" gør lige så mod dem, lad være med at true; I ved jo, at de har deres Herre i Himlene lige så vel som I, og hos ham er der ikke personsanseelse." (Efe. 6.8-9) (Nogle ret interessante oversættelsesforskelle, der afspejler forskellige menneskesyn hos oversættere, og dermed den indflydelse disse kan have på skrifternes fortolkninger. O.a.).

Betydningen af dette princip er, at vi skal elske alle mennesker, uanset deres position, plads i livet eller deres opførsel. En snedig måde hvorpå egoet har opretholdt sit behov for at projicere skyld og adskillelse, har været at udsøge grupper af mennesker, hvis overbevisninger og adfærd afviger fra vores egen. I retfærdighedens og sandhedens navn fordømmer vi ubevidst i andre, den skyld vi ønsker at fornægte i os selv. Det er forvekslingen imellem form og indhold. At fokusere på form vil altid adskille, idet former er adskilte per definition, hvorimod Guds indhold af kærlighed altid må forene. Kurset siger om dette: "Egoet analyserer; Helligånden accepterer" (T-11.V.13:1).

Paulus var meget bevidst om denne fejltagelse, selvom han måske ikke erkendte dens fulde generalisering. I denne lange svada (!) til romerne, advarer han imod at dømme andre, specielt hvor det drejer sig om problemer der var opstået i den romerske menighed om spørgsmålet om ren og uren føde, og det at holde helligdage:

Den, som er skrøbelig i troen, skal I tage jer af uden at sætte jer til doms over hans meninger. En er i troen overbevist om, at han kan spise hvad som helst, men den skrøbelige spiser kun grøntsager. Den, der spiser, må ikke se ned på den, der ikke spiser; og den, der ikke spiser,

må ikke sætte sig til doms over den, der spiser; Gud har jo taget imod ham. Hvem er så du, som dømmer en andens tjener? For sin egen herre står eller falder han.....een regner den ene dag for bedre end den anden, andre regner alle dage for lige; enhver skal blot være fuldt forvisset i sit eget sind!.....Men du, hvorfor dømmer du din broder? Eller du, hvorfor ser du ned på din broder?.....Derfor lad os ikke mere fælde dom over hverandre, men fæld hellere den dom, at man ikke må vække anstød hos sin broder eller give ham anledning til fald. Jeg ved, og er i Herren vis på, at intet er urent i sig selv; kun hvis een holder noget for urent, er det urent for ham. Thi voldes der din broder sorg ved din mad, da vandrer du ikke mere i kærlighed.....Guds rige består ikke i, hvad man spiser og drikker, men i retfærdighed og fred og glæde i Helligånden. Thi den, som heri tjener Kristus, er velbehagelig for Gud og består for menneskers dom. Lad os altså stræbe efter det, der fører til fred og indbyrdes opbyggelse. Nedbryd ikke Guds værk for madens skyld!” (Rom. 14.1-5, 10, 13-15, 17-20).

Vi er alle en del af Kristi legeme, og at dømme på basis af adskilthed gør denne iboende enhed til skamme. Derfor opfordrer Paulus os indtrængende til:

“med al ydmyghed og sagtnodighed, med langmodighed, så I bærer over med hverandre i kærlighed og stræber efter at bevare Åndens enhed i fredens bånd: eet legeme, og een Ånd, ligesom I også blev kaldet til eet håb ved jeres kaldelse.....” (Efes. 4.2-4)

Jesus lærer derfor, at det ikke er nok at elske vores næste, vi må også elske vore fjender. Vi må elske vore fjender fordi de *ikke* er fjender: “Vi er alle en del af hinanden” (Jerusalem Bible, Efes. 4.25). At opfatte andre som adskilt fra os, afspejler vores behov for at beskytte det vi er mest bange for i os selv. På den måde bliver det vi opfatter som fjender i virkeligheden vores frelsere, for i dem ser vi det projicerede billede af fjenden inden i. Da vi ikke er i stand til at forholde os til den fortrængte skyld alene, kan vi tilgive den når vi ser den i en anden.

Vi har allerede omtalt hvordan det rent psykologisk er umuligt at elske nogen, når først han eller hun er blevet dømt til at være en “anden” eller en “fjende”. Sand tilgivelse kan aldrig finde sted, når først en anden er blevet opfattet som en trussel, eller som en der har gjort noget ondt. Først når det der blev opfattet som angreb, er blevet forstået som et råb om hjælp, kan

“fjenden” blive tilgivet, og set som en ven. Som Paulus sagde: “Dog skal I ikke regne ham for en fjende, men retlede ham som en broder!” (2.Tess. 3.15)

Jesu ord om, at vi bør bede for dem der plager os, kan forstås som en opfordring til at se dem på den måde han gør, hvilket Kurset omtaler som “Kristi Vision”. Når vi gør det, har vi ændret vores opfattelse fra fjende til ven, og set hinsides den andens ego til Kristus, og ser dermed den samme kristus i os selv, det eneste Selv vi alle deler. Den indre skyld vi havde projiceret over på denne “fjende” tilgives, og den kærlighed der er vores sande Identitet i Gud genoprettes i vores bevidsthed, når vi også ser den kærlighed i en anden. På den måde bliver vi “fuldkomne ligesom (vores) Himmelske Fader er fuldkommen”. At være fuldkommen er at være uden synd og skyld; at være som Paulus skriver “hellige og uden dadel for hans åsyn” (Efes.1.4). Guds fuldkommenhed er i os alle, både “gode” og “onde”. For at hjælpe os med at erkende dette, genfortolker Helligånden dem, på hvem vi er mest fristede til at projicere “gode” og “onde”, på grundlag af vores eget egos behov. Han beder os om kun at se Kristus i de mennesker, så vi må komme til at huske Hans Kærlighed, og kun se Ham i os selv. Vi skal således

“Lad(e) broderkærligheden vare ved! Glem ikke gæstfriheden; thi ved den har nogle, uden at vide det, haft engle til gæster. Kom de fængslede i hu, som om I var deres medfanger. Tænk på dem, der mishandles; I har jo også selv et legeme.” (Heb. 13.1-3)

Det er sådan vi bydes velkommen i Himlens Kongerige, hvor vi finder vores fuldkommenhed i Gud.

En middelalderlegende giver os et smukt eksempel på denne velkomst når vi tilgiver: Jesus og disciplene havde forsamlet sig i Himlen, for at genspille den sidste nadver. De ventede omkring bordet, men der var en plads der var tom. Så kom Judas ind. Jesus gik hen til ham og hilste varmt på ham. “Velkommen broder. Vi har ventet på dig.”

Uanset andres handlinger - “gode” eller “onde” reagerer vi på samme måde: Udtryk for kærlighed eller råb om kærlighed vækker den samme reaktion i os; kærlighed. Som Paulus skrev til Korintherne: “Lad alt hos jer ske i kærlighed” (1.Ko. 16.14). Vi lever alle i denne kærlighed, men ved det ikke. At huske, er at adlyde hans ord, hvem Gud sendte os for at minde os om Ham. Johannes sagde:

Men den, der holder hans ord, i ham er sandelig Guds Kærlighed blevet fuldkommet. Derpå kender vi, at vi er i ham. Den, der siger, at han bliver i ham, han er også selv skyldig i at vandre således, som Han vandrede.....Den, som siger, at han er i lyset, og dog hader sin broder, han er endnu i mørket.” Joh. 1.brev 2.5-6,9)

Disse “forfølgere”, i hvem vi opfatter mørke, og som rejser mørket i os selv, bliver himlens gaver, for de giver os lejlighed til at se forbi mørket til Kristuslyset, der er vores sande Identitet. Vi kan således parafrasere bjergprædikenen (Math. 5.10) “Salige er de som gives muligheden igennem at blive forfulgt, for hvis de lærer deres lektion i tilgivelse, er Himmeriget deres”.

Spørgsmålet om skilsmisse

Der er sagt: ‘Den, som skiller sig fra sin hustru, skal give hende et skilsmissebrev.’ Men jeg siger jer, at enhver, som skiller sig fra sin hustru af anden grund end utugt, han bliver årsag til, at der bedrives hor med hende: og den, der gifter sig med en fraskilt kvinde, han bedriver hor.” (Math. 5.31-32)

Disse læresætninger behandles yderligere senere i evangeliet: “Hvad Gud har sammenføjet, må et menneske ikke adskille” (Math. 19.6)

Visse former for kristendom har traditionelt lært at disse ord betød, at det var imod Guds lov, at noget ægteskab overhovedet endte i skilsmisse. Ve over dem der blev skilt, for de blev i Guds navn forvist og endog ekskommunikeret fra hans kirke. Frem for at ophæve synd og skyld - det eneste formål Jesus havde - blev denne lære et instrument til at forstærke dem.

At forbyde noget gør det virkeligt, og giver det en magt det ikke kan have. Siden der ikke findes en ægtepartner, der ikke på et eller andet tidspunkt har haft sådanne tanker - bevidst eller ubevidst - om at blive skilt, er skyld over denne “syndige” tanke uundgåelig, og bliver bygget ind i forholdet. På den måde får den mand der kom for at lære os om Guds barmhjertighed og Kærlighed, sine ord gjort til et middel til at lære os om Hans straf, udmålt af andre i Hans retfærdigheds navn. Kurset understreger, at retfærdighed der er afskåret fra kærlighed ikke er kærlighed, som kun kan blive kendt igennem tilgivelse. Selvom vi aldrig

virkeligt kan få at vide hvorfor Jesus kom med denne lære, hvis han kom med den overhovedet, ved vi, at han aldrig kunne have haft til hensigt at forøge folks lidelser.

Det der er kommet ud af det, er endnu et eksempel på understregningen af form, og en fuldstændig ignorering af det underliggende indhold. Velmenende mennesker tror derfor, at de adlyder guds love ved at kontrollere deres adfærd, uden at forstå, at det er deres tanker der behøver korrektion. Ligesom farisæerne tror de selvretfærdigt at deres problemer så er løst, imens det virkelige problem, der er skyld, forbliver uløst, men ikke længere opfattet. Når skylden med held fornægtes projiceres den, ofte igennem fordømmelse af andre for det man i hemmelighed tror er ens egen synd.

Gud skabte ikke en verden af form, men af ånd. Da ægteskab er en form kan det ikke være skabt af Gud, og derfor kan Han ikke have forbudt dets opløsning. At tro noget andet er at give form en betydning den ikke har, og opløfte den til en hellig eller åndelig status. Dette tjener egoets grundlæggende mål, som er at få os til at se sandheden i formens verden (højre side af tabel 2) og skjule sandhedens virkelige kilde, der er sindet (den venstre side). Dette sind er hjem for Helligånden, Hvis funktion er at omfortolke den verden vi har gjort virkelig, og korrigere vores u-retsindede tænkemåde, så vi kan komme til at huske den virkelige verden som Gud skabte.

Jesu lære forstås lettere når det ses at den henviser til det underliggende åndelige princip om, at Gud har forenet alle mennesker i skabningen, og ingen tro på illusioner om adskillelse kan splitte vores sande virkelighed som en del af Kristus, Guds Eneste Søn. Vi må ikke adskille det Gud har forenet, fordi det *kan* vi ikke. Kursets version af denne passage fra evangelierne er, som vi tidligere har set: “Hvem Gud har forenet til eet, kan egoet ikke adskille.” (T-17.III.7:3)

Uanset vores egoforsøg på at tilintetgøre eller skjule den kærlighed Gud gav os da Han skabte os, kan denne kærlighed i virkeligheden aldrig forandres eller ophæves. Det er princippet i Soningen, der fornægter adskillelsens tilsyneladende virkelighed. Paulus lovprisning af Guds Kærlighed er særligt passende her:

“Hvem vil kunne skille os fra Kristi Kærlighed? Trængsel eller angst eller forfølgelse eller sult eller nøgenhed eller fare eller sværd?.....Thi jeg er vis på, at hverken død eller liv eller engle eller åndemagter eller noget nuværende eller noget tilkommende eller kræfter eller

det høje eller det dybe eller nogen anden skabning vil kunne skille os fra Guds Kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre.

Guds kærlighed gøres synlig for os igennem at vi ser Kristus i vores partner, og denne kærlighed er altid nærværende, uanset vores beslutning om at overse den. Vi kan aldrig være adskilt fra den, og at tro vi kan, er at bekræfte en virkelighed der modsiger Guds Kærlige Vilje. I den forstand reproducerer vi blot Adams synd ved at modsige Gud, hvorved vi forstærker vores skyld på grund af det vi tror vi har gjort.

Parallellen til foreningen med Gud i Himlen, er at forene sig med Helligånden på jorden, for at tjene Hans formål, som er tilgivelse. Denne forening giver begge parter i et forhold mulighed for at minimere egoets specielle kærlighed, så Kristi kærlighed bliver deres eneste mål og virkelighed. Betydningen af forholdet udvides så ud over lovene for ægteskab til at omfatte alle forhold, fra de mest overfladiske til de livslange. Hans kærlighed har allerede velsignet og sikret alle forholds succes. Men vi er og bliver fri til at bestemme *hvornår* vi vil modtage Hans velsignelse og Hans formål, og tilgive.

Når først egoet har fået os overbevist om, at problemet ligger i det fysiske forhold, og ikke i *sindene* hos de mennesker der er forenet i forholdet, er det ligeglad med om det ubehagelige fysiske forhold afsluttes eller man lider sig igennem det. Egoet vinder på begge måder, fordi den underliggende skyld ligger skjult under vreden eller den selvmedlidende uskyldighed.

Når et forhold "brydes" af egoet, har det med held lavet en fælde eller et røgslør, der kan få os til at tro at problemet ligger i den anden, eller i forholdet, alle andre steder end i os selv. På den måde bliver det grundlæggende skyldproblem "beskyttet" igennem at yderliggøre det (eksternalisere) ud i forholdet. Dette fører til den magiske antagelse, at man ved at afslutte forholdet (enten igennem skilsmisse eller på anden vis) har skaffet sig af med problemet. Det er derfor folk så ofte går fra forhold til forhold (hellere et par forhold end et parforhold), og altid søger efter "det perfekte forhold", der vil gøre ende på alle deres problemer. Ved at søge fred og lykke i andre, kommer de aldrig til erkendelse af, at deres eneste håb om fred ligger i deres forhold til Gud. Modsat kan vi beskytte vores skyld ved at *blive i* et forhold Helligånden vil have os til at forlade, og på masochistisk vis "nyde" at være det uskyldige offer, eller selvretfærdigt tro, at en sådan lidelse og smerte er det offer Gud forlanger for vores frelse.

Uanset hvilken vej egoet vælger fornægtes Helligåndens formål, og det er i denne fornægtelse skylden findes, ikke i den specifikke form der vælges til egoets formål. Uanset om man

vælger denne form for egoløsning på skyld eller en anden, er det ikke en synd der skal straffes, men en fejltagelse der skal korrigeres, igennem den tilgivelse der kommer fra Helligånden. Han ser i vores partner hjælpen til at lære sandheden om Guds Kærlighed, men hvis vi ikke er i stand til at lære det denne gang, vil Han sørge for andre muligheder, indtil vi endelig lærer det Gud har garanteret vi vil komme til at lære. Skyld der ikke er ophævet i et forhold vil vise sig igen, og det er det virkelige budskab i Jesu lære om skilsmisse. Det er også budskabet i lignelsen om den urene ånd der vender tilbage (Math. 12. 43-45), hvor vi finder en tydelig advarsel om konsekvenserne af ikke at gøre tilgivelsesprocessen færdig. En uren ånd der forlader et menneske, vil vende tilbage hvis dens hjem i ham ikke er optaget, og vil faktisk bringe "syv andre ånder med værre end den selv". For jøder symboliserer 7-tallet fuldkommenhed, så det Jesus mener her er, at det "onde" vil være totalt, og "det sidste vil blive værre for dette menneske end det første". Det er ikke tilstrækkeligt at fordrive skyldens onde ånd, ved simpelthen at flytte vores projektioner væk fra en person. Ligesom den onde ånde, der "vandrer igennem vandløse steder og søger hvile", søger skyld hele tiden et hjem: "Dens budbringere stjæler skyldbetyngt løs i sulten søgen efter skyld..... Selv den mindste rest af skyld undgår ikke deres sultne øjne. (T-19.IV-A.12:5-6). Og hvis et andet objekt for projektionen ikke er nok, vil skylden vende tilbage til sit oprindelige hjem i vores sind, meget styrket af ønsket om at angribe - om ikke andre, så os selv. Jesus lærer os her, at skylden må erstattes i vores sind af Guds Kærlighed, for først da bliver dens kilde, der er troen på adskillelsens synd, ophævet fuldstændigt. Som Tekstbogen forklarer:

Sommetider kan en synd blive gentaget atter og atter, med helt åbenlyst fortvivlende resultater, uden at den mister sin tillokkelse. Og pludseligt ændrer du dens status fra synd til fejltagelse. Nu vil du ikke gentage den; du vil blot høre op med den og opgive den, med mindre skylden bliver tilbage. For så vil du kun ændre syndens form, indrømme at det var en fejltagelse, men fastholde den ukorrigerbar. Dette er ikke en virkelig forandring i din opfattelse, for det er synd der kræver straf, ikke fejltagelse."
(T-19.III.3:3-7)

Konklusionen er, at ved at Jesus beder os om ikke at adskille det Gud har forenet, beder han os om at lære at tilgive, så vi får den fulde glæde, og forandrer vores tænkemåde, ikke de ydre former. Hvis vi ikke modtager denne mulighed for at tilgive, vil vi blot forsinke vores

læreproces. Denne “synd” imod kærligheden bliver ikke straffet af Gud, men af vores egen skyld og frygt, som forstærkes. Jesus gav os dette princip som en vejledning for at hjælpe os med at lære det vi skal lære, ikke for at vi skulle pådrage os mere skyld fordi vi har vanskeligt ved at lære det. Det kan aldrig bringe os fred at vende os bort fra kærligheden, og Helligånden har givet os mulighederne i vores forskellige forhold, så vi kan følge vores egotrin i adskillelsen tilbage, og vende tilbage til den kærlighed der forener os alle som en familie i Gud. Når vi synes læreprocessen bliver for vanskelig, venter Jesus tålmodigt på os, indtil vi er parat til at tage det næste skridt. Det er igennem den blide kærlighed vi mærker fra ham, at vi ved vi er tilgivne, og i den tilgivelse finder vi efterhånden styrken til at udvide denne tilgivende kærlighed fra Jesus til andre og til os selv.

Tilgivelse som udtryk for Guds Kærlighed.

Kapitel 18 i Mathæusevangeliet kan kaldes tilgivelseskapitlet, for kapitlet består udelukkende af Jesu instruktioner til disciplene om tilgivelse, specielt om dens forhold til Guds Kærlighed. Som der står i Kurset: “Tilgivelse er en jordisk form for kærlighed, som ingen form har når den er i Himlen.” (A-dI.186.14:2). Hvert eneste afsnit i kapitlet opfordrer disciple til at udvide Guds Kærlighed til folk igennem tilgivelse i praksis. Vi lærer at igennem tilgivelse her, underviser vi i og husker Guds Kærlighed i himlen.

Disciplene får først at vide, at de må blive som små børn, ellers kan de aldrig gå ind i Guds Rige (vv. 1-4). Som med andre lignende formaninger, er det ikke en advarsel eller en ordre. Som han forklarer i Kurset: “’Hvis ikke I bliver som små børn’ betyder, at medmindre du fuldt ud anerkender din totale afhængighed af Gud, kan du ikke kende Sønnens virkelige magt i hans sande forhold til Faderen.” (T-1.V.3:4). Da skyld gør Gud til en fjende, kan erkendelsen af vores afhængighed af Ham, som vi har fornægtet, først indtræde, når vores medfødte skyldfrihed som Guds børn er accepteret. På det tidspunkt er vi blevet i stand til at identificere os med vores usårlighed som ånd, hvilket er forudsætningen for tilgivelse. Dette citat henviser ikke til børns såkaldte uskyld. Som vi har set fødes børn ind i verden med de samme fuldt udviklede egoer som vi oplever som voksne. Den opfattede “uskyld” i børn, er ikke andet end en projektion af den uskyld vi føler vi har tabt i egoets barndom, dengang adskillelsen fandt sted.

De næste vers (vv. 5-10) beder os om at udvide denne kærlighed fra os selv til andre, og ikke udelukke nogen af “disse mine små”; at gøre det er at udelukke en utilgiven del af os selv, hvad der udelukker vores accept eller modtagelse af Jesus. Som han siger: “Og den, der tager imod et sådant barn for mit navns skyld, tager imod mig” (v. 5). Hvis vi er en “hindring” for de “små”, som det udtrykkes når vi ikke vil tilgive, er det os selv der vil komme til at lide. At angribe en anden er at angribe os selv, og der findes ikke noget mere ondsindet og straffende middel i denne verden end skyld, for egoet et skånselsløst når det angriber.

Lignelsen om det fortabte får (vv. 12-14) forklarer det underliggende princip i disse læresætninger: Faderens store Kærlighed til os. Han er som en fårehyrde for hundrede får, der, når han opdager at et af dem er borte, forlader de 99 for at søge efter det der er blevet væk, og så glæder sig når det er fundet. “Således er det ikke jeres himmelske Faders vilje, at en eneste af disse små skal fortabes” (v. 14). Vægten lægges på at disciplene vedvarende udstrækker Guds Kærlighed til alle dem der er betroet dem af Jesus. At vi skal elske hinanden som vores Fader elsker os, med en kærlighed der er født af tilgivelse og barmhjertighed.

Det følgende (vv. 15 - 18) er måske den vigtigste og mest ligefremt ærlige lære om tilgivelse Jesus efterlod os. Den er fremsat kort, koncist og stærkt, og er en af de meget få stykker der findes i næsten identisk form i både de synoptiske evangelier og Johannesevangeliet, hvor det kommer da Jesus viser sig efter sin opstandelse i nadversalen på første sal, og som vi skal komme tilbage til i III del. Mathæus citerer undervisningen to gange: I kapitel 16 (v.19) til Peter, og til disciplene her i kapitel 18: “Hvad I binder på jorden, det skal være bundet i Himlen; og hvad I løser på jorden, det skal være løst i Himlen.” (v.18)

Dette udsagn kan lettes forstås i lyset af princippet om årsag og virkning, som vi var inde på i kapitel 2. Når vi ikke tilgiver andre (binder deres synder) forstærker vi deres skyld over det de tror de har gjort. Ved vores manglende tilgivelse eller forsvarsberedthed, beviser vi virkningen af deres synd, som var grunden til den (forsvarsberedtheden), og forstærker derigennem deres tro på virkeligheden af synden og skylden. Men dertil føjer sig at vi forstærker vores egen skyld. Den synd og skyld vi ikke tilgiver i andre forbliver i os selv, for vores projektion af vreden kan ikke fjerne dem fra os selv, fordi “ideer ikke forlader deres kilde”.

Modsat, ved at reagere med forsvarsløshed og tilgivelse på andres angreb (at løse deres synder), demonstrerer vi at disse “synder” ingen virkning har haft, og derfor ikke kan være årsag. Således eksisterer de ikke (de er tilgivet). På denne måde bekræftes Guds Kærlighed

til dem såvel som til os selv. Når vi tilgiver sandt, ophæves skylden i vore *sind* over vores synder imod Gud og andre. Det er blevet demonstreret at intet er kommet imellem os og “tilgivelsen” af vores Fader. Vores synd har været magtesløs overfor Guds Kærlighed, hvad vores tilgivelse har manifesteret. Paulus’ ord til Kolossenserne opsummerer dette princip på en smuk måde:

Så ifør jer da som Guds udvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighed, godhed, ydmyghed, sagtnodighed, tålmodighed; bær over med hinanden og tilgiv hinanden, hvis den ene har noget at bebrejde den anden; ligesom Herren tilgav jer, således skal også I gøre! Og over alt dette skal I iføre jer kærligheden, som er det fuldkomne bånd.” (Kolos. 3.12-14)

I vv. 19-20 giver Jesus disciplene en af sine meget få instruktioner om bøn: “Fremdeles siger jeg eder, at hvad som helst to af jer her på jorden bliver enige om at bede om, det skal de få fra min himmelske Fader. Thi hvor to eller tre er forsamlede om mit navn, der er jeg midt iblandt dem.” Bøn uden tilgivelse er en umulighed, for skylden, som manglende tilgivelse beskytter, er nok til at forhindre at vi modtager Himlens svar i form af fred og Kærlighed. Ved at forene os med en anden i tilgivelse ophæver vi den tro på adskillelsen der er grundlaget for al skyld. Vi forener os med hinanden i Jesu navn, fordi han er symbolet på total tilgivelse. I hans navn ophæves vores skyld, og hans tilstedeværelse, der før var skjult bag skyldens og frygtens slør, gøres synlig. At holde fast ved vores beklagelser er at beholde den sky af skyld der skjuler Jesus; at forene sig med en anden fjerner den. Som Jesus siger i Kurset: “For jeg er blevet budt velkommen i dit nye (hellige) forhold. Og der hvor jeg bydes velkommen, der er jeg.” (T-19.IV-A.16:5-6). De skyldbarrierer vi opsatte i vores sind imellem os og Guds Magt er fjernet. Det som står tilbage er så at vores egen vilje identificeres med Guds, der nu kan tillades frit at udtrykke sig i verden. Som han siger et andet sted i Kurset: “To sind med eet mål bliver så stærke, at det de vil bliver til Guds Vilje.” (A-dI.185.3:1)

Peter spørger så sin Mester hvor ofte han er nødt til at tilgive sin broder; er det syv gange? Jesus svarer: “Jeg siger dig: ikke syv gange, men halvfjerdsindstyve gange syv gange.” (v.22). I andre oversættelser angives antallet som 70 gange 7, men meningen er den samme: Tilgivelse er uendelig.

Jesus understreger sit svar til Peter med lignelsen om den utro skyldner. (vv. 23-35).

En konge har eftergivet en gæld (skyld) på 10.000 talenter, en enorm sum, der skyldes ham af en pengeløs tjener, som kongen havde haft ret til at sælge som slave, sammen med hans familie. Efter at være befriet fra sin gæld, møder tjeneren en anden tjener, der skylder ham den ubetydelige sum af 100 dinarer. Men ulig sin herre insisterer han på at få den betalt, og får kastet manden i fængsel fordi han ikke kan betale. De andre tjenere beklager sig til kongen, der minder den utilgivende tjener om den barmhjertighed der blev ham selv til del. “Du onde tjener! al den gæld eftergav jeg dig, da du bad mig om det. Burde du så ikke forbarme dig over din medtjener, ligesom jeg havde forbarmet mig over dig!” (vv. 32-33)

Budskabet er klart. Ligesom vi tilgives af Gud må vi tilgive andre. Gud beder os om at dele Sin tilgivelse med andre, og hvis ikke vi gør det, får vi den ikke selv. I virkeligheden er det ikke Gud der holder Sin Kærlighed væk fra os, men os der ikke er i stand til at modtage den, så længe vi holder fast ved vores skyld ved ikke at tilgive. Dette samme princip udtrykkes i bjergprædikenen, i at vi bør søge at forsone os med hinanden før vi kan komme nær til Guds alter (Math. 5.23-24). Bespottelsen af Helligånden, der aldrig kan tilgives (Lu. 12.10) kan forstås på samme måde. Den “utilgivelige synd” er ikke-tilgivelse. Den synd kan aldrig tilgives af Helligånden, fordi vores skyld, der opretholdes af ikke-tilgivelse, forhindrer os i at modtage Hans tilgivende Kærlighed. Kun vores egen tilgivelse i praksis kan ophæve ikke-tilgivelse, for kun derigennem åbnes vi for Guds Kærlighed til os. At beholde skylden igennem at blive ved med at beklage os, er faktisk en beslutning imod Guds Kærlighed, og således kan Han ikke “tilgive” os, fordi Han ikke går imod vores frie vilje. Frygt (eller skyld) *kan* skjule den fuldkomne kærlighed, selvom den ikke kan smide den ud.

Derfor opfordrer Jesus os til at tilgive fra hjertet, så vi kan modtage og kende Guds tilgivelse. Som Johannes siger: (King James version: “If we cannot be condemned by our own conscience, we need not be afraid in God’s presence” = hvis vi ikke kan fordømmes af vores egen samvittighed, behøver vi ikke at være bange i Guds nærvær), DB: “I elskede, hvis vort hjerte ikke fordømmer os, har vi frimodighed overfor Gud” (Joh.1.brev. 3.21). Gud beder os ikke om at elske som Han gør, for Hans barmhjertighed er uendelig, og Hans kærlighed fuldkommen. Faktisk understreger Jesus den enorme forskel på Himlens og jordens kærlighed i de beløb han vælger i lignelsen om den utro skyldner; det svarer nogenlunde til 7 millioner \$ og 12 \$.

Måske er omtalen af tilgivelse i Fadervor den mest berømte. Her får vi at vide, at vi skal tilgive andre når vi bønfaller Gud om at tilgive os selv (Math. 6.12). Der er en interessant

parallel hertil i den uforglemmeligt smukke Kol Nidre bøn, der indleder Yom Kippur, den helligste dag i den jødiske, liturgiske kalender. Denne bøn blev til i middelalderen i en tid med stærke kristne forfølgelser, da jøder blev tvunget til at antage den kristne tro under trusler om at miste livet. Men de holdt fast ved deres egen tro, og fortsatte med at praktisere jødedommen i det skjulte. Bønnen beder om Guds tilgivelse for denne formodede gudsbespottelse imod Ham, idet den siger at deres kristne edsaflæggelser ("Kol Nidre" betyder "alle eder") erklæres for tomme. Det er interessant, at kun de edsaflæggelser, der drejede sig om ens forhold til Gud, tænkte ugyldige. De synder man havde begået imod sine næste kunne ikke erklæres ugyldige, de måtte ophæves direkte imellem folk.

Det samme princip ligger under Jesu lære om at dømme: "Døm ikke, for at I ikke skal dømmes; thi den dom, I dømmes med, med den skal I selv dømmes, og det mål, I måler med, med det skal I selv få tilmålt" (Math. 7.1-2). Når vi dømmes andre, dømmes vi i virkeligheden kun os selv. Paulus erkendte også dette. "Derfor er du uden undskyldning, menneske! hvem du end er, som opkaster dig til dommer; thi idet du dømmes de andre, fordømmer du dig selv; du dømmes nok, men handler selv på samme vis" (Rom. 2.1).

Beslutningen om at angribe en anden er faktisk beslutningen om at holde fast ved sin egen skyld igennem projektionens dynamik. Det er således ikke så meget den dom vi vil modtage udefra der advares imod her, men den dom vi fælder over os selv igennem at angribe en anden, der forstærker ens egen skyld. Det er altid egoets skjulte motiv: At vi beholder vores skyld ved at projicere den over på andre. Som Kurset lærer os: "Når Biblen siger "Døm ikke, for at I ikke selv skal blive dømt" betyder det, at hvis du dømmes andres virkelighed, vil du være ude af stand til at undgå at dømmes din egen." (T-3.VI.1:4). Jesu ord skal aldrig tages som en trussel om Guds straf eller hævn, men derimod som en advarsel om truslen fra den straf eller hævn vi pådrager os selv, som forstærker troen på vores egen syndighed. Sådan er Himlen ikke. Som Kurset tilføjer: "Døm ikke, fordi du ikke kan, ikke fordi du også er en elendig synder." (T-25.VIII.13:3).

Det er også betydningen af den gyldne regel (Math. 7.12) om, at vi bør behandle andre som vi ønsker de skal behandle os. Reglen gælder, fordi som vi selv ser *vil* andre behandle os som vi behandler dem. Vores skyld får os til at tro på dette, uanset hvad den anden person tænker eller ikke tænker. Hvis vi angriber andre, beder vi om, at de angriber igen til gengæld. Modsat hvis vi tilgiver, og udvider Guds Kærlighed, er det den tilgivelse vi vil modtage. En parafrase over Helligåndens anden regel i Kurset kunne lyde: For at få tilgivelse, må de undervise i

tilgivelse for at lære det. (T-6.V-B.7:5). Det vi giver *er* det vi modtager. Det vi beder om *er* det vi får til gengæld. “Mirakler er undervisningsredskaber til at vise, at det er lige så velsignet at give som at modtage.” (T-1.I.16:1). Som saligprisningen siger: “Salige er de barmhjertige; thi dem skal der vises barmhjertighed.” (Math. 5.7)

At elske synderne og de fattige. (“anawim”)

De to bud Jesus gav os i Mathæus 22.34-40 - der er baseret på teksterne i Det Gamle Testamente om at elske Gud og sin næste som sig selv - kan kun realiseres igennem tilgivelse, fordi kærlighed er umulig hvor der ikke er tilgivelse. At elske vores næste som os selv, er ikke at opfatte nogen forskelle eller adskillelse imellem os. Adskillelse afspejler altid en tro på synd, der opretholdes igennem projektion af skylden over adskillelsen fra vores Skaber. Ligesom vores synd imod Gud kommer til udtryk i vores synder imod hinanden, afspejler Guds Kærlighed sig i vores tilgivelse af hinanden. Derfor lærte Jesus, at det andet bud er det samme som det første.

Dette tema finder vi gentaget flere steder i Johannes skrifter. I de sidste samtaler siger Jesus: “En ny befaling giver jeg jer, at I skal elske hverandre; ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hverandre.” (Joh. 13.34; cfr. Joh. 14.15; 15.9, 12,17). I den første epistel skriver Johannes:

I elskede, lad os elske hverandre, thi kærligheden er af Gud, og enhver, der elsker, er født af Gud og kender Gud.....I elskede, når Gud således elskede os, så er også vi skyldige at elske hverandre. Aldrig har nogen skuet Gud; hvis vi elsker hverandre, bliver Gud i os, og hans kærlighed er blevet fuldkommet i os.....hvis nogen siger: “Jeg elsker Gud”, og hader sin broder, så er han en løgner; thi den, der ikke elsker sin broder, som han har set, han kan ikke elske Gud, som han ikke har set. Og dette bud har vi fra ham, at den, som elsker Gud, skal også elske sin broder.” (Joh. 1.brev 4.7, 11-12; 20-21).

Paulus giver et lignende budskab til romerne:

”Vær hverandre hjerteligt hengivne i broderkærlighed; kom hverandre i forkøbet med at vise ærbødighed!” (Rom. 12.10)

Bliv ingen noget skyldig uden det at elske hverandre; thi den, som elsker sin næste, har opfyldt loven. Thi det: “Du må ikke bedrive hor; du må ikke slå ihjel; du må ikke stjæle; du må ikke begære” og hvilket som helst andet bud, sammenfattes i dette ord: “Du skal elske din næste som dig selv”. Kærligheden gør ikke næsten noget ondt; derfor er kærligheden lovens opfyldelse.” (Rom. 13.8-10)

Fordi Jesus er legemliggørelsen af Guds Kærlighed kan han sige: “Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig” (Math. 25.40); det vi gør imod hinanden *gør* vi imod Jesus, fordi det slør af skyld vi anbringer imellem os selv og de andre, er det samme slør som vi anbringer imellem os selv og ham. Skyld bliver altid projiceret, og på den måde bevaret. I sidste instans vil den forhindre den rene kærlighed i at blive udtrykt overfor nogen overhovedet, og den kærlighed vi holder tilbage fra vores næste holdes væk fra os selv og Gud. Kærligheden og tilgivelsen der deles og udvides gives også til os selv og Gud.

Vores behov for hinanden er vores behov for tilgivelse. Som Paulus skrev: “Together we live or together we die” (Sammen lever vi eller sammen dør vi) ifølge Jerusalem Bible. Den danske oversættelse lyder: “Jeg har jo allerede sagt, at I er i vore hjerter, så vi hører sammen både i død og liv”. (2.kor.7.3) (Især i dette tilfælde er forskellen i oversættelse af stor betydning. Jerusalem Bible oversættelsen er helt på linie med Kurset, der stærkt understreger umuligheden af at frelse sig selv alene. Man tilgiver andre og dermed sig selv, eller man tilgiver ikke andre, og umuliggør dermed tilgivelse for sig selv. “Man lever sammen *eller* man dør sammen”. Og “Død” her forstået som at man beholder sit mareridt om at være skyldig sammen med sine brødre, der så også ses som skyldige eller døde. Den danske oversættelse tilslører dette afgørende forhold fuldstændigt ved at benytte vendingen “hører sammen *både* i død og liv”, der lader forstå, at døden er en uundgåelig realitet sammen med “livet” (her forstået som livet i kroppen), hvilket slet ikke er emnet i King Jamesversionen eller i Kurset. Denne kommentar kun for at påpege den meget store betydning oversættelser har, med de fordrejelser der uvægerligt opstår som resultat af oversætternes fortolkninger af - i dette tilfælde - Jesus og hans budskab O.a.) Alene forbliver vi fængslet i vores syndige liv; forenet i Jesu navn træder vi ud af mørket og ind i lyset. Dette er et af Kursets centrale temaer, idet der f.eks. siges “Du kan ikke træde ind i Guds Nærvær..... alene. (T-

11.III.7:8) og “Fredens ark betrædes to og to.....” (T-20.IV.6:5) og “(Rejsen er) en vej I går sammen, ikke alene.” (T-31.II.9:6).

Det afgørende forhold imellem tilgivelse og kærlighed belyses i lignelsen om de to skyldnere, som Jesus fortæller under episoden med synderinden ved farisæerens bord (Luk. 7.36-50). Han taler om dette forhold i næsten kvantificerbare termer, og giver en antydning af en formel:

- 1) Skyld blokerer for kærlighedens udtryk
- 2) Tilgivelse fjerner denne blokering
- 3) Konklusion: Jo mere tilgivelse vi udtrykker, jo mere kærlighed frigøres der; eller, ved graden af kærlighed der kommer til udtryk, kan vi afgøre hvor meget tilgivelse der er givet, for det er så meget skyld der er blevet fjernet.

I scenen ved Simon Farisæerens bord, bebrejdes Jesus at han tillader synderinden at væde hans fødder med sine tårer og lade hende tørre dem med sit hår, og kysse dem og indgnide dem i olie. Jesus svarer med lignelsen om de to skyldnere der tilgives af deres kreditor, den ene for en gæld på 500 dinarer, den anden for en på 50. Jesus spørger hvem af de to skyldnere der vil elske deres kreditor mest. Det korrekte svar er den der har fået tilgivet mest. Da han modtog mest tilgivelse kunne han udtrykke mest kærlighed.

Kærlighed kan naturligvis ikke måles op, som et pund kartofler. Men Jesus anvender denne analogi til at vise tilgivelsens magt, og den tjener også til at forklare Jesu “tiltrækning” til de såkaldt fattige og til synderne. Det er en gruppe der er kendt som “anawim”, der er et hebraisk ord, og det er oprindelsen til det ord der anvendes i den anden saligprisning, der ofte oversættes ved “sagtmodig” eller “ydmyg”. Det kan forstås sådan, at denne gruppe omfatter alle dem der er bange, som omfatter os alle. At sige at Jesus elskede en særlig gruppe mere end en anden, er at tillægge ham de samme egoegenskaber i speciel kærlighed som vi finder i os selv. Da han var legemliggørelsen af og det manifesterede udtryk for Guds Kærlighed, kunne Jesus kun udvide sin Faders altomfattende Kærlighed, der “ikke kender til favoritter”. Hvordan kan vi så forstå det der forekom som at han foretrak disse “anawim”, især når vi sammenligner med dette udtryk fra Kurset: “Alene er vi alle ringe, men sammen stråler vi med en klarhed så intens, at ingen af os alene blot kan tænke sig det.” (T-13.X.14:2). Speciel kærlighed ville skille os fra dette lys, hvorimod Guds altomfattende Kærlighed forener os med det og i det.

Svaret på dette spørgsmål ligger ikke i Jesu tilsyneladende tiltrækning til disse “ydmyge”, men i deres tiltrækning til ham. Jesu kærlighed gik ud til alle mennesker, men kun hvis denne kærlighed kunne modtages af dem, kunne den udtrykkes. Hans helbredende magt kunne blokeres af frygt og skyld i dem der havde brug for den, selvom den aldrig formindskedes, siden den kom fra Gud. Vi får at vide, at han ikke kunne udføre mirakler i Nazareth på grund af folks manglende tro på ham der (Math. 13.57-58). Jesus kritiserede farisæerne for deres selvretfærdighed og overbevisning om at de var fuldkomne. Denne gruppe oplevede intet behov for helbredelse, fordi de fornægtede deres skyld og frygt og skjulte dem under påstanden om, at det var andre der var syndere. Da farisæerne protesterede over at han kaldte dem blinde (åndeligt), svarede han: “Hvis I var blinde, havde I ingen synd; men nu siger I: ‘Vi ser’ - derfor bliver jeres synd”. (Joh. 9.41). Det er fornægtelsen af deres egen skyld ved at angribe andre, der forstærker den i dem selv.

Ordet “fattig” eller “anawim” er blevet misforstået, og fortolket som at det angik en materiel tilstand, som vi så i kapitel 5. Denne fejltagelse er baseret på omvendingen af årsag og virkning, sindet og verden, som vi var inde på i kapitel 3. Fattigdom er blot et andet ord for “mangel-princippet”, der er den sindstilstand der tror på mangel, som er en af hjørnesteinene i egoets tankesystem. Som Kurset siger: “Fattigdom er af egoet, aldrig af Gud.” (T-12.III.4:7). Som altid prøver egoet på at overbevise os om at problemet ligger udenfor os, og derfor projiceres fattigdom ud på verden, hvor det så ses og bliver troet. “Du har projiceret det ud, som er fjendtligt overfor det indre, og derfor må du nødvendigvis opfatte det på den måde.” (T-12.III.7:9). Når først projektionen er gjort virkelig, tager egoet os med endnu et skridt, ved at fornægte den skyld og frygt der forbindes med dette skridt, og giver så den projicerede fattigdom en positiv værdi. Det er den psykologiske dynamik der kaldes “reaktionsdannelse”. Den materielle fattigdom idealiseres, og styrkes ved troen på at Jesus “elskede de fattige”. Psykologien var ude for det samme fænomen i 1960erne og 70erne. Som en reaktion imod den traditionelt pessimistiske psykiatriske holdning til psykoser, begyndte nogle “Third force” psykologer næsten at tale for mental sygdom, og skrev om psykoser i et kvasi-mystisk sprog, og antydede endog at skizofrene var de moderne tiders helgener. En sådan fornægtelse tilslører problemet med skyld endnu mere, hvad der er egoets evindelige mål.

Siden vi alle har egoer, da vi ellers ikke ville være i denne verden, må vi alle deltage i dets fattigdom. Som sagt definerer Kurset de fattige som “de som har investeret forkert, og de er

i sandhed fattige! Fordi de er i nød, er det givet dig at hjælpe dem, siden du er iblandt dem. (T-12.III.1:3-4). De “fattige” eller “anawim” som Jesus elskede, var dem der var sig deres behov for hjælp og helbredelse pinefuldt bevidst. De var “de små børn” i Math. 18.3, der var fuldstændigt afhængige af Gud for at få hjælp. Fordi de åbenlyst bad Jesus om denne hjælp, var de i stand til at modtage den fra ham. Og derfor kunne han hjælpe dem.

Denne åbne erkendelse af vores skyld, der udtrykker vores ønske om tilgivelse, er alt hvad Jesus forlanger af os. Resten påhviler ham. Ved at fortryde vores syndighed og bringe vores skyld frem for ham, som synderinden gjorde i Lukas 7, bliver vi i stand til at modtage den tilgivelse han holder frem mod os. Dette befrier os ikke alene fra vores synd, men sætter os fri til kærligheden. Som Jesus forklarede Simon farisæeren: “Hendes mange synder er hende forladt, siden hun har elsket meget; men den, hvem kun lidt forlades, elsker kun lidt” (Luk.7.47). Hvis vi har tilgivet lidt, er det fordi vi har forsvaret vores synd og skyld i stedet for at bringe dem til Himlens lys. Dette princip kan måske forklare den enorme iver hos omvendte, der brænder af Guds Kærlighed. Når skylden fra deres liv før omvendelsen pludselig fjernes af oplevelsen af Guds barmhjertighed og Kærlighed, er de omvendte fyldt af en overvældende glæde og taknemmelighed, der flyder over til andre.

Kærlighed til “synderen” betyder at elske uden at dømme, og det forklarer Jesus i følgende sætning for “ikke-troende”: “Døm ikke efter skinnet, men fæld en retfærdig dom!”. (Joh.7.24) (Jerusalem Bible siger: “Let your judgement be according to what is right” = “døm efter det der er rigtigt”). Det der virkelig er “retfærdigt” (“rigtigt”) er anerkendelsen af vores Identitet i Kristus, det sted hvor Himlens lys skinner som verdens lys. En rigtig dom ser alle mennesker som fattige, fordi vi alle er bange. Vi arver jorden - Gudsrigets velstand - når vi “bekender” vores frygt og behov for hjælp. Men skinnet - det tilsyneladende - skjuler ofte denne identitet i skyen af skyld, som vi omgiver os med, og derfor mislykkes det for os at se os selv som vi virkelig er. Dette slør af mørke er egoets projektion af skam og skyld, der dømmer andre som “sønner af djævelen” i stedet for som børn af lys. Hvis vi fortsætter med at “dømme efter skinnet”, opretholder vi denne tro, ikke kun i vores næstes mørke, men også i vort eget, fordi de er et og det samme. Men ved at dømme i overensstemmelse med lyset bliver vi begge befriet, så vi kan se os selv i Guds Nærvær, og mørket fra vores egoliv forsvinder. Vi lever, ikke vores ego, men Kristus lever i os og som os (Ga. 2.20).

Der er endnu et tilfælde af Jesu tilgivelse af syndere, i historien i Johannes 8.2-11. Det er en smuk scene, hvor Jesu reaktion sættes overfor folkets. En kvinde der er grebet i

ægteskabsbrud bringes frem til offentligt skue for at blive fordømt, og de skriftkloge og farisæerne spørger Jesus om hvad han synes der skal gøres med hende. De siger at loven kræver at hun stenes til døde. Som svar siger Jesus: "Den af jer, der er syndfri, lad ham være den første, der kaster sten på hende!". Vi kan forstå dette som, at kun hvis man er uden synd, kan man virkeligt dømme som Gud ville gøre det, for kun da vil ens dom være fri for skyld. Når der er tanker om synd til stede i os, vil vi uundgåeligt se synd i vores næste, og dømme imod den. I dette tilfælde var det i virkeligheden ikke kvindens ægteskabsbrud der blev fordømt, men hendes personlige "syndighed", som spejlede folks egen fornemmelse af at være syndige, som de følte sig skyldige over i deres hjerter. Deres egoer var "på udkig efter" en der kunne være syndebuk for deres egne synder, og kvinden tjente dette behov helt fint. Efter at de havde udsendt egoets budbringere, modtog folk dets budskaber. Sådan beskrives det i Kurset:

Frygtens budbringere beordres barsk til at opsøge skyld, og at værne om hver eneste rest af ondskab og synd de kan finde, og under truslen om dødsstraf ikke at miste nogen af dem, og respektfuldt at lægge dem foran deres herre og mester.....Selv den mindste rest af skyld undgår ikke deres sultne øjne. Og i deres vilde søgen efter synd, kaster de sig over hver eneste levende ting de ser, og bærer den skrigende til deres herre for at blive fortæret. (T-19.IV-A.11:2; 12:6-7)

Deres projektion af skylden blev "retfærdiggjort" af kvindens utroskab, men den virkelige begrundelse var deres behov for at se en anden som skyldig og syndig, frem for sig selv. Men Jesus viser os, at den eneste måde at forholde sig til "synderen" på med kærlighed, som vores Fader ville, er selv at være fri for synd. Så bliver det umuligt at kaste sten på nogen. Vores uskyld beviser vore brødres og søstres, og lader os kun opfatte enten et udtryk for kærlighed eller et råb om den. Og uanset hvilken af dem vi ser, er vores reaktion at elske. Vi tilgiver vores broder eller søster ved at se forbi den "syndige handlings" mørke, til renhedens lys, der skinner i Guds barn. På den måde dømmer vi ligesom Gud Selv, hvormed salmisten siger: "Og siger jeg: 'Mørket skal skjule mig, lyset bliver nat omkring mig!', så er mørket ej mørkt for dig, og natten er klar som dagen, mørket er som lyset." (Sal. 139.11-12). Så efter at kvindens anklagere er gået, ser Jesus på hende og spørger: 'Kvinde! Hvor er de andre? var der ingen som fordømte dig?' Hun svarede: 'Nej, herre! ingen!'. Da sagde Jesus: 'Jeg

fordømmer dig heller ikke, gå bort, synd fra nu af ikke mere”’. (vv.10-11). Jeg dømmer dig ikke siger Jesus, og nu må du holde op med at dømme dig selv.

Tilgivelse ikke alene fjerner synd og skam, men også sygdom. I Markusevangeliet 2.1-12 bringer man en lam til Jesus, der helbreder ham ved at sige: “Søn, dine synder forlades dig.” (v.5), og her sætter Jesus lighedstegn imellem tilgivelse og helbredelse på samme måde som vi finder det i Kurset (H-22.1:9; 3:1). På Jesu tid blev sygdom forstået som en straf for at være syndig, en tro som vi nu kan se kommer af skylden der kræver straf. Når man føler sig skyldig, forventer man at blive straffet. Sygdom blev uundgåeligt set som denne straf, enten for den syges egne synder eller for forældrenes - “(Herren) straffer fædres brøde på børn og børnebørn, på dem i tredje og fjerde led!” (2.Mos. 34.7).

I historien om den blinde mand i Johannesevangeliets kapitel 9, bliver vi yderligere belært om denne betydning af tilgivelse. Disciplene går hen til Jesus, og spørger ham om den mand der var født blind: “ Rabbi, hvem har syndet, han selv eller hans forældre, siden han er født blind?”. Jesus svarer, at ingen har syndet, og korrigerer denne fejlagtige tro på at sygdom er en straf for synder. Han lærer dem derimod, at manden blev født blind “for at Guds gerninger skal åbenbares på ham”. (v.3) Det vil sige, at hans blindhed er en mulighed for at tilgive og derved demonstrere Guds magt igennem ham. Det at den blinde mand lærte lektionen om tilgivelse tillod Helligånden at helbrede ikke kun ham, men andre igennem ham. Det der havde været en kilde til lidelse og smerte, bliver, når det overgives til Gud i tillid (“Jeg tror Herre” (v.38)) til et redskab til at undervise i Guds Kærlighed. Den syge krop transformeres til et sandt tempel for Helligånden, og mandens tro er instrumentet til transformationen. Peter udbryder i Apostlenes Gerninger: “Fat derfor et andet sind og vend om, så jeres synder må blive udslettet,” (A.G.3.19). Ved at vende os til Jesus i tillid vil vores synd, skyld og frygt blive ophævet, og vi helbredes. Sygdom og lidelser bliver til kærlige muligheder for at huske Guds barmhjertighed og trøst “for at husvalestiderne må komme fra Herrens åsyn” (A.G. 3.20). Vi finder lys midt i mørket, så vi kan se sandhedens Gud, og vide at Han er i os. Igennem vores milde forsvarsløshed, der er født af blidhed og ydmyghed ved at søge Guds nåde, arver vi den fred der kommer af at finde Gud her på jorden.

Kapitel 8

TILGIVELSE: EKSEMPLET

Jesus er forblevet den centrale skikkelse i den vestlige verdens hjerter og sind i to tusinde år, ikke kun på grund af det han sagde og lærte, men også på grund af den han var. Der blev i evangelierne skrevet om ham, at han lærte med autoritet (Math. 7.29), og det var hans autoritet, der kom fra Gud, der gav sandhed til det han lærte. I Kurset siger han, hvor han taler om sin egen undervisning: “Undervisning udføres på mange måder, frem for alt ved eksemplet.” (T-5.IV.5:1). Vi husker Jesus fordi han helt og fuldt levede selve de principper om tilgivelse han underviste i. Vi ser dette i hans offentlige gerning, der kulminerede i hans sidste dage, der begyndte med arrestationen i Gethsemane have og sluttede med hans korsfæstelse og opstandelse.

Dette kapitel er inddelt i to hovedafsnit. Det første om Jesu gerning, der fokuserer på ophævelsen af skyld igennem udvidelsen af Guds Kærlighed til alle mennesker. Det andet omhandler betydningen af korsfæstelsen, med omdrejningspunkt i princippet om årsag og virkning, som vi var inde på i kapitel 2, og viser hvordan Jesus rent faktisk, med evangeliets ord, borttog verdens synd. Hele dette kapitel kan i virkeligheden ses som et svar på spørgsmålet: “Hvad betyder det at være i fuldkommen kærligheds nærvær?”

Den Offentlige Gerning: Kærlighedens Universalitet

Jesu universelle vision, der elskede alle Guds folk ligeligt, var karakteristisk for de år hans gerning varede. De fleste skriftforskere er enige om, at det var denne altomfattende kærlighed til mennesker uanset deres rang eller personlige historie, der mere end noget andet opildnede autoriteterne, og fik dem til at vende sig imod ham. At huske egoets dynamik hjælper os både til at forstå Jesu “nye måde” at elske på, og den reaktion denne “nye måde” fremkaldte i andre. Paulus giver os nøglen til at forstå Jesu enestående evne til at elske, ved at sige at han var syndfri (2.Ko. 5.21). Uden synd kan der ingen skyld være; uden skyld kan der ingen projektion foregå. Uden skyldens krav om at se andre som adskilte fra os, har vi friheden til at bekræfte vores iboende eenhed i Guds Sønforhold, som Paulus kaldte Kristi krop. Det at

Jesus intet ego havde, satte ham i stand til ingen specielle forhold at have. I hans opfattelse var ingen af hans brødre eller søstre specielle, for som han skriver i Kurset: “Alle mine brødre er specielle”. (T-1.V.3:6)

Jesus stod bestemt visse mennesker nærmere end andre. Han forholdt sig ikke på samme måde til masserne som til “de to-og-halvfjerds” der blev sendt ud, eller til de kvinder der troligt blev hos ham, eller til sin flok af disciple, eller til Peter, Jakob og Johannes, der var med ved forklarelsen på bjerget og vågenatten i Gethsemane, eller til Johannes alene, den “elskede discipel”, der syntes at stå sin herre særligt nær. Men på trods af disse forskelle i nærhed elskede Jesus dem alle på samme måde. Hans kærlighed udtrykte sig forskelligt, fordi folks behov var forskellige, ligesom deres evne til at modtage denne kærlighed. Som Kurset ville sige: Mange former, eet indhold.

Så længe vi føler skyld, vil der være et behov for at finde passende objekter til projektion, som fortsættes ved hjælp af “fornuftsforklaringer”. De lader os projicere i tilsyneladende uskyld. Vores behov for at tro at der findes syndere, er vores behov for at se vores egen særlige form for synd i andre, så vi kan blive fri for den. Da Jesus var uden denne synd eller skyld, havde han heller intet behov for at projicere. Faderens kærlighed kunne således frit udvide sig igennem ham, og favne alle mennesker som een.

Et vigtigt aspekt i praktisering af jødedommen er de omhyggeligt definerede regler og ritualer til at skille det rene fra det urene. 3 Mosebog, især kapitlerne 11 til 15, behandler detaljeret disse definitioner og procedurer. Disse urene former omfatter visse fødevarer, dyr, sygdomme som spedalskhed, de døde, og forskellige udtryk for seksuelle urenheder. Projektionerne benævnes, beskrives og udelukkes så. F.eks. skrives det om spedalske:

Den, der er spedalsk, den, som lider af sygdommen, skal gå med sønderrevne klæder, hans hår skal vokse frit, han skal tilhyle sit skæg, og: “uren, uren!” skal han råbe. Så længe han er angrebet, skal han være uren; uren er han, for sig selv skal han bo, uden for lejren skal hans opholdssted være. (3.Mos. 13.45-46)

I fjerde Mosebog gives vi en lignende procedure af Guds mund angående de urene:

Byd Israelitterne at fjerne alle spedalske fra lejren, alle, der lider af flåd, og alle, der er blevet urene ved lig; både mænd og kvinder skal I fjerne og føre udenfor lejren, for at de ikke skal gøre deres lejr uren, hvor jeg bor midt iblandt dem. (4.Mos. 5.2-3)

Selvfølgelig var mange af disse love foranlediget af sundhedshensyn, samtidigt med at de symbolsk udtrykte den indre renselse. Men trods dette, kan man hos det der i bund og grund var et psykologisk set naivt folk, ane et stærkt ubevidst behov for at projicere skyldens urenligheder ud på ydre ting, for derefter at udelukke dem fra sin nærværelse.

På Jesu tid blev disse regler håndhævet yderst strengt af de herskende klasser. Denne gruppe, der i evangelierne sædvanligvis omtales som "farisæerne", blev af Jesus kritiseret for sin selvtilfredshed og sin selvretfærdighed. Deres tillid til at de sikrede sig en plads i himlen ved at overholde loven, udtrykte den ubevidste tro på, at de endelig havde frigjort sig for deres skyld. Det var ikke selvretfærdigheden som sådan Jesus udfordrede, men projektionen af skyld. Det var denne udfordring folk fandt så truende.

Set fra egoets synspunkt var det berettiget at de følte sig truet. Det budskab om kærlighed Jesus lærte var utvetydigt, og han demonstrerede det gentagne gange ved at gå ud blandt alle mennesker, og behandle alle som brødre og søstre, børn af een Fader. Dem der var socialt udstødt elskede Jesus og han helbredte dem: En af skatteopkræverne blev hans discipel (Mathæus); han spiste ved samme bord som både syndere og rige; han helbredte sønnen af den romerske høvedsmand; han rørte ved og helbredte den spedalske; han hjalp den utro hustru og kvinder i almindelighed; han afslørede sig overfor de forhadte samaritanere; han helbredte den blødende kvinde for hendes urenhed og den epileptiske for hans faldesygge; og han oprejste døde. I hvert eneste af disse møder var det som om Jesus sagde: "Den måde jeg elsker dig på er den måde Gud elsker dig på. Uanset din tilsyneladende synd eller åbenbare urenhed kan det ikke komme imellem dig og din Faders Kærlighed. Derfor er du helbredt, og tilgivet for hvad som helst du har gjort."

Denne kærlighed stiller ingen betingelser og har ingen grænser, modsat den specielle kærlighed, der blev beskrevet i kapitel 1. Den kærlighed der blev beskrevet af Paulus i hans berømte digt:

Kærligheden er langmodig, kærligheden er mild; den misunder ikke; kærligheden praler ikke, opblæses ikke, gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, lader sig ikke ophidse, bærer ikke

nag, glæder sig ikke over uretten, men glæder sig over sandheden; den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt. Kærligheden ophører aldrig; (1.Ko. 13.4-8)

Jesus demonstrerede igen og igen i så mange forskellige situationer som muligt, at intet af det vi gør eller tror vi er - uanset hvor ubehageligt, afskyeligt eller umoralsk det er - kan ændre vores fundamentale forhold til Gud. Intet i denne verden kan adskille os fra vores Skabers Kærlighed til os, eller fra vores kærlighed til Ham. De omstændigheder der synes at adskille os, er kun vores egoprojektioner. Disse er totalt magtesløse overfor Guds Kærlighed, og kan ikke ændre på hvordan Han ser os. Som profeten Habbakuk udbrød til Gud: "Dit rene blik afskyr ondt, du tåler ej synet af kvide;" (Det samme vers lyder på engelsk: Your eyes are too pure to rest on wickedness, you cannot look on tyranny". Dine øjne er for rene til at se (på) ondskab, du kan ikke se (på) tyrani) (Hab. 1.13)

Her ser vi Jesu budskabs virkelige radikale natur: Tilgivelse og kærlighed givet ligeligt og uden undtagelse til alle Guds børn. Det er baseret på opfattelsen af, at alle er ligeværdige medlemmer af Guds Sønforhold, og en fejlagtig tro på nogens plads i dette Sønforhold må korrigeres. Siden denne fejlagtige tro er baseret på frygt og skyld, kan korrektionen kun være kærlighed og tilgivelse.

Jesus kunne ikke se en eller anden form for denne egoillusion som større eller mindre end nogen som helst anden. I Himlens vision kan der ikke være grader af illusioner eller fejltagelser. Noget enten er eller ikke er. Det er den naturlige følge af det første mirakelprincip i Kurset: "Der er ingen sværhedsgrader for mirakler." (T-1.I.1:1). Sandheden er sand; alt andet er kun en fejltagelse, der, når den bringes til sandheden, blidt bliver korrigeret, ikke fordømt eller straffet.

Faren for egoet er indlysende, siden hele dets tankesystem er baseret på at dømme. Hvis der ikke er nogen på hvem vi kan projicere vores skyld, har vi ikke andet valg end at konfrontere den i os selv. Det er dette skridt vi prøver på at undgå for snart sagt en hvilken som helst pris, og strukturerne eller tankebanerne i den verden vi lever i støtter dette forsøg på at undgå at konfrontere egoet, ved at forstærke troen på, at problemerne ligger udenfor os. Vi opdrages til at adskille os fra vores projicerede former for urenheder igennem ritualer, sædvaner og 'berettiget' vrede. Dem der udfordrer dette system af projektioner bringer sig selv i potentiel fare, i det mindste sådan som verden ser det: Kurset beskriver processen på denne måde:

Meget af egoets besynderlige adfærd kan direkte tilskrives dets definition af skyld. For egoet er *de skyldfri skyldige*. De som ikke angriber, er dets “fjender”, fordi de ved ikke at værdsætte dets fortolkning af frelse, er i en udmærket position til at opgive det..... korsfæstelsen er egoets symbol. Da det blev konfronteret med Guds Søns virkelige skyldfrihed, forsøgte det at dræbe ham, og den begrundelse det gav var, at for Gud er skyldfrihed gudsbespottelse. For egoet er *egoet* Gud, og skyldfrihed må fortolkes som den endelige skyld, som fuldt ud retfærdiggør mord. (T-13.II.4:1-3; 6:1-3)

Egoets stærke angst for at konfrontere skylden dukker pludselig op til overfladen af vores bevidsthed, og det prøver på at tilintetgøre det der truer det. Jesus fortsatte med at gå ind i egoets rede af panik og raseri med sit budskab om tilgivelse. Derved mødte han den eneste reaktion egoet kan komme med: Ønsket om at tilintetgøre det der er så truende for det. Jesus måtte tilintetgøres af folket. Hvis *alle* synder tilgives i *alle* mennesker, er der ingen skyld; Og: ingen skyld intet ego.

Egoets frygt vender sig således hurtigt til vrede, der rettes imod den person der repræsenterer truslen, og som nu må dræbes. Vi ser folkets vrede vokse efterhånden som Jesu kærlighed til synderne, og hans ligegyldighed overfor skik og brug bliver stadigt tydeligere. Efter at Jesus helbreder på sabbatten imod jødisk lov, skriver Johannes: “Derfor forfulgte jøderne Jesus, fordi han havde gjort dette (havde gjort en mand rask) på en sabbat” (Joh. 5.16). Jesu svar på deres kritik: “Min Fader arbejder indtil nu; også jeg arbejder” (v.17) førte kun til at “jøderne end mere (stræbte) efter at slå ham ihjel” (v.18).

Da Jesus kom til Jerusalem for at fejre den jødiske succoth sagde folk om ham: “Er det ikke ham, som de søger at slå ihjel?” (Joh. 7.25), og senere ved samme situation fortæller Johannes, at “nogle af dem ville gribe ham” (v.44). Ved festen for indvielsen af templet “tog jøderne atter sten op for at stene ham” (Joh. 10.31), og andre ønskede igen at få ham arresteret (v.39). Under det sidste besøg i Jerusalem, en uge før hans død i påsken, kom folk til Lazarus, som Jesus havde opvækket fra de døde, ikke kun for at slå Jesus ihjel, men nu også Lazarus. Denne knurren imod Jesus kulminerede i korsfæstelsen, der givet var den mest magtfulde demonstration af hans budskab om tilgivelse.

Korsfæstelse og Opstandelse

Vi kan sammenfatte formålet med Jesu gerning som det at lære os Soningens grundlæggende princip: Adskillelsen fra Gud er i virkeligheden aldrig sket. På trods af hvad det ser ud til, er vi stadig som Gud skabte os - eet i ånden med Ham og med hele skabningen. Korsfæstelsen og opstandelsen var Jesu endelige redskaber til at aflevere sit budskab med, og den endelige demonstration af, at alt det andet han lærte os var sandt.

1. Budskabet i korsfæstelsen

Jesus er navnet på det menneske der først vågnede fra drømmen om adskillelsen, og “så Kristi ansigt i alle sine brødre og huskede Gud.” (B-5.2:1). Derfor har Helligånden “indsat Jesus som den leder, der skal føre Hans plan ud i livet, fordi han var den første der fuldførte sin rolle fuldkomment.” (B-6.2:2) Jesus “startede” soningsprocessen, der blev givet Helligånden som et *princip*. Soningen blev iværksat af hans opstandelse, der kan defineres som opvågningen fra drømmen om død, og korsfæstelsen er dens mest fremtrædende symbol.

At acceptere soningen for sig selv, som er det eneste vi er ansvarlige for, er at acceptere at adskillelsen grundlæggende er uvirkelig. Vi er og forbliver stadig som Gud har skabt os, og vi har aldrig forladt vor Faders hus. Accepten af Soningen er i sin virkning den metanoia, eller ændring af tænkemåde, som Jesus opfordrede sine efterfølgere til. Den er det skift i opfattelsen, der ser tilgivelse i stedet for synd, kender livet i stedet for døden, og identificerer sig med Guds Rige i stedet for med egoets kongerige. Accepten af Soningen sætter os i stand til at erkende, at vores synd imod vores Fader aldrig kan have fundet sted i virkeligheden, og derfor allerede er ophævet. Således er der intet grundlag for skyld, og vi har intet behov for at beskytte den ved hjælp af de forskellige illusioner vi har udviklet som selvforsvar.

Smerterne og lidelserne vi oplever, der kulminerer i døden, kom ind i verden igennem adskillelsens “synd”. Selve døden er stadig det stærkeste bevis på vores drøm efter adskillelsen. Jakob sammenfatter smukt denne dynamik: “Ingen må sige, når han bliver fristet: ‘jeg fristes af Gud’, thi Gud kan ikke fristes af noget ondt, og selv frister Han ingen; men enhver fristes, når han drages og lokkes af sit eget begær; derefter, når begæret har undfanget, føder det synd, og når synden er fuldvoksen, avler den død.” (Jak. 1.13-15). Vores ønske (eller tanke) om at være adskilt fra Gud, er årsag til synden, som på sin side fører til

døden. Eller sagt på en anden måde, er døden den uundgåelige virkning af synd, der i sig selv er virkningen af vores tro på at den er virkelig.

Ophævelsen af denne grundlæggende egotro, var det der udgjorde Jesu gerning i ord og handling. Det var en lektion der måtte bevidnes på et bestemt tidspunkt og et bestemt sted i historien, og dernæst lært igennem resten af tiden - en lektion Jesus gav en gang i sit jordiske liv, og for evigt underviser i i sit opstandne liv. Han var den mission der fuldførte Esajas ord:

Og han (Gud) borttager på dette bjerg sløret, som tilslører alle folkeslag, og dækket, der dækker alle folk. Han opsluger døden for stedse. Og den Herre Herren aftørre tåren af hver en kind og gør ende op sit folks skam på hele jorden, så sandt Herren har talet.

Jesus ophævede troen på adskillelsen, eller på synd, ved at demonstrere at dens virkninger ikke eksisterer. Hvis vi lige repeterer de to egenskaber ved loven om årsag og virkning vi behandlede i kapitel 2, ser vi at 1) årsag og virkning er gensidigt afhængige, og 2) hvis noget eksisterer, må det være en årsag; hvis det ikke kan være årsag, kan det ikke eksistere. Hvis således syndens virkninger ikke er der, kan de ikke være forårsaget. Hvis synd ikke er en årsag, kan den ikke eksistere. Jesus tog det stærkeste vidnesbyrd om syndens tilsyneladende virkelighed, nemlig døden, og demonstrerede følgelig igennem at overvinde den ved sin opstandelse, at den ikke er virkelig, og at dødens "årsag" - synd - derfor heller ikke kan være virkelig. Som Johannes døberen udbrød da han så Jesus komme: "Se Guds lam, som borttager verdens synd" (Joh. 1.29).

Sagt på en anden måde havde Jesus det mål at ophæve troen på virkeligheden af offer-krænker dualiteten, der er centrum i egoets forsvarssystem imod eenheden imellem Gud og Hans skabning. Grundlaget for retfærdigheden i den jødiske verden på Jesu tid var "øje for øje". Det forstærker blot årsag /virkningsforholdet imellem synd og lidelse, og lærer os at et "offer" er blevet forurettet af en "krænker". Jesus kom for at lære os noget andet.

I Kurset siger Jesus, at "Jeg er leder af Soningsprocessen, som jeg påtog mig at begynde." (T-1.III.1:1). Soning korrigerer fejltagelsen om adskillelsen, som påstår at Gud var offer for Sin Søns angreb, hvorefter Sønnen blev offer for Faderens retfærdige hævn. På den måde blev synd, skyld og frygt født, og de blev denne verdens love. For så godt som alle der overværede Jesu korsfæstelse, for ikke at nævne alle de der kom efter, så det ud som om han var det

ultimative offer for egoets grusomhed, og led umenneskeligt i hænderne på dem han kun havde elsket og helbredt. Som Jesus skriver i Kurset:

For din og min skyld valgte jeg at demonstrere, at det mest oprørende angreb, som egoet bedømmer det, ikke betyder noget. Som verden dømmer om disse ting, men ikke som Gud kender dem, blev jeg forrådt, forkastet, pisket, forrevet, og endelig slået ihjel.
(T-6.I.9:1-2)

Man kan ikke i hele historien forestille sig et menneske, der med større ret kunne føle sig som et uskyldigt offer for den grusomme, utaknemmelige verden. Ydermere lærer den traditionelle teologi os, at Jesus også var offer for sin Faders hævn-gerrige behov for oprejsning for verdens synder.

Men Jesus delte ikke verdens vurdering af ham. Derimod tilbød han “en anden fortolkning af angreb” (T-6.I.5:5), og kunne derfor lære os, at dette “det mest oprørende angreb” ikke havde nogen virkning på ham. Han demonstrerede denne sandhed ved sin forsvarsløse holdning og reaktion på det han blev udsat for, og, som hans sidste lektion, ved at overvinde døden ved sin opstandelse. Fordi Jesus så det tilsyneladende angreb som et råb om kærlighed, kunne han ikke se sig selv som et offer, og så derfor ikke krænker. På den måde blev fejltagelsen i deres misopfattelse ophævet, fordi den ikke deltes af ham. I det øjeblik kom frelsen ind i verden, for troen på adskillelsen imellem offer og krænker eksisterede ikke længere.

2. De sidste dage. Usårlighed og Forsvarsløshed.

George Roemisch beskrev tilgivelse som “duften fra violen, der stadig hænger ved den hæl der trådte den ned”. Peter skriver om Jesus i sit første brev:

Han (Jesus) “efterlod jer et forbillede, for at I skal gå i hans fodspor, ‘han, som ikke gjorde synd, og i hvis mund der ikke blev fundet svig’, han, som ikke skældte igen, når han blev udskældt, ikke truede, når han led ondt, men overgav sin sag til ham, der dømmer retfærdigt,”
(1.Peter, 2.21-23)

Begge udsagn sammenfatter Jesu eksempel på tilgivelse. I Johannesevangeliet siger Jesus, at “større kærlighed har ingen end den at sætte livet til for sine venner” (Joh. 15.13). I sig selv er dette ikke enestående. Tusinder har ned igennem historien gjort det samme. Det enestående ved Jesus var ikke hans død, end ikke dens tilsyneladende grusomhed, men den *måde* han døde på - og måske endnu mere den måde han reagerede på, fra det øjeblik han blev arresteret og til sin død på Golgata. Det er blevet sagt, at Jesus ikke alene lærte os hvordan vi skal leve, men også hvordan vi skal dø. I sin usårighed og forsvarsløshed gav Jesus os det klareste eksempel på tilgivelse, selv da han var stillet overfor døden.

Da Jesus blev arresteret i Gethsemane Have, gik Peter øjeblikkeligt til forsvar for sin Herre. Peter trak sit sværd og slog ud efter en af soldaterne, og skar hans øre af. Som han opfattede det, var Jesus i fare, og havde brug for fysisk beskyttelse. Men Jesus underviste i en ny opfattelse: En verden, hvor folk ikke kan udsættes for fare på grund af den de er. Deres helbredte sind har Himlens styrke, og Guds beskyttelse går med dem. Derfor siger Jesus til Peter: “Stik dit sværd i skeden igen; thi alle, som griber til sværd, skal falde for sværd. Eller mener du, at jeg ikke kan bede min Fader, så Han med det samme sender mig mere end tolv legioner engle.” (Math. 26.52-53). I Lukasevangeliet siges det endvidere, at Jesus rørte ved den soldat Peter havde såret, og helbredte ham, og ophævede Peters fejltagelse.

Under alle de psykologiske og fysiske overgreb Jesus udsattes for i sine sidste dage, hævdede han ikke en eneste gang sin hånd eller talte til sit forsvar. Han greb ikke ind i det der skete med ham. Han kendte sin virkelige sikkerhed, og derfor forblev han tavs, da han blev stillet frem for Pilatus, der opfordrede ham til at forsvare sig. En meget skeptisk Pilatus spurgte Jesus. “Hører du ikke alt det de vidner imod dig?” (Math. 27.13), og Mathæus fortsætter sin beretning: “Men han svarede ham end ikke på et eneste spørgsmål, så landshøvdingen undrede sig meget” (v.14). Da soldaterne fortsatte med at håne og piske ham, talte han ikke. Han var det fuldkomne eksempel på sin egen formaning om at “vende den anden kind til”. Som han skriver i Kurset:

Du kan ikke såres, og ønsker ikke at vise din broder andet end din helhed. Vis ham at han ikke kan såre dig, bebrejd ham ikke noget, eller du bebrejder dig selv. Det er det der menes med at »vende den anden kind til«. (T-5.IV.4:4-6)

Jesus gik igennem disse sidste timer uden vrede, uden hævn-gerrighed, og uden på nogen måde at komme noget til af nogen art. På grund af sin syndfrihed kunne han ikke se angreb. Derfor havde han ikke noget behov for at forsvare sig, eller at projicere beskyldninger eller ansvar over på andre. Hans absolutte tillid til Gud, hans sikre overbevisning om hvem han selv var, gjorde ethvert forsvar unødvendigt og irrelevant.

Korsfæstelsen var højdepunktet i Jesu lektioner i forsvarsløshed og tilgivelse, og den var helt givet den mest fristende situation af alle at forsvare sig imod og blive vred. Desuden var det udenfor enhver tvivl i hans magt at redde sig selv. Tilskuerne spottede ham, og sagde til hinanden: "Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse.....han har sat sin lid til Gud; lad ham nu udfri ham, hvis han har velbehag i ham....." (Math. 27. 42-43). Men det var netop fordi han havde tillid til Gud at han kunne blive på korset, uden at frygte døden. Selvom hans krop og person kunne angribes og beskadiges, forblev hans sande Identitet i Gud uberørt, hinsides al skade.

Da Jesus hang på korset, og af andre blev opfattet som om han led smerter og gennemgik døds-kampen, hvilede han i Guds sikre Kærlighed. Imens han så ned på den hånende folkemasse der råbte at han skulle dø, kunne han kun se deres behov for hjælp, ikke deres had. Han forstod, at deres handlinger udsprang af frygt for hans budskab om sandheden, og om hans Fader Der, havde sendt ham. De vidste ikke hvad de gjorde ved sig selv. Deres raseri og hån blev i hans meget kærlige opfattelse transformeret til råb om hjælp, og vrede blev umulig. Da han var tømt for alle de menneskelige begrænsninger, der ville have adskilt ham fra det folk han elskede, råbte Jesus til sin Fader på deres vegne: "Fader! tilgiv dem; thi de ved ikke, hvad de gør." (Luk.23.34). Denne bøn om tilgivelse af folket foran ham udsprang af denne kærlighed, set igennem en vision om alle mennesker forenede i Faderen, uadskilt af den frygt og skyld der ville gøre sandheden om skabelsens eenhed til skamme. Hans budskab blev sammenfattet i dette ene kærlighedsbudskab. I det ene øjeblik blev verden forandret. Tilgivelsens lys var endelig kommet ind i mørkets verden.

3. Tilgivelse af specielhed.

Vi forlod disciplene for to kapitler siden, sammenkrøbet af rædsel og skyld i den øvre sal, hvor de bange afventede den katastrofale gengældelse Gud havde i sinde. Sammenkrøbne i mørket frygtede de lyset.

Egoets forventninger til hvad der ville ske i tilfælde af at Jesus *skulle* vise sig, udtrykkes i følgende vits, der heldigvis for os allesammen ikke er sand. En påskemorgen ser Johannes den opstandne Jesus, og farer forvildet tilbage for at fortælle det til de andre. “Jeg har sandelig nyt til jer. Noget godt og noget skidt. Den gode nyhed er, at Jesus er opstanden fra de døde, som han sagde han ville. Den dårlige nyhed er, at han meget gerne vil vide hvor I var henne allesammen”.

På grund af skyld, kunne egoet ikke forvente andet end en vred reaktion fra den Jesus man havde “syndet imod”. Faktisk ville en vred Jesus, der var såret over sine nærmeste venners svigt og fornægtelse, som allesammen havde svoret aldrig at forlade ham, have været en normal reaktion for så godt som enhver anden person i en sådan situation. Hvis Jesus havde været i sit egosind, og havde identificeret sig med sin krop og sine anklageres angribende kroppe, kunne han ikke have undgået at opleve fysisk og psykologisk lidelse, og derigennem blive presset af egoets love til at projicere årsagen til denne lidelse over på andre. Som vi har set, er den største fristelse for egoet ønsket om at gøre andre skyldige i vores egen lidelse, og at gøre andre ansvarlige for den ulykke vi i virkeligheden har bragt over os selv ved vores egobeslutninger. Fordi Jesus vidste at der intet blev gjort ved ham, at han blot var mål for andres projektioner, og at de faktisk blot råbte om hjælp, lå han ikke under for denne fristelse. Han var ikke dette stykke korsfæstede kød, der hang ydmyget på korset, sådan som han blev set af verden, men Guds Søn i sin herlighed: Kristus som Gud skabte ham. Det var budskabet om frelse, som han kom for at undervise i og demonstrere.

Og så lige imens disciplene stod der og rystede af samvittighedsnag og bange anelser “kom Jesus, og stod midt iblandt dem, og han siger til dem ‘Fred være med eder!’ Og idet han sagde det, viste han dem både sine hænder og sin side.” (Joh. 20.19-20). Hvilken større gave kunne en kærlig broder skænke dem der er hans egne, end denne fredshilsen, når alt indeni dem er konflikt og forvirring?

I de fire simple ord, der dog er et tydeligt vidnesbyrd - “Fred være med jer” - siger Jesus til sine disciple og til os alle:

Min kærlighed til jer, nu hvor I tror I har syndet, er stadig den samme, og vil være det for evigt. Jeres synder var ikke andet end en sky der passerede forbi, der skjulte solen en kort stund. Men nu er skyen borte, og den har ingen virkning haft på solen overhovedet, og I kan se igen. Uanset hvad I tror I var skyld i, uanset hvor meget I tror I er udenfor tilgivelse for det I opfatter som jeres nederdrægtigheder, og på trods af jeres frygt for at vores forhold ikke

kunne genoprettes - har min kærlighed til jer aldrig forandret sig. Jeres synder er tilgivne, for min kærlighed, der kommer fra Faderen, er evigtvarende. Som Paulus, der selv modtog Jesu tilgivelse, skrev: "Hvem vil kunne skille os fra Kristi kærlighed?.....hverken død eller liv eller engle eller åndemagter eller noget nuværende eller noget kommende eller kræfter eller det høje eller det dybe eller nogen anden skabning vil kunne skille os fra Guds Kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre." (Rom. 8. 35, 38-39)

I hele verden findes der ingen større lykke end at vide at vores synder er blevet tilgivne. Som psalmisten sagde: "Salig den, hvis overtrædelse er forladt, hvis synd er skjult; saligt det menneske, Herren ej tilregner skyld....." (Ps. 32.1-2). Hver eneste form for ulykkelighed - depression, smerte, frygt, angst, følelser af tab - kommer af vores skyld; af troen på at vi har syndet og må betale for det igennem lidelse. Denne byrde af skyld hviler tungt på os, men vi bliver så vant til den, at vi knap nok lægger mærke til dens tyngende skygge på vores liv. Denne sky af skyld skjuler Himlens lys, og vi går i en verden af formørkede skyer, ligesom Platons fanger, og tilpasser vores øjne så vi kan overleve, og glemmer hvordan det er at være i solen.

Pludselig kommer lyset til syne midt iblandt os, og mørket opløses. Synden forsvinder tilbage til sin intethed efterhånden som Himlens lys genoprettes for os, og vi ser klart. Denne pludselige genkomst af lys er vores glæde ved at vide, at trods vores skyld, er vi stadig i sikkerhed i vores Faders Kærlighed.

Og evangelisten fortsætter: "Da blev disciplene glade, fordi de så Herren. Jesus sagde da til dem igen: 'Fred være med eder!'" (Joh. 20.20-21). Glæde, der er et resultat af tilgivelse, er ikke den samme glæde som kommer af at få opfyldt vores individuelle egobehov, hvor "den gode følelse" i virkeligheden er egoets glæde over med held at have forsvaret sig, igennem specielhed, imod truslen fra Gud. Virkelig glæde kommer, som sin ledsager fred, kun af at blive befriet for egoets lænker. Tilgivelse, som er vores eneste sande behov, gør denne glæde fuldstændig i os. Som visionen om tilgivelse er beskrevet i Kurset: "Ikke noget du kan huske, som fik dit hjerte til at synge af fryd, har nogen sinde bragt dig blot en lille smule af den lyksalighed dette syn vil bringe dig." (T-17.II.1:5)

Denne frihed fra skyld og smerte var Jesu gave til disciplene, og til hele verden. Han førte os alle igennem egoets dal af skygger og lidelse og død, til glæden, freden og lyset på den anden side. Hver enkelt bliver vi på vores egen måde hele tiden konfronteret med oplevelsen af at

identificere os enten med offeret eller krænkeren i vores ego, og Jesus er det fuldkomne forbillede for denne rejse igennem illusionerne om angreb, lidelse og død.

Det er så fristende når vi lider, at sige til een der synes at angribe eller anklage os: "Se på mig broder, ved din hånd dør jeg". (T-27.I.4:6). På den måde synes vi vores uskyld er sikret, og for evigt oprettet ved andres synder, og forsegle af den skyld vi forsøger at pådutte dem. I en vigtig passage, der tidligere er citeret, lærer Kurset os, at under vores "uskyldige" facade, er det ansigt der anklager verden: "Jeg er det du har gjort mig til, og når du ser på mig, fordømmes du på grund af det jeg er". (T-31.V.5:3). Så længe der er skyld i os, så længe der er noget som helst spor af tro på at vi er syndige, er det umuligt at undgå projektion, uanset hvor snedig eller underfundig udtryksformen måtte være. Den skyld andre oplever, bliver på den måde forstærket af den skyld vi forsøger at projicere væk fra os selv og over på dem, og binder derved os alle i kæder af frygt og had.

Hvor må de fleste af de mennesker der overværede korsfæstelsen, have følt sig skyldige over mordet på denne uskyldige mand, ligesom dem der flygtede i rædsel fra dette vidnesbyrd om deres synd!

Hvor let må det ikke have været at få sin tro på sin skyld forstærket af hændelserne på Golgata! Hvor meget må ikke disse mennesker have set efter og ligefrem krævet den fordømmelse, de troede fortjent kom til dem fra denne mands læber, og ligefrem have forventet at blive fordømt med hvert eneste af hans åndedrag!

Hvordan skulle det være muligt for dem at undgå at projicere deres skyld over på ham - og i hans tilgivende og uskyldige øjne se fordømmelsens hårde stirren - ude af stand til at acceptere at deres synder i sandhed var blevet dem tilgivet?

Hvor ville det have været ubærligt at have hørt budskabet om frelse og kærlighed udtalt under selve denne handling!

Og endelig, hvor tilsyneladende umuligt ville det ikke være, da de så ham komme til syne efter opstandelsen, fuldt ud at forstå det grundlæggende budskab der befrier verden, og besvarer det spørgsmål der blev stillet i begyndelsen af dette kapitel: At være i den fuldkomne kærligheds nærvær er at stå under skyldens og lidelsen kors, og være fristet til enten at projicere sin skyld over på andre, eller at beholde skyldens håbløshed indeni. Og så høre de helligste ord der nogensinde er sagt: "Se mig, brødre, ved jeres hænder lever jeg, og jeg lever evigt. Frygt ikke, men vær i fred og glæde. Alle jeres synder er jer forladt!"

Kapitel 9

MISFORSTÅELSER AF KORSFÆSTELSEN

Jesus kom for at give budskabet om tilgivelse for det der *ikke* er gjort, og igennem selve sit liv, sin død og sin opstandelse, satte han dette budskab om frelse i funktion. Det var en lektion i kærlighed, hvis frugter er eenhed, fred og frihed for lidelse for alle mennesker. Når disse frugter ikke synes at komme, hvilket ofte har været tilfældet ned igennem den kristne historie, kan vi konkludere at vi har misforstået og ikke lært lektionen.

Fordrejning af Nuet

Det burde ikke komme som nogen overraskelse at korsfæstelsen blev misforstået. Budskabet i den afveg så radikalt fra alt hvad verden troede på, at det ville have krævet en næsten egofri personlighed at forstå dens fulde betydning. Det er en del af vores egonatur at prøve på at forstå nutidige hændelser ud fra fortiden. Vi har allerede undersøgt denne næsten universelle tendens i nærværende bogs første kapitel. Hvis vi kunne være fuldstændigt åbne for nuet - for det fulde udtryk for det Kurset kalder "Det Hellige Øjeblik" - ville fortiden forsvinde, og med den hele vores investering i egoet. For at beskytte sig imod det der ville være en katastrofe, råder egoet os konstant til at fortolke nuet i lyset af fortiden, for at sikre sig at intet forandres. Nuet, og derfor fremtiden, vil så blot afspejle det der allerede har været, og egoet kan så uforstyrret hvile evigt i sikkerhed i skyldens og frygtens spindelvæv, som er dets identitet. På grund af vores tendens til at klamre os til det kendte, opfordrer Kurset os til:

Gør ganske enkelt dette: Vær stille, og læg alle tanker om hvad du er og hvad Gud er væk; alle begreber du har lært om verden; og alle forestillinger du har om dig selv. Tøm dit sind for alt hvad det tror er enten sandt eller falsk eller godt eller dårligt; for enhver tanke det dømmer som værdifuld, og for alle de ideer det skammer sig over. Hold ikke fast i noget. Bring ikke en eneste tanke med dig, som fortiden har undervist dig i, eller en eneste overbevisning du tidligere har lært. Glem denne verden, glem dette kursus, og kom med fuldstændigt tomme hænder til din Gud. (A-dI.189.7)

Jesus kom for at lære os, at vi tog fejl m.h.t. alt hvad vi nogensinde har troet om vores verden, om os selv, Gud og vores forhold til Ham. Hans undervisning kulminerede i korsfæstelsen, der sammenfattede alt hvad han havde lært og demonstreret i en eneste handling. Hvis verden havde haft ører at høre med, er dette den bøn den ville have "hørt" fra Jesu hjerte, der beder os om at forene os med ham, så vores Faders Vilje kan ske:

Fader, vi kender ikke vejen til Dig. Men vi har kaldt, og Du har svaret os. Vi vil ikke gribe ind. Frelsens veje er ikke vore, for de tilhører Dig. Og det er Dig vi håber på for at finde dem. Vore hænder er åbne for at modtage Dine gaver. Vi har ingen tanker, som vi tænker adskilt fra Dig, og beholder ingen overbevisninger om hvad vi er, eller Hvem der skabte os. Din er vejen, som vi vil finde og følge. Og vi beder kun om, at Din Vilje, som også er vor, vil ske i os og i verden, så den kan blive en del af Himlen nu. Amen. (A-dI.189.10)

Da Jesus opstod den første påskemorgen, måtte korsfæstelsen med dens tilsyneladende lidelser, nødvendigvis ses i et andet lys. Hvordan kan nogen der er slået ihjel være i live? Det var korsets paradoks, som verden blev konfronteret med; hvordan kunne der være kærlighed hvor der var had; styrke, når alt hvad der kunne iagttages var svaghed; liv, når der kun var død?

Vi kan ikke rumme de opfattelser som lige sande, og tilhørende den samme virkelighedsorden, at Jesus led og døde, samtidigt med at vi tror på hans opstandne liv. Disse to ordener af "virkelighed" kan ikke eksistere sammen, siden de hviler på forudsætninger der gensidigt udelukker hinanden. Den ene er baseret på at egoets tankesystem er virkeligt, og som vi har set er en "pakkeløsning". Hvis et aspekt af systemet accepteres som sandt, må det hele være sandt. Centralt i egoets verden er kroppen, og hvis den tillægges virkelighed, gælder det samme for smerter, lidelse og død. Opstandelsen på den anden side hører til Helligåndens tankesystem, der kun ved, at "det der er falsk er falsk, og at det der er sandt aldrig har forandret sig." (A-dII.10.1:1). Sandheden er ånd og evigt liv. Egoet og døden er falsk. Der er intet kompromis. Når vi konfronteres med disse to tankesystemer, må vi opgive det ene; det andet bliver tilbage.

Det var således uundgåeligt, at disciplenes egoer ville gribe forstyrrende ind i deres forståelse af korsfæstelsen. Deres ægte kærlighed til og hengivenhed for Jesus ville ikke tillade dem

fuldstændigt at fornægte deres oplevelse af ham, hverken før eller efter korsfæstelsen, men deres ubevidste skyld krævede, at selvom Jesus rent faktisk levede videre i sin opstandelse, kunne hans budskab om tilgivelse i det mindste forandres. I en sådan situation laver egoet et kompromis med sandheden: “Hvis man ikke kan slå dem, så gå sammen med dem”, men på egoets præmisser. Selvom det på et plan holdt fast ved erindringen om den ene, der var sendt af Gud for at frelse verden, forsøgte det på et andet at fordreje hans budskab om eenhed, ved at prædike adskillelse og opdeling. Disciplenes specielle forhold til Jesus dikterede projektionen af deres skyld over på det frelseridol, der gik hen over deres livs filmlærred. Jesu budskab om frelse blev nu symbolet på skyld, som er alle specielle kærlighedsforholds skæbne, og på den måde blev også hans budskab præcist det modsatte af hvad han havde tænkt sig. På den måde blev det egoet der vandt uanset, for hvad enten folk accepterede Jesus eller ikke, var det kun en meget lille håndfuld mennesker der virkeligt levede det han lærte. Sådan blev egoets religion om skyld opretholdt, og dette kapitel handler om hvordan og hvorfor det gik sådan. Vi begynder med begrebet *soning*: *Hvad* sones der for, og *hvordan* opnås dette.

Soning med Ofre og Selvopofrelse

Skyld kræver straf. På egotankesystemets dybeste plan vil denne straf altid komme fra Gud, siden det er Gud vi tror vi har angrebet. Vores Kærlige Gud er blevet til en hævngherrig gud, hvis straf må frygtes. “Skyldens tillokkelse frembringer frygt for kærlighed” (T-19.IV-A.10:1). Så længe vi opretholder troen på synd, må vores frygt for Gud også opretholdes. Forbindelsen er uopløselig. Selvom egoet er kompromisløst i sit krav om at synd altid må og skal straffes, er det dog villigt til at lave studehandler, og tilbyde os “henstand” fra sin ubarmhjertige udmåling af straffen. Disse studehandler er næsten bogstaveligt studehandler med “djævelen” i Lighed med Fausts, for vi køber os blot tid før vi må betale det uundgåelige udfald af vores død for Guds hånd.

Vi har set hvordan egoets omvending af årsag og virkning leder os til at tro, at vores lidelser er udenfor vores sind. Men på et dybere plan hvisker egoet i vores hjerter, at lidelserne kommer fordi vi har været slemme. Egoets begær efter hævn, får det til at være på mærkerne for at få os til at fortolke alle ting som en straf, det vil have os til at lære af (egoets version af

lektion 193). Al lidelse, smerte, sygdom og død fortolkes som de fortjente virkninger af vores syndighed, som er årsag til dem. Ved at lide, betaler vi altså tilbage til objektet for vores synd, det som er dets tilbørlige ret. I samfundet ser vi dette princip i virkning i straffesystemet. Mennesker der findes skyldige i forbrydelser imod staten må straffes, så samfundet får kompensation for det der blev gjort imod det; en proces vi kalder retfærdighed. Vores lidelser, som vores skyld kræver, *soner* for vores synder. På denne måde forsones vi med ofrene eller den forurettede part. Soning giver oprejsning eller udbedrer vore misgerninger, og vi renses og tilgives.

En mere socialt acceptabel form for soning, som egoet også elsker, handler om selvopofrelse. Mennesker der rummer ubevidste skyldfølelser, udsoner ofte disse følelser igennem selvfornektelse. Som vi så i afsnittet om sygdommens dynamik, føler mennesker ubevidst, at de ønsker at “snyde Gud for slaget”, og så at sige tager straffen i deres egne hænder, så Han ikke vil eksekvere den. På den måde soner de for deres synder igennem at lide, for andres skyld eller for deres egen, ved at ofre tid, penge, anstrengelser etc., så andre kan blive lykkelige eller få fred. Det afgørende er ikke de “handlinger” der hjælper andre, men den underliggende selvopofrelsens egodynamik. Den manifesterer sig også i andre former, som for dem der altid kommer til skade, og ubevidst frembringer lidelser igennem sygdom, at komme personligt til skade, manglende evner til at tjene penge eller at beholde dem, og ødelæggelse eller misbrug af personlig ejendom. Et fremtrædende eksempel på den form for ødelæggelse er biler. Da biler er et vigtigt redskab til at komme omkring i vores moderne verden, bliver de let egosymboler, eller forlængelser af vores egoselv, som det eksempelvis ses i drømme. Biler bliver derfor sårbare overfor vores ubevidste forsøg på at reagere imod os selv, ved at komme ud for uheld, eller at lade dem stå og forfalde i urepareret stand etc. I sin meste ekstreme form bliver selvopofrelse til martyrium, som vi kommer nærmere ind på nedenfor.

Det er klart, at i dette tankesystem er det Gud der forlanger opofrelsen. “Hvor frygtelig er da ikke Gud blevet for dig, og hvor stor en opofrelse tror du ikke Hans Kærlighed kræver! For total kærlighed vil forlange total opofrelse.” (T-15.X.7:1-2). Denne tro på at lave en studehandel med Gud, så man kan sikre sig Hans Kærlighed, er kernen i alle specielle forhold, hvor vi tror at vi kun kan få kærlighed hvis vi opgiver noget. “Lidelse og opofrelse er de gaver egoet vil “velsigne” alle former for forening med. Og de som forenes ved dets alter, modtager lidelse og opofrelse som prisen for forening. (T-15.VII.9:1-2). At ofre sig for at

blive fri for skyld er et nøglebegreb i egoets logik. "Opofrelse er så afgørende for dit tankesystem, at frelse uden opofrelse ingen mening har for dig. Din forveksling af opofrelse og kærlighed er så dybtgående, at du ikke kan forestille dig kærlighed uden opofrelse." (T-15.X.5:7-8). Det står i klar modstrid til udsagnet i Hoseas bog 6.6: "What I want is love, not sacrifice" (Det jeg ønsker er kærlighed, ikke opofrelse eller ofre). Den danske Bibel har "Ej slagtoffer - kærlighed vil jeg, ej brændofre - kendskab til Gud".

Vi vil nu se på hvordan troen på frelse *igennem* selvopofrelse og lidelse manifesterede sig i den jødiske tradition, der senere kom til at danne det teoretiske grundlag for den kristne forståelse af Jesu korsfæstelse.

Den Lidende Tjener

Siden egoet altid er på udkig efter hvor det kan pege med en anklagende finger på årsagerne til katastrofer, blev ulykker i verden, som f.eks. syndfloden, uvægerligt forstået som det direkte resultat eller den direkte virkning af folkets lastefuldhed. Selvfølgelig er tro på denne årsagssammenhæng ikke begrænset til jødisk/kristen tankegang, hvilket også gælder for forholdet imellem selvopofrelse og frelse, men vi vil begrænse vores diskussion til den jødisk/kristne tradition, fordi det er den der afspejles i *Et Kursus i Mirakler*.

Den bibelske beretning om syndfloden, der af geologer menes at være et forhistorisk faktum, giver denne forståelse af fænomenet:

Men Herren så, at menneskenes ondskab tog til på jorden, og at deres hjerters higen og tragten kun var ond dagen lang.... (og han sagde til Noah) "Jeg har besluttet at gøre ende på alt kød, fordi jorden ved deres skyld er fuld af uret; derfor vil jeg nu udrydde dem af jorden." Se, jeg bringer nu vandfloden over jorden for at udrydde alt kød under himmelen, som har livsånde;" (1.Mos. 6.5,13,17)

Syndfloden er således den straf der er udmålt af Gud som retfærdig hævn for synd.

I perioden umiddelbart forud for det babyloniske eksil og ødelæggelsen af templet, skrev Jeremias på Guds vegne:

“Og nu siger du i dit hjerte: ‘Hvi hændtes mig dette?’ For din svare skyld..... Jeg spreder dem som strå, der flyver for ørkenens vind; det er din lod, din tilmålte del fra mig, så lyder det fra Herren, fordi du lod mig glemme og stoled på løgn.” (Jer. 13.22,24-25)

Selvom det er sandt på et plan at vores tro på synd *vil* føre til lidelse på grund af vores skyld, er det ikke sandt at lidelsen er en straf der pålægges af Gud. Prototypen på denne overbevisning er uddrivelsen af Adam og Eva af Edens Have, hvor Gud straffer “synderne” ved at smide dem ud af Paradis. Det der faktisk skete var, at Adams og Evas skyld blev projiceret ud på en hævngherrig Gud, som man så fik til at gøre gengæld for at opretholde balancen på retfærdighedens skala. Ifølge denne skala, kræves det altid at nogen må ofres, for at sandheden kan blive forsvaret. I dette perspektiv er folkets lidelser dets retfærdige lod for de synder det tror det har begået: Nemlig at de har vendt sig bort fra den levende Gud indeni, der nu ses som at han har vendt sig fra folket. Ezekiel sagde, at “Israels Hus vandrede i landflygtighed for deres misgerningers skyld, fordi de var troløse imod mig, så jeg skjulte mit åsyn for dem og gav dem i deres fjenders hånd, hvorfor de alle faldt for sværdet. Efter deres urenhed og deres overtrædelser handlede jeg med dem og skjulte mit åsyn for dem.” (Ez. 39.23-24)

Nøgleprincippet i dette syn på lidelse bliver tydeligt: Hvad enten det var verdens lod at gennemgå syndflodens rædsler, at gennemleve Israels børns kollektive lidelser i eksilet, eller Jobs tilsyneladende uretfærdige, personlige katastrofer, sås ydre påvirkning som en virkning af folks indre syndige tilstand. I de fleste menneskers sind er troen på dette ubevidst. Men profeterne så det som deres funktion at bringe denne forbindelse imellem synd og straf tydeligt frem for folks øjne, så deres skyld ville være det første de tænkte på. Profeterne håbede, at folket af frygt for den vrede Faders forfærdelige straf, ville vende sig bort fra de syndige veje, og komme tilbage til Ham.

Vi har set hvordan denne dynamik forstærker troen på, at synd og ondskab er virkelig. Hvis vi bliver straffet kan det kun være fordi vi har syndet. Fortolkningen af Gud som en der straffer, styrker troen på at adskillelsen er virkelig, fordi frygt for Gud logisk og uundgåeligt er en følge af den. Vi ser denne egodynamik virke på en skjult og snedig måde i det følgende forsøg på at forklare hvad frelse er: Den Lidende tjener.

Under det babyloniske eksil i det 6 århundrede før Kristus, lærte profeterne folket, at dets skæbne, inklusive nedbrydningen af templet, var et resultat af folkets synd. Men et glimt af

håb viste sig med Deutoro Esajas, igennem hans fire Sange for en Tjener (Es. 42, 49, 50, 52-53). Disse sange var baseret på den forudsætning, at lidelse er en straf fra Gud, men de talte om befrielse, fordi Gud tilbød Sit folk frelse igennem sin tjeners stedfortrædende lidelser, hvilket så genoprettede kærlighedspagten imellem dem. Dette er tjenerens historie:

Tjenerens mission var at "udbringe ret til folkene" (Es. 42.1), at være "hedningelys for at åbne de blinde øjne og føre de fangne fra fængslet, fra fangehullets mørkets gæster" (Es. 42.6-7). Han skulle være det instrument igennem hvilket Guds "frelse må nå til jordens ende" (Es. 49.6).

Hvordan dette skulle opnås, blev også sagt udtrykkeligt i disse sange. Tjeneren skal være frelsens instrument igennem sin egen lidelse og død; han vil være "ringeagtet, skuet af folk, en smerternes mand og kendt med sygdom, en man skjuler sit ansigt for, agtet ringe....." (Es. 53.3), han "tog vore smerter på sig" (v.4), og igennem at tage menneskers skyld på sig vil han "retfærdiggøre de mange" (v.11). "Når hans sjæl havde fuldbragt et skyldoffer" (v.10) ville det blive "os til fred" (v.5) der så ville komme til verden, og dens sår blive helbredte.

Igennem alt dette optræder tjeneren uden at forsvare sig: "Den Herre Herren åbnede mit øre, og jeg stred ikke imod, jeg unddrog mig ikke; min ryg bød jeg frem til hug, mit skæg til at rives, mit ansigt skjulte jeg ikke for hån og spyt" (Es. 50.5-6). Beskrivelsen fortsætter i tredje person: "Han blev knust og bar det stille, han oplod ikke sin mund som et lam, der føres hen at slagtes, som et får, der er stumt, når det klippes -" (Es. 53.7). Tjeneren er i stand til at opretholde denne forsvarsløse adfærd, fordi han ved at Herren, hans Gud, kommer ham til hjælp (Es. 50.7,9) at hans "retfærdiggørere er nær" (v.8). Og derfor vil Guds tjener "få fremgang, han stiger, løftes og ophøjes såre." (Es. 52.13). Og "Fordi hans sjæl har haft møje, skal han se det (lyset), hvorved han skal mættes." og han skal "leve længe og Herrens Vilje lykkes ved hans hånd" (Es. 53.10).

Det fremgår tydeligt af denne beskrivelse, hvordan "planen til frelse" forstærker selve det problem - skyld - som den forsøger at ophæve. Denne plan er grundlagt på selvopofrelse; på at een som Gud "holder oppe", een som Gud regner for sin "udvalgte, hvem jeg har kær!" (Es. 42.1) er den der er udvalgt til at lide i soningen for folkets synder. Han selv har ikke syndet, men igennem hans lidelser og kvalfulde død vil andres synder blive udslettet. "Men han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld; os til fred kom straf over ham, vi fik lægedom ved hans sår.....men Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle." (Es. 53.5-6).

Vi har set hvordan forsvar medfører det de skulle forsvare imod. Den kendsgerning, at en plan som denne er nødvendig, forstærker skylden og synden, som hensigten var at den skulle fjerne. Og det billede af Gud den hviler på, reproducerer det gudsbillede egotankesystemet kræver: En gud der søger gengældelse og straf som bod for synd, og forlanger lidelse og endda døden, som den pris han forlanger for at tilfredsstille sit behov for en blodtørstig hævn. I det ovennævnte eksempel er selvopofrelse det ledende frelseprincip, og det at det er guds udvalgte, hans uskyldige tjener der må ofres, giver egoets plan endnu større kraft. Hvordan kan et "syndigt" menneske *ikke* føle sig skyldig ved at vide, at en anden, der er uplettet af synd, har lidt på grund af ham? Man forestiller sig hvad dette gør ved en kærlig gud. Han er blevet transformeret til en fader der er i krig med sine børn, fast besluttet på deres blodige tilintetgørelse, så freden kan blive genoprettet. Jeg citerer igen fra Kursets tredje lov om kaos:

Se hvordan frygten for Gud forstærkes ved dette tredje princip. Nu bliver det umuligt at vende sig til Ham for at få hjælp i elendigheden. For nu er Han blevet "fjenden" Som har forårsaget den, og til Hvem bøn om hjælp er nytteløs..... Der kan ingen befrielse være og ingen udvej. Soning bliver således en myte, og hævn, ikke tilgivelse, er Guds Vilje. Set fra hvor alt dette starter, er der ingen hjælp i syne som kan lykkes. Kun tilintetgørelse kan være resultatet. Og Gud Selv synes at tage parti for den, for at overvinde Sin Søn. (T-23.II.7:1-3; 8:1-5)

Frem for at ophæve *årsagen* til al lidelse - som er vores tro på at adskillelsen fra Gud er virkelig - gør denne plan til frelse den (adskillelsen) endnu stærkere. Guds tjeners lidelser forstærker vores tro på at vi er syndere. Selve det at tjeneren lider gør os endnu mere skyldige, fordi vi ved, at en anden er blevet ofret for noget vi har gjort. Styrkelse af skyld-angreb cirklen vi talte om i første kapitel må nødvendigvis være resultatet. Jo større skyld vi føler, jo større er egoets behov for at "frelse" os fra den, som i dette tilfælde kommer igennem et angreb på en der udtrykkeligt er skyldfri. Vores skyld forstærkes, og på den måde fortsætter cirklen. Det er derfor det jødiske folks historie, som den berettes både i Det Gamle og Det Ny Testamente, er en gentagen beretning om synd, skyld og straf. Intet har nogensinde forandret sig. Soning blev identificeret med lidelse og selvopofrelse, og derigennem identificeret med det virkelige i vores synd og skyld.

I lyset af denne forståelse af Guds plan til frelse hos det jødiske folk, er det ikke vanskeligt at se hvordan jødiske tilhængere af Jesus må have set hans korsfæstelse og død. Han blev Guds lidende tjener, og i hans "lidende, selvopofrende og døende" krop, så folket deres egen frelse. Den Jesus der i sandhed lever i Guds skyldfri nærvær, opfattes igennem fortidens skyldbetyngede øjne, og disse øjne så i ham opfyldelsen af Esajas skyldforstærkende plan til frelse. På den måde blev selvopofrelse, skyld og straf sat på tronen på Guds alter, og sand tilgivelse og soning svøbt ind i den blodbestænkte krop som de så på korset, og derefter anbragte i en grav, symbolet på had og død.

Som Jesus siger i Kurset:

Hvis korsfæstelsen ses fra et synspunkt der er vendt på hovedet, ser det ud som om Gud tillod og endog opmuntrede en af Sine Sønner til at lide, fordi han var god. Denne særligt uheldige fortolkning, som opstod af projektion, har ført mange mennesker ud i en bitter frygt for Gud. Sådanne antireligiøse begreber finder vej ind i mange religioner. Men den virkeligt kristne burde standse op og spørge: "Hvordan er dette muligt?" Er det sandsynligt, at Gud Selv ville være i stand til at tænke på denne måde, som Hans Egne ord tydeligt har fastslået som uværdig for Hans Søn?.....Det er så afgørende at al denne form for tænkning uddrives, at vi må være sikre på at intet af den slags forbliver i dit sind. Jeg blev ikke "straffet" fordi *du* var slem. Den fuldstændigt velgørende lektion Soningen lærer os går tabt, hvis den besmittes med denne form for forvrængning på nogen måde.....Gud tror ikke på gengældelse. Hans Sind skaber ikke på den måde. Han laster dig ikke for dine "onde" gerninger. Er det da sandsynligt at Han ville laste mig? (T-3.I.1:5-9; 2:9-11; 3:4-7).

Sammenfattende gør denne opfattelse af korsfæstelsen vores synd virkelig og berettiger vores skyld, så den i evighed bringes udenfor Guds tilgivende Kærlighed. Rent psykologisk findes der ingen måde hvorpå man både kan indrømme at denne synd er sand, og samtidigt blive fri for den. Når vi opfatter en verden af lidelse, smerte og død, må vi nødvendigvis også opfatte skyld og frygt. Som et forsvar herimod projicerer vi skylden, for tro på lidelse kræver, at andre er ansvarlige og straffes for deres synder. Hvis de ikke straffes, må vi alene lide under følgerne af vores egen skyld. Når først lidelse er gjort virkelig, uanset i hvilken form, må nogen betale prisen. I sidste instans må Gud uundgåeligt ses som ophavsmand til lidelsen, og

Hans væsen ændres fra en Kærlig Gud til en frygtens, hadets, hævnens og endog morderisk Gud.

Når vi anvender denne ide på Jesu korsfæstelse, kan vi se den samme dynamik i funktion. Hvis vi tror på, at Jesus led *fordi* vi var syndige - at han, en uskyldig, blev straffet af Gud og døde *fordi* vi var onde - er det umuligt for os ikke at føle os endnu mere skyldige. Vi vil uvægerligt projicere skylden ud på andre, og se dem som ansvarlige for den død vi ubevidst tror vi selv har forårsaget. Og vi vil heller ikke kunne undgå at projicere en fordømmelse over på Jesus, og endda på Gud, der vil straffe os for vores synder. Vi vil således ikke være i stand til at lære, at vores synder er tilgivet - det Jesus kom for at lære os - men har i stedet lært, at frelse er selvopofrelse. Som det siges i Kurset:

Vær helt sikker på at du forstår hvor fuldstændigt umulig denne antagelse (om Guds hævn) er, og hvor fuldstændigt den opstår af projektion..... Opofrelse er et begreb som er totalt ukendt for Gud. Det opstår udelukkende på grund af frygt, og frygtsomme mennesker kan være ondsindede. Enhver form for offer er en krænkelse af mit påbud om, at I bør være barmhjertige som jeres Fader i Himlen er barmhjertig. Det har været vanskeligt for mange kristne at forstå, at dette gælder for dem selv. Gode lærere terroriserer aldrig deres elever. At terrorisere er at angribe, og det resulterer i afvisning af det læreren tilbyder. Resultatet er manglende indlæring. (T-3.I.3:8; 4)

Forstærkning af Skyld: Martyrium og Forfølgelse

Egoets plan til at frelse os opfordrer os således til at projicere vores skyld over på Jesus, guds uskyldige lam, der straffes i stedet for os. I dette "frelse-mysterium" fjernes vores synder på magisk vis fra os igennem hans lidelser. Han bliver de løsepenge Gud kræver for dem, og nu da hans behov for blodhævn er opfyldt, helbredes vi ved hjælp af en stedfortræder igennem Jesu død, og løses fra vore synder. Han blev dræbt, så vi ikke behøver at blive det.

Da egoet lærer os, at lidelse er den måde vi soner vore synder på, følger det, at jo mere vi lider, jo mere fri bliver vi af Jesu blod, der er beviset på vores forbrydelser. Vi betaler vores gæld til ham igennem vores eget blod. Og hvis Jesus faktisk døde på grund af os, hvilken

mere storartet soning kunne vi da gennemføre end ved at identificere os med hans død, og blive herliggjort igennem vores egen død på en måde der ligner hans?

Der findes en statue af den korsfæstede Jesus, hvorpå der er skrevet: "Dette er hvad jeg gjorde for dig. Hvad har du gjort for mig?" Kan nogen, der står foran denne statue og læser disse ord føle andet end skyld? Findes der noget menneske på jorden, der ville føle at han eller hun har gjort mere for Jesus end han har gjort for os? På denne måde er egoets hengivenhed for Jesus baseret på skyld, og ikke på kærlighed.

Vores skyldfølelser over de tilsyneladende lidelser Jesus gennemgik på grund af vores synder, fører uundgåeligt til at vi identificerer os med disse lidelser. Mennesker der vil "tage deres kors op og følge Jesus" kan ikke undgå at føle, at det største de kan gøre for den frelser de formoder levede og døde for dem, er at lide for ham. Det er det der er grundlaget for martyrier, hvor oprigtigt kristne tror at de kan komme nærmere til Jesus ved at identificere sig med *hans* lidelser og martyrium. Som Paulus skrev i sit brev til Filipperne: (3.10) (Den engelske oversættelse har: "All I want is to know Christ and the power of his resurrection and to share his sufferings by reproducing the pattern of his death" = "Alt hvad jeg ønsker er at kende Kristus og hans opstandelses kraft, og at dele hans lidelser ved at dø på samme måde som han". Den danske bibel har i samme vers: "og for at jeg må kende ham og kraften i hans opstandelse og fællesskabet med ham i hans lidelser, så jeg bliver lig med ham i hans død,". Paulus fik det som han ønskede, idet han blev henrettet i Rom som martyr i året 67 e.Kr. Traditionen fortæller også, at Peter døde som martyr. Og da han ikke troede han var lige så meget værd som sin herre, gik han et skridt videre ved at lade sig korsfæste med hovedet nedad.

Det var delvist ud fra behovet for selvopofrelse og lidelser, at den kristne asketiske tradition opstod. I denne tradition er det centralt at man projicerer egoets problem over på kroppen, og forsøger at løse det der, sådan som vi omtalte det i første del af denne bog. Syndens kilde blev flyttet fra sindet til kødet, og der blev synden angrebet og overvundet. Når lidelser forherliges på denne måde, gøres kroppen virkelig, og skylden kan kun blive forstærket.

Men egoet slutter ikke med det. Det ikke alene fryder sig over projektion af lidelserne over på kroppen, men det søger også andre menneskers kroppe at projicere på, i et forsøg på at få os til at undgå at tage ansvar for vores beslutning om at blive ved med at være adskilte (fra Gud og fra hinanden). På basis af dette behov opstod den sørgeligste del af kristendommens historie: Behovet for at finde sydebukke, der kan blive forfulgt og straffet. Den skyld

apostlene følte som et resultat af deres specielle forhold til Jesus, fandt et logisk mål for projektion i de jøder der ikke troede på Jesus, og som forfulgte dem for deres tro. Som en ledende skriftforsker formulerede det: Jøderne sparkede Jesu tilhængere ud af synagogen, og de sparkede så til gengæld jøderne ud af himmeriget. Man kan dårligt forestille sig en mindre lovende måde at begynde at udbrede budskabet om Jesu tilgivelse og kærlighed på. Som han siger i Kurset:

Apostlene misforstod den (korsfæstelsen) ofte, og af samme grund som alle andre misforstår den. Deres ufuldkomne kærlighed gjorde dem sårbare overfor projektion, og ud fra deres frygt talte de om "Guds vrede" som Hans gengældelsesvåben. De kunne heller ikke tale om korsfæstelsen helt uden vrede, fordi deres skyldfølelse havde gjort dem vrede..... Når du læser Apostlenes Gerninger, så husk at jeg selv fortalte dem, at der var meget de ville forstå senere, fordi de ikke var helt rede til at følge mig på den tid. Jeg ønsker ikke at du tillader nogen frygt at trænge ind i det tankesystem jeg leder dig hen imod. Jeg kalder ikke martyrer, men lærere. Ingen straffes for synder, og Guds Sønner er ikke syndere. Ethvert begreb om straf indebærer projektion af beskyldninger, og forstærker ideen om at beskyldninger kan retfærdiggøres. Resultatet er en lektion i beskyldning, for al adfærd er en undervisning i de overbevisninger der motiverer den. (T-6.I.14:2-4; 16:1-6)

Denne tendens til at beskyldte andre tog hurtigt fart. De første kristne vendte sig snart imod hinanden foruden imod de vantrø, og Jesu kongeriges eenhed blev delt og underopdelt, efterhånden som hver lille gruppe begyndte at kappes med de andre om hvilken der var Jesu sande kirke. Når først sådan en konkurrence starter, kan der naturligvis ikke være nogen sand Jesu kirke. Traditionen med at forfølge startede umiddelbart efter Jesu død, og fortsatte ned gennem de følgende århundreder. Kristne søgte at straffe andre for de synder de selv - de "retfærdige" - ubevidst troede *de selv* havde begået. To tusinde års forfølgelser har gjort os alle smerteligt bevidste om resultaterne af denne projektionsproces: Egoets onde cirkel af skyld, der fører til angreb, der forstærker skylden, der fører til mere angreb, der.....osv. Denne histories tragedie forøgedes endnu mere, da alt dette had, forfølgelserne og mordene skete i fredsfyrstens navn. Egoets krav om at vi ubevidst skal projicere skylden - som vi alle deler - tillod ikke disse ellers fornuftige mænd og kvinder at erkende det ulogiske, for ikke at

kalde det sindssyge, i deres holdninger. Vi bør aldrig undervurdere styrken i fornægtelse, med dens behov for at holde sandheden væk fra os. Kurset sammenfatter dette punkt sådan:

Det er uklogt at acceptere et begreb, hvis du er nødt til at vende op og ned på en hel begrebsramme for at kunne retfærdiggøre det. Denne procedure er smertefuld når den benyttes i mindre omfang, og virkelig tragisk når det sker i større målestok. Forfølgelse resulterer ofte i et forsøg på at "retfærdiggøre" den frygtelige misopfattelse, at Gud Selv forfulgte Sin Egen Søn for frelsens skyld. (T-3.I.2:2-4)

De kristne institutioner der forfulgte folk igennem deres to tusinde års historie afspejler blot det samme behov for at forfølge, som findes i hver eneste af os, og vi bør være varsomme med at indtage en helligere-end-dig holdning når vi tænker på historiens forløb. Ligesom Jesus tilgav dem der tilsyneladende forfulgte ham, på samme måde må vi sige, og mene, til dem vi tror forfølger os eller andre: "Fader tilgiv dem for de ved ikke hvad de gør", og regne os selv iblandt disse uvidende. Kun på den måde kan vi finde Jesu kærligheds tilgivelse.

Dødens ikke-virkelighed

Der er en anden misforståelse angående Jesu budskab, som vi også vil tage op her. Ved at gøre lidelse og selvopofrelse, og dermed kroppen, virkelige, blev døden også virkelig, og opstandelsens klare budskab blev fortrængt. Som Jesus sammenfatter sin lære i Kurset: Der er ingen død, fordi Guds Søn er som sin Fader. Intet du kan gøre kan forandre Den Evige Kærlighed. "Glem dine drømme om synd og skyld, og kom i stedet med mig, så vi kan dele Guds Søns opstandelse." (B.5.6:9-11)

I egoets verden findes der sandsynligvis ikke noget begreb, der er investeret med mere 'virkelighed' end døden. Den er egoets store symbol, for den gør Gud til en hævnende Fader, Der kræver døden som prisen for vores syndighed.

Døden er den centrale drøm alle illusioner stammer fra.....Det er verdens ene stivnede, uforanderlige overbevisning, at alle ting i den kun fødes for at dø..... Symbolets grusomhed er tilstrækkeligt til at vise, at det ikke kan eksistere sammen med

Gud.....Hvis døden er virkelig for noget, er der intet liv. Døden fornægter livet. Men hvis der er virkelighed i livet, fornægtes døden. Intet kompromis i dette er muligt. Der er enten en frygtens gud, eller en Kærlighedens Gud.....Han lavede ikke døden, fordi Han ikke lavede frygt. (H-27.1:1,1:4, 3:3; 4:2-6, 9)

Den almindelige association der er lavet i vores kultur imellem død og tragedie, er et vidnesbyrd om den falske sammenhæng vi har lavet imellem fysisk død, smerte og Guds straf. Selv hvis Guds straf ikke er noget man tror bevidst på, hvilket er det mest almindelige, er den stadig egoets fundament.

Den logiske forlængelse af denne tro på en hævnende gud er troen på helvede, og den

er uundgåelig for de der identificerer sig med egoet. Alle deres mareridt og al deres frygt forbindes med det. Egoet lærer dig at helvede ligger ude i fremtiden, for mod den er hele dets undervisning rettet. Helvede er dets mål. For selvom egoet stiler mod død og opløsning som et endemål, tror det ikke på det. Døden som mål, som det higer efter, efterlader det utilfredsstillet. Ingen, som følger egoets undervisning, er uden frygt for døden. (T-15.I.4:1-7)

Alle der vandrer omkring i denne verden i skyld, må nødvendigvis frygte døden, for skyld må altid straffes:

Men troen på skyld må nødvendigvis føre til troen på helvede, og gør det altid. Den eneste måde egoet tillader frygten for helvede at blive oplevet på, er at bringe helvede hertil, men altid som en forsmag på fremtiden. For ingen som mener om sig selv at han fortjener helvede, kan tro at straf vil ende i fred. (T-15.I.6:5-7)

Denne frygt for døden er, som Kurset lærer, i virkeligheden blot et dække over tiltrækningen til den. Egoets tiltrækning til skyld, lidelse og smerte finder sin ultimative nydelse i døden, der er det mest overbevisende vidnesbyrd om at det virkeligt er til.

Vi lever i en kultur der domineres af tanker om beskyttelse af vores krop, og de kulminerer i frygten for dens dødelige afgang. Vi frygter døden fordi vi tror vi vil blive adskilt fra dem vi "elsker" og har brug for, eller vi frygter den for os selv, og forsvarer os imod den hemmelige

frygt for at vi vil blive straffet for vore synder. Således vil egoet altid klamre sig til døden, for den betyder *egoets* liv, og vi kan se hvordan vestlig religion og kultur har overdrevet betydningen af kroppens død. Den er blevet gjort til en religion, der er overfyldt med begravelses- og sørgeritualer, der prøver på at trøste os for en smerte der aldrig virkeligt kan trøstes for, nu da døden er gjort virkelig. Når først den materielle verden er tillagt virkelighed, er det sandelig en sørgelig begivenhed, når der sker noget der forekommer at være kroppens endeligt. Men alt hvad vi i virkeligheden har gjort er, at gå i egoets fælde og "gjort fejltagelsen virkelig", og dernæst forsvare os imod den.

Man forestiller sig altså denne vidunderlige gave vi får af Jesus, ved at han demonstrerer at døden ikke er hvad den ser ud til overhovedet. Med Paulus' inspirerende ord viste Jesus os, at vi ikke behøver at frygte døden: "'Døden er opslugt og sejren er vundet' 'Død, hvor er din sejr? Død, hvor er din brod?' Men Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus!" (1.Ko. 15.54-55, 57). Døden er kun noget vi tror, og i og med sin opstandelse beviste Jesus, at denne tro er en illusion. Som han siger i Kurset: "Er der nogen bedre måde at lære dig det første og fundamentale princip i *Et Kursus i Mirakler* på, end ved at vise dig, at det der synes at være det vanskeligste kan opnås først?" (T-19.IV-C.6:2). Dette "vanskeligste" var overvindelsen af døden, men det gjaldt endnu mere øvelsen med at tilgive, når man bliver konfronteret med mordet på sig selv.

Jesus lærte os en anden måde at se døden på, ligesom han lærte os en anden måde at se kroppen på, som jo blot tjener det formål sindet giver den. For et sind der tror på skyld, vil kroppen tjene som et instrument til adskillelse, og døden vil være det ultimative vidnesbyrd om troen på at sandhed er illusion og illusion sandhed. Men for Helligånden tjener kroppen et andet formål, for den bliver et instrument hvormed vi lærer og underviser i Hans tilgivelses lektioner. Så bliver døden en rolig læggen kroppen væk, efter at den har tjent dette hellige formål. Vi bliver bedt om at anvende kroppen "til at bringe Guds Ord til de der ikke har det, (fordi den så) bliver hellig. Fordi den er hellig, kan den ikke være syg, og kan heller ikke dø. Når dens anvendelighed er udtømt, lægges den bort, og det er alt." (H-12.5:4-6). Den indiske helgen fra det 19 århundrede Ramakrishna lærte også, at døden blot er at gå fra et rum til et andet.

Der fortælles en historie om Buddha. Da han af sine disciple blev spurgt om hvem han var - "Er du Buddha, den store lærer, den oplyste," etc. - svarede han blot: "Jeg er ingen af dem. Jeg er vågen." Jesus var også vågen. Han vågnede fra drømmen om døden - som er det

opstandelse betyder - fordi han kom til den erkendelse som vi alle må komme til: Kun ånd er virkelig, og den kan aldrig dø. Alle andre illusioner falder bort i lyset af den sandhed. Igennem Jesu tilgivende frelseshandling fik alle noget - ikke kun dem der tror på ham, men alle der kommer for at lære den lektion han kom for at lære os. Den fuldkomne kærlighed Jesus var en bekræftelse på, er den fuldkomne kærlighed der lever i os, den kærlighed der tålmodigt venter på at egoets slør skal blive hævet. Det er det forhæng, som Mathæus fortæller os blev flænget i det øjeblik Jesus døde (Math. 27.51), der symboliserer skyldens og frygtens slør, der har holdt os adskilt fra vores Gud og fra hinanden. Igennem denne ene al-kærligheds-gerning, blev Guds tjeners sande retfærdighed og kærlighed genoprettet for alle mennesker. Denne kærlighed-uden-selvopofrelse er korsfæstelsens virkelige budskab.

Kapitel 10

TILLID TIL KÆRLIGHEDENS GUD

Når vi går igennem egoets helvede ved at konfrontere vores skyld og frygt, ville vi være ude af stand til at tåle angsten og rædslen, hvis det ikke var for Guds altid tilstedeværende hjælp. Den tredje saligprisning siger: "Salige er de, som sørger, thi de skal trøstes" (Math. 5.4). Ja sandelig, imens vores ego sørger over sin død, har vi brug for Guds kærlige omsorg mere end nogensinde. Denne omsorg eller trøst er Guds Hellige Ånd, den "Trøster" Jesus lovede at sende til os (Joh. 14.16, hvor den omtales "Talsmand"). Men vores skyld får os til at tro at Gud er grusom, hurtig til at straffe, og uvillig til at tilgive på grund af vores synder imod Ham, for slet ikke at tale om Den Ene der vil trøste os. Frygten for en fader der straffer os fastholder vores skyld intakt. Og ydermere forhindrer den os i at gå til Gud i vores nød, fordi vi er overbeviste om at hans ubarmhjertige ikke-tilgivelse vil tilintetgøre os. Vi så eksempler på denne dynamik i det foregående kapitel, hvor mennesker projicerede deres opfattede skyld over på Gud, Som de så troede forsøgte at straffe, om ikke at tilintetgøre dem, for deres synder imod Ham.

Set fra egoets synspunkt, er vores frygt for Gud det perfekte forsvar, fordi det holder den ene Person væk fra os, Som kan ophæve det. Derfor kastes vi tilbage på vores ego for at redde os selv, og vi har allerede beskæftiget os med de katastrofale konsekvenser dette har for os som

individuelle personligheder, for slet ikke at nævne virkningerne på verden. I denne sammenhæng kan vi så bedre forstå betydningen af det centrale budskab Jesus kom for at udbrede, og som er temaet for dette kapitel: Gud er Kærlighed, og der findes ingen magt i vores sind eller i verden, der virkelig kan adskille os fra Hans Kærlighed. Hvis Gud er Kærlighed, og ikke fordømmer os, så er vores skyld illusorisk, og egoets tænkemåde må falde sammen. Uanset hvad vi tror vi har gjort i vores troløshed, har det ingen virkning, kan ikke være en årsag, og kan derfor ikke eksistere. Som Paulus skrev: “er vi utro, forbliver han dog tro; thi fornægte sig selv kan han ikke.” (2.Tim. 2.13). Dette Selv er ikke kun Guds, men vores: Det Selv Han skabte i Sit billede og sin lignelse. Hele vejen igennem Jesu evangelium kan vi høre ham sige til os: “Den måde jeg elsker jer på, er den måde Faderen elsker jer på. Se Hans Kærlighed i mig, og kend Hans tilgivelse for det der aldrig blev gjort i virkeligheden. Adskillelsen fra Gud var blot en slem drøm.”

Guds Kærlighed til Os.

Vi kan ikke vende os til Gud efter hjælp før vores forestillinger om Ham er ændret. At gøre noget andet ville være sindssygt. Ingen der har brug for hjælp, henvender sig til een han tror vil tilintetgøre ham. Det er bydende nødvendigt at vi foretager denne ændring, og hvis vi ser i evangelierne, ser vi den betydning Jesus lagde i at korrigere misopfattelserne af vores Skaber. Ingen steder er denne undervisning tydeligere fremsat end i lignelserne.

Som skriftforskere har påpeget, var mange af lignelserne rettet imod Jesu kritikere, der modsatte sig hans demonstrationer af hans kærlighed til alle mennesker, “helgener” og “syndere” i flæng. Jesu hensigt var at vise hvordan hans Fader handler, igennem sine egne kærlighedshandlinger. Han stod som Guds repræsentant, for i ham så folk den fuldkomne inkarnation af Faderens Kærlighed, der omfattede alle mennesker som een, alle ligeværdige medlemmer af Hans familie. Disse lignelser kan ses som en forklaring på Jesu budskab og Guds universelle Kærlighed og tilgivelse.

I kapitel 15 i Lukasevangeliets er der tre lignelser om Guds barmhjertighed, som Jesus fortalte som svar på de skriftkloges og farisæernes beklagelser over, at han bød syndere velkommen, og spiste sammen med dem. I tvillingelignelserne “det fortabte får” (vv.4-7) og “den mistede drakme” (vv. 8-10) giver Jesus et billede af den store glæde der bliver i Himlen over en

synders tilbagevenden, en af de fortabte. Fårehyrden forlader sine 99 får, for at søge efter det ene der er blevet væk, og når han finder det vil han 'lægge det på sine skuldre', og når han kommer hjem 'kalde sine venner og naboer sammen og sige til dem: Glæd jer med mig; thi jeg har fundet mit får, som jeg havde mistet'. (vv. 5-6). På samme måde vil en kvinde, der har tabt en drakme, og efter en grundig eftersøgning fundet den igen, kalde sine venner og naboer sammen for at de skal glæde sig sammen med hende. Lignelsernes pointe understreges af Jesus: "Sådan, siger jeg jer, bliver der glæde hos Guds engle over en synder, som omvender sig". (v.10). I Kurset afspejles den samme tanke i beskrivelsen af vores hjemkomst: "Og hvor stor vil ikke Himlens glæde være, når du forener dig med det mægtige kor til Guds Kærlighed!" (T-26.IV.6:3)

Guds barmhjertighed er uendelig og altomfattende; ingen er udelukket fra Hans Kongerige, og Han stræber hele tiden efter at finde dem der er blevet væk ("synderne"). Han glædes således når en angrende synder vender tilbage og kan modtage sin Faders tilgivelse. Kurset taler symbolsk om at Gud græder "over Sine børns »offer«, når de tror de er tabt for Ham." (T-5.VI.4:5) og at "Gud er ensom uden Sine Sønner, og de er ensomme uden Ham." (T-2.III.5:11). Gud kan naturligvis ikke græde eller være ensom, men disse talemåder afspejler Hans Kærlighed til os og Helligåndens ønske om, at vi vender tilbage til vores Fader, og bliver fri for smerten ved at tro at vi stadig er adskilte fra Ham. Denne beskrivelse af Guds tilgivende Kærlighed i lignelsen om den fortabte søn (vv. 11-32), er nok den mest berømte af dem alle, og burde retteligere være kaldt "Faderens Kærlighed". Lignelsen har to dele. Den første i vv. 11 - 24, er magen til de to just nævnte, og viser Faderens glæde over den syndige søns hjemkomst. Uanset hvilke synder han har begået i det fjerne land, som f.eks. at ødsle sin fars penge bort, bliver de øjeblikkeligt tilgivet i det øjeblik sønnen vender hjem. Det er som om intet er sket, og med hensyn til Faderens kærlighed til sønnen, *skete* der faktisk intet, for Faderens Kærlighed er den samme. Sønnens "tilståelse" - "Fader! jeg har syndet imod Himlen og overfor dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn." (Luk. 15. 21) - mødes med tilgivende kærlighed af faderen, der inviterer til en fest for at fejre hans hjemkomst: "Min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er fundet igen" (v. 24). Det er sådan Gud er, fortæller Jesus os: Han venter ivrigt på at vi skal gå i os selv (v. 17). Når vi gør det omfavner Han os fuldstændigt i Sin Kærlighed og tilgivelse.

Den anden halvdel af lignelsen (vv. 25 - 32) udvider budskabet så det bliver tydeligere. Den ældste søn, der troligt blev hjemme imens den yngste førte sit udsvævende liv, føler sig krænket over Faderens tilgivelse af den yngste:

Se, nu har jeg tjent dig i så mange år, og jeg har aldrig overtrådt nogen af dine bud, og mig har du aldrig givet et kid, så jeg kunne være glad sammen med mine venner. Men da denne din søn kom, som har ødslet din ejendom bort sammen med skøger, så slagtede du fedekalven til ham.” (vv. 29 - 30).

Ifølge hans retfærdighedssans er han blevet krænket, for hans bror har gjort mindre og fået mere. Men Jesus fortæller os, at det ikke er sådan Guds retfærdighed virker. Vores Fader elsker ikke os mindre fordi Han giver en anden noget. Faderen svarer sin vrede søn: “Mit barn! du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu burde vi glæde os og fryde os, fordi din broder var død, men er blevet levende, og var fortabt, men er fundet igen.” (vv. 31 - 32).

Den ældste søns holdning er et eksempel på den specielle kærlighed vi omtalte i kapitel 1. Fordrejningen der indføres af egoet påstår, at kærlighed er kvantificerbar, sådan, at hvis en anden modtager noget kærlighed, vil nogen få mindre af den. Jesus lærer os, at Himlens kærlighed ikke er begrænset, men uendelig. Ligesom med miraklet om brødene og fiskene, er der kærlighed til alle. Den omfatter både “syndere” og “helgener”; den søn der har syndet imod sin Fader, og den søn der er forblevet trofast. Guds Kærlighed behøver ikke at blive tjent, og den kan ikke tilegnes igennem forhandling og aftaler. Da den altid er tilstede, behøver den blot at blive accepteret og modtaget. Lignelsen er således rettet mod dem, der tror de fortjener Guds Kærlighed mere end andre, på grund af deres gode gerninger eller grundlæggende godhed. Denne gruppe beklager sig over Jesu kærlighed til dem der i deres øjne ikke fortjener den, imens de selvretfærdigt proklamerer deres egen overlegenhed. Lignelsen opfordrer dem til at vælge en gang til, og elske som Faderen elsker.

Den samme pointe ligger i lignelsen om vingårdsarbejderne (Math. 20.1-16) der også oprindeligt var tiltænkt Jesu kritikere. I den betales arbejderne den samme løn uanset hvor mange timer de arbejder. Lønnen er den samme, og baseret på en fuld dags arbejde. Men de der arbejder hele dagen beklager sig til arbejdsgiveren over den tilsyneladende uretfærdighed: “De sidste dér har kun arbejdet en time, og du har stillet dem lige med os, som har båret dagens byrde og hede”. (v. 12). Men arbejdsgiveren svarer: “Min ven! jeg gør dig ikke uret;

blev du ikke enig med mig om en denar? Tag, hvad der er dit, og gå! Men jeg vil nu give den sidste dér lige så meget som dig. Har jeg ikke lov at gøre, som jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god?” (på engelsk “Why be envious because I am generous? = hvorfor være misundelig fordi jeg er storsindet?”) (vv. 13-15).

Uanset hvad vi måtte gøre eller ikke gøre i forsøget på at fortjene Guds Kærlighed, er Hans Kærlighed konstant, barmhjertig og medfølelse for de børn Han elsker, men som stadig drømmer om hans straffende vrede. Vi deler alle Guds Rige ligeligt, fordi vi er hans elskede børn: Som Kurset foreslår: “Når du er bange, så vær stille, og vid at Gud er virkelig, og at du er Hans elskede Søn i hvem Han har velbehag.” (T-4.I.8:6). Der forlanges ikke andet af os. Jesu bud om at vi skal elske hinanden som han elsker os (Joh. 15.12), er buddet om at vi skal efterligne denne ubetingede kærlighed, der gives frit til alle mennesker, uanset deres reaktion på dette. Vi lever altid i nåden fra Guds frit givne kærlighed. Det Jesus lærte i sit jordiske liv, er det han lærer os nu i Kurset: “Ånd er for evigt i en tilstand af nåde. Din virkelighed er kun ånd. Derfor er du for evigt i en tilstand af nåde.” (T-1.III.5:4-6).

Tilgængeligheden af Guds Kærlighed

Guds kærlige hjælp er altid tilgængelig, også når vi er i nød, hvis vi vælger at tage imod den. Det er budskabet i de to ensartede lignelser i Lukas. “Den påtrængende ven” (Luk. 11.5-8), der vil have brød, har held med sig fordi han er vedholdende med at vække sin ven af hans søvn: “Selv om han ikke står op og giver ham det, fordi han er hans ven, så vil han dog for hans påtrængenheds skyld stå op og give ham, hvad han behøver” (v. 8). Lignelsen er anbragt i sammenhæng med emnet bøn, idet den kommer lige efter Lukas’ version af fadervor, og følges af Jesu forsikring om Guds svar på vore bønner: “Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer. Thi enhver som beder, han får, og den, som søger, han finder, og den, som banker på, for ham skal der lukkes op.” (vv. 9-10). “Den påtrængende enke” (Luk. 18.1-8) er også om bøn: “Han fortalte dem en lignelse om, at de altid skulle bede og ikke blive trætte”. (v.1). Lignelsen handler om en enkes vedholdenhed overfor en samvittighedsløs dommer, der i irritation giver hende det hun vil ha’: “Selvom jeg ikke frygter Gud, og heller ikke undser mig for mennesker, så vil jeg alligevel skaffe denne

enke hendes ret, fordi hun plager mig sådan - ellers kommer hun vel til sidste og slår mig i ansigtet!". (vv. 4-5)

Lignelsen modstiller den besværlige ven og den besværlige dommer med Gud. Begge mændene giver efterhånden efter for de vedholdende krav, og Jesus siger til os: Hvis disse to giver det der forlanges af dem, hvor meget mere vil jeres himmelske Fader så ikke give jer det I beder Ham om?

Findes der mon nogen fader iblandt jer, som vil give sin søn en sten, når han beder om brød, eller når hans søn beder om en fisk, så i stedet for en fisk vil give ham en slange? Eller når han beder om et æg, mon han så vil give ham en skorpion? Når da I, som er onde, forstår at give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke Faderen fra Himmelen give Helligånden til dem, som beder ham!" (Luk. 11. 11-13).

Det spørgsmål der stilles af de to lignelser er: "Kan man forestille sig at nogen ville afslå den bøn?" Jesu svar er: "Selvfølgelig ikke!" Gud vil endog give os mere end vi beder om, før vi beder. Som Jesus lærte i bjergprædikenen: Vi bør bede i stilhed, og Gud "som er i det skjulte.....og ser i det skjulte, skal betale dig.....thi jeres Fader ved, hvad I trænger til, før I beder ham" (Math. 6. 6, 8).

Derfor er alt hvad Gud har brug for fra os vores vedholdende anstrengelser og tillid til ham, så vi "altid skulle bede og ikke blive trætte" (Luk. 18.1). I kapitel 5 talte vi om bønns virkelige betydning. Siden Gud ikke skabte denne materielle verden, der kun eksisterer i vores vildførte sind som missskabende tanker, kan Han aldrig besvare en bøn om materielle ting; Hans Kærlighed er ikke materiel. Tværtimod, det vores Fader ved vi har brug for er helbredelse af vores sind, som var det Han gav os Helligånden til, der nu er blevet manifesteret igennem Jesus. Når det ser ud som om Gud tøver med at give sin hjælp, er det fordi vi beder om de forkerte ting, og Gud svarer ikke med illusioner, som jo kun ville skærpe frygten, der ligger nedenunder bønnen. Som Kurset siger om værdien af Soningens korrektion:

Faktisk vil den (Soningen), hvis den anvendes sandt, uundgåeligt komme til udtryk på en hvilken som helst måde, som er til størst hjælp for modtageren. Det betyder, at et mirakel, for at opnå sin fulde virkning, må udtrykkes på et sprog modtageren kan forstå

uden frygt.....Hele miraklets mål er at hæve kommunikations-niveauet, ikke at sænke det ved at forøge frygt. (T-2.IV.5:2-3, 6).

Det der forsinket processen er vores ubevidste ego, der konstant søger efter former for straf, for at bevise at vi er skyldige.

At udtrykke tillid til Guds hjælp afspejler ønsket om at opgive vores ego. Først når vi gør det, kan vi modtage Jesu hjælp, der *allerede er* til stede i vores sind, hvor problemet er. Gud lader aldrig et råb om hjælp ubesvaret, fordi Hans Kærlighed *er* svaret. Det vi skal tage os af, er kun at holde fast i tilliden til os selv og andre; at vælge Gud i stedet for egoet. Som Jesus understreger i lignelsens sidste linie: “Men når Menneskesønnen kommer, mon han så vil finde troen på jorden?” (Luk 18.8). Uden denne tillid til at Jesu stemme vil tale for vores retsindende valg, vil vi aldrig komme til at kende den Guds Kærlighed han repræsenterer. Med Paulus ord: “Thi i Kristus Jesus gælder hverken omskærelse eller forhud noget, men tro, som er virksom i kærlighed” (Ga. 5.6).

Det er ikke for Guds skyld vi skal bede vedholdende, men for vores egen, fordi det afspejler vores frihed til at vælge. Gud tester ikke vores tålmodighed, som man måske kunne komme til at tro ud fra lignelserne, men han venter tværtimod på at vi kommer til Ham uden egoets modstand. Når vi virkelig beder, er det utænkeligt at vores kærlige Fader ikke vil opfylde vores behov. Vores egoer fortæller os, at Han vil vende sig fra os, men Jesus lærer os, at Han blot vil stå med allerede åbne arme, og opfylde vort behov for at blive befriet for skyld af Hans særlige forsyn.

Guds barmhjertighed udvides konstant, på trods af skyldens fornægtelse af at han nogensinde vil komme os til hjælp. Det er betydningen af “Det ufrugtbare figentræ” (Luk. 13.6-9). Ejeren af et figentræ, der ikke har givet frugt i tre år, beordrer gartneren til at hugge det om, da det synes umuligt at få det til at bære frugt. Men gartneren beder om blot een chance mere: “Herre! lad det stå endnu i dette år, til jeg får gravet om det og giver det gødning; måske vil det da bære frugt for fremtiden; men hvis ikke, så kan du hugge det om!” (vv.8-9). At gøde figentræer var en sjælden foreteelse i Palæstina på den tid, så Jesus understreger graden af Guds Kærlighed til os. Han vil intet lade uforsøgt for at nå os, så vi kan bære de fugter af fred og glæde Han ønsker vi skal bære.

Men vi må selv vælge det. Når vi vælger at vende os til Gud, er Hans barmhjertighed der i fuldt mål. Med Thomas smukke ord er Gud “nåde i nåde i nåde i nåde...”. Det ser vi i

lignelsen om “De to sønner” (Math. 21.28-32). Den ene nægter at arbejde i sin faders vingård, men bestemmer sig siden om; den anden siger ja, det vil han godt, men gør det ikke, og svigter sit løfte. Det er ham der ændrer mening og angrer sin beslutning, der gør sin faders vilje, og han er således den der ifølge Jesus går ind i sin Faders Rige. Denne lignelse er endnu et eksempel på hvordan Jesus forklarer sit evangelium: I det øjeblik et menneske vender sig til Gud - transformationens øjeblik - tilgives alt og egoets fortid forsvinder. “I dette hellige øjeblik er frelsen kommet.” (A-dII.241) lærer Kurset os, “For i det hellige øjeblik, der er fri af fortiden, ser du at kærligheden er i dig, og at du ikke har brug for at se ud, og skyldbetynget gribe efter kærligheden der hvor du troede den var.” (T-15.V.9:7).

Lukas giver i kap 23, versene 29 til 43, en fuldkommen illustration på dette princip i beretningen om de to forbrydere, der hænger på deres kors ved siden af Jesus. Den “onde” latterliggør Jesus, og projicerer sit had til sig selv for sin syndige fortid over på ham: “Er du ikke Kristus? Frels dig selv og os!” (v.39). Den “gode” derimod anerkender Jesu uskyld, og den uretfærdighed der gøres imod ham. Han irettesætter den anden: “Frygter end ikke du Gud, skønt du er under den samme dom? Og vi er det med rette; vi får jo kun løn som forskyldt; men denne mand har intet ondt gjort.” Og han sagde: “Jesus kom mig i hu, når du kommer i dit rige!” (v.42). Han kunne ikke have sagt dette hvis ikke han selv angrede, og så ud fra sin egen tilgivelse, hvorfra han kunne se Jesu uskyld. At han vender sig til Jesus, er tilstrækkeligt til at sikre ham Guds tilgivelse, så Jesus kan sige til ham: “Sandelig siger jeg dig; i dag skal du være med mig i Paradis.” dvs. igennem dit ønske om tilgivelse, kan du tage imod din eenhed med mig i vor Faders Kærlighed. Det er Jesu konstante budskab, som hans kærlige hænder holder frem mod os, og venter på at vi skal ønske den. At bringe fortidens synder og fejltagelser ind i Guds kærlige tilstedeværelse er nok til at lade Hans lys opløse dem. På den måde forsvinder skyld, når den bringes til tilgivelse. Og det der bliver tilbage er Guds Kærlighed. Som Kurset siger: “(Tilgivelse) opmuntrer ikke illusioner, men samler dem let med et lille smil, og lægger dem blidt for fødderne af sandheden. Og der forsvinder de fuldstændigt.” (A-dI.134.6:2-3)

Guds Kærlighed har ingen grænser, men udvider sig til alle mennesker, for vores Fader har ingen favoritter. Det er temaet i “Den gode samaritaner” (Luk. 10.29-37). Denne lignelse er om en rejsende, der overfaldes af røvere og efterlades halvdød i vejgrøften. Tre andre rejsende passerer forbi ham; de to første, en præst og en levit, går forbi ham. Den tredje, en samaritaner, “bevæges af medfølelse” (v. 33) og tager sig af ham. Jesus fortalte lignelsen

som et svar på en lovkyndigs spørgsmål om det bud, der siger vi skal elske vores næste som os selv. Hans spørgsmål - "Og hvem er så min næste?" (v. 29) var i virkeligheden et spørgsmål om grænserne for denne kærlighed, i.e. hvem kan vi udelukke fra at være vores næste? På Jesu tid var der for jødisk tankegang visse grænser for forpligtelsen til at elske. Farisæerne var ikke nødt til at elske ikke-farisæere. "Mørkest sønner" var udelukket fra Essenernes kærlighed (et daværende jødisk klostersonfunds) der tænkte på sig selv som "lysets sønner". Ifølge et daværende rabbinsk mundheld skulle hedninge, stikkere og frafaldne smides i en grav og ikke tages op; og Mathæus 5.43 lærer os, at det var en overbevisning dengang at man ikke behøvede at elske sine fjender.

Nøglen til Jesu svar til den lovkyndige er samaritaneren. Samaritanere var hadet af jøderne, og det blev gengældt af et godt hjerte. Han var således den der med mindst sandsynlighed ville stoppe op og hjælpe den overfaldne jøde. Og det er det der er Jesu pointe: Hvem er vores næste? Alle mennesker, uanset deres herkomst og hvad de har gjort. Vores ansvar overfor hinanden har ingen grænser eller begrænsninger, fordi vi *er* hinanden, vi er alle en del af Guds eneste familie. At udelukke en eneste person, uanset grunden, er at udelukke en del af sig selv, siden vi deler den samme identitet i Kristus. Igennem loven om projektion udelukker vi i os selv det vi udelukker i andre, og Jesus ønsker at "ikke en eneste plet af mørke bliver tilbage til at skjule Kristi ansigt for nogen." (T-31.VIII.12:5). Ved at vælge den forhadte samaritaner som den der gjorde det gode, understregede Jesus dette princip. Selvom den overfaldne var en "fjende", overskred samaritaneren denne opdeling ved at anvende den universelle kærlighedslov: "Du skal elske din næste som dig selv", og alle mennesker er din næste. Det er sådan Gud elsker, og derfor er det sådan vi bør elske. Fattige eller rige, syge eller raske, venner eller fjender.

Tillid til Gud

Når vi har ændret vores billede af Gud til den kærlige og omsorgsfulde Fader han er, bliver vi psykologisk fri til at vende os til Ham. Vores tillid til Ham bliver langt mere rodfast, og vi kalder Ham "Abba, Fader", som Jesus gjorde. Jesus kom med mange eksempler på denne tro eller tillid.

Når vi har tillid til Gud behøver vi aldrig være bekymrede for vores liv, eller for hvad vi skal spise, eller for vores krop og hvordan vi skal klæde den på (Math. 6.25). Så vil vi være som fuglene under himlen eller liljerne på marken, som ikke samler føde eller bekymrer sig om hvad den næste dag vil bringe. Alligevel får de mad og omsorg. Hvor meget mere vil så ikke vores himmelske Fader drage omsorg for os! Derfor siger Jesus til os:

Derfor må I ikke være bekymrede og sige: ‘Hvad skal vi spise? eller; ‘Hvad skal vi drikke?’ eller: ‘Hvad skal vi klæde os i?’ Thi efter alt dette søger hedningerne, og jeres himmelske Fader ved, at I trænger til alt dette. Men søg først Guds rige og Hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. (Math 6.31-33)

Som Paulus skrev til korintherne om sine egne erfaringer med Guds gaver: “Og Gud har magt til i rigt mål at give jer al nåde, så I altid og under alle forhold har alt hvad I trænger til, og endda rigeligt til al god gerning.” (2.Kor. 9.8)

Vi har allerede talt om hvordan overflod ikke angår verdens ting. At have tillid til Gud betyder ikke at have tillid til, at vores materielle behov vil blive opfyldt af Ham. Da Gud ved, at sådanne gaver fundamentalt set er illusoriske, kan Han aldrig give dem til os. Kurset lærer os, at “ting kun repræsenterer de tanker der lavede dem” (A-dI.187.2:3). Når materiel fattigdom er blevet et problem, kan det kun være et resultat af troen på åndelig fattigdom (knapheds-princippet). Igennem Sin ånd, erkender vores Himmelske Fader behovet for at korrigere denne tro, som *er* det der er problemet. Når vores egotanker er tilgivet, vil der ikke længere være projektion af knaphed, og vores materielle verden vil flyde lykkeligt og naturligt fra disse tilgivende tanker.

Tilgivelse forandrer syndens verden til en verden af skønhed, der er vidunderlig at se. Hver eneste blomst skinner i lys, og hver en fugl synger om Himlens glæde. Der er ingen sorg og ingen adskillelse her, for alt er fuldstændigt tilgivet.....Tilgivelse bringer ingen små mirakler, som kan lægges foran Himlens port. Her kommer Guds Søn Selv for at modtage hver enkelt gave, der bringer ham nærmere sit hjem. (T-26.IV.2:1-3; 4:1-2)

Disse gaver er ikke sådanne som verden værdsætter, men Guds gaver:

Betragt da miraklerne af sølv og de gyldne glædesdrømme som de skatte du gerne vil opbevare i verdens skatkammer. Døren er åben, ikke for tyve, men for dine udhungrede brødre, der troede at glimtene i en rullesten var guld, og gemte en bunke sne der skinnede som sølv.....Døren er åben, så alle de der ikke længere vil sulte kan komme ind, men vil nyde overdådighedens festbanket, der dækkes op til dem der. Og de vil mødes med dine inviterede Gæster, som miraklet har bedt om at komme til dig.....Gæsterne har bragt ubegrænsede forsyninger med Sig..... Og når De således deler den, kan der ingen kløft være, hvor overfloden formindskes og svinder ind.
(T-28.III.7:1-2; 8:7-8; 9:3,6)

Derfor tror vi på den Gud der vil helbrede vore sind, og så vil alt andet i sandhed blive givet os, fordi vi vil have fjernet de blokeringer af manglende tilgivelse, der hindrede den naturlige rytme i en lykkelig verden, der udvider sig fra en lykkelig tanke. Jesus opfordrer os kraftigt til at tro på hans ord, for kun på den måde kan vi finde fred:

Enhver, der hører de ord jeg her har sagt, og handler efter dem, han ligner en klog mand, som byggede sit hus på klippegrund. Og regnen styrtede ned, og vandstrømmene kom, og vindene blæste og kastedes mod det hus, men det faldt ikke; thi dets grundvold var lagt på klippen.
(Math. 7.24-25)

Gud er det eneste grundlag der kan modstå verdens turbulens. Som Kurset siger om egoet:

Egoet har bygget et lurvet hjem der ikke beskytter dig, fordi det ikke kan bygge anderledes. Prøv ikke på at få dette forarmede hus til at blive stående. Dets svaghed er din styrke. Kun Gud kunne lave et hjem der er værdigt til Hans skabninger, som har valgt at lade det stå tomt, da de skilte sig af med det. Men Hans hjem vil stå i evighed, og er rede til dig når du vælger at gå ind i det. (T-4.I.11:1-5)

Hvis vi kan bringe vores problemer til dette grundlag, som Jesus repræsenterer, bliver vi befriet for dem.

Kom hid til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer og lær af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af hjertet; 'så skal I finde hvile for jeres sjæle'. Thi mit åg er gavnligt, og min byrde er let. (Math. 11.28-30)

Vores tillid til Gud bør være som små børns, hvis afhængighed af forældrene er total, og som tror at de vil beskytte dem. Det er sådan vi bør være, fordi "himmeriget hører sådanne til" (Math. 19.14).

Vi går i frygtens verden med vores skyld, tilsyneladende fanget i dette ulykkelige egofængsel af lidelse og død. I dette dødens hus er det umuligt at undgå håbløshed og fortvivlelse, og vi spørger med disciplene: "Hvem kan så blive frelst?" (Math 19.25) og hvordan kan det ske? I taknemmelighed hører vi Jesu svar: "For mennesker er dette umuligt, men for Gud er alle ting mulige" (v.26).

Imens vi lever midt i verdens vold, der afspejler volden i vores sind, trøstes vi af den forsikring der er i Jesu ord til os:

Og frygt ikke for dem, som dræber legemet, men ikke kan dræbe sjælen.....sælges ikke to spurve for en skilling? Og ikke een af dem falder til jorden, uden jeres Fader er med i det. Men på jer er endog alle hovedhår talt. Frygt altså ikke; I er mere værd end mange spurve. (Math. 10.28-31)

Hvis vi bliver angrebet, anklaget eller endda sat i fængsel:

Men når man stiller jer for retten, skal I ikke bekymre jer for, hvorledes eller hvad I skal tale; thi det skal gives jer i samme stund, hvad I skal tale. Thi det er ikke jer, som taler, men jeres Faders Ånd, som taler gennem jer. (vv. 19-20)

Vi vil aldrig være alene, fordi Guds Trøster beskytter os uanset den tilsyneladende fare. Vores tillid til ham bekræfter, at intet i denne verden har magten til at komme imellem os og Guds fred, og Hans Kærlighed til os, der er manifesteret i Jesus.

I en anden af de skriftlige udgaver af bjergprædikenen advarer Jesus os imod egoets fortolkning af denne tillid (Math. 5.33-37). Når vi er bange og føler at vi er i fare på grund af ydre omstændigheder, kan vi let blive fristet til at påkalde hjælp fra en magisk gud, der skal

tage sig af vores ydre problemer, og derved fjerne behovet for at forholde os til det virkelige problem i vores sind. Som en kliche siger det: "Gud vil gøre det for os". At tro på en sådan magisk Gud, er at tro på egoets ændring af den kærlige Fader til en straffende fader. Igennem den dynamik der kaldes reaktionsdannelse, forsvarer vi os imod dette negative billede af gud, ved at optænke specielle kærligheds afguder, og så i dem se den ideelle giver af det vi tror vi har brug for, og fortrænge den ubevidste tro på, at Han vil tage noget fra os og straffe os. Derfor lærer Jesus os, at lade være med at sværge troskab mod nogen ved at aflægge eder, eller at sværge, hverken overfor afgudsbilleder af Gud eller overfor nogen vi har lavet ud af vores egoselver:

Men jeg siger jer, at I må aldeles ikke sværge, hverken ved Himlen, thi den er Guds trone; eller ved jorden, thi den er hans fodskammel, eller ved Jerusalem, thi det er den store konges by. Du må heller ikke sværge ved dit hoved, thi du kan ikke gøre et eneste hår hvidt eller sort. (vv. 34-36).

Sandheden har ikke brug for forsvar eller bekræftelse igennem at vi sværger ved den. Dette viser kun svagheden i vores tro, foruden at det er et forsvar imod den. Som vi allerede har set, styrker den slags forsvar det underliggende problem med at forstærke vores tro på at de er virkelige. Sand tro kan kun være på den Gud, Der lever i os, hinsides vores projektioner. Siden problemer kun eksisterer i vores sind, er det Guds styrke i vores sind der beskytter os. Ved at påkalde Helligånden, påkalder vi Hans Stemme, Der taler for den vi virkeligt er, og Som alene kan give os Himlens magt, beskyttelse og sikkerhed. Jesus formaner os yderligere: "Alt hvad du behøver at sige er 'ja' hvis du mener ja, og 'nej' hvis du mener nej. (v. 37) Vores enkle 'ja' til Gud er alt hvad der er nødvendigt; hvis ånden siger vi skal gøre noget, bør vi gøre det; og hvis Han siger "nej" afstår vi. Mere end det, kommer fra vores ego, der ikke har styrken til at gøre eller vide noget som helst (Det "kan ikke gøre eet eneste hår hvidt eller sort"). Jakob kommenterer dette der hvor han udbygger Jesu ord om ikke at sværge: "Frem for alt mine brødre, sværg ikke.....for at I ikke skal hjemfalde til dom" (Jak. 5.12). At sværge ved egoet, selv i Guds navn, forstærker blot egoets skyld over at det tror det har overtaget Guds magt, og forsøger på at kontrollere Ham. Den skyld dømmer så imod vores Identitet som Guds elskede barn.

Når vi har det dårligt eller sørger over noget vi opfatter som tab, vil vi føle os trøstet af Gud hvis vi virkeligt vender os til Ham.

Hvilke bekymringer kan plage den der lægger sin fremtid i Guds kærlige Hånd? Hvad kan han udsættes for? Hvad kan forårsage ham smerte, eller give ham oplevelse af at miste? Hvad kan han frygte? Og kan han se på noget uden kærlighed? For den der er undsluppet al frygt for fremtidig lidelse har fundet vejen til fred i nuet, og vished om en beskyttelse verden aldrig kan true. (A-dI.194.7:1-6)

Hvis vi derimod vender os til en gud der er en projektion fra vores ego - en afgud - vil trøsten være illusorisk og kortvarig, og det er en subtil måde at angribe vores Selv på, som hurtigt vil medføre skyld og forøget lidelse.

Kun den sande og levende Gud i vore hjerter kan bringe os fred i sjælen; for kun Han korrigerer problemet ved dets kilde: Som er vores "synd" ved at have vendt os fra Ham. Jesus lærer os ikke at benytte bøn som magi - at bede for at få noget vi ikke har eller tror vi behøver - eller som et middel til at gøre indtryk på andre (Math. 6.5-6). Men vores bøn skal være grundlagt på tro på det vi har, men som vi ikke ser. Vi beder om tilgivelse, så vi kan modtage det vi allerede har fået givet, og acceptere den virkelighed der allerede er der.

Jesus har givet os det fuldkomne eksempel på en sådan bøn, der er et eksempel på det princip han gav sine disciple: "Derfor siger jeg jer: Alt, hvad I beder og bønfaller om - tro, at I har fået det, så skal I få det. Og når I står og beder, skal I tilgive, hvis I har noget imod nogen, for at jeres Fader, som er i Himlen, også kan tilgive jer jeres overtrædelser." (Mark. 11.24-25). Før miraklet hvor Jesus oprejste Lazarus fra de døde, takkede Jesus sin Fader: "Fader! jeg takker dig, fordi du har bøn hørt mig. Jeg vidste vel, at du altid bøn hører mig; men jeg sagde det for skarens skyld, som står her omkring, for at de skal tro, at det er dig, der har sendt mig." (Joh. 11.41-42). Da Jesus får at vide, at Jairus datter er død, siger han til den sørgende fader: "Frygt ikke, tro kun, så skal hun blive frelst" (Luk. 8.50). Da Jesus gik ind i pigens hus, rejste hun sig da han kaldte på hende. Det var Jesu absolutte tro på sin Fader, der gjorde at han kunne udføre sine mange "tegn og gerninger", for ikke at nævne tegnet og underet i hans sidste dage. Denne tillid bliver forbillede og inspiration for os når vi gør "vor Faders gerning" (Luk. 2.49). Som Jesus sagde til sine disciple: "Sandelig, sandelig siger jeg eder:

den, som tror på mig, han skal også gøre de gerninger, jeg gør, ja, han skal gøre endnu større gerninger.....” (Joh. 14.12).

I evangelierne beder Jesus konstant indtrængende disciplene om at tro på ham, for kun da vil de komme til at kende Den Der sendte ham. Under den sidste nadver siger Jesus: “Jeres hjerte forfærdes ikke! Tro på Gud, og tro på mig.” (Joh. 14.1). Da han forberedte dem på de vanskeligheder der ville følge efter hans død, sagde han: “I have told you all this so that your faith may not be shaken” = “jeg har sagt alt dette til jer, så jeres tro (eller tillid) ikke må blive rystet”. I det samme skriftsted Johannes 16. 1 har den danske oversættelse: “Dette har jeg talt til jer, for at I ikke skal forarges.” I Lukas beretning om den sidste nadver henvender Jesus sig specielt til Simon Peter, og siger til ham: “Men jeg bad for dig, at din tro ikke må glippe. Og når du en gang omvender dig, da styrk dine brødre” (Luk. 22.32).

Atter og atter siger Jesus i de fire evangelier til sine tilhængere, at de ikke skal være bange. Hvad enten det er frygt for en voldsom orkan, forfølgelser, beskyldninger, sygdom, en andens mangel på tro, at de ikke har nok materiel velstand til at overleve eller klare fremtidige behov, Peters frygt for at gå på vandet, eller disciplenes frygt da han viser sig efter opstandelsen, forsikrer Jesus dem roligt om, at deres hjerter ikke behøver at blive modløse eller at frygte (Joh. 14.27), for han er altid nærværende, og vil aldrig forlade dem så de skal klare deres vanskeligheder alene.

På samme måde understreger Jesus betydningen af tro på helbredelse. Helligånden kan ikke helbrede uden denne tillid; med den, er der intet han ikke kan gøre; ingen sygdom eller frygt der ikke kan ophæves. Selv døden kan overvindes. Der hvor Jesus finder tillid kan han helbrede, hvor han ikke finder det, kan han ikke. Som Mathæus bemærker om den manglende accept af Jesus i Nazareth: “Og på grund af deres vantro gjorde han ikke mange undergerninger der.” (Math. 13.58). Disciplene fik specielt at vide, at de ikke kunne uddrive dæmonen af epileptikeren på grund af deres manglende tro. “Hvis I har tro som et sennepsfrø, kan I sige til dette bjerg: ‘Flyt dig herfra og derhen’, så skal det flytte sig; og intet vil være umuligt for jer.” (Math. 17.20). Da Peter blev bange for at gå på vandet og begyndte at synke, udbrød Jesus imens han holdt ham: “”Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?” (Math. 14.31). Derfor kan Jesus sige til dem han har helbredt: “din tro har frelst dig” (Math. 9.22) eller “Det skal ske jer, som I tror” (Helbredelsen af de blinde, v. 29). Og som han sagde til disciplene om Johannes døberen: “Salig er den, som ikke forarges på mig”. (Math. 11.6). Salig *er* det menneske, for det har for sig selv genoprettet Kilden til al lykke: Gud.

Med denne tro vil vi modtage alt hvad vi beder om. (Math 21.22). Men Jesus forlanger ikke af os, at vores tillid er fuldkommen; hvis den var det, havde vi ikke behøvet hans fuldkomne tillid. Han beder os kun om at vi er villige til at trække på ham, og bruge hans styrke til at afstive det vi opfatter som vores svaghed. Men det er i virkeligheden det Kurset omtaler som "Den lille villighed"; det er vores del, der tillader Jesus at gøre sin del. Som faderen til den helbredte epileptiker udbrød til Jesus "Jeg tror, hjælp min vantro!" (Mark. 9.24)

Tro på det usete

Ingen åndelig vej er uden dale med dødens skygger, den sjælens mørke nat vi var inde på i kapitel 5. Egoets dynamik, som drives af skyld og frygt, har hjulpet os til at forstå denne nats væsen, hvor den enkelte konfronterer det lille selvs overvældende intethed, samtidigt med det tilsyneladende fravær af Guds nåde og trøst. Det er en periode med åndelig tørhed og mørke, hvor alt forekommer meningsløst og håbløst, og døden synes den eneste løsning.

Midt i prøvelserne og trængslerne der møder os i de tilbagevendende mørke nætter på rejsen til Gud, forsikrer Jesus os om at Gud vil trøste os. Det der forekommer som fiasko, er blot et tyndt slør, der skjuler den succes Gud vil fremkalde. Denne mulighed for fiasko var den virkelighed disciplene stod overfor, imens de så på at deres drømme om det messianske kongerige langsomt brød sammen. Der var Jesus, der ikke var velkommen i sin egen landsby, men blev hilst med utilfredshed og afvisning af mange af sine tilhængere. Der var den voksende animositet og intrigerne imod ham, der kulminerede i de katastrofale hændelser i påsken i Jerusalem. Jesus talte ofte om det der skete og ville komme til at ske for disciplene, for at støtte deres forståelse af det, og det vil vi se på nu.

Måske for at forberede disciplene på sin død og opstandelse, begyndte Jesus en diskussion med saddukæere om opstandelse, som denne gruppe ikke troede på. Diskussionen slutter med Jesu påstand om sin Fader: "Han er ikke Gud for døde, men for levende; I er helt på vildspor." (Mark. 12.27). Saddukæernes fejltagelse bestod i, at de ikke anerkendte at Guds magt kan virke i situationer der forekommer håbløse; de tog det tilsyneladende og overfladiske for virkelighed.

Når omstændighederne synes at gå os imod, er det fordi vi ser på hændelserne igennem vores egne øjne, fremfor igennem tillidens øjne. Det der for menneskelige øjne forekommer totalt

meningsløst eller håbløst, er i virkeligheden at man gennemgår et arbejde i Guds plan til at vi bliver lykkelige igennem tilgivelse. Som Kurset siger: “..... du kan ikke skelne imellem fremskridt og tilbageskridt. Nogle af dine største fremskridt har du dømt som fiaskoer, og nogle af dine værste tilbageskridt har du vurderet som succes.” (T-18.V.1:5-6). For at folk kunne imødegå denne modløshed, gav Jesus dem adskillige lignelser, som han senere forklarede for disciplene, for at de skulle få “Guds riges hemmelighed” (Mark 4.11). Med lignelsen om sæden der vokser af sig selv (Mark 4.26-29) lærer Jesus dem hvad Guds rige er:

Med Guds rige er det lige som med en mand, der har tilsået sin jord og sover og står op, nat og dag, og sæden spirer og bliver høj, han ved ej selv hvorledes. Af sig selv giver jorden frugt, først strå, så aks og så fuld kerne i akset. Men når frugten er tjenlig, tager han straks seglen frem; thi høsten er inde.”

Af os selv kan vi intet gøre, siger Jesus til os. Gud gør det hele. Selvom vores andel kun er at plante frøet, taler Jesus helt bestemt ikke for at isolere sig fra verden. At så frøet symboliserer vores beslutning om at have tillid til Guds forsyn og at følge den vej Han udpeger for os. Som Jakob skrev: “Så vent da tålmodigt, brødre! indtil Herrens komme. Se, bonden bier på jordens dyrebare afgrøde og venter tålmodigt på den, til den har fået tidligregn og sildigregn. Vent da også I tålmodigt, styrk jeres hjerter.....” (Jak. 5.7-8). Det virkelige arbejde er Guds, og vi behøver ikke at forstå det. Vi siger “ja”, og følger Hans vejledning vel vidende, at det vi har begyndt, vil Han fuldende. Som Paulus skrev til Phillipperne: “...jeg er overbevist om, at han, som har begyndt sine gode gerninger i jer, vil fuldføre dem indtil Jesu Kristi dag.” (Fil. 1.6). Begyndelsen bærer med sig løftet om Guds fuldendelse.

Dette tema med behovet for tålmodighed, og den manglende evne til at udføre det arbejde der tilhører Gud, kommer også frem i parallellignelserne i Mathæusevangeliets kapitel 13. “Rajgræsset” (vv. 24-30) og “Voddet” (vv.47-50) handler begge om det eskatologiske problem om at skelne det gode fra det onde. Den første lignelse handler om at rajgræsset (avner) er blevet sået imellem hveden, så de er blevet blandet sammen, og den anden handler om at et stort net er blevet kastet i søen, og fanger både gode og dårlige fisk. Tilhørerne opfordres til at lade Gud foretage den skelnen imellem godt og ondt. Hvis vi forsøger at gøre

det ved egne kræfter, før tiden, vil vi begå mange fejltagelser. Vi bør frem for det vente, og have tillid til at Gud vil gøre dette arbejde.

Selvom lignelserne egentlig drejer sig om den forventede "Dommedag", kan vi også forstå dem som at de handler om at skelne imellem hvad der er af egoet og hvad der er af Gud, siden vores liv er en blanding af dem begge. Vi vil muligvis være i stand til at se problemet, men vi ville ikke vide hvordan vi skal gå frem. Derfor advarer manden sine tjenere, der vil trække ugræsset op: Gør ikke det "for at I ikke, når I samler rajgræsset fra, skal rykke hveden op tillige med det. Lad kun begge dele gro side om side indtil høsten; og i høstens tid vil jeg da sige til høstfolkene: 'Saml først rajgræsset fra og bind det i knipper for at brænde det, men bring hveden hjem i min lade!'" (Math. 13.29-30). Vi kender ikke vores egen frygt, og kan ikke bedømme hvad der er bedst for os. Men hvis vi venter tålmodigt, vil Gud tage sig af os. Vi behøver ikke at bekymre os om egoelementerne i vores liv, eller det mørke disse synes at bringe. Gud beder os kun om at gøre vort bedste, og at overlade Ham arbejdet med vores egoselver. I sidste instans vil han sortere det fra, og kun lade det Selv være tilbage, som han kender og elsker som Sit eget.

Vores begyndelses lidenhed stillet overfor Guds fuldkomne storhed - vores ego versus Gud - er temaet i lignelserne om sennepsfrøet (Math. 13.31-32) og brødet der gærer (v. 33). Det der forekommer som småt og ubetydeligt i menneskenes øjne, er i virkeligheden det modsatte. Det allermindste frø bliver til et "træ, så himlens fugle kommer og bygger rede i dets grene" (v. 32); eller surdejen (gær) gennemsyrrer (hæver) tre mål hvedemel. Det "mindste" er i virkeligheden det største, fordi det indeholder Guds magt og storhed. Uanset hvor stædige vores egoer måtte være, kan Gud gøre store ting igennem os. Indvendigt næres et vidunderligt og stærkt barn. Det er Kristusbarnet i os, om hvem Kurset skriver:

Kristus genfødes som et lille Barn, hver gang en vandrer vil forlade sit hjem. For han er nødt til at lære, at det han vil beskytte er dette Barn, Som kommer forsvarsløst, og Som beskyttes af forsvarsløshed Kristus har kaldt dig ven og broder. Han er endog kommet for at bede om din hjælp til at lade Ham gå hjem i dag, fuldstændiggjort og fuldstændig. Han er kommet på samme måde som et lille barn, der må bønfalde sin fader om beskyttelse og kærlighed. Han hersker over universet, og dog beder Han uophørligt om at du vender hjem sammen med Ham, og ikke længere gør illusioner til dine guder. (A-dI.182.10.1-2; 11:2-5)

Jesus beder os således om at have tillid til dette indre barns Amme. Grunden til at vi måske tvivler er, at vi “hverken kender skrifterne eller Guds kraft”, som han sagde til saddukæerne (Mark. 12.24). Med kursets ord kender vi ikke forskellen på storhed og storhedsvanvid:

Storhed er af Gud, og kun af Ham. Derfor er den i dig..... Storhedsvanvid er altid et dække over håbløshed. Det er uden håb, fordi det ikke er virkeligt..... Men din storhed er ikke bedrag, for du lavede den ikke..... Han vil have dig til at erstatte egoets tro på lidenhed med Sit ophøjede Svar på hvad du er, så du kan høre op med at tvivle på det, og kende det som det det er. (T-9.VIII.1:1-2; 2:1-2; 4:7; 11:9)

Det nærværende øjeblikks ubetydelighed, med dets tilsyneladende fiaskoer, indeholder kimen til sejren. Ikke altid *er* ting som de *synes*. Jesu lære genlyder af håbet og troen i salme 22, hvis indledende linier kom fra Jesus da han hang på korset, fortælles det i evangelierne: “Og ved den niende time råbte Jesus med høj røst og sagde: ‘Eli! Eli! Lama sabaktani?’ det betyder: ‘Min Gud! Min Gud! hvorfor har du forladt mig?’” (Math. 27.46). Den salme begynder med den smertefulde stønnens håbløse fortvivlelse, og ender med herliggørelsen af den Gud, der er kommet ind midt i mørket. “Thi han foragtede ikke, forsmåede ikke den armes råb, skjulte ikke sit åsyn for ham, men hørte, da han råbte til ham!” (Salm. 22.25). På samme måde svarer vores Fader altid midt i vores møje, og oplyser vort mørkes håbløshed med Sit skinnende lys. Frem for alt beder Jesus os om at tage Guds Kærlighed alvorligt, for intet er mere sikkert end Hans Kærlige barmhjertighed overfor Sine børn.

På trods af hvordan tingene ser ud, er Guds Egen Stemme i vore sind, og taler trøstende ord til os om Kærlighed: “Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende” (Math 28.20). Når skylden bliver for overvældende, og det ser ud som om vi har tabt alt hvad der engang var meningsfuldt, og når vi sørger over tabet af det vi en gang troede var så virkeligt, kommer Gud til os i Sin kærlige barmhjertighed, og bekræfter de trøstende ord fra saligprisningerne: “Salige er de, som sørger, thi de skal trøstes” (Math. 5.4).

Kapitel 11

MAGTEN TIL AT VÆLGE

I første del understregedes det, at tilgivelse er en beslutning vi er nødt til at træffe. Tidligere valgte vi at projicere vores skyld over på andre, og nu er det nødvendigt at vi træffer et andet valg, så vi kan få korrigeret det forkerte. Som Kurset siger: "I denne verden, er den eneste frihed der er tilbage friheden til at vælge; altid imellem to muligheder, eller to stemmer." (B-1.7:1). Et tema Jesus stadigt vender tilbage til i evangelierne er denne magt til at vælge. Jesus holder to valgmuligheder op foran os - at følge ham til Himmeriget, eller at lytte til egoets invitation til denne verdens kongerige. Jesus hjælper os med at vælge, men vi må selv træffe beslutningen. Det er den samme beslutning som han traf, og den er sammenfattet i fristelsen på bjerget. Det er den scene der indleder dette kapitel.

Jesu valg

De tre synoptiske evangelier (Mathæus, Markus og Lukas), stemmer overens i deres anbringelse af Jesu fristelse efter at han er blevet døbt af Johannes Døberen, og umiddelbart før han begynder på sin offentlige gerning. Dåben er et signal om Jesu indre parathed til at begynde sin Faders arbejde, efter de "skjulte år" i forberedelse, og beretningen om fristelserne repræsenterer hans beslutning om udelukkende at vælge sin Faders vilje.

I Satans tre fristelser (Math. 4.1-11) ser vi tydeligt det valg Jesus står overfor; det valg som vi i kapitel fem beskrev som valget imellem magi og mirakler. Han bliver fristet til at misbruge Guds magt i sit sind; til at forandre stene til brød; til at kaste sig ud fra et bjerg for at demonstrere at Gud beskytter ham; og endelig til at få magt over alle verdens kongeriger ved at tilbede djævelen. Djævelen er symbolet på egoet - den magt vi tror vi har til at modsætte os Gud - adskillelsen - projiceret udenfor os selv. 5*

Jesus konfronteres med det samme valg som vi alle stilles overfor: Valget imellem Gud og mammon, eller Himmelsk eller verdslig magt. Som Jesus siger i Kurset: "Jeg kunne ikke forstå den vigtighed de (kroppen og egoet) har for dig, hvis ikke jeg selv engang havde været fristet til at tro på dem." (T-4.I.13:5). Det er vigtigt, at evangelisterne placerede dette møde

med “djævelen” før indledningen på hans offentlige gerning, fordi det belyser det tidspunkt hvorpå valget træffes i vores åndelige liv. Før vi kan udføre det arbejde Helligånden beder os om, må vi nødvendigvis beslutte os for hvem der er vores herre. Uden en sådan beslutning vil vi fortsat forvrænge Guds magt, og igennem magi udnytte den til fordel for egoet. Dette “beslutningens øjeblik” kommer i den periode af vores liv, som vi behandlede i kapitel 4, hvor vi kaldte den “midtvejskrisen”, som vi alle må konfronteres med. Forsøget på at ignorere dette valg fører til en indre dødhed, der aldrig er blevet erkendt som det den i virkeligheden er.

Den fjerde saligprisning siger: “Salige er de, som hungrer og tørster efter retfærdigheden, thi de skal mættes.” (Math. 5.6). Når først vi efterligner Jesus, og vælger at søge Guds retfærdighed, har vi hans løfte om at vi vil blive fundet i vores søgen. Augustin skrev, at selve det at søge Gud betyder, at man allerede har fundet Ham; for hvis vi blot havde nogen erfaring med Gud, ville vi søge Ham. Vi ønsker altså den Gud vi har kendt, men glemt, og som vi vælger at komme til at kende igen. Som Paulus skrev så indsigtfuldt om sig selv og os alle:

Thi jeg forstår ikke min egen handlemåde; jeg gør jo ikke det, jeg vil, men det, jeg hader, det gør jeg... Thi det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg. (Rom. 15, 19)

Forståelsen af egoets dynamik, hjælper os til at forklare dette ellers paradoksale fænomen med at løbe væk fra det vi i virkeligheden ønsker. Valget træffes på forskellige niveauer. Det træffes een gang, og det starter en proces hvori vi forstærker beslutningen, og vælger igen og igen, imens vi gennemlever vore dage: “Hver dag, hver time og hvert minut, selv hvert sekund, vælger du imellem korsfæstelsen og opstandelsen; imellem egoet og Helligånden.” (T-14.III.4:1). Hver eneste følgende beslutning for Gud bekræfter dette første øjeblik, hvor vi sagde: “Fader, hjælp. Der må være en anden måde at leve på”. Dette stadigt gentagne valg tjener til at bære os længere på rejsen, der, i Jesu øjne, allerede er fuldført: “Det er en rejse uden afstand, til et mål som aldrig har forandret sig.” (T-8.VI.9:7). Hans tillid til os udgår fra Faderens tillid til ham: Det er den viden, at vi til stadighed er og bliver forenet i Hans Kærlighed uanset vore vandringer igennem fjerne lande. “Gud har dekretet at jeg ikke kan kalde forgæves, og i Hans sikkerhed hviler jeg, let i sindet. For I *vil* høre, og I *vil* vælge endnu

en gang. Og i det valg befries alle. (T-31.VIII.9:5-7). Kurset genfortolker udsagnet fra Mathæus 22.14, der siger: "Thi mange er kaldede, men få er udvalgte." til: "Alle er kaldede, men få vælger at lytte". Derfor vælger de ikke rigtigt. "De udvalgte" er blot de som vælger rigtigt noget før." (T-3.IV.7:12-14). Dette kapitel handler om evangeliernes opfordring til at modtage Jesu kaldelse, og om den magt til at træffe et sådant valg, der er i vores sind.

Valgets påtrængende Nødvendighed

Når først dette "ja" til Gud er udtalt, følger en hel række begivenheder, der forbereder os til det arbejde vi skal til at gøre i Guds Navn, for os selv og for andre. Disse begivenheder udgør de "lejligheder til at tilgive" vi omtalte i I del. Hvert skridt der fører os nærmere Jesus, kommer til udtryk i valget af om vi følger hans vejledning eller egoets. Som han lærte os i bjergprædikenen: "Ingen kan tjene to herrer.....I kan ikke tjene både Gud og mammon." (Math. 6.24). Skrifterne formulerer sommetider dette valg som en konflikt imellem mørke og lys, eller ånd og kød. I Kurset siges det: " Du ser kødet, eller erkender ånden. Der er intet kompromis imellem de to." (T-31.VI.1:1-2). Vi finder denne kontrast særligt udpræget i Johannes' og Paulus' skrifter. Som f.eks. under Nicodemus natlige besøg, hvor Jesus belærer ham om forskellen på de to verdener: "Ingen kan komme ind i Guds rige, hvis han ikke bliver født af vand og Ånd. Hvad der er født af kødet, er kød; og hvad der er født af Ånden, er Ånd." (Joh. 3.5-6). Temaet gentages, da Jesus siger til sine tilhængere: "Det er Ånden, som gør levende; kødet gavner intet." (Joh. 6.63). Senere i evangeliet siger han: "Jeg er verdens lys; den, som følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys." (Joh. 8.12)

Paulus gentager disse tanker i denne passage: "Natten lider, dagen er nær. Så lad os da aflægge mørkets gerninger og iføre os lysets våben;" (Rom. 13.12). Til Efeserne skriver han:

You must give up your old way of life; you must put aside your old self, which gets corrupted by following illusory desires. Your mind must be renewed by a spiritual revolution so that you can put on the new self that has been created in Gods way, in the goodness and holiness of the truth.

(I må opgive jeres gamle måde at leve på; I må lægge det gamle selv til side, som bliver ødelagt ved at forfølge illusoriske ønsker. Jeres sind må fornys af en åndelig revolution, så I kan tage det nye selv, der er skabt på Guds måde, på jer, i sandhedens godhed og hellighed)

“I skal opgive jeres tidligere levned og aflægge det gamle menneske, som fordærves ved sine bedrageriske lyster, og fornys i jeres sinds ånd og iføre jer det nye menneske, der blev skabt i Guds lighed til at leve i den retfærdighed og fromhed, som hører sandheden til. (Efe. 4.22-24).

Helt fra starten af sin gerning fremhæver Jesus i særdeleshed følgende tema: “Tiden er inde.....og Guds rige er kommet nær. Omvend jer og tro på evangeliet!” (Mark 1.15) I denne sammenhæng kan omvendelse forstås som den forandring i sindet, som det græske evangelium kalder *metanoia*, som vi har set; den forandring der korrigerer vores tidligere valg af at identificere os med egoet, og i stedet tage imod Guds barmhjertige Kærlighed som den kommer igennem Jesus. Dette tema løber igennem alle evangelierne, og det presserende i budskabet lå for den tidligste kirke i troen på, at “frembringelsen” (“the Parousia”), eller Jesu tilbagekomst, var umiddelbart forestående. Hvis folk ikke valgte nu, var alt tabt. Men på et dybere plan kan vi forstå denne presserende nødvendighed som det at vælge at identificere os med Jesu kongerige af tilgivelse og kærlighed, for ikke at forblive bundet i skyldens og frygtens helvede. For os er “frembringelsen” ikke en *deus ex machina*, der på magisk vis stiger ned for at helbrede verden, men vores modtagelse i sindet af tilgivelsen, der vil være en forløber for Jesu “tilbagevenden” til vore helbredte sind.

Der er ingen andre aspekter af evangelierne, der præsenterer dette valgtema med så vedholdende klarhed som lignelserne. Der er en række på fem lignelser i Mathæusevangeliet, der, blandt mange andre i de synoptiske evangelier, indeholder dette tema om nødvendigheden af at vælge. I hovedtrækkene udtrykker de bekymring for, om menneskene måske vil være uforberedte på Jesu tilbagevenden.

I lignelsen om indbrudstyven (Math. 24. 42-44) formaner vi til at være rede “thi I ved ikke hvad dag jeres Herre kommer” (v.42). Hvis husbonden vidste hvornår tyven ville komme, ville han være forberedt derpå. Siden vi ikke ved hvornår Jesus, der her er symboliseret med indbrudstyven, vil vise sig, må vi “være rede”. På samme måde er det i lignelsen om den utro tjener i Mathæus 24.45-51, hvor tjeneren altid må være opmærksom på sin herres ordre, så

ikke herren uventet vender hjem og finder tingene forsømt. Vi må forblive tro overfor det Gud har betroet os, og holde os fri af fristelsen til at lytte til egoets stemme.

I den berømte lignelse om de ti brudejomfruer i Mathæus 25.1-13, opfordrer Jesus os til at være vise og beredt, til at holde vores lamper fyldt med olie i tilfælde af at brudgommen kommer når vi mindst venter det. Vores valg må hele tiden bekræftes; en beslutning der tages een gang, men derefter opgives, tæller intet. Verdens lys, som skinner i os, må holdes tændt, hvis vi skal kunne forene os med det store lys der *er* Himmeriget.

Lignelsen om talenterne (Math. 25.14-30), understreger betydningen af at vi forbliver loyale overfor det Gud har betroet os, overfor den funktion Han har givet os på Himmerigets vegne. Hver enkelt af os har specielle talenter - de fem, to og en talenter respektive. Jesus opfordrer os til at være som de to første tjenere, der, når herren vender hjem, har fordoblet deres penge. Men ve den frygtsomme og usikre tjener, der, fordi han mangler tillid, begraver sin ene talent i jorden, og derved forhindrer at den forøges. "Thi enhver som har, ham skal der gives, og han skal have overflod; men den, der ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har." (v.29). Det er ikke ment som en trussel, men som en advarsel. Den kærlighed vi modtager af Gud må deles med andre, for at dens tilstedeværelse derved kan forøges i verden. Hvis vi blokerer udvidelsen af Guds gaver, vil det vi har gå tabt for os. Kærlighed forøges når det gives væk. Hvis den ikke deles på grund af frygt, vil denne frygt altid forhindre at vi selv kan modtage Guds Kærlighed.

Den sidste lignelse i rækken er "Dommedag" (Math. 25.31-46), hvor temaet er hjælp til de trængende, der stammer fra Esajas 58.6-7 og Ezekiel 18.7. Her, som i de andre lignelser, finder vi antydningen af det presserende i at beslutte os, og Jesus fortæller os, at vi vil blive frelst af vore gode gerninger. Som han sagde til disciplene under den sidste nadver: "Derpå skal alle kende, at I er mine disciple, om I har indbyrdes kærlighed" (Joh. 13.35). Denne kærlighed tilskynder os til at vi tager os af dem der er i nød - de sultne, de tørstige, de ensomme, de nøgne, de syge, de fængslede. Men vi har altså set, at vores definition af de trængende og de fattige må udvides til at omfatte alle mennesker. Fattigdom er af egoet, som er den forarmede sindstilstand, der tror at vi har adskilt os fra Guds overflod.

Det er ikke vore overtrædelsessynder der er tale om her, men om vores undladelsessynder: Det at vi ikke prøver at få kontakt med dem der har brug for det og er i nød. Vi føler med disse brødre og søstre, ikke kun for at opfylde deres behov for tilgivelse, men også for at opfylde vores eget. Når vi giver andre Guds Kærlighed, giver vi den også til os selv, i

erkendelsen af at vi ikke er adskilt fra dem. Denne forening ophæver egoets tro på adskillelsen, som er kilden til al skyld og frygt. For at fremskynde Himmerigets komme, må vi forene os med vore brødre og søstre. Tanken om, at "ideer forlader ikke deres kilde" betyder, at det vi gør imod Jesus og andre, gør vi imod os selv. I Kurset skriver Jesus, baseret på tankegangen i dommedagslignelsen vi lige har talt om (Math. 25.40), om afspejlingen af vores eenhed i Kristus: "Hvis du gør det ved mig som du gør ved min broder, og hvis du gør alt for dig selv fordi vi er en del af dig, tilhører alt hvad vi gør også dig." (T-9.VI.3:8).

En anden lignelse, der illustrerer den betydning Jesus tillægger valget, er den om den rige mand og Lazarus i Lukasevangeliet 16.19-31. I historien dør en rig og en fattig mand; den rige mand kommer i helvede, hvorimod den anden, Lazarus kommer op til Abraham i Himlen. Den lidende mand bønfaller patriarken om at hjælpe ham, men får at vide, at kløften imellem Himlen og helvede er for stor, til at der kan være nogen som helst forbindelse imellem dem. Så beder manden Abraham om at sende Lazarus tilbage til jorden for at advare hans fem brødre, så de ikke også ender der hvor han selv er. Men Abraham svarer, at end ikke et sådant tegn ville hjælpe. "Hører de ikke Moses og profeterne, så vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en opstod fra de døde". (v. 31).

Lignelsens mening ligger i den sidste sætning, og den er tænkt som en advarsel til de der, som de fem tilbageværende brødre, lever et selvisk og materialistisk liv, i troen på at døden er afslutningen på livet, et liv der bygger på de hedonistiske værdier i Esajas vers (Es. 22.13): "Lad os æde og drikke, thi i morgen dør vi!". De der er som de fem brødre, kan ikke høre Guds appel. Selv ikke det største tegn - en genopstandelse - ville påvirke dem. Derfor er de først nødt til at *beslutte sig for* at modtage Guds ord. Kravet om et ydre tegn som et bevis fra Gud, er i virkeligheden tro på magi, fordi vi i stedet er nødt til at vælge miraklet, der afspejler det indre skift. Kurset lærer os: "Anvendelse af mirakler som opsigtsvækkende middel til at fremkalde tro, er en misforståelse af formålet med dem." (T-1.I.10). Et andet sted siger Jesus: "Hvorfor forlanger denne slægt tegn? Sandelig siger jeg eder: der skal ikke gives denne slægt noget tegn!" (Mark. 8.12). Der vil ikke blive givet noget tegn, fordi det ikke ville være en kærlig eller nyttig ting at gøre, fordi det så at sige ville forstærke troen på magi, som i sidste instans forstærker troen på adskillelsen.

Af samme grund kan den rige mands bøn ikke opfyldes, ikke fordi Gud er uvillig, men fordi brødrenes frygt ville forhindre dem i at tage imod Guds sandhed, selv om den var så tydelig som en genopstandelse. Modsat Lazarus, der modtog sin belønning fordi han i sin ydmyge

forsvarsløshed valgte Guds hjælp. Selve hans navn afspejler dette ønske. “Lazarus” betyder på aramæisk “Guds hjælp”. Lignelsen opfordrer os således til at omvende os, og vende vores sind tilbage mod Gud, for kun da kan Jesus virkeligt hjælpe os.

At Ære Magten i vort Sind

Samtidigt med at evangelierne understreger betydningen af vores valg, understreger de betydningen af magten i vores sind. “Himlens og jordens magt”, der tilhører Jesus, tilbyder han os, når vi vælger at dele vores liv og sind med ham. Som han siger i Kurset:

Det var kun min beslutning, som gav mig al magt i Himlen og på jorden. Min eneste gave til dig er at hjælpe dig til at træffe den samme beslutning.....Jeg er dit forbillede for beslutning. Ved at beslutte mig for Gud, viste jeg dig at denne beslutning kan tages, og at du kan tage den.....Han (Helligånden) underviser dig i hvordan du skal bruge mig som forbillede for dine tanker, og opføre dig som jeg som et resultat. (T-5.II.9:2-3, 6-7)

Det er også Paulus’ bøn: “Lad det samme sindelag være i jer, som var i Jesus Kristus” (Fil. 2.5). Eftersom vi kan beslutte os for, om vi vil være “for ham” eller “imod ham” er vores sind det mest magtfulde instrument i verden. Det har potentialet til at alliere sig med Gud - den eneste sande magt - eller til at vende sig væk fra Ham, og derved stille denne magt i bero. Når vi identificerer os med denne Himlens magt, som Jesus tilbyder os, er der intet vi ikke kan gøre, ingen hindringer vi ikke kan overkomme. Vores tro på denne magt kan endog flytte bjerge. Som Jesus sagde: “Tro på lyset, og I vil blive sønner af lyset” (Joh. 12.36). Vores sind er denne verdens mest magtfulde instrument - der bogstaveligt talt optænker vores verden - og når vi således tror på noget, gør vi det virkeligt for os selv. Når vi vælger at fornægte denne lysets magt, ved at se vores sind som adskilt fra Guds, bekræfter vi at adskillelsen er virkelig, og nægter samtidigt os selv den fred, glæde og det velbefindende, der er vores naturlige arvs overflod som Guds børn. Smerter og lidelser er de uundgåelige resultater af dette valg, og igennem projektion vil vi så se lidelserne som om de kommer udefra, i stedet for at se dem som et resultat af vores valg.

Vores grundlæggende problem er beslutningen om at se os selv som adskilt fra Gud, og dermed uelsket af Ham, og ikke noget verden definerer som problemer. Det er denne

beslutning der må gøres om. Korrektionen af fejltagelsen må ske der hvor den er begået: I vores sind, ikke ude i verden. “Du må skifte tænkemåde, ikke adfærd” er det Kurset opfordrer os til, som tidligere anført, fordi “Korrektion hører kun til på det plan hvor forandring er mulig.” (T-2.VI.3:6). Guds helbredende Ånd virker ikke i et tomrum, men kun igennem os selv.

I sin udlægning af frygtens væsen, siger Jesus i Kurset:

Frygt kan ikke kontrolleres af mig, men den kan selv-kontrolleres..... Korrektion af frygt er dit ansvar. Når du beder om befrielse fra frygt, siger du underforstået at det er det ikke. I stedet burde du bede om hjælp til de omstændigheder som har frembragt frykten. Disse omstændigheder indebærer altid en villighed til at være adskilt..... Hvis jeg greb ind imellem dine tanker og deres virkninger, ville jeg gribe ind i en grundlæggende lov om årsag og virkning, som er den mest fundamentale lov der findes. Jeg ville næppe hjælpe dig, hvis jeg afsvækkede magten i dine tanker. (T-2.VI.1:4; 4:1-4; VII.1:4-5)

Man kan ikke ophæve frygt ved at reducere eller undervurdere sindets magt. Hvis magten i vores sind, der vælger forkert, ikke æres og respekteres, fornægter vi selve sindets evne til at korrigere sig selv igennem Helligånden. Så har vi med held fornægtet det eneste middel vi har til at frelse os selv med - evnen til at vælge - der er evnen til at frelse os.

I Johannes Åbenbaring siger Jesus, at han står udenfor døren og banker på, og venter på at vi skal åbne den, hvis vi vælger det. (Joh.Å. 3.20). Han slår ikke døren ind, eller presser sin vilje ned over vores, men bliver tålmodigt stående, og minder os om hvad vi i virkeligheden ønsker. Jesus kan ikke vælge for os, og gør det heller ikke.

Et konkret eksempel på dette princip gives i Jesu møde med den rige unge mand (Mark. 10.17-22). Den unge kommer hen til Jesus, og spørger ham om hvordan han skal opnå evigt liv. Jesus siger først til ham, at han skal overholde budene, hvilket den unge forsikrer ham om at han allerede gør. Jesus ser hans ønske og “så på ham og fattede kærlighed til ham” (v.21). Markus beretning om denne episode er bemærkelsesværdig, fordi det er det eneste sted i de synoptiske evangelier at det siges, at Jesus elsker nogen. Det er yderligere interessant i lyset af hvad der følger: Jesus svarer med en yderligere betingelse: “En ting mangler du; gå bort, sælg alt det, du har, og giv det til de fattige, så skal du have en skat i Himmelen; og kom så

og følg mig!” Men det kan han ikke. Hans tilknytning til verdslige besiddelser er for stor. “Han blev ilde til mode over det ord og gik bedrøvet bort; thi han havde meget gods” (v.22). Her er det væsentlige Jesu reaktion. Han kunne ganske givet have taget den unge mand med sig. Jesus vidste at han tog den “forkerte” beslutning, i.e. han ville ikke kunne finde det evige livs fred før han gjorde som han blev bedt om. Men Jesus så også frygten i mandens hjerte, en frygt der ville være blevet langt stærkere, hvis han havde skilt sig af med sin rigdom, selvom han stadig troede han havde brug for den sikkerhed der lå i den. Man kan udlede, at Jesus så hans frygt allerede fra starten, fordi han først gav ham det “letteste” svar. Det var den unge mands ønske om mere, der fik Jesus til at reagere med den betingelse, han ikke kunne opfylde. Hvis Jesus havde udøvet sin autoritet, og derigennem uundgåeligt ville have fået ham til at blive bange for Gud, ville mandens frygt kun være blevet større. Jesus ville intet have fået ud af at forstærke den unges skyld, undtagen hans skjulte vrede. Kærligheden er altid mild og venlig, og søger aldrig at påtvinge nogen sin vilje. Som Kurset siger om Helligånden:

Helligåndens Stemme befaler ikke, fordi den er ude af stand til at være arrogant. Den kræver ikke, fordi den ikke søger kontrol. Den overvinder ikke, fordi den ikke angriber. Den påmindrer blot..... Stemmen for Gud er altid stille, fordi den taler om fred.
(T-5.II.7:1-4, 7)

Hvis den rige unge mand ikke af egen fri vilje kunne følge Jesus, kunne han ikke virkeligt følge ham overhovedet. Jesu kærlighed var så stor, at han fuldt ud respekterede mandens frihed. Derfor kunne han lade ham gå, og alligevel se på ham med kærlighed, og vi kan antage at Jesus tålmodigt ville vente på den dag, da den unge mand *ville* være i stand til at modtage den kærlighed Jesus tilbød ham, og opgive sit specielle forhold til sine besiddelser, som er egoets erstatning for Guds Kærlighed.

Det er fristende for folk der indtager magtpositioner, at udøve kontrol over dem der ser op til dem, især når autoriteterne er overbevist om det rigtige i deres egen rolle. Dette er særlig sandt i terapeutiske og åndelige situationer. Terapeuter eller vejledere presses ind i rollen som ekspert eller Gud, og forventes ofte at have alle svarene på andres problemer. Vores behov for at få en ekspert til at sige os hvad vi skal gøre, passer ofte præcist sammen med den andens behov for at være ekspert, hvorved vi danner et specielt forhold, der er baseret på

gensidig behovstilfredsstillelse. Dertil kommer, at hvis terapeuten overtager en andens frihed, vil det ikke alene medføre skyld hos terapeuten, men også invalidere patientens magt til at vælge, og derigennem at skifte tænkemåde.

Denne dynamik kan iagttages i mange andre former. Forældre påtvinger ofte deres børn det de selv har lært, og tillader ikke børnene friheden til selv at lære på deres egne præmisser. Øjeblikkets egoistiske hensyn kan træde i forgrunden, i stedet for den større gevinst der ligger i at lade børnene lære af deres egne fejltagelser. Fanatikere - politiske og religiøse - forsøger at omvende andre til deres eget trossystem, og forveksler formen for tro med indholdet, som er kærlighed, der alene kan overvinde de tilsyneladende forskelle i verden. Historien kan opvise mange eksempler på velmenende grupper, der selv er blevet en del af den korruption, det had og den splittelse, deres budskab om sandheden skulle have korrigeret.

Den lektie fik jeg lært på en meget markant måde, igennem en af mine første oplevelser med en psykiatrisk patient. Da jeg var andetårsstuderende deltog jeg i et særligt træningsprogram på et hospital for sindslidende. Vi var en gruppe studerende, der fik til opgave at mødes med en del patienter i løbet af sommermånederne. En af de patienter jeg fik var Frank, der havde været på hospitalet i mange år. Frank troede han var FBI-agent, og lagde planer om at overtage hospitalet og dræbe direktøren. Med ungdommens naive idealisme var jeg fast besluttet på at bryde igennem dette tankesystem, og overbevise Frank om hans fejlagtige tankegang.

Vores første møde gik godt, fordi jeg forholdt mig passivt, og stort set accepterede alt hvad der blev sagt. Frank syntes at nære tillid til mig, og afslørede stadigt flere detaljer i sit selvbedrageriske tankesæt. En dag besluttede jeg mig for, at det var tid til at "intervenere" i problemet. Jeg begyndte at presse Frank til at se det rigtige i min tankegang i modsætning til hans, og var ubøjelig i min beslutning om at få ham til at se tingene på min måde. Så skete der noget ganske slående. Der kom pludselig et mærkeligt udtryk i Franks ansigt. Da han begyndte at tale, var det som om en anden stemme talte, der sagde: "Pas på, Frank, han er ved at komme for tæt på". Dermed gik Frank sin vej, og anerkendte aldrig min tilstedeværelse igen. Den "stemme" havde ret; Frank skulle ikke have troet mig, og han gjorde vel i ikke at have noget med mig at gøre. Min trang til at hjælpe blev modsagt af min egen underliggende frygt, min mangel på tillid, og min mangel på respekt for hans frihed til at have sine egne forsvar. Jesus ville have behandlet ham anderledes.

III DEL

AT VÆRE APOSTEL

INTRODUKTION

Når vi har truffet beslutningen om at følge Jesus og lære hans lektioner i tilgivelse, sendes vi ud i verden for at udføre vor Faders ærinde i tilgivelse. Vi kan med rette kaldes apostle eller Guds lærere: De der sendes ud til andre for at undervise dem. Lovprisningen “Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn” (Math. 5.9) er den, alle de andre fører til. Den taler om apostlenes arbejde i verden, som er at bringe Jesu fred til de der tror de ikke har den, og for sig selv huske deres naturlige arv som deres Faders børn.

Det er umuligt at bringe fred uden også selv at have den. Når man først virkelig er i fred, må den nødvendigvis udvide sig til andre, for sådan er loven om udvidelse. Derfor er måden vi bliver fredsstiftere på, selv at være i fred. Fokus er altid på hvad vi *er*, ikke på hvad vi *gør*. Men det der forstærker troen på det vi er, er at undervise i det. I Kurset siges det, at Helligåndens anden lektion er: “For at Lære at Have Fred, Må Du Undervise i Fred.” (T-6.V-B). I Lærerhåndbogen læser vi:

Det at undervise *er* at lære, således at lærer og elev er den samme.....At undervise er at vise.....Andre lærer af det du viser, og det gør du også selv.....Du kan ikke give til nogen anden, men kun til dig selv, og dette lærer du igennem at undervise. (H-in.1:5; 2:1,3,6)

Vi går alle sammen den samme vej til frelsen; Vi lærer at tilgive fordi vi underviser i det, og når vi er tilgivet fortsætter vi med at tilgive. Den bøn der populært tilskrives Frans af Assisi kan godt kaldes apostlens bøn:

Herre, gør mig til et redskab for din fred.

Hvor der er had, lad mig så kærlighed.

Hvor der er gjort ondt, tilgivelse

Hvor der er tvivl, tillid.

Hvor der er håbløshed, håb.

Hvor der er mørke, lys.

Hvor der er sorg, glæde.

Oh Hellige Herre, giv, at jeg ikke så meget må søge
at blive trøstet, som at trøste.

Blive forstået, som at forstå.

Blive elsket, som at elske; for

Det er når vi giver, vi modtager.

Det er når vi tilgiver vi tilgives.

Det er når vi dør, vi fødes til evigt liv.

Som Jesu apostle lærer vi andre den tilgivelse han har lært os. Umiddelbart efter sin fredshilsen til apostlene, der er samlet i nadversalen, og efter at have givet dem en direkte oplevelse af tilgivelse, sender han dem ud til andre, så de kan få del i denne velsignelse, der frigør dem fra synd og ophæver skyld: "Ligesom Faderen har udsendt mig, således sender jeg også jer" (Joh. 20.21). Jesus giver dem Helligånden, den indre tilstedeværelse af Guds Stemme, som vil vejlede, beskytte og trøste dem: "Og da han havde sagt det, åndede han på dem og siger til dem: 'Modtag Helligånden!' Hvem I forlader synder, dem er de forladt, og hvem I nægter forladelse, dem er den nægtet." (Joh. 20.22-23). Efter at de er sendt ud i verden, har apostlene den særlige opgave at undervise i tilgivelse af synd, som de selv lige har oplevet.

En apostel er således en budbringer, sendt af Jesus, for at aflevere det ene budskab, der virkelig frelser verden. Kurset understreger den afgørende forskel på Himlens budbringere og verdens: "De budskaber de afleverer er i første omgang tiltænkt dem selv. Og det er kun når de kan modtage dem for sig selv, de bliver i stand til at bringe dem videre, og give dem overalt hvor det var meningen. (A-dI.154.6:2-3). Det budskab vi bringer og demonstrerer overfor andre, er det vi har bug for at høre og lære. Når vi bringer Jesus til andre, styrker vi hans tilstedeværelse i os selv, og lærer på den måde sandheden i hans løfte om at være med os altid, indtil verdens ende. (Math. 28.20).

På en måde indeholder de foregående kapitler om tilgivelse, tro og valg megen vigtig lærdom om hvad det betyder at være Jesu discipel, og derfor også om hvad det betyder at være en apostel. Denne følgende del er derfor begrænset til at handle om den del af Jesu lære, der

mere specifikt angår det at være apostel, når vi har besluttet at følge Jesu vej, og leve vores liv derefter. Vi begynder med nogle specielle fælder vi kan gå i på vejen.

Kapitel 12

EGOFÆLDER

Afvisning og Forfølgelse

Noget mange studerende af *Et Kursus i Mirakler* har bemærket, er at mennesker ofte bliver vrede når de konfronteres med forsvarsløshed, som i øvrigt opleves af tilhængere af en hvilken som helst åndelig vej. Vi har allerede omtalt dette fænomen i Jesu tilfælde, hvis rene eksempel tilgivelse - i tanke, ord og handling - fremkaldte endog endnu stærkere egoreaktioner hos mennesker omkring ham. Hans apostle har oplevet dette lige siden, af lignende årsager. Den reaktion ses ikke kun blandt fremmede, men også blandt ens nærmeste. Vi hører således om det totale fravær af accept i hans egen hjemby Nazareth, hvor hans slægtninge var overbeviste om, at han var 'ude af sig selv' (Mark 3.21). Det kommenterer Jesus senere: "Intetsteds er en profet så ringeagtet som i sin fædrene by og blandt sine slægtninge og i sit hjem" (Mark 6.4).

Der er adskillige passager i evangelierne, hvor Jesus advarer sine disciple om netop denne form for forfølgelse på grund af ham. Vi har allerede citeret fra de berømte sidste saligprisninger:

Salige er de, som er forfulgte for retfærdigheds skyld, thi Himmeriget er deres. Salige er I, når man håner og forfølger jer og lyver jer alt ondt på for min skyld. Glæd jer og fryd jer: jeres løn skal være stor i Himlene; thi således har man forfulgt profeterne, som var før jer. (Math. 5.10-12)

Advarslen fortsætter i det samme evangelium:

Vogt jer for menneskene; thi de skal stille jer for deres domstole og piske jer i deres synagoger. Også for landshøvdinge og konger skal I føres for min skyld til et vidnesbyrd for dem og hedningefolkene. Broder skal overgive broder til døden, og fader sit barn, og børn skal sætte sig op imod forældre, og slå dem ihjel. Og I skal hades af alle for mit navns skyld; men den, som holder ud indtil enden, han skal blive frelst. Disciplen må være tilfreds, når det går ham som hans mester, og tjeneren, når det går ham som hans herre. Har de kaldt husbonden Beelzebul, hvor meget mere da ikke hans husfolk? (Math. 10.17-18, 21-22, 25)

Senere advarer Jesus dem:

Så skal man overgive jer til trængsel og slå jer ihjel, og I skal blive hadet af alle folk for mit navns skyld. Og da skal mange bringes til fald og forøde hverandre og hade hverandre.

Og endelig en advarsel under den sidste nadver:

Når verden hader jer, så skal I vide, at den har hadet mig før jer. (Joh. 15.18).

Og

De skal udelukke jer af synagogerne, ja, den tid skal komme, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved dyrker Gud. (Joh. 16.2).

Som vi tidligere har været inde på, har skriftforskning godtgjort, at en stor del af de fire evangelier som vi kender dem, inklusive de netop citerede passager, faktisk er blevet til i kirkens allerførste tid. I de første tiår efter Jesu død, blev hans tilhængere, der nu er kendt som kristne, forfulgt og plaget af de der så dem som en politisk eller religiøs trussel. Dertil kom den splittelse de oplevede indenfor deres egne rækker. De "åndeliggjorde" deres lidelser, og så sig selv som de uskyldige ofre for uretfærdige angreb af ikke troende, vantro og hedninge, og lagde retfærdiggørelsen for deres tro - der nu blev forstået som prisen for at være discipel - i munden på Jesus, det største "offer" af alle. Deres lidelser blev identificeret med hans, som vi så i kapitel 9. På den måde sikredes deres frelse, og fordømmelsen af deres forfølgere blev beseglet med Jesu egne ord.

Vi har været igennem de egoreaktioner der kan forventes, når man underviser i den sandhed Jesus underviste i og levede, og hvordan han fortolkede denne sandhed anderledes. Egoets opfattelse af den uskyldige der lider i ondskabens hænder, transformeres til en mulighed for at tilgive og helbrede. Når mennesker, eller grupper af mennesker, er uenige eller vil sætte sig til modværge, beder Jesus os om ikke at tage hindringerne eller de tilsyneladende angreb personligt, men derimod om, at “vende den anden kind til”, og forsvarsløst være et vidnesbyrd om den iboende sandhed i hans budskab om tilgivelse. Han opfordrer således sin disciple: “Læg jer på sinde, at I ikke forud skal grunde over, hvordan I skal forsvare jer. Thi jeg vil give jer mund og mæle og en visdom, som ingen af jeres modstandere skal kunne modstå eller modsige.” (Luk. 21.14-15). Denne “visdom” kan kun være den forsvarsløshed og tilgivelse Jesus selv demonstrerede ved afslutningen af sit liv. Det er den venlige, men stærke visdom der siger: “De synder du synes at have begået imod mig har ingen virkning haft, og derfor kan de ikke være virkelige. Således er alle dine synder tilgivet, og mine sammen med dine.” Når vi kender Jesu kærlighed, ved vi vi er tilgivet. Vores skyld er væk, ligesom vores frygt. Derfor råder Jesus os sådan: “Og frygt ikke for dem, som dræber legemet, men ikke kan dræbe sjælen” (Math 10.28), og han trøster os når vi er bange: “Og I skal blive hadet af alle for mit navns skyld. Men ikke et hår på jeres hoved skal gå tabt. Ved jeres udholdenhed skal I vinde jeres sjæle.” (Luk. 21.17-19). Disse ord er ofte citeret og brugt som forsvar for martyrier, der glorificerer skæbner der synes at imitere Jesus, men i lyset af Kursets principper om tilgivelse kan vi forstå dem som trøstende ord, der lærer os at der intet er at frygte, fordi “Guds Søn har ikke brug for forsvar imod sandheden om sin virkelighed.” (A.dI.135.26:8). Vi er ikke kroppe, og derfor forbliver vi for evigt i sikkerhed i vor Faders kærlighed, uanset hvad der sker med vores fysiske selv. Det er det virkelig radikale i Jesu budskab: Visionen af en verden, der ifølge sin natur er illusorisk, og derfor er det eneste grundlag for ægte tilgivelse.

Endelig vil vi citere Jesu instruktioner til disciplene om hvordan de skal forholde sig, når de bliver afvist under deres rejser fra by til by, noget der ikke er ualmindeligt. “Og hvis man ikke tager imod jer og ikke hører jeres ord, så gå ud af det hus eller den by og ryst støvet af jeres fødder.” Han råder os bestemt ikke til at “vaske vore hænder” overfor dem der ikke vil tage imod, men beder os om at gå bort, uden investering i at føle sig såret og identificere sig med at være offer, eller at blive vred og dermed en krænker. Derimod ryster vi *egoets* støv af vores fødder, og holder kun fast ved visionen om tilgivelse, som Jesus har givet os. Vi

anerkender, at en andens vej muligvis ikke er vores, og at vores ansvar kun er at forblive tro mod den vej Jesus har givet os. I Kurset advarer Jesus os imod den “åndelige specielhed” det er, at se Kurset som den *eneste* vej til Gud, en advarsel der lige så godt kunne gives om de to tusinde år gamle evangelier. Han siger om Kurset at det er: “en særlig form af det universelle kursus. Der er mange tusind andre former, alle med det samme resultat.” (H-1.4:1-2). Når som helst vi fristes til at dømme om en andens vej, eller at tage andres kritik personligt, kan vi høre Jesus venligt minde os om: “tag ikke en andens vej for din; men døm den heller ikke”. Jesus sender sine apostle ind i en verden af frygt, der holdes i gang af den retfærdiggjorte tro på en vi/dem opfattelse, med et andet budskab, der læres imens der undervises i det. Husk det tidligere citerede udsagn i Kurset om, at Jesus kalder lærere, ikke martyrer; at undervise i fred og tilgivelse, er hans venlige måde at “forfølge” på, som korrigerer egoets måde, der glorificerer lidelse og martyrier.

“Giv Cæsar hvad Cæsars er”

Ikke at værdsætte noget i denne verden, er ikke det samme som at nægte at denne verden har en værdi. Det er derimod at værdisætte den i forhold til Gud, og rejsen til hans rige. Værdien i denne verdens ting ligger i deres muligheder for at være Jesu redskaber til at føre os til Faderen. Uden dette mål er de meningsløse, og vi er blot fjollede, når vi jagter disse specielle forhold som mål for deres egen skyld.

Men det betyder ikke at det er “ondt” eller “uhelligt” at have forhold til materielle ting. Det er en fristelse for dem der går på en åndelig vej, at dømme og at være kritiske overfor mennesker, hvis værdier synes at være rodfæstede i verden. De der dømmer ser på ydersiden af koppen, fremfor på indersiden. Det kan kun være deres ufuldkomne selv, der ser kritisk på nogen som helst, og i dem ser projektionen af deres egen skyld og selvfordømmelse. Mennesker klamrer sig til ting i verden af frygt, ikke af ondskab, og fordi de tror at Gud umuligt kan elske dem, og da slet ikke sørge for dem. Derfor sætter de deres lid til deres egen styrke, og til denne verdens kræfter, som er en spejling af deres tro på knaphedsprincippet. Som Paulus sagde til romerne:

“Do not model yourselves on the behavior of the world around you, but let your behaviour change, modeled by your new mind. This is the only way to discover the will of God and know what is good, what it is that God wants, what it is the perfect thing to do.” = “Opfør jer ikke ligesom de mennesker der lever i verden omkring jer, men lad jeres opførsel forandre sig, og blive formet af jeres nye sind. Det er den eneste vej til at opdage Guds Vilje, og vide hvad der er godt, hvad det er Gud ønsker, og hvad der er det fuldkomne at gøre.” Den danske Bibel har: “Skik jer ikke lige med denne verden, men lad jer forvandle igennem en fornyelse af jeres sind, så I må kunne skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, behagelige og fuldkomne.” (Rom. 12.2)

Selvom vi bør afspejle Jesu kærlige mildhed i vores handlinger, bør vi ikke desto mindre være uafhængige af verdens påvirkninger, og kun lade os påvirke af Helligånden.

En særlig uheldig fristelse er at lade sig involvere i diskussioner om ydre religiøse former eller observans, og glemme eenheden i vores liv i Den Person ritualerne retter sig mod. Paulus var kategorisk på dette punkt. Som han siger til Timotheus:

“Instead of giving in to your impulses like a young man, fasten your attention on holiness, faith, love and peace, in union with all those who call on the Lord with pure minds. Avoid these futile and silly speculations, understanding that they only give rise to quarrels; and a servant of the Lord is not to engage in quarrels, but has to be kind to everyone, a good teacher, and patient. He has to be gentle when he corrects people who dispute what he says, never forgetting that god may give them a change of mind so that they recognize the truth and come to their senses” =

“I stedet for at give efter for dine impulser som en ung mand, så fokuser din opmærksomhed på hellighed, tro, kærlighed og fred, i forening med alle dem der påkalder Herren med et rent sind. Undgå disse unyttige og dumme spekulationer, fordi du forstår at de kun giver anledning til skænderier; og en herrens tjener bør ikke engagere sig i skænderier, men må være venlig imod alle, være en god lærer, og tålmodig. Han må være venlig når han retter folk der anfægter det han siger, og aldrig glemme at Gud måske giver dem en anden tænkemåde, så de erkender sandheden og kommer til forstandighed.....”

DB: “Fly ungdomslysterne og jag efter retfærdighed, troskab, kærlighed og fred sammen med dem, der påkalder Herren af et rent hjerte. Afvis de tåbelige og barnagtige stridsspørgsmål; du ved jo, de skaber ufred; og en herrens tjener bør ikke leve i ufred, men

være mild imod alle, dygtig til at lære fra sig, rede til at finde sig i ondt. Han bør med tålmodighed tilrettevise de genstridige, om Gud dog en gang ville give dem omvendelse, så de kom til erkendelse af sandheden og blev ædru igen og udfriedes af djævelens snare.....
 “ (2 Tim. 2.22-26).

Paulus omtaler en lignende diskussion af ydre religiøse fænomener, denne gang om mad, og han skriver til korintherne i en passage der minder om den tidligere citerede til romerne: “Mad kan selvfølgelig ikke bringe os i berøring med Gud. Vi mister intet hvis vi nægter at spise, vi vinder intet hvis vi spiser” (1. Ko. 8.8) og “Hvis nogen af de vantro indbyder jer, og I har lyst til at gå, så spis alt det, der sættes for jer, uden at undersøge noget af samvittighedshensynEnten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære!” (1.Kor. 10.27, 31)

At modsætte sig, at nogen fejlagtigt går meget op i ydre ting, er at begå den samme fejltagelse, som de der går meget op i tingene, fordi det er at fokusere på det der adskiller, fremfor på det der forener os. Resultatet vil blot være frygt der måler sig med frygt - den angreb/forsvarscirkel vi var inde på i kapitel 1. Hvis vi virkelig kan se alle mennesker som vores brødre og søstre, opfylder vi vores funktion som Jesu apostle, ved at elske som han gjorde. At værdsætte denne verdens ting, ses som et råb om den kærlighed folk tror de ikke fortjener. Vi kan ikke sørge for dette behov ved at sætte os imod det, men kun igennem at forene os med deres tilsyneladende behov, og med mildhed lede dem til at forholde sig til verden på en anden måde. Det var det princip der lå bag Jesu liv. Han levede i egoets verden, helt til døden, men førte os hinsides døden til den verden der er vort sande hjem.

Kurset uddyber dette princip:

Antag at en broder insisterer på at få dig til at gøre noget du tror du ikke ønsker at gøre. Selve hans insisteren burde fortælle dig, at han tror frelsen ligger i dette. Hvis du insisterer på at nægte, og oplever en hurtig reaktion af modstand, tror du din frelse ligger i *ikke* at gøre det. Du begår således den samme fejltagelse som han, og gør hans fejltagelse virkelig for jer begge. At insistere betyder at investere, og det du investerer i er altid forbundet med din forestilling om frelse..... Når som helst du bliver vred på en broder, uanset af hvilken grund, tror du det er egoet som skal frelses, og skal frelses

ved angreb. Hvis han angriber, er du enig i denne tro; og hvis du angriber, forstærker du den..... *Erkend hvad der ingen betydning har*, og hvis dine brødre beder dig om noget "uhyrligt", gør det *fordi* det ingen betydning har. Nægt, og din modstand fastslår at det virkeligt betyder noget for dig.....Han beder om frelse, ligesom du.....Ingen "uhyrlig" bøn kan rettes til den som erkender hvad der er værdifuldt, og ønsker ikke at modtage andet.

Frelse er til sindet, og den opnås igennem fred. Det er det eneste der kan frelses, og den eneste måde det kan frelses på. Enhver anden reaktion end kærlighed opstår af en forveksling af frelsens "hvad" og "hvordan", og dette er det eneste svar. (T-12.III.2:1-5; 3:1-2; 4:1-2; 6,8; 5:1-3)

Den populære vending "when in Rome do as the romans do" (når man er i Rom, skal man gøre som romerne = "hyl med de ulve du er iblandt") udtrykker den samme ide, hvilket Paulus forstod da han skrev til korintherne: "Thi skønt jeg står fri over for alle, har jeg dog gjort mig til tjener for alle, for at jeg kunne vinde des flere... for alle er jeg blevet alt for i alt fald at kunne frelse nogen." (1. Kor. 9.19, 22). Til Kolossenserne skrev han på en måde, der kunne tages til indtægt for en hvilken som helst sag, for ikke at sige at den kunne gøre lytterens situation lettere at bære: "Be tactful with those who are not Christians and be sure you make the best use of your time with them. Talk to them agreeably and with a flavor of wit, and try to fit your answers to the need of each one" = "Vær taktfulde over for ikke kristne, og vær sikker på at du udnytter tiden bedst muligt sammen med dem. Tal behageligt og gerne med vid til dem, og prøv på at få jeres svar til at passe til alles behov." (Kol. 4.5-6). Den danske Bibel har oversat de samme vers som følger: "Omgås med visdom dem, der er udenfor (menigheden), så I udnytter det gunstige øjeblik. Jeres tale skal altid være vindende, krydret med salt, så I ved, hvorledes I bør svare enhver især."

Hvis vi vil være Jesu budbringere, må vi være i stand til at tale det sprog de taler, som vi er sendt ud til 6*. Kurset understreger, at: "Hvis du vil høres af dem der lider, må du tale deres sprog. Hvis du vil være en frelser, må du forstå hvad det er der må undslippes." (H-26.4:3-4). Hvis vi f.eks. bliver sendt til Rusland for at overbringe Jesu budskab, ville vores første opgave være at lære russisk. Og for at lære verdens herskere hvem den virkelige Hersker er, må vi først forene os med dem indenfor deres særlige struktur. Ellers vil vore ord og budskabet blive afvist, om ikke ligefrem angrebet. Vi forener os indenfor deres form, så vi

kan komme til at undervise i åndens lektioner, der er hinsides alle former. Former adskiller og splitter; ånd forener. Vi bør ikke fremtræde som anderledes, for så opfattes vi som en trussel, og så forstærkes den underliggende frygt, der er det grundlæggende problem. Kurset vejleder os:

Du ændrer ikke udseende, men du smiler oftere. Din pande er afklaret; dine øjne er rolige... Du går denne vej, som også andre går, og du synes ikke at være anderledes end dem, selvom du faktisk er det. Således kan du tjene dem, imens du tjener dig selv, og sætte deres fødder på den vej Gud har åbnet for dig, og for dem igennem dig.....Det ser ud som om illusionen stadig hænger fast ved dig, for at du kan nå dem. Men den er trådt tilbage. (A-dI.155.1:2-3; 5:3-4; 6:1-2)

Jesus efterlod os mange læresætninger og eksempler på dette vigtige princip.

I bjergprædikenen siger han til folk, at de skal gøre deres gode arbejde i hemmelighed, uden fanfarer: "Vogt jer for at øve jeres retfærdighed for menneskene, for at de skal lægge mærke til jer; Derfor, når du giver almisse, må du ikke lade blæse i basun foran dig.....for at din almisse kan være i det skjulte." (Math. 6.1-2, 4). Om faste siger Jesus: "Men når du faster, så salv dit hoved og vask dit ansigt, for at ikke andre mennesker skal se på dig at du faster, så skal din Faderbetale dig". (Math. 6.17-18). Senere i sit arbejde er Jesus selv et eksempel på en der slet ikke faster (Math. 9.14-17), og modstiller sine disciple med farisæerne og Johannes Døberens disciple. Da Jesus og hans disciple kommer til Kapernaum og bliver afkrævet tempelskat, som er på en halv shekel, selvom de som indfødte var fritaget for skatten, svarer Jesus: "Så er jo sønnerne fri (for at betale skat) men for at vi ikke skal forarge dem, så gå ned til søen, kast en krog ud, og tag den første fisk, som kommer op; og når du åbner dens mund, så skal du finde en state (en halv shekel); tag den, og giv dem den for mig og dig!"(Math. 17.26-27).

Når Jesus bliver bedt om at helbrede, anvender han ofte tidens helbredelsesmetoder. Disse omfattede eksempelvis troen på at spyt havde helbredende kræfter. Da han f.eks. helbreder den blinde mand (Joh. 9) "spyttede han på jorden, lavede dynd af spyttet, kom dyndet på hans øjne" (v.6). Han helbreder en blind mand ved at anbringe sit spyt direkte på mandens øjne (Mark. 8.22-26), og en mand med talefejl helbredtes ved at Jesus "stak sine fingre i hans øren, spyttede på dem og rørte ved hans tunge," (Mark. 7.33). Jesus behøvede naturligvis ikke

at gøre sådanne ting for at helbrede, men det demonstrerer princippet om at gøre det “uhyrlige” i verden, og samtidigt holde fast ved bevidstheden om, at helbredelsens Kilde ikke er *af* verden. Vi adlyder lovene i verden fordi vi ved, at vi i virkeligheden adlyder Guds love. Jesus siger om emnet til folket og til farisæerne: “På Moses’ stol har de skriftkloge og farisæerne taget sæde. Alt, hvad de siger, skal I derfor gøre og overholde; men deres gerninger skal I ikke rette jer efter; thi de siger det nok, men gør det ikke”. (Math. 23.2-3). Vi bør respektere andres vej, selvom vi ikke nødvendigvis behøver at være enige med dem: I *Et Kursus i Mirakler* siger han: “Du anvender ikke dette kursus, hvis du insisterer på at anvende metoder som har tjent andre godt, og derved ser bort fra det som er lavet til *dig*.” (T-18.VII.6:5)

Farisæerne håbede at fange Jesus i civil ulydighed, og spurgte ham om det var tilladt at betale skat til Cæsar. Men Jesu svar overrumplede dem. Da de fortalte ham, at det var Cæsars navn og hoved der var på mønten, sagde han: “Så giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er!” (Math. 22.21).

Paulus stiller normerne for vores opførsel med dette princip:

” You must all obey the governing authorities.....Good behavior is not afraid of magistrates; only criminals have anything to fear. If you have to live without having to be afraid of authority, you must live honestly and authority may even honor you. The state is there to serve God for your benefit. If you break the law, however, you may well have fear; the bearing of the sword has its significance.....You must obey, therefore, not only because you are afraid of being punished, but also for conscience’ sake. This is also the reason why you must pay taxes, since all government officials are Gods officers” = “I må allesammen adlyde de siddende autoriteter.....God opførsel er ikke bange for myndighederne; kun kriminelle har noget at frygte. Hvis man ønsker at leve uden at være bange for autoriteterne, må man leve ærligt, så vil autoriteterne måske endda ære een. Staten er der for at tjene Gud på dine vegne. Men hvis man bryder loven, er det rimeligt at man er bange. At bære sværdet har sin betydning.....Derfor må man adlyde, ikke kun fordi man er bange for at blive straffet, men også for samvittighedens skyld. Det er også grunden til at man skal betale skat; alle offentligt ansatte er Guds tjenere.”

DB har: "Enhver skal underordne sig de øvrigheder, han har over sig.....De styrende er jo ikke til for at skræmme dem, som gør det gode, men dem som gør det onde. Vil du være fri for at frygte øvrigheden, da gør det gode; så skal du få ros af den.

Thi den er Guds tjener dig til gavn. Men gør du det onde, så frygt; thi øvrigheden bærer ikke sværdet for ingenting; den er jo Guds tjener, som til straf lader vreden ramme den, der handler ondt.

Derfor er det nødvendigt at underordne sig, ikke alene for vredens, men også for samvittighedens skyld. Af samme grund svarer I jo også skat; thi de, der tager vare på netop dette, er Guds tjenere." (Rom. 13.1, 3-6).

Dette betyder ikke, at vi skal støtte vores regeringer i det de gør eller ikke gør; og det bør heller ikke angive nogen specifik kurs for hvad vi gør eller ikke gør. Princippet handler om en holdning, der ikke dømmer eller fordømmer, men kun søger at gøre det Jesus beder om. Det betyder, at hvis vi ønsker at være instrumenter til korrektion, må vi handle i kærlighed. Vi forener os med vore brødre og søstre i ånden, hvilket er umuligt når først vores bevæggrunde er at sætte os selv i opposition til dem. Som vi har set tidligere, tager et ego altid fejl, men en Guds Søn - vores sande identitet - har altid ret, og det er denne "ret" i ånden vi identificerer os med.

Spørgsmålet er ikke, for igen at parafrasere Hamlet, om vi skal handle eller ikke-handle (med hensyn til skatter, militærtjeneste, støtte af regeringens politik etc.). Men spørgsmålet er hvilken stemme vælger vi at lytte til - egoets eller Helligåndens - og det har intet at gøre med *handleformen*. Måske ville vi få besked om at handle anderledes end andre, eller om at afstå fra visse sociale eller legale krav; eller måske ville vores vejledning være at "forblive den samme", fordi vi ved vores villighed til at underlægge os sociale krav, kommunikerer budskabet om eenhed. Det afgørende er formålet med vore handlinger eller ikke-handlinger. Selve formen betyder intet. Jesus giver os en "fodnote" til et citat vi har bragt tidligere fra Kurset, når han siger: "Jeg har sagt, at hvis en broder beder dig om at gøre noget tåbeligt, så gør det. Men vær sikker på at det ikke betyder, at gøre noget tåbeligt som vil skade enten ham eller dig, for det som vil skade den ene, vil også skade den anden." (T-16.I.6:4-5). Der er kun een Person Der ved hvad der virkeligt vil såre, og derfor er der kun een Person Der ved hvad vi skal gøre. Det er Ham vi bør spørge.

Kapitel 13

AT OPFYLDE VORES FUNKTION

“Jonaskomplekset”

Når vi starter ud på vores åndelige rejse, fyldt med Guds Kærlighed og ønsket om at bringe den kærlighed ud til alle dem vi bliver sendt til, forekommer det som om intet nogensinde kan afskrække os fra at opfylde vores nyligt fundne formål, eller friste os til at give denne “uvurderlige perle”, vi endelig har fundet, fra os. I en periode kan det virkelig være sådan. Men vi bør aldrig undervurdere egoets magt, eller omfanget af den underliggende frygt for virkeligt at træde ud i lyset. Som vi allerede har set, vil vi konstant blive fristet til at vende tilbage til egoets mørke for at finde sikkerhed og tryghed.

Der har formodentlig ikke været et eneste menneske, der, efter at have hørt Guds kald, ikke på et eller andet tidspunkt er blevet bange, og troet at han har begået en fejltagelse. Den frygt er helt forståelig set fra egoets perspektiv, som *er* frygt, og denne frygt viser sig ofte som et ønske om at løbe den modsatte vej, så langt væk fra Gud som muligt. Profeten Jonas viser os den klassiske reaktion. Da han hører Guds ord om at han skal advare Ninives indbyggere, løber han bogstaveligt talt væk fra Gud, og tager den første båd han kan finde til Joppe.

I vore hjerter frygter vi hver især - som jo delvist har identificeret os med egoet - vores funktion, *fordi* den er af Gud. For at redde os, tilbyder egoet os et “middel” hvormed vi kan være “i sikkerhed” for denne trussel. I første del så vi, hvordan egoet holder os borte fra det virkelige problem i vores sind, ved at overbevise os om, at problemet ligger et andet sted. For at nå sit mål, som er at rette vores opmærksomhed væk fra skylden, stiller egoet en endeløs række af pseudoproblemer op som røgslør eller lokkemad, for at distrahere os fra at se derhen hvor vi i virkeligheden burde se. Det får et uvirkeligt problem til at synes virkeligt, hvad der får os til at bruge vores tid, energi og anstrengelser på at løse dette problem. Så længe vi er overbevist om at dette uvirkelige problem er virkeligt, prøver vi naturligvis på at løse det, imens det virkelige problem, frygten for Gud, forbliver uløst. Denne proces er specielt frustrerende, fordi et ikke-problem ingen løsning kan have. Hvis det tilsyneladende problem *bliver* løst, vil et andet hurtigt opstå for indtage dets plads.

Et af de mere berømte af de bibelske eksempler er Moses. Hans frygt for hvad det var Gud kaldte ham til at gøre - at føre Israels børn i Sit navn - manifesterede sig i hans frygt for at tale. Moses' talebesvær kan forstås som egoets meget subtile måde at udtrykke frygten på, og ønsket om at obstruere Guds Vilje. Gud siger til Moses: "Derfor vil jeg nu sende dig til Farao, og du skal føre mit folk, israelitterne, ud af Ægypten". (2.Mos. 3.10). Moses indvender: "Hvem er jeg at jeg skulle gå til Farao..." (v.11), men Gud svarer: "Jo! Jeg vil være med dig!" (v.12). Det er dog ikke nok, og der er heller ingen tegn på, at Gud vil sørge for Moses sikkerhed. Moses protesterer endnu en gang: "Ak, Herre, jeg er ingen veltalende mand, jeg var det ikke før og er det heller ikke nu, efter at du har talet til din tjener, thi jeg har svært ved at udtrykke mig og tale for mig" (2.Mos. 4.10). Men Gud svarer ham: "Hvem har givet mennesket mund, og hvem gør stum eller døv, seende eller blind? Mon ikke jeg, Herren? Gå derfor kun, jeg vil være med din mund og lære dig, hvad du skal sige!" (v. 11-12). Selv denne forsikring er ikke tilstrækkelig, og Moses protesterer igen, hvorefter Gud endelig accepterer at lade Moses' bror Aron være den mund han skal tale igennem.

Moses' frygt for sin funktion, og for den Gud der gav ham den, viser sig i dette taleproblem, som er røgsløret, der lader egoet gå fri. Ved at løse dette pseudo-problem igennem 'Aron, kunne det grundlæggende problem, der var Moses' frygt, aldrig blive løst, fordi det forblev begravet i Moses' ubevidste sind. Faktisk ser vi igennem hele historien i anden Mosebog gentagne eksempler på Moses' frygt for totalt at overgive sin vilje til sin Skaber. Denne frygt "straffes" endeligt ved, at han ikke er i stand til at krydse Jordan, og komme ind i det lovede land. Straffen synes at være Guds reaktion på hændelsen ved Meribah, hvor Moses finder vand til det tørstige folk ved vrede at slå på klippen to gange, i tilsyneladende mistro til Guds Magt, hvorved Hans mirakel forringes. Den hævnende Gud siger således til Moses og Aron: "Fordi I ikke troede på mig og helligede mig for israelitternes øjne, skal I ikke komme til at føre denne forsamling ind i det land, jeg vil give dem!". (4.Mos. 20.12). Den straf kan selvfølgelig ikke komme fra Gud, men viser egoets behov for at straffe skyld.

Den samme proces ser vi i Jonas bog. Profetens flugt fra Gud fører ham ned i hvalfiskens bug. Så bliver *det* problemet, der må løses. Selvom Jonas skyldes op på stranden, og ligesom Moses fuldfører sin profetiske opgave, helbredes hans underliggende frygt aldrig. På trods af at hans mission lykkes - han omvender Ninives befolkning - er Jonas ikke lykkelig. Han raser mod Gud for at have sparet folket, og bliver så vred fordi Gud tilintetgør pebertræet, der havde givet ham skygge, og forsvarer sig imod Guds spørgsmål: "Ja, med rette er jeg så vred, at jeg

kunne tage min død derover”. (Jon. 4.9). Han har ikke fred med Gud, og ikke fred med sig selv.

Som apostle har vi alle specielle funktioner at opfylde - uanset formen - som vores tilgivelsespraksis gør mulig. Vi er nødt til at være på vagt, så vores egoer ikke afleder os med problemer der ikke er virkelige problemer overhovedet. Alle vores bekymringer med sygdom, penge, sikkerhed, specielle had eller specielle kærlighedsforhold, er kun egoforsøg på at distrahere og “beskytte” os imod det arbejde vi skal gøre i Guds Navn. At erkende disse pseudoproblemer som det de er, ved at påkalde Gud til at hjælpe os igennem fristelsen til at gøre det uvirkelige virkeligt, tillader vort livs sande virkelighed og formål at manifestere sig igen. Når vi ser igennem det formørkede spind af illusioner egoet har vævet, får vi glimt af lyset fra vores funktion, som holdes frem mod os. Fejltagelserne falder bort, og erstattes af sandhedens lys, der aldrig er ophørt med at skinne. På den måde hjælpes vi allesammen afsted ad vejen der fører til Gud.

“Jonaskomplekset”, som Abraham Maslow kaldte det, kan også tage en anden form, som er forsøget på at angribe os selv eller vores funktion. Efterhånden som vi kommer nærmere lyset, opdager vi at vi stødes tilbage i mørket, som Augustin så klart indså. Dette mørke kommer ofte i form af at vi angriber os selv, ofte i en del af vores fysiske eller psykologiske krop, der kommer til at symbolisere vores funktion. Som vi har set udviklede Moses, som var bange for at tale Guds ord til folket, f.eks. talebesvær. Jonas, der frygtede lyset i Guds budskab til Ninive, hvis synder repræsenterede hans egne, endte med at være helt indsvøbt i hvalens mørke. Disse “egoangreb” kan være subtile eller åbenlyse, og falder ofte i kategorien psykosomatiske sygdomme, hvor vores kropslige symptomer symboliserer den form for skyld vi oplever.

Der er to andre fristelser, der “beskytter” os imod vores funktion, når vores ego “rejser sit hæslige hoved”. Den første er fristelsen til at forlade den særlige situation vi er i - familie, venner, beskæftigelse - og følge en ny vej. Selvom det helt sikkert er sandt, at Jesus virkelig kan finde på at bede os om dette, som en del af vores egen specielle soningsplan, som han gjorde med disciplene, er det oftere tilfældet, at vi bliver bedt om at blive lige hvor vi er. Det Jesus faktisk opfordrer til er en ændret tænkemåde, der får os til at vælge ham som vores lærer frem for egoet. En naturlig del af opfordringen er at vi siger “ja”, ikke kun til bestemte funktioner i verden, men, hvad der er vigtigere, til at ophæve vores skyld igennem de lektioner i tilgivelse vi får mulighed for. Dette betyder almindeligvis at vi bliver lige hvor vi er, i det

mindste i begyndelsen, så vi kan helbrede de forhold og situationer hvor vores skyld har været fastholdt.

At Jesu beder os om at lægge alting bag os og følge ham er klart, men at "lægge alting bag os" henviser til en indre tilstand. Ydre forandringer følger uvægerligt af indre forandringer. Kurset omtaler dette emne, og siger:

Forandringer i Guds læreres *sind* er nødvendige..... Det er højst usandsynligt, at holdningsændringer ikke vil være det første skridt i den nye Gudslærers træning.....Der er dem der opfordres til at ændre deres livssituation næsten øjeblikkeligt, men dette er i almindelighed specielle tilfælde. (H-9.1:1,4,6)

Derfor er ønsket om at lade situationer eller forhold bag sig meget ofte et subtilt egoforsvar imod den virkelige betydning af opfordringen, fordi det kan skjule en uvillighed til at konfrontere egoets manifestationer i de forhåndenværende forhold eller situationer. På den måde bliver det en egostrategi der får os til at fjerne os fra problemet og løsningen. Den påbyder os at tage vores liv i vore egne hænder, fremfor at have tillid til Jesu vejledning. Paulus forstod dette problem særdeles vel. Han skrev meget indlevende til korintherne:

What each one has is what the Lord has given him and he should continue as he was when Gods call reached him. This is the ruling that I give in all the churches. If anyone had already been circumcised at the time of his call, he need not disguise it, and anyone who was uncircumcised at the time of his call need not be circumcised; because to be circumcised or uncircumcised means nothing; what does matter is to keep the commandments of God. Let everyone stay as he was at the time of his call. (1. Kor. 7.17-20) =

Det enhver har, er det Herren har givet ham, og han bør fortsætte som han var, da Guds kald nåede ham. Det er den afgørelse jeg giver i alle menighederne. Det er det jeg siger til alle menighederne. Hvis man allerede var omskåret da man hørte kaldet, behøver man ikke at skjule det, og hvis man ikke var omskåret da man hørte kaldet, behøver man ikke at blive det; for at være omskåret betyder intet.; det der betyder noget er at holde Guds bud. Lad enhver blive som han var da han hørte kaldet. (1.Ko. 7.17-20).

DB: "Nej, enhver skal leve videre i de kår, som herren har tildelt ham, og hvori Gud har kaldet ham. Det foreskriver jeg også i alle menighederne. Blev man kaldet som omskåret, skal man

ikke lade forhud drage over; er man kaldet som uomskåren, skal man ikke lade sig omskære. Omskærelse betyder ikke noget, og forhud betyder ikke noget, men det at holde Guds bud. Hver skal blive i den stand, som han var i, da han blev kaldet!”

Paulus fortsætter med, at det samme gælder for de der er født som slaver, eller som fri, gifte eller ugifte. Medmindre de vejledes til at ændre deres situation, bør de forblive i den. At insistere på en forandring, selv på et ubevidst plan, er at lægge vægt på det forkerte, som vi har set i vores diskussion af tabel 2. Frelse findes lige så lidt i at ændre en eksisterende ydre situation, som den findes i at opretholde den. Frelse er metanoia, at opgive vores ego, så vi kan identificere os med Kristus i os. Fred kan ikke komme på nogen anden måde. At ændre på de ydre omstændigheder i vores liv uden at ændre på de indre, er værdiløst, og måske endda skadeligt, fordi det kan føre til en selvretfærdighed der forhindrer enhver forandring i at finde sted overhovedet. Vi foretager alle ydre forandringer der er nødvendige, når vi får besked på det af Helligånden, og vi kan kun være sikre på hvis stemme vi hører i den grad vi er fri for skyld. Derfor, som før sagt, ser vi igen, at det eneste virkelige ansvar vi har, er at praktisere de lektioner i tilgivelse Jesus sørger for, så vores skyld kan blive ophævet. På den måde bliver vi fri til at varetage vores Faders sager.

Før vi bliver i stand til at tage Jesu nye vin ind i vores liv, må vi først udskifte vinsækkene: “Man hælder ikke ung vin på gamle lædersække, for så sprænges lædersækkene og vinen går til spilde, og lædersækkene ødelægges; nej, ung vin kommer man på nye lædersække, så bevares begge dele.” (Math. 9.17). Der kommer ikke nyt skind på fra ydersiden, for så vil de blot være kopier af de gamle. De gamle lædersække gøres derimod nye af vores tilgivelse. Helligånden tager vores talenter og evner, og ændrer formålet med dem, så på den måde går intet nogensinde til spilde. Sådan kan han komme til at transformere vores “gamle skind” for os. Kurset siger til os: “Især forhold må opfattes korrekt, og alle mørke hjørneste af manglende tilgivelse fjernes. Ellers har det gamle tankesystem stadig et grundlag at vende tilbage på.” (H-9.1:8-9). Vi bliver der hvor vi er på tidspunktet for kaldelsen, så Helligånden kan komme til at transformere os *der hvor vi er*. Først da kan vi blive virkelig helbredt.

Den anden fristelse vi kan møde er, at blive overfølsomme overfor selv de letteste egoreaktioner vi kan have, og overdrive vores fejltagelser. En let irritation i stemmen kan være nok til at få os til at føle en intens skyld; en forbigående bølge af frygt der går igennem

os, "beviser", at vores tillid til Gud har været fup. Det forekommer som om egoet alligevel har vundet, og vi er ikke andet end åndelige bedragere.

Men sandeden er ganske anderledes. Det kan faktisk være sandt, at spor, og sommetider mere end spor, af vores ego overlever, og manifesterer sig fra tid til anden. Men det er et urealistisk mål at være fuldstændigt egofri, for at sige det mildt. At være fuldstændigt hinsides vores ego ville gøre det næsten umuligt at fungere i denne verden, for ikke at sige at det ville gøre os så godt som utilgængelige for dem der stadig er en meget stor del af verden. Med Kursets ord: "Så fortvivl ikke over begrænsningerne. Det er din funktion at undslippe dem, men ikke at være uden dem." (H-26.4:1-2). Et mere rimeligt og praktisk mål er at holde sig i forbindelse med Jesus, sådan at når egoet virkelig rejser sit ækle hoved, kan vi vende os til ham og få øjeblikkelig korrektion. Dertil behøves konstant årvågenhed og følsomhed overfor vort dybeste selv, hvor egoets grundlag findes. Som evangeliet siger: "I er jordens salt; men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal det da saltes med? Så duer det kun til at kastes ud og trædes ned af mennesker" (Math. 5.13). Markus tilføjer: "I skal have salt i jer selv og holde fred med hverandre!" (Mark. 9.50).

Men denne følsomhed kan blive et tveægget sværd. På den ene side kan den få os til at overgive alle vore egofristelser til Jesus; men på den anden får den os til at reagere på selv de mindste forstyrrelser. Det der faktisk sker er, at ting vi aldrig tidligere ville have bemærket, nu stikker frem som en øm tommelfinger, og så "bliver sindet i stigende grad følsomt overfor hvad det tidligere ville have betragtet som meget små, ubehagelige forstyrrelser." (T-2.III.4:7).

Tænk på en hvid dug. Når den er snavset, lægger man ikke mærke til en plet mere eller mindre, og vil ikke bekymre sig om det. Men når dugen er vasket vil selv den mindste antydning af snavs fremtræde meget tydeligt. Det er den situation vi befinder os i. Vores oplevelse af den fred tilgivelse fører med sig, er blevet så tydelig og ønsket om den så stærkt, at den mindste afvigelse fra den er stærkt irriterende. Faktisk er dette et tegn på vores åndelige fremgang, og tværtimod egoets fortolkning, som er det modsatte. Som vi før har citeret fra Kurset, minder det os om, at vi "kan ikke skelne imellem fremskridt og tilbageskridt." (T-18.V.1:5). Vi tiltrækkes stadigt mere af Himlens lys, og derfor er selv den mindste form for mørke - eller ikke-tilgivelse - nok til at give os ubehag. Dette ubehag motiverer os så til at bringe mørket, uanset hvor småt det er, til Jesu lys, så det kan blive opløst. Dermed udtrykker vi vores ønske om at blive lige så fuldkommen som han, så alle vore brødre og søstre kan

forenes med os selv i Guds eneste lys. Paulus' bøn til Efeserne kan ses som en bøn for alle apostle:

og jeg beder om, at han efter sin herligheds rigdom vil give jer, at I med kraft må styrkes ved hans Ånd i det indre menneske, at Kristus må bo ved troen i jeres hjerter, og at I må blive rodfæstede og grundfæstede i kærlighed, så at I sammen med alle de hellige må kunne fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er, og kende Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse, så I kan fyldes med hele Guds fylde. (Efe. 3.16-19)

Ydmyghed og Arrogance

Kurset lærer os, at vi har “en funktion i verden i dens forstand.....Tilgivelse repræsenterer din (vores) funktion her.....vi er i sandhed blevet givet alting af Gud..... Men vi har brug for tilgivelse for at opfatte at det er sådan. (A-dI.192.2:1,3; 6:6; 7:1). Hvis vi kan tilgive sandt, har vi ophævet alle de egobarrierer der forhindrer os i at huske vores identitet som Guds børn. Efterhånden som vi tilgiver, bliver vi i stand til at høre Helligåndens milde Stemme minde os om det vi har glemt. Stadigt mere bliver vores handlinger ledet af Ham, og kun Ham, og vi bliver et eksempel på Augustins princip: “Elsk og gør hvad du vil”. Hvis der virkelig er kærlighed i vort hjerte, vil hvad som helst vi gør være i overensstemmelse med Guds Vilje, og vi kan kun fungere i verden som Han vil have os til.

Problemet opstår når vi ikke identificerer os med denne tilgivelsesfunktion, men i stedet ser os selv igennem det vi gør. Så tror vi nemlig det er os der gør arbejdet, og at det viser os i et godt lys, og at andres velbefindende er afhængigt af os. Det er klart, at alt hvad vi har gjort hidtil er at tage en funktion der ikke er vores, og ubevidst sat en situation op hvor vi konkurrerer med Helligånden, hvilket er en afspejling af den oprindelige fejltagelse om adskillelsen fra Gud. Tilgivelsens betydning ligger nu i at genindsætte Helligånden i Hans rette funktion. Vores funktion er blot, at lade Ham udføre Sin: “Jeg vil træde tilbage og lade Ham vise vejen.” (A-dI.155). På den måde kommer vi til at vide, Hvem Årsagen til helbredelsen og freden i virkeligheden er.

For mange år siden dirigerede den berømte tyske dirigent Erich Kleiber ‘Figaros Bryllup’, som var et af hans specialer, i Buenos Aires. Opførelsen havde en sådan virkning på

publikum, at man ikke ville lade ham forlade scenen, men blev ved med at kalde ham ind igen med klapsalverne. Kleiber kom så ind med en kopi af Mozarts manuskript i hånden, og holdt det frem mod publikum som om han ville sige: “Det er ikke mig I skal klappe af, det er komponisten”. Det er også sådan vi bør reagere. Det er ikke os der udfører de store gerninger i verden der bringer kærlighed, fred og helbredelse, men Jesus. Det er ham vi bør føle taknemmelighed imod.

At have et personligt forhold til Jesus (eller Helligånden) forhindrer, at vi identificerer egoselvet som ophavsmanden, og derigennem undgår vi skylden over adskillelsen fra Gud. Mange gange må apostle tjene som “stand-in” for Jesus eller Helligånden for de der ikke kender Dem, men alligevel oplever Deres Kærlighed og fred igennem Deres budbringere. Det vigtige er, at budbringerne *ved* Hvem Kilden er, og hvem taknemmeligheden er tiltænkt. Det er yderst fristende at se os selv som lærere, helbredere eller åndelige ledere, så meget mere som at mange mennesker ønsker at projicere denne rolle over på os. Faren ved at se sig selv som kilden til helbredelsen i stedet for dens instrument, er særligt lumsk og ødelæggende. Det bliver blot en anden form for egoets selvforherligelse, som er et forsvar imod at se i øjnene hvad vi faktisk tror om os selv. Når først dette sker, bliver det umuligt at undgå at forme specielle forhold med dem, hvis anerkendelse vi behøver, fordi det vil forstærke vores forsvar, der består i at foregive at vi er noget vi ikke er. Uden andres bekræftelse og anerkendelse ville vi ikke tro på vores selvbedrag, og ville blive kastet lige tilbage på vores skyld. På den måde bliver andre vigtige, ikke fordi vi virkeligt elsker dem, eller prøver på at bringe Guds kærlighed ind i deres frygtsomme hjerter, men fordi de får os til at føle lidt mere selvværd. Vi har allerede set hvordan dette forstærker vores skyld, og derfor også hadet imod dem der minder os om den.

Vi lever i et samfund af heltedyrkere, hvor mennesker gøres til idoler og sættes op på piedestaler. Det er blot en anden form for specielle forhold, hvor vi søger noget i andre som vi allerede har projiceret over i dem, i det magiske håb om at overvinde det vi opfatter som mangler ved os selv ved at identificere os med dem. Den sande Gud bliver aldrig fundet, fordi vi har søgt udenfor os selv efter Den Ene, Der kun kan findes indeni. Vi har allerede været inde på det specielle kærlighedsforhold disciplene havde til Jesus, og de katastrofale følger det havde. Vi har set de store farer ved en sådan praksis i vores egen tidsalder, hvor mennesker i deres skræk for at være alene, følger nationale lederes, eller de seneste “åndelige lederes” karismatiske egoer ud i de forfærdeligste konsekvenser. Nazityskland og den endnu

senere katastrofe i Jonestown, Guyana, er to eksempler på sådanne fejltagelser. Men den samme fejltagelse kan ske på en mere subtil måde, når man følger en virkelig hellig person, og erstatter den indre Gud med en ydre.

Når nu egoet fungerer sådan, er det ikke noget tilfælde at psykiatere som professionel gruppe siges at have den højeste selvmordsfrekvens. Når de fejlagtigt identificerer sig med terapeutens eller helbrederens funktion, føler de sig ansvarlige for deres patienters fremgang eller fiasko. Hvis deres patienter bedres, oplever de en overdreven følelse af at have nået noget, og et forøget selvværd, som blot binder dem endnu stærkere til den underliggende tro på værdiløshed, plus skyld over den måde de har udnyttet deres patienter på. Hvis en patient ikke får det bedre indenfor en vis tidsramme, eller får det sådan som terapeuten har brug for, oplever de fiasko, og beskylder sig selv for den oplevede mangel på fremgang for patienten. Lige meget hvad vej det går, forstærkes terapeutens egen skyld, og det ultimative udtryk for selvhad er selvmord.

I den ene eller den anden form begår vi allesammen denne fejltagelse, der består i at glemme at vi ikke er verdens frelser, at vi ikke er Gud. Den har været ganske karakteristisk for mange aktuelle åndelige skoler, hvor vores åndelige Selv identificeres med vor Skabers Selv. Kurset klargør dette: "Men i skabelsen står du ikke i et gensidigt tilbagevirkende forhold til Gud, fordi Han skabte dig, men du ikke skabte Ham." (T-7.I.1:4). Og Jesus tydeliggør sit udsagn fra Johannesevangeliet om at "Jeg og Faderen er een....." med: "der er to parter i udsagnet, i erkendelse af at Faderen er større." (T.1.II.4:7)

For egoet er det en ekstrem krænkelse at få at vide, at det ikke er os der gør ting, at vores job bare er at træde tilbage og lade Jesus gøre arbejdet. I verdens øjne ses en sådan holdning ofte hånligt som svaghed, ubeslutsomhed eller endog psykotisk, men hvad kan være mere urealistisk end at tro, at vi ved hvad der skal gøres for andre, for slet ikke at tale om at gøre det der skal gøres for andre? Hvilken større svaghed kan der være i verden, end at afskære os selv fra den eneste tilstedeværende Kilde til styrke? Af vores egoselv kan vi virkelig intet gøre. Men af vort sande Selv, der afspejler Guds Styrke, kan vi gøre alt - blot er det ikke os der er årsag til handlingerne. Det er ikke ydmyghed men arrogance der stiller vores egoselv op imod Guds Magt, og får dette selv til at konkurrere med Ham. Det er ikke alene arrogant, men sindssygt, for vi kan kun blive tabere. Fred og lykke kan aldrig følge af denne frugtesløse stræben.

Denne arrogance kan tage en endnu mere snedig form, som egoet synes særdeles godt om, fordi den forekommer at være det stik modsatte, nemlig et udtryk for ydmyghed. Det er den overbevisning der anklager Gud for at tage fejl i Sit valg af os som helbredere, med begrundelsen at man er inkompetent. Jeremias klassiske reaktion på Guds kald: “Ak, Herre, Herre, jeg kan jo ikke tale, thi jeg er ung.” (Jer. 1.6) beskriver praktisk taget alle profeters reaktion på Guds kald, og reaktionen hos hver enkelt af os når vi bliver bevidste om Guds Vilje for os. Denne reaktion synes at være et udtryk for personlig ydmyghed, for vi tror vi ikke er i stand til at gøre det mægtige arbejde vores mægtige Gud vil have os til. Men hvis vi undersøger dette nærmere, er dette også blot arrogance, fordi vi siger til Ham: “Du har taget fejl; jeg kan ikke på nogen mulig måde gøre det du beder mig om. Jeg er ikke blot uværdig, men også uegnet til at udføre Din Vilje. Vær sød at vælge en anden.” Men det vi i virkeligheden har gjort er arrogant at anklage Jesus eller Helligånden for ikke at vide hvad De gør; at vi tror at vi bedre end De ved hvad der skal gøres, og hvem det er der skal gøre det. Men Jesus minder os i Kurset om:

Jeg leder Genkomsten (Soningsplanen), og min dom, som kun bruges til beskyttelse, kan ikke være forkert fordi den aldrig angriber. Din er muligvis så forvrænget, at du tror jeg tog fejl i at vælge dig. Jeg forsikrer dig, at dette er dit egos fejltagelse. Tag det ikke for ydmyghed.....jeg vælger ikke Guds kanaler forkert. Den Hellige deler min tillid, og accepterer mine Soningsbeslutninger, fordi min vilje aldrig er ude af harmoni med Hans. (T-4.IV.10:4-7; T-VI.6:3-4).

Sand ydmyghed er: “At erkende og acceptere den kendsgerning at du ikke ved,(og) at erkende og acceptere den kendsgerning, at Han *faktisk* ved.” (T-16.I.4:4). Kurset opfordrer os til at vi er “ydmyg(e) overfor Ham, og alligevel stor(e) i Ham.” (T-15.IV.3:1), som er pointen i Jesu lignelse om at vælge plads ved bordet (Luk. 14.7-11). Når vi bliver inviteret til fest, siger Jesus at:

“Når nogen indbyder dig til gæstebud, så sæt dig ikke øverst til bords;gå hen og sæt dig nederst; når så han kommer, som har indbudt dig, kan det være, han siger til dig: ‘ven! sæt dig højere op!’ så bliver det til ære for dig i alle gæsternes påsyn. Thi enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges; og den; som ydmyger sig selv, skal ophøjes.” (v.8, 10-11).

Jesus opfordrer os til at give afkald på alle selvretfærdige krav og være selvudslettende overfor Gud. Det er en opfordring til at vi er virkeligt ydmyge, og kommer til Gud uden forsvar, så Han kan fylde os. Som Paulus skrev: “We are only the earthenware jars that hold this treasure, to make it clear that such an overwhelming power comes from God and not from us” (2.Kor. 4.7) = “Vi er kun det lerkar der holder denne skat, for at gøre det klart, at en så overvældende magt kommer fra Gud, og ikke fra os”.

DB. “Men denne skat har vi i lerkar, for at den overvældende kraft må være fra Gud og ikke fra os selv”.

Arrogance er troen på at kraften/magten kommer fra os selv, og at vi derfor er dem der handler i verden. Det er klart, at hvis det var tilfældet, kunne vi *ikke* gøre noget. Men det er ikke det Jesus beder os om. I en smuk passage i Kurset siger han: “For kun dette har jeg brug for: At du vil høre de ord jeg siger, og give dem til verden. Du er min stemme, mine øjne, mine fødder, mine hænder, som jeg frelser verden igennem.” (A.dI.rV.9:2-3). Han beder os kun om at lade ham frelse verden igennem os. Uden vores fysiske tilstedeværelse kunne verden ikke høre hans ord eller se vidnesbyrdene om hans tilgivende liv. At sige, at vi ikke kan gøre det arbejde han beder os om at gøre, er at fornægte ham igennem vores frygt og skyld. Det forhindrer hans helbredende kærlighed i ikke alene ikke at omfavne verden, men også i at omfavne os selv. Det er ikke ydmyghed, men arrogance, der altid stammer fra frygt og forstærker den.

At følge Helligåndens vejledning, er at lade dig selv blive befriet for skyld.....Forestillingen om at du har tilranet dig funktioner som ikke er dine, er grundlaget for frygt.....At give funktionen tilbage til Ham den tilhører, er således at blive fri for frygt. Og det er det der lader erindringen om kærligheden vende tilbage til dig. (H-29.3:3, 6, 8-9).

Sand ydmyghed anerkender Guds Magt og arbejde igennem os, tager imod den i Hans Navn, og accepterer vores funktion, som er at lade Hans virkninger komme igennem os. Den erkender, at verden “styres af en Magt, Der er *i* dem, men ikke *af* dem.” (H-4.I.1:5). Ophævelsen af skyld igennem tilgivelse, fører til at vi kan tage imod Guds kærlige Tilstedeværelse i vores hjerter, og udvide den til andre, der stadig er bange og martret af skyld.

Sand ydmyghed siger ikke: “Jeg kan ikke gøre det”; men - med en parafrase af jomfru Maria: “Let it be done *through* me according to your word” (Luk. 1.38) = “Lad det blive gjort *igennem* mig ifølge dit ord”

DB: “mig ske efter dit ord!”

Vores tilgivelse gør dette udsagn muligt.

Kapitel 14

HELLIGÅNDENS OG JESU APOSTLE

“Sandhedsprøven”

Et af de mere hyppigt stillede spørgsmål til *Et Kursus i Mirakler*, og for den sags skyld til enhver åndelig metode, er, hvordan ved man hvis stemme man lytter til, egoets eller Helligåndens? Det er alt for klart, at mange gange lyder egoet meget lige som Stemmen for Gud, og vi bliver overbevist om, at vores tanker og handlinger er fra Helligånden, selvom de i virkeligheden er kommet fra vores ego og vores personlige behov. Hvordan kan vi så kende forskel, når nu vores bevidste mål er, kun at følge Helligåndens vejledning?

Desværre er der ingen skudsikre svar. Hvis vi allerede kunne høre Guds Stemme fuldkomment, ville der ikke være noget ego at slå med, og der ville intet behov have været for Helligånden eller Jesus. Vi ville allerede være vendt hjem til Gud. Det bør derfor ikke komme som nogen overraskelse, at vi ofte er forvirrede angående hjælpe-kilden, fordi egoet *er* forvirring, og aldrig virkeligt ved noget som helst. Men der er en regel der faktisk holder, og det er en vejledning fra Mathæusevangeliet. “Af deres frugter skal I kende dem” (Math. 7.16). I det øjeblik vi beder om hjælp, kan det være vanskeligt at skelne imellem de to stemmer, men med tiden kan vi blive meget dygtige til at skelne. Men ud fra resultaterne af vores valg kan vi almindeligvis afgøre hvilken stemme der har vejledt os. Frugterne har to aspekter, og de må begge være til stede hvis det virkelig skal være Helligånden vi har hørt. Kurset opsummerer denne topersoners “sandhedstest”:

Du har een prøve, der er så sikker som Gud, hvormed du kan erkende om det du har lært er sandt. Hvis du er helt uden frygt af nogen art, og hvis alle de som møder eller blot tænker på dig, deler din fuldkomne fred med dig, så kan du være sikker på du har lært Guds lektion, og ikke din egen. Hvis ikke alt dette er sandt, er der mørke pletter i dit sind som sårer og hindrer dig, og alle omkring dig. (T-14.XI.5:1-3)

Hvis vi rent faktisk hørte Helligåndens Stemme og fulgte Hans Vilje, ville vi ikke opleve andet end Hans fred. Hvis vi vidste at Han går med os, ville vi intet have at frygte, for Hans Kærlighed ville allerede have kastet frygten ud. Vi vil måske blive fristet til at føle os skyldige, nervøse for noget der skal ske, eller bedrøvede over visse omstændigheder, men vi kan øjeblikkeligt overgive disse følelser til Ham, og få dem taget fra os. Hans fred vil med naturlighed udvide sig til andre, og det er testen, hvormed vi kan vide om vi faktisk følger Helligåndens vejledning: Dem omkring os vil være i fred, og den fred vil afspejle den fred der er i os selv.

Det andet bud Jesus efterlod os, at vi skal elske vores næste som os selv, afspejler eenheden i Guds Kærlighed. Hvis den Kærlighed er væk noget steds fra, kan det ikke være Himlen. Hvis jeg virkeligt har fred, må den omfatte alle mennesker, enten de er bevidste om den eller ikke, eller vælger at modtage den eller ikke. Vi har været inde på, hvordan fredens lys ofte kan mobilisere egoets mørke i andre, og samle sig imod det, og forsøge at angribe det mørket opfatter som truende for dets eksistens. Jesu liv giver os et tydeligt eksempel på, hvordan menneskers frygt fik dem til at angribe den fred de faktisk oplevede i ham. Hvis ikke hans tilgivelses fred havde været så åbenbar, ville de ikke have haft nødig at gribe til så ekstreme former for egobeskyttelse.

Men det afgørende spørgsmål bør i virkeligheden ikke være: "Hvordan ved jeg hvornår jeg hører Helligånden?", men: "Hvorfor gør jeg ikke det Han siger jeg skal, så jeg *kan* høre Hans Stemme tydeligere?"

Skiftet i fokus er vigtigt. Kursusstuderende, og medlemmer af de forskellige kristne frikirker, bliver ofte vældigt optagne af at høre Helligånden, og overbevist om at de følger Hans vejledning i alt hvad de gør. Men faktisk er det meget ofte deres egen stemme de lytter til, og følgerne er ikke altid åndelige, hverken for dem selv eller andre. Fordi Kurset lægger så megen vægt på at høre Helligånden, især i Arbejdsbogen, er det let at begå den form for fejltagelse, og undlade at opfatte de mange advarsler der er hele vejen igennem Kurset, imod

den form for egoillusioner, f.eks. i det følgende stykke: “Kun meget få kan overhovedet høre Guds Stemme, og selv de kan ikke kommunikere Hans budskaber direkte igennem Ånden, Som gav dem.” (H-12.3:3)

I vores verden er øjeblikkelig tilfredsstillelse et krav, og der er meget lidt eller slet ingen tolerance for frustrationer. Derfor tror vi også på øjeblikkelig frelse. Kurset fortæller os igen og igen hvor enkel frelse er, begrundet i enkelheden i det tanke-system det præsenterer:

Så enkel frelse er! Alt hvad den siger er, at det der aldrig var sandt ikke er sandt nu, og aldrig vil være det. Det umulige er ikke sket, og kan ingen virkninger have. Og det er alt. Kan det være vanskeligt at lære for nogen der ønsker det skal være sandt? Kun uvillighed til at lære det, kan gøre en så enkel lektion vanskelig. (T-31.I.1:1-6).

Men det siges aldrig i Kurset at det er let at gøre, for vores “uvillighed” til at opgive skylden er meget stor. Som vi har set adskillige gange i denne bog, gør vores dybe tiltrækning til at forblive skyldige tilgivelse til hårdt arbejde. Det kræver troskab, vedholdenhed og disciplin at praktisere de daglige lektioner i tilgivelse. Disse lektioner består af mere end de 365 lektioner i Arbejdsbogen. Studerende af *Et Kursus i Mirakler* begår sommetider den fejltagelse at tro, at ved slutningen af det ene år vil de øjeblikkeligt blive helbredt, og at de så er kun eet skridt fra Himlen. Men Arbejdsbogen advarer imod sådanne magiske håb: “Dette kursus er en begyndelse, ikke en afslutning.” (A-dII.ep.1:1). Formålet med Arbejdsbogen er “at træne dit sind i at tænke i de baner tekstbogen fremlægger.” (A-dI.in.1:4). Når vi først er i stand til at flytte vores tankegang væk fra egoet, som er formålet med denne træning, må vi tilbringe resten af livet med at forstærke det vi har lært, og prøve på at huske at anvende principperne i *alle* situationer og forhold. Det er denne proces med generalisering af tilgivelse, og ingen undtagelser at gøre overhovedet, der udgør vanskeligheden ved at høre Helligånden klart og konstant.

Hvis vores fokus hele tiden var rettet mod hvordan vi skal tilgive, og vi praktiserede denne lektion i alle vores forhold, ville vi naturligvis høre Guds Stemme stadigt tydeligere. Når vi er i en tilstand af angst og anspændelse og tynget af skyld, er Helligåndens Stemme uhørlig. Hans “stille, lille stemme” druknes af egoets grove skrigeri: Så er det bedre at fokusere på at reducere den voldsomme kritik, og ikke anstrenge os for at høre en Stemme, der allerede er blevet overdøvet. En sådan anstrengelse vil blot forøge den indre anspændelse og konflikt,

fordi vi sætter vores ønske om at følge Helligånden op imod vores ubevidste ønske om at flygte fra ham, som er drivkraften bag al skyld og frygt. Biblen opfordrer os til at: “Hold inde og kend, at jeg er Gud” (Salm. 46.10). Når vi kan holde inde med vores ikke-tilgivelse og skifte tænkemåde, vil den indre fred kunne lade os bede med større sikkerhed. Tilgivelse har fjernet anspændelsen, og vi kan høre. Igennem vores kærlighed til hinanden, der er født af vores tilgivelse, vil ikke alene andre vide at vi er Jesu disciple - helt bogstaveligt, fordi vi har lært af ham - men det vil vi også selv.

Lysets og Fredens Apostle

Når først disciple har valgt at identificere sig med Jesus, bliver de apostle, og parat til at bringe hans budskab til dem der ikke har hørt det. Det er faktisk den vigtigste mission for Jesu efterfølgere: At “gøre alle folkeslag til mine disciple.....idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer.” (Math. 28.19-20). I sin bøn til Faderen for disciplene, siger Jesus: “Ligesom du har sendt mig til verden, således har jeg også sendt dem til verden” (Joh. 17.18). Som apostle sendes vi ud i verden for at bringe Himlens lys, som vi har set, og anerkendt igennem Jesus. Som han siger til sine disciple: “I er verdens lys.....Således skal jeres lys skinne for menneskene, for at de må se jeres gode gerninger og prise jeres fader, som er i Himlene.” (Math. 5.14,16). Og senere: “I skal tale i lyset, hvad jeg siger jer i mørket, og prædike fra tagene, hvad der hviskes jer i øret!” (Math. 10.27). Paulus gentager opfordringen til Efeserne:

You were darkness once, but now you are light in the Lord; be like children of light, for the effects of the light are seen in complete goodness and right living and truth. Try to discover what the Lord wants of you, having nothing to do with the futile works of darkness but exposing them by contrast. The things which are done in secret are things that people are ashamed even to speak of; but anything exposed by the light will be illuminated and anything illuminated will turn into light. (Efes. 5.8-14)

I var mørke engang, men nu er I lys i Herren; vær som børn af lyset, for lysets virkninger ses i fuldstændig godhed og retsindet liv og sandhed. Prøv at finde ud af hvad Gud ønsker af dig, og hav intet andet at gøre med mørkets unyttige virkninger, end at åbenbare dem ved at sætte

dem i kontrast til lysets. Det der gøres i hemmelighed, er ting mennesker skammer sig over endog at tale om; men hvad som helst der åbenbares af lyset vil blive oplyst, og alt hvad der bliver oplyst vendes til lys.

DB: “Thi I var forhen i mørke, men nu er I lys i Herren; I skal vandre som lysets børn - lysets frugt består jo i al godhed og retfærdighed og sandhed; vælg hvad der er velbehageligt for Herren. Vær ikke meddelagtige i mørkets golde gerninger, men bring dem hellere for dagen. Thi hvad der lønligt bedrives af dem, er skammeligt blot at nævne; men alt dette bliver opklaret, når det bringes for dagens lys. Ja, alt det, der bliver opklaret, er selv lys.”

I Kurset skriver Jesus:

I dit forhold har du forenet dig med mig i at bringe Himlen til Guds Søn, som skjulte sig i mørke. Du har været villig til at bringe mørket til lys, og denne villighed har givet styrke til alle, som ville blive i mørke. De som ønsker at se, *vil* se. Og de vil forene sig med mig i at bære deres lys ind i mørket, når mørket i dem gives til lyset og fjernes for evigt..... Du som nu er den der bringer frelse, har den funktion at bringe lys til mørket.....Og fra dette lys vil De Store Stråler udvides bagud ind i mørket og fremad til Gud, og lyse fortiden væk, og således gøre plads til Hans evige Tilstedeværelse, hvor alting er strålende i lyset. (T-18.III.6:1-4; 7:1; 8:7)

Når Jesus sender os ud i verden, må vi lære ikke at blive bange, men at have tillid til hans magt og kærlighed, som har sendt os. Fordi de er beskyttede af Himlen kan hans apostle “tage på slanger, og hvis de drikker dødbringende gift, skal det ikke skade dem.” (Mark. 16:18). Der er en lektion i Arbejdsbogen der siger: “Jeg er ikke underlagt andre love end Guds”. Mange “love” i verden anses for at være hellige og ukrænkelige: Love om medicinske forhold, om ernæring, økonomi, immunforsvar etc. De indeholder alle den samme lære: “Beskyt kroppen, og du vil blive frelst. Dette er ikke love, men vanvid.” (A-dI.76.4:4-5:1), for de angår alle kroppen, som for egoet ikke er andet end et instrument for det vanskabende sind. “Kroppen lider netop med den hensigt, at sindet vil undgå at se at det er offer for sig selv.....Det vil ikke forstå det er sin egen fjende; at det angriber sig selv og ønsker at dø. 6. Det er fra dette dine “love” skal frelse kroppen. 7. Det er derfor du tror du er en krop.” (A-

dI.76.5:3,5-7). Når vi er fuldstændigt fokuseret på Gud, og vores sind er genoprettet i Ham, kan intet skade os, fordi vi har trukket vores investering i kroppen som et instrument til at angribe med eller at blive angrebet med tilbage.

Ram Das, en new age lærer og forfatter, har beskrevet sine oplevelser med sin indiske guru, der virkelig demonstrerede at han ikke var bundet af kroppens love. Den indiske mester tog roligt den LSD Ram Das, der dengang var kendt som Richard Alpert, havde skjult i sin kuffert, slugte det uden at blinke, uden at opleve nogen som helst virkning af det. *Hans* "trip" var kun Gud.

Men vi må være meget forsigtige med ikke at prøve på at påtage os en sindstilstand vi ikke har nået i virkeligheden, men ville ønske vi havde nået. Hensigt er ikke det samme som fuldbyrdelse. Kurset advarer sådan: "Stol ikke på dine gode hensigter. De er ikke tilstrækkelige." (T-18.IV.2:1-2). Vi må være klare over indeni os selv, om vi virkelig vejledes til at foretage os noget verden ville bedømme som skadeligt, eller om det er vores ego, der snedigt forsøger at såre os. I indledningen til Johannesevangeliet siges det om Jesus, at til "alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn....." (Joh. 1.12). Fordi han er med os altid, er vi garanteret denne magt så længe vi stoler på ham. Vi forlades ikke uden trøst, og Jesus har lovet os, at vi skal gøre endnu større gerninger end han gjorde. (Joh. 14.12).

Vi demonstrerer at vi er hans apostle ved at praktisere det Guds ord Jesus gav os, ved at elske vores næste, og have tillid til vores Fader. Denne kærlighed, som vi nu har modtaget af Jesus, beder han os om at udvide til alle han bringer til os, så vi bliver "Kristi ambassadører" (2.Kor. 5.20). Som han elskede os, skal vi elske hinanden. "Jeg har udvalgt jer og sat jer til at gå hen og bære frugt, og det en varig frugt.....Dette byder jeg jer, at I skal elske hverandre" (Joh. 15.16-17). Med Paulus' ord: "We prove we are Gods servants by our purity, knowledge, patience and kindness; by a spirit of holiness, by a love free from affectation" = "Vi viser vi er Guds tjenere ved vores renhed, viden, tålmodighed og venlighed; i en ånd af hellighed, ved en kærlighed fri for påtagethed."

Hvad som helst vi beder om i Jesu navn vil vi modtage, for sammen med ham afspejler vi Guds Vilje. Med Jesu ord: "Sandelig, sandelig siger jeg eder: Hvis I beder Faderen om noget, skal han give jer det i mit navn;bed så skal I få, for at jeres glæde må blive fuldkommen". (Joh. 16. 23-24). Vi har set, hvordan det vi beder om og modtager kun drejer sig om det der er i vort sind - fred eller konflikt, kærlighed eller frygt, tilgivelse eller skyld.

Hvis vi beder om adskillelse, er det det vi modtager; hvis vi beder om at vores bevidsthed om eenheden med alt det skabte må blive genoprettet, vil det være Jesu gave til os, fordi det er det han tålmodigt har ventet på vi skulle tage imod. Denne eenhed med Gud og med ham selv er Jesu sidste bøn for de der følger ham: “.....at de alle må være eet, ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at også de må være eet i os, så verden må tro, at du har sendt mig.....Og jeg har kundgjort dem dit navn og vil kundgøre dem det, for at den kærlighed, du har elsket mig med, skal være i dem, og jeg i dem.” (Joh. 17.21, 26)

Det blev om Jesus sagt, at han skulle “samle Guds adspredte børn sammen til eet.” (Joh. 11.52), og Paulus skrev:

“For he is the peace between us, and has made the two into one and broken down the barrier which used to keep them apart.....This was to create one single New Man in himself out of the two of them and.....to unite them both in a single Body and reconcile them with God” = “For han er freden imellem os, og han har gjort de to til een, og nedbrudt den barriere som hidtil har holdt dem adskilt.....Det var for at skabe et enkelt Nyt Menneske i sig selv ud af de to, og for at forene dem begge i et enkelt legeme, og forsone dem med Gud.” (Efes. 2.14-16)

DB: “Thi han er vor fred, han, som gjorde begge parter til eet, og nedrev det gærde, som skiller, nemlig fjendskabet. Ved sit kød afskaffede han nemlig loven med dens bud og forskrifter, for at han i sig kunne skabe de to til eet nyt menneske og stifte fred og bringe begge parter, forenede i et legeme, forligelse med Gud i korset, da han ved dette dræbte fjendskabet.”

Efter at Jesus har nået denne eenhed på det dybeste niveau, ved i sin opstandelse at have ophævet adskillelsen fra Gud, fortsætter han nu med at arbejde i sine apostle ned igennem tiden, så alle mennesker kommer til at modtage Guds eenhed.

Adskillelse er splittethed, og splittethed er krig. Jesus sender sine apostle ind i denne tilstand af svært bevæbnede lejre, der *er* vores verden. Som det siges i Kurset:

Ind i denne håbløse og lukkede undervisningssituation (verdens kursusplan), **hvor der ikke undervises i andet end håbløshed og død, sender Gud Sine lærere. Og imens de**

underviser i Hans glade lektioner om håb, fuldendes deres egen lærdom til sidst.
(H-in.4:7-8)

Det er fredsstifterne, der ligesom Jesus går midt i krigen og bringer fred, og forener "Kristi ene Legeme". Vi beviser vores kærlighed til Jesus, ligesom Peter, ved at fodre hans lam og hans får (Joh. 21.15-17). Vi beviser den ved altid at "stræbe efter fred med alle og efter hellighed; uden den skal ingen se Herren" (Heb. 12.14). Vi beder om flere apostle, som Jesus sagde til sine disciple: "Høsten er stor, men arbejderne er få; bed derfor høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst." (Math 9.37-38). Vi giver udtryk for denne bøn igennem vores egen fred, som fører andre til Kristi lys, der skinner i os. Vores situation i dag er som den udtrykkes i Mathæus 9.36, hvor Jesus er ked at det på folkeskarernes vegne, fordi "de var vanrøgtede og forkomne 'som får, der ingen hyrde har'".

Tilsammen udgør vi "eet Kristuslegeme" og hver eneste een af os er vigtig for dette legeme. Som Paulus forklarer dette billede: "Just as each of our bodies has several parts and each part has a separate function, so all of us, in union with Christ, form one body, and as parts of it we belong to each other" (Rom 12.4-5) = "Ligesom hver vores kroppe har mange dele, og hver del har sin særlige funktion, sådan udgør vi alle, i forening med Kristus, eet legeme, og ligesom dele af det tilhører vi hinanden."

DB: "Thi ligesom vi har mange lemmer på et legeme, men lemmerne ikke alle har samme hverv, således udgør vi mange et legeme i Kristus, men hver for sig er vi hver andres lemmer.". Vi har hver især forskellige evner, men formen har ingen betydning. Det udtrykkes i Kurset sådan: "Hver enkelt har en særlig rolle at spille i Soningen, men budskabet, som gives til alle, er altid det samme: *Guds Søn er skyldfri*. Alle underviser forskelligt i budskabet, og lærer det forskelligt." (T-14.V.2:1-2). Paulus fortsætter: "Når alt kommer til alt, hvad er Apollos (en anden apostel) og hvad er Paulus?.....Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud får tingene til at gro. Hverken planteren eller vanderen betyder noget; kun Gud." (1.Kor. 3.5-7), og senere i samme brev tilføjer Paulus: "Der er forskellige nådegaver, men Ånden er den samme; der er forskellige tjenester, men Herren er den samme; der er forskellige kraftige virkninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle.....de lemmer på legemet, som forekommer os at være de svageste, er nødvendige.....Når et lem lider, lider alle lemmerne med; når eet lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med." (1.Kor. 12.4-6, 22, 26). Derfor er vi hver især en integreret del af helheden. Som Paulus siger til Efeserne:

I er..... “opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold med Jesus Kristus selv som hovedhjørneste. I ham sammenføjes hele bygningen og vokser til et helligt tempel i Herren; i ham bliver også I sammen med os opbygget til en Guds bolig i Ånden” (Efes. 2.20-22)

Jesus lægger vægt på det samme punkt i Kurset:

Lærere i uskyld, hver især på sin egen måde, har forenet sig, og indtager deres roller i det forenede kursus i Soning. Der er ingen andre forenede undervisningsmål end dette. Der er ingen konflikt i dette kursus, som har eet mål uanset hvordan der undervises i det. Enhver anstrengelse som gøres i den hensigt, tilbydes med det ene formål at befri fra skyld, til den evige Guds og Hans skabnings ære..... Selve Guds magt støtter denne undervisning, og garanterer dens ubegrænsede resultater.....Foren dine egne anstrengelser med den magt som ikke kan slå fejl, og nødvendigvis må resultere i fred. Ingen kan forblive uberørt af en sådan undervisning.....Sonings cirkel har ingen afslutning. Og du vil finde stadigt voksende tillid i din sikre indbefattethed i cirklen, sammen med hver eneste du bringer ind i dens sikkerhed og fuldkomne fred.....Enhver, som Gud skabte som Sin Søn, er indenfor dens hellige cirkel.....Stå roligt indenfor denne cirkel, og tiltræk alle forpinte sind til at forene sig med dig, i trygheden i dens fred og hellighed. Vær i den sammen med mig, som lærer i Soning, ikke i skyld..... Salig er du, som underviser sammen med mig.....Jeg står indeni cirklen og kalder dig til fred. Undervis i fred sammen med mig, og stå sammen med mig på hellig jord.....Kom med glæde til den hellige cirkel, og se med fred ud på alle som tror de er udenfor. Kast ingen ud, for her er det han søger sammen med dig. Kom, lad os forene os med ham på fredens hellige sted, som er for os alle, forenet som een indeni fredens Årsag.” (T-14.V.6:1-4,7; 7:1-2,6-7; 8:3,6-7; 9:1,4-5; 11:7-9).

Vi står indeni denne hellige cirkel, og bygger Guds hus - som Paulus skrev til Efeserne - ved at elske som Jesus elskede, og tilsidesætter alle fristelser til at udelukke visse mennesker eller grupper af mennesker fra denne kærlighed. Den store fristelse i verden er at beslutte sig for, at der er visse medlemmer af Guds familie der hører til udenfor Sonings cirkel, eller som er mere specielle og hører til indenfor den - hvilket er to sider af den samme fejltagelse. Jesus

sender os ind i verden for at fuldbyrde visse funktioner, og for at undervise i en anden lektie. På eet plan er formålet med vores arbejde indlysende - at undervise, at helbrede, at være forældre, at opfylde folks behov på den ene eller den anden måde - og vi må være loyale overfor dette kald; men på et dybere plan opfyldes endnu et formål. Vi sendes til visse mennesker 7* ikke udelukkende for at bringe Jesu budskab om tilgivelse til dem, men også bringe det til os selv, og vi vil også blive sendt ind i situationer der vil friste os til at se mennesker som andet end vore brødre og søstre. Hvis f.eks. vores arbejde bringer os til den indre by, er det sandsynligt, at vi ikke alene vil identificere os med de fattige, men også at denne identifikation vil blive forstærket og grundfæstet yderligere ved at vi vil identificere os *imod* de rige, eller dem der repræsenterer "systemet", som vi holder ansvarligt for de smerter og lidelser der findes i samfundet. Hvis vi arbejder med lidende og forsømte børn, vil vores arbejde muligvis ikke kun afspejle vores sympati og omsorg for dem, men kan også komme til at optænde vreden mod forældrene eller andre, der synes at have været så efterladende. Hvis vi forsøger at hjælpe til med at befri dem der er undertrykt, kan vores hengivenhed meget let omfatte vrede og trang til gengældelse mod undertrykkerne.

Når man betænker at vi har identificeret os så stærkt med vores egoer, er sådanne investeringer uundgåelige, men disse selvsamme egoprojektioner tilbyder os muligheden for at blive fri af dem. Det er princippet i tilgivelse, som det udøves af Helligånden. Det arbejde vi skal gøre for Jesus er ikke kun til gavn for dem vi sendes til, men også for os selv. Helbredelsesprocessen er universel, og må omfatte alle dem der er involveret i den - de helbredte *og* helbrederen. I Guds øjne er der ingen forskel; Han kender ikke til personanseelse. I sit brev til Galaterne sammenligner Paulus frugterne af selvglæde med frugterne af Helligånden, som er de gaver Han bringer de der vælger at følge Hans vejledning. Det er egenskaber der kan findes i alle apostle, i alle dem der vælger at følge Jesu vejledning. På Paulus liste står de som følger: Kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, mildhed og selvbeherskelse. (Det sidste begreb har DB oversat ved "afholdenhed" (Ga. 5.22). 15) Kursets parallel til disse er Gudslærerens 10 egenskaber, der findes i Håndbog for Lærere 4.I-X: tillid, ærlighed, tolerance, mildhed, glæde, forsvarsløshed, storsindethed, trofasthed og åbensindethed. For en nærmere uddybning af disse se min bog 'Kristen psykologi i Et Kursus i Mirakler', ss. 68-69, og lydbåndet "What it means to be a Teacher of God".

Når vi har oplevet Guds Kærlighed igennem tilgivelse, træder vi nu ind i verden for at bringe dette samme budskab til dem vi sendes til. Hvem kan andet end at blive opfyldt af *glæde* og *fred* igennem den store gave det er at bringe denne kærlighed til andre, som vi modtager imens vi udvider den? Hvis andre afslår gaven, eller omstændighederne synes at gå imod kærligheden, venter Jesu apostle *tålmodigt*, i sikker forvisning om deres missions succes før eller siden. På grund af denne tålmodighed er der intet behov for at påtvinge andre vores vilje. Det gør os fri til at behandle dem med *venlighed, godhed og mildhed*, og altid at være generøse med den gave der ikke er vores men Guds, uanset andres reaktion. Vores tålmodighed med vore brødre og søstre fødes af *tilliden* til at Guds Vilje sker på jorden som i Himlen. Imens vi fortsætter på den vej Jesus har udstukket for os, forbliver vi konstant årvågne overfor vores egos begær, og *kontrollerer dette personlige selv*, så Kristi upersonlige Selv faktisk kan være det lys der fører os hjem.

I en verden der har glemt Jesus, har han brug for os til at være sine apostle. Han beder os om at bringe sit lys til trætte øjne, der er blevet udmattede af mørke, og tilbyde en vision om fred, glæde og lykke som erstatning for sorgerne og smerterne i frygtens verden. Han beder os om at lade ham være synlig i os, så han kan drage alle til sig som han drager os alle til Gud. Jesus siger i Kurset, at i den forstand "har (jeg) lige så meget brug for dig, som du har brug for mig." (T-8.V.6:10). Jesus har brug for os til at være sine fredsapostle, eller Guds lærere, fordi det kun er igennem os han kan fuldføre det frelserarbejde han begyndte på i sit eget liv. Han har brug for vores øjne til at se lidelserne i verden, og alligevel se det lys der skinner hinsides dem; han har brug for vores ører til at høre det råb om hjælp, der kommer fra mennesker der er skræmt til at reagere med angreb og vold; han har brug for vores arme og fødder, til at bringe sit håb og sin trøst til dem der har glemt ham; han har brug for vores stemme til at tale om sit budskab om frelse, og om at alle vore synder er blevet os forladt. Og mest af alt har han brug for vores villighed til at blive hans budbringere om kærligheden. Ligesom han bragte Guds ord om tilgivelse ind i verden, skal vi bringe dette samme ord til vores verden. Jesus beder os kun om at vi gør hans mål til vort eget, og igennem denne forening af vores vilje med hans hjælp med til at forene verden i det ene mål at frelse: Som er Tilgivelsen af vore synder, som var beslutningen om at være adskilt fra den Kærlighed der skabte os, og som vi er.

Igennem den forenede opfattelse af alle mennesker som Guds børn, udvider vi den kærlighed og eenhed vi har oplevet, og styrker den derigennem i os selv og i alle Guds folk. På den

måde “skal Guds fred, som overgår al forstand bevare (vores) hjerter og (vores) tanker i Kristus Jesus” (Fil. 4.7). Vi er fyldt med Jesu fred, og vi sendes ud for at bringe denne fred til alle der er uden den. I den jødisk-kristne tradition, har det at hjælpe de trængende altid været hovedtegnet på Guds Riges komme. Det er faktisk den kærlighed vi viser hinanden, der bebuder den nye himmel og jord der tales om i skrifterne (Es. 65.17; Joh.Åb. 21.1), og som for andre vil demonstrere sandheden i Jesu budskab om frelse (Joh. 13.35). Kursets svar på dette problem - at acceptere Soningen for sig selv - er enkelt, og gentager det grundlæggende budskab om den indre forvandling profeterne og evangelierne taler om. Siden det ikke er os der er verdens helbredere, herrer over den guddommelige retfærdighed, eller dem der korrigerer fejltagelserne, er vores ansvar at være så fri som muligt indeni os selv, til at lade Den Som *er* Helbrederen arbejde igennem os. At tro at nogen af os ved hvad der er bedst for verden, for slet ikke at nævne at tro vi ved det om os selv, er højdepunktet af arrogance. Jesus beder kun om, at vi lader ham være sig selv i os, så han kan bringe sig selv til andre igennem os.

Frem for alt involverer vi os i planer om retfærdighed, så vi kan blive helbredt for vores tro på uretfærdighed. Dette er måske det vigtigste punkt af dem alle. For hvis vi ikke ser os selv som en del af denne samme proces med at helbrede og korrigere som vi forsøger at fremme, forstærker vi ganske enkelt vores tro på adskillelsen fra Gud og fra hele menneskeheden. Som Kurset siger i denne vigtige sætning, der tidligere er citeret: “At opfatte helbredelsen af din broder som helbredelsen af dig selv, er således måden at huske Gud på.” (T-12.II.2:9). Der er ikke andre måder. Adskillelsens problem kan ikke ophæves igennem en proces der forstærker selve adskillelsen. Og at holde een person udenfor helbredelsens cirkel er at udelukke hele resten. For den ene person bliver til projektionen af ens skyld over adskillelsen, og kommer til at symbolisere afslutningen på Guds fuldkomne skaberværk.

Derfor er vores eneste job at ophæve vores egen skyld, som forhindrer os i at være Guds budbringere her på jorden. Uanset hvilket arbejde vi kommer ind i, er dets fokus ikke kun det udbytte det kan give andre, men også det udbytte det kan give *os selv*. Det er en integreret del af Guds plan for os alle. Det arbejde vi laver er et klasseværelse, hvor vi lærer vore egne lektioner i tilgivelse. De vil altid udgøre muligheden for at ophæve vores tro på adskillelsen. Når vi bliver konfronteret med sygdom, smerter eller lidelser af en eller anden art, er der Een ved siden af os, Der banker os venligt på skulderen og siger:

Der er en anden måde at se dette på. Hinsides lidelsen og frygten er der et lys, der skinner. Se dette lys, og vid at det også skinner i dig. Modstå fristelsen til kun at se mørke. I dine anstrengelser for at trøste dem der stadig identificerer sig med mørket, se forbi det til lyset i dem, og bed om at blive forenet igen. Se det lys skinne i hver eneste person, så de alle en dag kan blive genforenet i Det ene Lys din Fader kender som Sig Selv.

Kurset siger det på denne måde: “Erkendte illusioner må nødvendigvis forsvinde. Accepter ikke lidelse, og du fjerner tanken om lidelse. Din velsignelse ligger på alle der lider, når du vælger at se al lidelse som det den er.” (A-dI.187.7:1-3).

Vi ledes hver især til den gruppe af mennesker vi bedst kan undervise, og som vi bedst kan lære af. Der findes ingen tilfælde i himlens plan til frelse. Men selvom vores særlige gerning nødvendigvis må være begrænset, skal den ikke udelukke andre. Gør den det, og vi ser andre som konkurrenter til os, eller endog som værende i modsætning til os, lærer vi ikke den lektion i tilgivelse det var meningen vi skulle undervise i. Dette blev illustreret i Jesu eget liv, hvor han efter forlydende kun omgikkes relativt få, og syntes at begrænse sin vigtigste gerning til sine sidste tre år, og sine disciples til Israels befolkning. Det var først efter sin opstandelse han sendte sine apostle ud for at prædike i alle lande: “Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple.....” (Math. 28.19).

Hver eneste situation indeholder den samme mulighed for at høre Stemmen for tilgivelse og sandhed tale til os i præcist den form vi har brug for det, for at vi kan praktisere tilgivelse på selve den måde der forekommer os mest vanskelig. Lad os identificere os med styrkens Kilde i os, ikke med svaghedens. Lad os forstå, at vores egen tilgivelse stilles os i udsigt, når vi går ud til de trængende. Lad os ikke identificere os med lidelsens virkning, der afspejler egoets skyld og frygt, men i stedet med Kærligheden, der fjerner denne årsag til al lidelse.

Lad os bede sammen med alle mennesker - rig og fattig, undertrykt og undertrykker, myrdet og morder - så vi ikke vandrer ind i adskillelsens fristelse, men vil lade vor Fader føre os ud af den. Lad os bede for, at vi må komme til at dele Jesu opfattelse af retfærdighed igennem at dele hans Identitet i Gud, så vi ikke fristes til at udelukke nogen fra denne Identitet. Lad os ikke frygte det der synes at være fiasko, men holde fast i den tillid der ved at Guds retfærdighed vil sejre. Når vore egne synder tilgives og Guds retfærdighed får lov til at regere i vore hjerter, vil denne retfærdighed udstråle fra vores uskyld, og velsigne alle mennesker med den kærlighed, som sand tilgivelse gør fri.

Lad os bede for hinanden, at vi hver især må gøre den lille del der er blevet givet os, og erkende, at i denne del findes Helheden. Lad os bede for at tilgivelsen må blive fuldkommen i os, så den kan blive fuldkommen i verden. Det er den eneste rolle vi har i Guds plan til frelse, og den må fuldbyrdes i vore hjerter, hvor den vil blive den virkelighed den altid har været. Vi skal leve og gå i en verden af adskilte mennesker, men vi skal gå med den opfattelse af helheden, der kommer fra troen på vores egen helhed. Når vi ikke længere sætter tanker om synd og skyld, straf og sejr, om adskillelse og lidelse imellem os selv og den verden vi elsker, vil det arbejde vi skal gøre i Jesu navn lykkes. Så skal vi vide, at vi ikke er adskilt fra verden, og at den ikke er adskilt fra os.

IV DEL

INTRODUKTION

De foregående kapitler handlede om Jesus set i et historisk perspektiv, i lyset af hans lære om tilgivelse og det eksempel han satte med sit eget liv for to tusinde år siden. Men hans historie stopper ikke der, for opstandelsen var ikke fuldførelsen af hans funktion. Jesu opstandne liv er lige så nærværende for os i dag, som det var for de disciple der først oplevede ham i perioden efter hans død. I den nuværende fase i sin rolle som Guds budbringer, er han den der - efter at have overvundet døden og synden - nu rækker bagud for at hjælpe os med at gennemføre den samme proces med at transcendere egoet, som han har gennemgået: Tilbudet om fuldstændig tilgivelse, som genopretter vores bevidsthed om vores sande Identitet i Gud. Det er den Jesus der lever i dag, og er vores evigt tilstedeværende lærer, ved at genfremkalde Kongerigets ubrudte virkelighed i vores sind.

Denne del IV er inddelt i to kapitler. I det første fokuserer vi på den person vi skal have tillid til og tro på, og besvarer spørgsmålet: "Hvem er Jesus?" Dernæst undersøger vi nogle af de forhindringer vi møder for at få denne tillid til ham, og besvarer spørgsmålet: "Hvorfor må vi tilgive Jesus?" Det andet kapitel handler om hvad det betyder at tro på Jesus, og at have et personligt forhold til ham, og besvarer spørgsmålet: "Har vi brug for Jesus?"

Kapitel 15

VORES SPECIELLE FORHOLD TIL JESUS

Hvem er Jesus?

De to vigtigste forhindringer for at kende Jesus, er de velkendte fejltagelser i de specielle kærligheds- og hadforhold. Vi vil omtale det første af dem i dette afsnit.

I specielle kærlighedsforhold prøver vi på at idealisere dem vi har valgt til at være vores specielle kærlighedspartnere, og anbringer dem på en piedestal. Når vi gør dette hæver vi ubevidst os selv op. Vi må være rigtig meget bedre, hvis vi har en forbindelse med en der er så speciel, og hvor meget mere specielle må vi så ikke være, når der på soklen af piedestalen er skrevet ordene: Guds Eenbårne Søn. På et dybere plan nedvurderer vi også os selv. Med det traditionelle kristne sprog var det kun Jesus der blev gjort lige med Kristus, den anden person i tre-enigheden. Han er Guds eneste søn, og vi er blot de adopterede sønner. Paulus gav denne lære dens tydeligste udtryk: “When the appointed time came, God sent his Son, born of a woman, born a subject of the law and to enable us to be adopted as sons” (Ga. 4.4) og “(God determined) that we should become his adopted sons, through Jesus Christ for his own kind purposes” (Efes. 1.5) = “Da den bestemte tid kom, sendte Gud Sin søn, født af en kvinde, og undergivet loven, for at befri den af loven undergivne og sætte os i stand til at blive adopterede som sønner” og “ (Gud besluttede) at vi skulle blive hans adopterede sønner, igennem Jesus Kristus for sine egne venlige formåls skyld”.

DB: “Men da tidens fylde kom, udsendte Gud Sin Søn, født af en kvinde, født under loven, for at han skulle løskøbe dem, der var under loven, for at vi skulle få barnekår. Og fordi I er sønner, har Gud i jeres hjerter sendt sin Søns Ånd, som råber: “ Abba, Fader!” og: “han har i sin kærlighed forudbestemt os til barnekår hos sig ved Jesus Kristus, ifølge sin egen viljebeslutning”. (Gal.4.4-6 og Efes. 1.5). (Her er så stor forskel på den amerikanske og den danske oversættelse af Paulus, der jo i begge tilfælde må formodes at være baseret på de originale, aramæiske tekster, at Kenneth Wapnicks tekst bliver meningsløs i denne danske oversættelse. Forfatterens tese om ‘adopterede sønner’ taber sin mening i lyset af den helt anderledes danske oversættelse af Paulus til ‘barnekår’ i stedet for ‘adopterede’. Men grundtesen om, at Jesus er gjort guddommelig, og derved anderledes end alle andre

menesker, holder naturligvis alligevel, og det er den der er afgørende for, at ideen om adskillelsen fra Gud fortsat har sin virkning på vores sind. O.a.)

Ved at hæve Jesus op til en status der er lig med Gud, ophævede de kristne hans mest ærlige bidrag: At det han gjorde kan vi også gøre. At fornægte hans lighed med os, forhindrer at vi anvender ham som forbillede for det vi skal og kan lære. Hvis Jesus var født guddommelig, ville han have haft et "forspring" eller en uretfærdig fordel så at sige. I Kurset siges det, i en passage der er delvist citeret tidligere:

Navnet *Jesus* er navnet på en som var et menneske, men som så Kristi ansigt i alle sine brødre og huskede Gud. Derfor blev han identisk med *Kristus*, og var ikke længere et menneske, men eet med Gud..... I sin fuldstændige identifikation med Kristus - den fuldkomne Guds Søn, Hans eneste skabning og Hans glæde, som for evigt er som Han Selv og er eet med Ham - blev Jesus hvad I allesammen må blive. Han førte an på vejen, for at du skal følge ham. Han fører dig tilbage til Gud, fordi han så vejen foran sig og fulgte den..... Er han Kristus? Ja, sandelig, sammen med dig.
(B-5.2:1-2; 3:1-3; 5:1-2).

Jesus er således den første der gennemførte sin soningsvej. Han begyndte sammen med os, og troede på at egoets adskilte verden var virkelig. Nu da han har lært sine lektioner fuldkomment og fuldstændigt, rækker han tilbage for at hjælpe os med at gå tilgivelsens vej, som han gjorde. I Kurset beder han os om at tænke på ham som en ældre broder der "er berettiget til respekt for sin større erfaring, og til at blive adlydt på grund af sin større visdom. Han er ligeledes berettiget til kærlighed fordi han er en broder, og til hengivenhed hvis han er hengiven." (T-1.II.3:7-8). Men han beder ikke om ærefrygt: "Ligeværdige bør ikke nære beundring for hinanden, fordi beundring antyder ulighed. Den er derfor en upassende reaktion over for mig." (T-1.II.3:5-6). Og Jesus tilføjer for at understrege sin egen lighed med os: "Der er intet ved mig du ikke kan opnå. Jeg har intet, som ikke kommer fra Gud. Forskellen på os nu er, at jeg ikke har andet." (T-1II.3:10-12).

Vi kommer hver især til denne verden med to navne: Det navn vi gives, og som vi kendes under i kroppen, og Kristus, det navn Gud gav os ved vores skabelse. Som der står i Arbejdsbogen: "Guds Navn er min arv." (A-dI.184). Igennem at Jesus transcenderer sin egoidentitet, bliver han og Kristus een. I den forstand *er* han Kristus, for han er ikke længere

sit ego. Det er “en tilstand, som kun er potentiel i dig.” (T-1.II.3:13). Derfor kan vi sige, at vi og Jesus er forskellige i tiden, men ikke i evigheden. I tiden siger han så:

Du står under mig, og jeg står under Gud. I processen med at "hæve sig op" er jeg højere oppe, fordi uden mig ville afstanden imellem Gud og menneske være for stor at overkomme for dig. Jeg slår bro over afstanden som en ældre broder til dig på den ene side, og som en Søn af Gud på den anden. Min hengivenhed for mine brødre har indsat mig som leder af Sønforholdet, som jeg fuldstændiggør ved at være en del af det. (T-1.II.4:3-6).

Hans Kung, en kontroversiel katolsk teolog, har på en smuk måde sammenfattet dette ved at sige, at Jesus er den Søn af Gud, der “sidder ved Faderens højre hånd” som funktion, ikke af natur. Med andre ord blev Jesus Guds Søn, eller Kristus, i kraft af at han var den første der fuldførte sin personlige soningsplan, og så hjælper os andre med at gøre det samme, men en del af hans væsen er Kristus, som er en del af alles væsen.

Hvordan opstod denne Kristologiske fejltagelse? Det er sørgeligt at måtte erkende, at selve den skyld Jesus kom for at ophæve, endte med at blive den største forhindring for forståelsen af hans budskab og af ham selv. Vi har allerede set, hvordan skylden hos Jesu første efterfølgere blev forstærket i løbet af hans liv og død, og at denne skyld aldrig blev ophævet. Den førte næsten øjeblikkeligt til misforståelserne af korsfæstelsen, som blot forstærkede disciplenes egen skyld, sådan som vi var inde på i kapitel 9. De århundreder med forfølgelser der fulgte, var blot en af disse ulykkelige konsekvenser. En anden var deres Kristologiske fortolkning af ham. Deres skyld fik dem ikke alene til at mene at de skulle straffes, men også at de blev mindre-værd. De kunne ikke være lige som Jesus fordi deres skyld ikke ville lade dem tro at også de var Guds elskede Sønner. På den måde gik en af hjørnestenene i Jesu budskab tabt, og nødvendiggjorde derfor denne gentagelse både i Kurset og i nærværende bog: “Når du er bange, så vær stille, og vid at Gud er virkelig, og at du er Hans elskede Søn i hvem Han har velbehag.” (T-4.I.8:6). Det bedste disciplene kunne finde på var Paulus’ begreb om de adopterede sønner.

På den måde blev selve adskillelsen, som det var Jesu mission at ophæve, bygget ind i opfattelsen af ham der lærte os om alle børns eenhed i den eneste Gud. Med George Orwells ord fra den mareridtsagtige verden i ‘Animal farm’: “Alle mennesker er lige, men nogle er

mere lige end andre”. Denne tro på adskillelsen blev forlænget i det uendelige ned igennem den kristne historie, af menneskers projektioner på dem der blev set som at de ikke fortjente Guds Rige, hvilket dækkede over deres egen ubevidst tro på at *de selv* ikke fortjente Guds Rige. Sådan blev Jesus det specielle kærlighedsobjekt, og alle dem der ikke troede på ham sådan som hans efterfølgere, blev de specielle had-syndebukke. Under denne massive sky af specielhed blev Jesus og hans klare budskab skjult.

På den specielle hadside af folks forhold til Jesus, kan vi iagttage lignende dynamikker, men i den modsatte form. Dem kommer vi nærmere ind på i det følgende afsnit om vores behov for at tilgive Jesus.

Hvorfor Må Vi Tilgive Jesus?

Selvom Kurset ikke kræver at vi tror på Jesus (se kapitel 16) beder det om, at vi tilgiver ham. F.eks. siger Jesus: “Jeg har meget brug for liljer, for Guds Søn har ikke tilgivet mig.” (T-20.II.4:1). Sædvanligvis tænker man ikke på at der er et behov for at tilgive Jesus, og for mange, især kristne, der har viet deres liv og hjerter til ham, giver det at tilgive Jesus ingen mening. Men der findes formodentlig ikke nogen mere udbredt og alvorlig forhindring for en åndelig aspirant i den vestlige verden, end utilgivelse af den der kom for at hjælpe os. Forståelsen af egoets dynamik hjælper os til at få mening i denne ellers uforståelige påstand. Vi kan se, at vi faktisk er nødt til at tilgive Jesus på *to* planer: For det han *ikke* er I (de specielle afguder vi har gjort ham til), og på det dybere plan for den han er i virkeligheden.

Der har ikke været et stærkere symbol på kærlighed og had i den vestlige verden end Jesus. Vi har været inde på det specielle kærlighedsforhold set fra disciplenes synspunkt (kapitel 6), og fra den kristne verdens (i det foregående afsnit). I det førstnævnte så vi disciplenes behov for at projicere deres magiske håb om frelse over på Jesus (hvad disciple igennem to tusinde år også kan identificere sig med), og deres uundgåelige nedtur da disse håb ikke blev realiseret i den forventede form. I det sidstnævnte så vi at vores behov for at Jesus skulle være speciel og anderledes end alle andre, førte til en afgudsdyrkelse af ham, så langt som til at gøre ham til Gud.

I introduktionen til denne bog nævnte vi kort de “bitre afguder”, der er blevet lavet ud af ham. Gennemgangen af misforståelserne af korsfæstelsen forklarer egodynamikken bag sådanne

projektioner, og blotlægger grundlaget for vores specielle hadforhold til ham. I dette afsnit vil vi gå mere i dybden med de former det kan antage.

Det er ikke svært at forstå det jødiske folks negative følelser for Jesus. For Jøder er Jesus blevet et synonym for had, og et symbol på to tusinde års forfølgelser, udstødelse og mord. Den kristne antisemitismes lange og tragiske historie (der nu er ved at blive korrigeret af den katolske kirke efter Vatikanets II koncil, og af nogle protestantiske kirker), kan bestemt synes at retfærdiggøre en sådan sammenhæng. De har endog antaget ekstreme former, som f.eks. jødernes sammenkædning af Nazityskland med kristendom, igennem at beskyldte Jesus for Hitler og 2' verdenskrig. Det er klart, at mange kristnes forsøg på at projicere skyld over på jøderne, var en åbenlys fornægtelse af selve budskabet om tilgivelse, som Jesus lærte og var eksempel på.

Det er imidlertid ikke kun det jødiske folk der har haft vanskeligheder med Jesus. Også for kristne har han været en problematisk figur. Jesus blev et symbol på selvopofrelse, lidelse og død fordi han blev opfattet som "offeret for opofrelsen", hvis død blev krævet ved Guds soningsplan. Og fordi de kristnes skyld fik dem til at lede efter sydebukke de kunne angribe, blev den deraf følgende adskillelse og opdeling af mennesker kaldt Guds Vilje, og Jesus blev den samlende skikkelse for sådanne korstog. Man behøver kun at huske Konstantins vision af korset, og ordene under den: "I dette tegn skal du sejre", da han startede ud med at føre krig imod dem han mente var barbarer. Fredsfyrsten var blevet til krigsfyrsten.

Hvis kristne, som vi diskuterede i II og III del, troede at Jesus bad dem om at ofre det de elskede, så de derved kunne vinde frelse, ville de ubevidst blive rasende på den der "beordrede" dem til at gøre noget de i hemmelighed ikke ønskede at gøre. Som vi har set vil ændringer i eens adfærd uden ledsagende ændringer i tænkemåden aldrig løse et problem, eller give fred. Skyld er sammenkædet med vores tanker, ikke kun vores adfærd. Vi kan således se, hvor perfekt kristendommens forhold til Jesus gik i egoets specielhedsfælde. Imens de kristne bevidst føler kærlighed og hengivenhed for Jesus, hader de ham ubevidst for det liv i selvopofrelse og lidelser, de tror han kalder dem til at leve. Hans "lidende og døende krop" på korset, symboliserer essensen af frelsen og deres egen skyld, og påpeger deres manglende evne til at lide på samme måde, hvad der er enhver "god kristens" mål. Århundreders glimrende kunstværker er et resultat af dette billede af Jesus på korset, som på den ene side har været inspirerende for tusindvis af mennesker, og på den anden har forstærket

egoets måde at se frelse på: Soning *igennem* opofrelse. På den måde har skylden sejret på “befrielsens kors”.

Den ubevidste skyld projiceres i mange former. De tydeligste er de former for forfølgelser og angreb vi allerede har været inde på. Så længe de fortsætter, vil de bevidste oplevelser være den specielle kærlighed til Jesus, der vil retfærdiggøre et liv med ofre, bod og splittelse. Det gælder både når objektet for projektionerne er en andens krop og ens egen, hvor et liv i sygdom, lidelse og i sin mest ekstreme form martyriet, kan blive følgen. Det der viser sig, er den indre konflikt egoet elsker. På det bevidste plan vier vi vort liv til Jesus, symbolet på Guds Kærlighed, samtidigt med at vi ubevidst holder fast ved skylden, smerten og vreden. Dette er det kendte paradigme vi gennemgik under specielle forhold, hvor hadet splittes fra, og “beskyttes” af den kærlighed vi tror er ægte. Sådan forstærkes og bevares den grundlæggende skyld, der er roden til alle problemerne, igennem fortsatte projektioner, og vi finder sydebukke - os selv eller andre - til at fodre skyld-angreb cirklen, hvor intet kan forandres.

Der findes en anden måde hvorpå egoet kan “løse” den tilsyneladende konflikt, hvis projektion igennem at finde sydebukke er uacceptabelt som forsvar. Vi kan fornægte vores kærlighed til og hengivenhed for Jesus, og derved minimere konflikten imellem hadet og kærligheden. På den måde behøver det skjulte liv i selvopofrelse og projektion ikke længere at komme i konflikt med det at følge en lærer i barmhjertighed og tilgivelse. Vi følger ham simpelt hen slet ikke. Formerne for dette forsvar varierer meget, og omfatter bl.a. at vi slet ikke tror på at Jesus levede, at man benægter hans opstandelse, eller accepterer den, men benægter hans tilstedeværelse i verden i dag. Mange af disse negative følelser kan spores tilbage til den måde hvorpå Jesu navn blev anråbt igennem århundrederne, som et middel til at retfærdiggøre forfølgelser og adskillelser. Mange af disse reaktioner kan også iagttages overfor *Et Kursus i Mirakler*, hvor Jesu konkret identificerbare rolle som forfatter fornægtes. Der hvor det sker sætter studerende af Kurset sig i en vanskelig situation. Man sværger på den ene side til hvert eneste ord i det, og antager det som sin åndelige vej, imens man på den anden side fornægter kilden til det. Og hvis man har haft ubehagelige erfaringer med sine første møder med kristendommen, kan man have problemer med den kristne terminologi, ligesom med de mange førsteperson henvisninger til Jesus, og føle et behov for at oversætte de specielle ord eller begreber til noget mindre provokerende. På sådanne måder bygger egoet snedigt konflikter ind i vores oplevelser af Kurset.

Forsøg på at fornægte, ignorere eller bortforklare disse kristne elementer, er det samme som at afvise et af *Et Kursus i Miraklers* hovedformål: Tilgivelse og omfortolkning af kristendommen. Et af Kursets mål kan ses som helbredelse af kristendommens opdelinger og splittelser, for ikke at nævne den fjendtlighed der har eksisteret næsten fra begyndelsen imellem kristendom og jødedom, og imellem disse to og andre folkeslag i verden. Jesus kom for to tusinde år siden for at korrigere de fejltagelser der var indlejret i jødedommen, og for at præsentere sit universelle budskab for verden. Han kom næppe for at inspirere til fødslen af en *ny* religion - “den eneste sandhed” - ved at fornægte gyldigheden af den gamle. At oversætte kursets sprog og begreber på en anden måde bevarer utilgivelsen af kristendommen og Jesus, der er blevet projiceret. Ved ikke at gennemarbejde de ubevidste følelser af sårethed og vrede som Kurset måske vækker, forhindrer studerende sig selv i at opleve den tilgivelse Jesus har bedt os om.

Vi kan forstå betydningen af at tilgive Jesus på et dybere plan: Vi må tilgive ham for det han virkeligt var og er, andet end det fordrejningerne fra vores specielle kærligheds- og hadprojektioner vil gøre ham til. Vi har allerede set, at for egoet er de uskyldige skyldige, fordi de fornægter den skyld der er det centrale begreb i egoets sindssyge religion. Uden skyld falder hele egoets tankesystem sammen, og forsvinder i den intethed hvorfra det kom. Siden vi alle er egoer, vil den del af os der stadig identificerer sig med dets tankesystem, opleve Jesu tilgivende tilstedeværelse som absolut utålelig. Det er det egoet i virkeligheden anklager ham for. De billeder af skyld, selvopofrelse og lidelse det har gjort ham til er kun røgslør, der skal tilsløre den sande kilde til vores ønske om at være adskilt fra ham: At han elsker os. Jesu kærlighed er skandaløs for egoet, der er bygget på hadet til Gud! Så vi hader den der er kommet for at repræsentere Gud for os, fordi navnet Jesus “står for kærlighed der ikke er af denne verden. Det er et symbol, der kan anvendes som en sikker erstatning for de mange navne på alle de guder, du beder til. Det bliver til det lysende symbol på Guds Ord, så nær ved det det står for, at den korte afstand imellem de to forsvinder..... (H-23.4:2-4) som der står i kurset, og som vi allerede tidligere har set.

Fordi Jesus er så truende for egoet, angriber det ham så ondskabsfuldt som muligt, og de enorme fordrejninger af hans budskab ned igennem århundrederne, er vidnesbyrd om disse angreb. På dette tidspunkt dukker der formodentlig et spørgsmål op: Vidste Jesus ikke ved sin død og opstandelse, at disse hændelser ville blive så katastrofalt misforstået af så godt som alle mennesker, indbefattet dem man bedømte til at være hans nærmeste disciple og venner?

Og hvis han vidste dette, hvorfor valgte han så at præsentere sit budskab i en sådan form? Svaret giver sig selv som en følge af de grundlæggende principper han fremlægger i Kurset. Fejltagelser kan ikke korrigeres så længe de er usete. Først når de bringes ind i tilgivelsens lys kan de opgives. Vi har set at formålet med Jesu liv var at tilgive synd. Hvordan kunne han gøre dette uden at bringe folks “hemmelige synder og skjulte had” frem i deres bevidsthed? Hvilken mere effektiv måde kunne der være, end at præsentere den fuldkomne model af Guds Kærlighed og Hans børns usårlighed? På den måde blev Jesus det filmlærred hvorpå vores ego kunne projicere alt sit mørke, og derved tilbød han os muligheden for at undersøge det, egoet stræber efter at skjule for os endnu en gang.

Soningens plan, som Jesus er leder af, krævede denne ene radikale handling, der bragte alt det “værste” frem i egoerne hos alle de der kendte ham, og i alle der var påvirket af kristendommen. 8* Praktisk taget intet menneske kan have kendt Jesus uden at have følt en eller anden form for skyld, sårethed, vrede, håbløshed eller forladthed, og uden at have troet at Gud lod ham eller hende i stikken i et kølvand af brudte løfter. Uanset om man har et specielt kærligheds- eller hadforhold til ham, vil man blive tvunget til at se på de dybeste områder i sit ego. Flugten fra en sådan konfrontation har taget alle de former vi har været igennem - fra forfølgelse og mord til tilsyneladende ignorering og indifference.

Måske kan vi bedst forstå Jesu formål i lyset af langtidsvirkningerne. Det er nyttigt at huske, at hans syn på tid er anderledes end vores, for vi er stadig indhyllet i tidens tilsyneladende virkelighed. Som han siger i Kurset, der hvor han hentyder til tidens uvirkelighed: “Men hvilken mening kan ordene give for de der stadig tæller timerne; står op, arbejder og lægger sig til at sove efter dem?” (A-dI.169.10:4). Han står ved tidens afslutning, på grænsen til evigheden, og venter tålmodigt på afslutningen af det han ved aldrig har været. Han forklarer ikke dette for os, som aldrig ville kunne forstå det. Men han beder os om at have tillid til sin blide vejledning igennem tidens labyrint, imens han fører os derhen hvor han står, et skridt fra Himlen og det øjeblik hvor alle Guds børn genforenes, og derved lader vores “Fader bøje sig ned til (os), og tage det sidste skridt for (os), ved at hæve (os) op til Sig Selv.” (T-11.VIII.15:5).

Det vi ikke har været i stand til at have med at gøre før nu, synes at dukke op til overfladen i denne psykologiske tidsalder, hvor projektionens ubevidste dynamik accepteres og forstås af almenheden, og hvor vi kan forstå det tidligere generationer ikke kunne forstå. I *Et Kursus i Mirakler* præsenterer Jesus en mulighed for igen at undersøge de egodynamikker hans liv,

død og opstandelse præsenterede for verden for to tusinde år siden. Ikke at tilgive Jesus, eller end ikke at erkende behovet for at tilgive ham eller de religioner der påstår at de er udsprunget fra ham, er at fornægte en mulighed for at tilgive de dele af os selv, der stadig tror at sandheden kan korsfæstes, og at vi er ansvarlige for det. Her ser vi selve skylden over adskillelsen, der er en del af vores væsen hver især, som går på denne planet. Jesus bragte den tydeligt frem for vores øjne, og beder os nu om at tilgive ham, så vi til sidst kan tilgive os selv for det der aldrig er sket. “Vælg Endnu Engang” siger han til os, og “Nægt mig ikke den lille gave (af tilgivelse) jeg beder om, når jeg i bytte for den vil lægge Guds fred for dine fødder, og styrke til at bringe denne fred til alle, der vandrer usikre og ensomme omkring i verden i konstant frygt.” (T-31.VIII.6:5; 7:1).

Kapitel 16

HAR VI BRUG FOR JESUS

I det foregående kapitel citerede vi Kungs ide om Jesus som Guds Søn i forhold til hans funktion. Det er præcist hans funktion som den der er leder af Soningsprocessen vi har brug for: “Jeg er leder af Soningsprocessen..... Min andel i Soningen er, at jeg udsletter alle fejltagelser som du ikke på anden måde kan korrigere.” (T-1.III.1:1,4).

Men det er et problem der er lettere at forstå abstrakt end konkret, fordi vi her beskæftiger os med erfaringer, frem for med intellektuelle tanker. Hvem er Jesus for os, og hvorfor har vi brug for ham? Det eneste svar kommer fra en oplevelse af hans tilstedeværelse og hans kærlighed. Det er en erfaring der fødes af tro og næres af tillid. Det er en erfaring der ikke kræver noget svar, fordi selve erfaringen er svaret.

Hvem er Jesus for os? Han er den der er kommet til os fra Gud, og har indrettet sit hjem i os. Hvordan genkender vi ham? I vores hjerter og i vores liv. Jesus er begyndelsen og enden på vores rejse, ligesom han var det for dem der fulgte ham for to tusinde år siden. Han er også redskabet, siden det er ham der fører os og trøster os, imens vi rejser ad den åndelige vej der fører os hjem til Gud. Vi kan på en måde anvende de samme ord om Jesus, som Kurset anvender til at beskrive Helligånden med: “Vores Kærlighed venter os når vi går til Ham, og går ved siden af os og viser os vejen. Han svigter ikke i noget. Han er det mål vi søger, og

Han er det middel vi går til Ham ved.” (A-dII.302.2:1-3). Midt i verdens fristelser og distraktioner er det Jesus der forbliver vores konstante lys; hans konstante og vedholdende kærlighed oplyser det ellers formørkede spindelvæv vi kalder vores liv; hans mening skinner igennem midt i vores hverdagslivs meningsløshed, og holder os fast ved vores mål. En vidunderlig og bevægende historie illustrerer dette særlige aspekt af Jesu liv i os:

En mand ligger for døden, og i en vision ser han sig selv stå på en bjergskråning og se ned over en meget lang strandbred. Ved siden af ham står Jesus, der viser ham to sæt fodaftryk i sandet i hele strandens længde, og forklarer ham hvordan han har gået ved siden af ham igennem hele hans liv. Manden bliver rørt over Jesu ord, men lægger så mærke til, at der er visse steder hvor der kun kan ses eet sæt fodaftryk i sandet, og han forstår, at de steder viser de vanskelige og smertefulde perioder i hans liv. Han forfalder til den sædvanlige egokonklusion, at to og to er fem, og beklager sig til Jesus: “Men hvor var du da jeg havde brug for dig?”. Venligt svarer Jesus, at det er sandt at der kun er eet sæt fodaftryk i disse kriseperioder, men tilføjer så: “Det er de gange hvor jeg bar dig”.

Vi kan studere Jesu liv og hans ord, og praktisere de principper han efterlod os, men hinsides alt det er der den oplevelse af hans kærlighed, der blidt bærer os afsted. Denne oplevelse alene giver mening til de spørgsmål vi måtte stille, og til alle svar vi måtte modtage. Med ham skifter alt og bliver klart; uden ham er vores liv kaos, og hinsides vores evner til at klare det.

Er Han den eneste Lærer?

Evangelierne er ikke så meget et budskab, som det er en person der selv er budskabet, som det nu har været i to tusinde år. Hvis vi ønsker at undervise og lære dette budskab, kan vi kun gøre det igennem ham. Vores mål som hans apostle, er at være så meget lig ham som muligt - så vi med kardinal Newman ville bede: “Lad dem se op, og ikke længere se mig, men kun Jesus”. På den måde sikrer vi, at hans budskab bliver vores eget. Men er Jesus den eneste vej til Gud, og den eneste lærer vi kan følge?

Kurset siger herom: “ Der gives dig hjælpere i mange former, selvom de på alteret er een.....Men de har navne som skifter for en tid, for tiden har brug for symboler, fordi den selv er uvirkelig. Deres navne er legion..... “ (B-5.1:3, 5-6). Jesus er navnet på en af Guds

hjælpere, den der, som vi allerede har set, “var den første til at fuldende sin del fuldkomment” (B-6.2:2). Der kan helt bestemt være andre der har fulgt efter ham, inklusive dem der allerede har passeret de “lavere” egostadier, og kan hjælpe de af os, der stadig hænger fast “bagude”, imens de fuldfører den lille del de endnu må gennemarbejde.

Kurset gør det således klart, at det ikke er nødvendigt at tro på Jesus for at have som mål at tilgive. “Det er muligt at læse hans ord, og have gavn af dem, uden at tage imod ham i dit liv.” (B.6:6). Det ville jo være uretfærdigt af Gud at kræve, at man kom til Ham i en form der forekom een uacceptabel. Ville en kærlig Fader *kunne* andet end at sørge for hjælp til sine børn på en måde de ville kunne forstå og acceptere? Ville Han kunne gøre tro på Jesus til en forudsætning for frelse, og begrænse Sin Stemme til en specifik form, når kun Ånd er virkelig og form illusorisk? Vores Fader kalder hele verden hjem til Sig, og når Han gør det, når Han ud til hvert enkelt barn på den måde der vil være til størst hjælp for ham. Det er frelsens budskab om tilgivelse der er vigtigt, ikke den form det kommer i.

Vi lever i en verden der består af mange symboler, og intet specielt sæt af symboler kan opfylde alles behov. Som vi har set er *Et Kursus i Mirakler* kun een form blandt “mange tusinde”. Men fordi det kommer til os fra Jesus, kan det ikke adskilles fra ham og stadig forblive det samme. “Ideer forlader ikke deres kilde”. Kurset fastslår, at “vi vil ikke gå ud over de navne kurset selv anvender.” (B-5.1:6), og derfor har vi i denne bog begrænset os til disse “navne”. *Jesus, Helligåndens* manifestation, Der er Stemmen for Gud. “Er han Guds eneste hjælper?” spørger Kurset, og svarer selv: “Nej, bestemt ikke. For Kristus antager mange former med forskellige navne, indtil deres eenhed kan forstås. Men for dig er Jesus bæreren af Kristi eneste budskab om Guds Kærlighed. Du har ikke brug for nogen anden.” (B-5.6:1-5). Et andet sted siges det:

Dette kursus er kommet fra ham, fordi hans ord har nået dig på et sprog du kan elske og forstå. Er det muligt, at andre lærere kan føre an på vejen, for dem der taler andre sprog og søger støtte andre symboler? Bestemt ja!.....Men vi har brug for en kursusplan med mange facetter, ikke på grund af forskelle i indholdet, men fordi symboler må skifte og forandres for at passe til behovet. Jesus er kommet for at opfylde dit. I ham finder du Guds Svar. Så undervis du sammen med ham, for han er med dig; han er her altid.” (H-23.7:1-3, 5-8)

Vi kan altså sige, at Kursets budskab om tilgivelse kan læres uafhængigt af Jesus, men grundlaget for det er baseret på ham. Selvom hans budskab er universelt, besvarede Jesus vores råb i en specifik sammenhæng og på et specifikt sprog, og har givet løfte om sin tilstedeværelse hvis og når vi beder om hans hjælp. Som han siger i Kurset: "Jeg vil komme som svar på een eneste utvetydig opfordring." (T-4.III.7:10). Denne hjælp er nærværende selvom vi ikke bevidst tror på ham; der findes ingen egoer i Himlen. Det kan endda siges, at det Jesus ønsker er, at vi praktiserer hans budskab om frelse, lærer at tilgive og elske hinanden, og overgiver spørgsmålet om tro på ham til Gud. En hvilken som helst måde vi accepterer vores indre Lærers Stemme på er velkommen. Vi overlader måden hvorpå vi lærer det, til Ham Der kender forskel på form og indhold, illusion og sandhed, ego og Gud. Som Kurset understreger er dets mål oplevelse, ikke tro, fordi tro er en egofunktion; oplevelse kan kun forene, hvorimod tro ofte kan splitte. Det er kun *oplevelsen* af Guds eneste Stemme der er nødvendig for at praktisere Kursets kursusplan og lære dets lektioner, ikke en speciel tro. Men til vort øjeblikkelige formål vil vi acceptere Jesu identitet som denne Stemme og Tilstedeværelse. Det bør bemærkes, at med hensyn til *funktionen* som den indre Lærer, anvender Kurset Jesus og Helligånden bogstavelig talt synonymt.

Der er dog en forudsætning knyttet hertil. Hvis vi mangler tro på Jesus på grund af et specielt forhold til ham, som vi var inde på det tidligere, er det vigtigt at dette egoforsvar imod vores sande forhold til ham ophæves. Ellers vil modstanden imod Kurset være uundgåelig, og må nødvendigvis forstyrre indlæringen. Men overvindelsen af denne blokering kommer alligevel igennem tilgivelse af alle vores forhold. Jesus er i dem, og afventer at vi tilgiver hinanden og ham. Som han siger i Kurset:

Vær ikke adskilt fra mig, og lad ikke det hellige formål med Soningen gå tabt for dig i drømme om hævn. Forhold, hvor sådanne drømme næres, har lukket mig ude. Lad mig i Guds Navn komme ind og bringe dig fred, så du kan tilbyde mig fred.
(T-17.III.10:6-8)

Jesus som vores Forbillede

Når vi tager Jesus som vores forbillede og lærer, må det eneste spørgsmål vi stiller i enhver situation være: Hvad ville Jesus gøre? Dette henviser dog ikke til den historiske Jesus af Nazareth, og deraf følgende forsøg på at forme vores handlinger ud fra det der er overleveret i evangelierne, for det ville ramme helt ved siden af, og forveksle form og indhold. Den måde Jesus levede på jorden på, var at følge sin Faders Vilje. Det afgørende for det liv var ikke de specifikke former dette medførte, men princippet om fuldstændig afvisning af egoets vilje til fordel for Guds. Det er *det* vi forsøger at efterligne. Som Jesus sagde i bjergprædikenen, og som vi allerede har citeret: “Ikke enhver, der siger til mig: ‘Herre, Herre! skal komme ind i Himmeriget, men den, der gør min himmelske Faders vilje.” (Math. 7.21). Situationer er forskellige og omstændigheder skifter. Vores reaktioner må nødvendigvis indstilles efter de skiftende behov i den tid vi lever i. Det er derfor til ringe hjælp at studere hvad der skete i en tid og på et sted der er fremmed for os. Vi kan ikke anvende de samme værdinormer for reaktioner i en nutidig verden, som eksisterede i et lille mellemøstligt område for to tusinde år siden, eller i Johannes af Korsets og Teresa af Avilas 16’ århundredes Spanien, eller dem der anvendes af en hellig mand fra Tibet eller Indien. Men vi kan anvende det samme *princip* for vores reaktioner: Overgive alle beslutninger til Helligåndens visdom.

Derfor bliver vores eneste funktion, som vi har set, at være så fri som muligt indeni os selv til at høre Jesus eller Helligånden. På den måde kan vi altid være sikre på at vi lever i overensstemmelse med hans bud om at vi elsker hinanden som han elskede os, og stadig elsker os. Jesus er vores forbillede, ikke så meget for hvad han specielt gjorde, men for de principper hans liv var eksempel på. Disse kan reduceres til to grundlæggende principper: Total tillid og kærlighed til Faderen; og den fuldstændigt uhindrede udvidelse af Faderens kærlighed til andre. Det er den kærlighed der går over verdens forstand, for Guds Kærlighed omfatter alle mennesker som lige-værdige og som een, og overvinder ethvert egoønske om at projicere skyld, og derfor om at lukke ude. Som vi har set, er det det tilgivelse udtrykker; overvindelsen af alle barrierer vi har anbragt imellem os selv og andre. Således er vort ansvar som apostle, Jesu budbringere der er sendt ind i verden, ikke så meget at proklamere de gode nyheder, som at *blive* hans gode nyheder. Vi må have tillid til ham og tro på ham, som han gjorde med Gud, og tilgive andre i hans navn, og bringe hans budskab om håb til hele verden: Fred være med dig, for alle dine synder er dig forladt.

Jesus har vist os det fuldkomne forbillede for hvad vores liv kunne være, og står foran os som eksemplet på hvad vi kan blive. Han er det ultimative bevis på at Kristuslyset skinner lige så strålende som det altid har gjort indeni os. Med Esajas inspirerende ord:

Gør dig rede, bliv lys, thi dit lys er kommet, Herrens herlighed er oprundet over dig. Thi se, mørke skjuler jorden og dunkelhed folkene, men over dig skal Herren oprinde, over dig skal hans herlighed ses. Til dit lys skal folkene vandre og konger til dit strålende skær. Løft øjnene, se dig om, de samles, kommer alle til dig. Dine sønner kommer fra det fjerne, dine døtre bæres på hofte; da stråler dit øje af glæde, dit hjerte banker og svulmer.....Ej mere skal solen være dit lys eller månen skinne for dig: Herren skal være dit lys for evigt, din Gud skal være din herlighed. Herren skal være dit lys for evigt, dine sørgedage har ende. (Es. 60.1-5; 19-20).

Kabbalaen, den jødiske mystiske lære, der blomstrede i middelalderen, lærer, at i begyndelsen rystedes det ene store lys der er Guds skabning, og splittedes i tusinder og tusinder af små fragmenter, der var gnister af lys der blev indkapslet i hver eneste levende tings form, hvorefter disse syntes at have hver sin adskilte eksistens. Ved tidens afslutning vil disse gnister genforenes, og vende tilbage til deres oprindelige tilstand af eenhed som eet lys.

Vi synes hver især når vi lever i denne verden at være denne adskilte gnist, indesluttet i vores fysiske egoselver. Jesu grundlæggende budskab var, at denne verdens magter - dødens mørke magter - ikke havde magt over ham, og derfor kunne dette Guds lys ikke udslettes hverken i ham eller i os. Han er og bliver det lysende symbol på det vi er og altid vil være. Med Tailhard de Chardin er han det "Omegapunkt" hvori verdens eenhed allerede er fundet, og som den bevæger sig henimod. Efterhånden som vi forener os med ham, manifesterer også vi det samme lys, og verdens mørke opløses. Johannesevangeliet lærer, at opstandelsens lys allerede skinner i os, og kun venter på vores accept af dette. Jesus arbejder med os nu, for at få det lys, der allerede har været, og igen vil blive den eneste virkelighed nuet kan tilbyde os. Vores særlige behov for Jesus er indlysende, når vi tænker over den eneste funktion vi alle deler, som er at tilgive vores ego. Vi har allerede været inde på det umulige i at blive fri af det kviksand vores egoliv er, uden hjælp fra Gud. Kløften imellem vores adskilte selver - egoet og vort sande Selv - er for stor, og bliver ved med at stå foran vores forfærdede øjne, som en konstant påmindelse om vores synd. Jesus bliver broen over kløften, og med sin

skelnen imellem kontrol og vejledning, siger han i Kurset (T-2.VI.1:3), at vi burde tillade ham at overtage *kontrollen* med alt hvad der ingen betydning har i vores liv, og overgive vores frygt, angst og bekymringer til ham, så de kan blive taget fra os (de tre trin i tilgivelsesprocessen vi omtalte i del I). Dette befrier os, så vi kan lægge det der betyder noget ind under hans vejledning. Ved i stadigt stigende omfang at overgive alle egoforstyrrelserne til ham, bliver vi med tiden stadigt friere til ikke at høre andre stemmer end hans, en stemme der så ganske enkelt vil "lede vores fødder ind på fredens vej" (Luk. 1.79). Uden Jesu kontrol og vejledning til at korrigere vores fejltagelser, ville vi være overladt til stor usikkerhed, usikre på om vi fulgte Himlens eller egoets styring, og uden hjælp indefra er det helt sikkert, at vi vil begå mange fejltagelser. Uanset hvor hellige vores ønsker og aspirationer er, vil vi uundgåeligt følge egoets bud, og udtrykke vores skyld og frygt i tanker og handling, og opfylde egomesterens ønsker på jorden, fremfor vores himmelske Faders.

Vi lægger skylden og frygten som gaver på sandhedens alter, hvor Jesus kommer til os med sine gaver, som er tilgivelse og kærlighed. Der mødes de; og kun een bliver tilbage. I det sandhedens lys Jesus bringer os fra Gud, forsvinder egoets mørke verden. Som Esajas siger: ".....enhver, som vandrer i mørke og uden lys; han stole på Herrens navn, søge støtte hos sin Gud!" (Es. 50.10).

Jesu repræsenterer Guds hjælp for os, og det er vores tillid til ham der sætter os i stand til at finde vort sande Selv, og til igen at vælge Himlens styrke som vores støtte og sandhedens lys som vores vejleder. Uden denne hjælp, sendt os fra Gud, ville vi for evigt være lænket til den verden af illusioner vi kalder for 'hjem', og tro at adskillelsen fra vores Fader var virkelig, og for evigt hinsides Hans helbredelse og tilgivende kærlighed. Jesus viste os, at det ikke er sådan, og har oprettet sit hjem i os, så vi kan gøre hans hjem til vores.

Vi kan ikke følge Jesus uden denne tillid. Verdens pres er for voldsomme, og styrken i vores frygt og skyld alt for overvældende. Uden bevidstheden om den styrke Jesus giver os, ville vi ikke være i stand til at fortsætte. I ham er vores frelse allerede opnået, for alle vores fejltagelser er blevet ophævet, og venter kun på at vi modtager deres helbredelse. Han er vejen, sandheden og livet, og når vi tager hans hånd føres vi til vores eneste virkelighed sammen med ham. At stå foran verden og sige: "Dette er min broder Jesus" er at anerkende vores eenhed med ham i Gud.

Vi har fået at vide, at tro er en Guds gave. Men hvordan kan det være, at Guds gaver tilbageholdes fra nogen af de børn Han elsker? Guds gave Jesus, i hvem alle de andre findes,

er allerede blevet givet os. Han venter kun på at vi skal modtage dem ind i vores liv. I evangelierne beder Jesus os om ikke at skamme os over ham, for så kan han ikke hjælpe os. Det er den egentlige betydning af de ellers truende ord i Lukas: “Thi den, som skammer sig ved mig og mine ord, ham skal Menneskesønnen skamme sig ved, når han kommer i sin og Faderens og de hellige engles herlighed.” (Luk.9.26). Vores manglende tillid til ham stammer fra vores frygt og skam, ikke fra at Himlen holder noget tilbage.

Som vi har set står Jesus ved døren og banker på, og venter på at vi inviterer ham indenfor til at være sammen med os: “Se, jeg står for døren og banker; om nogen hører min røst og åbner døren, da vil jeg gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig.” (Joh. Åb.3.20). At tale om at vi er uværdige til at have en sådan gæst, at føle os skamfulde over at tilstå at vi elsker ham og har brug for ham, at opleve frygt for hvad hans tilstedeværelse måtte betyde, at fornægte den betydning han *virkeligt* har for os - er alt sammen blot egoets reaktioner, der afspejler vores hemmelig ønske om at blive ved med at være adskilt fra Gud, som er den eneste Kilde til liv og glæde denne verden indeholder for os.

At fornægte Jesus er at fornægte os Selv og vores sande Identitet i Gud. Han beder os kun om at vi accepterer hans kærlighed, ikke for sin egen skyld men for vores. I ham finder vi Guds svar på vores bøn om liv i en dødens verden. Igennem vores kærlighed til Jesus, skinner verden i et lys så strålende, at vi ikke kan andet end at styrte afsted for at forene os med det. Når vi glædes i Jesus som vores broder, kalder vi alle mennesker brødre og søstre, og elsker dem som vi elsker ham, og som han elsker os. Han har i evangelierne fortalt os, at han er vintræet, og vi er grenene (Joh. 15.5). Når vi er afskåret fra ham, kan vi bogstaveligt talt ikke andet end visne i frygtens fængsel; men når vi er forenet med ham, bliver hans styrke vores, og vort livs frugter bliver hans riges frugter.

Jesus opfordrer os til at tage imod hans hjælp. Hvilken fred vi får, når vi endelig rækker ud efter den hånd, der aldrig er ophørt med at række ud efter vores! Forestil dig glæden i himlen når vore hænder mødes, for i det samme øjeblik fornyes opstandelsen, og frygtens og dødens verden transcenderes endnu en gang. Og i det samme øjeblik gøres Guds Kærlighed fri til at favne Hans børn, og trække hver enkelt af os tilbage til Hans hjerte og til Hans skabnings eenhed.

Vores Gave til Jesus

Imens vi lærer Jesu lektioner i tilgivelse, kærlighed og eenhed, beder han os om at undervise verden i dem. Han beder os nu om at bringe dem til andre der “Hear and hear again, but do not understand; see and see again, but do not perceive” (hører og hører igen, men forstår ikke; ser og ser igen, men opfatter ikke). DB: “Hør kun, dog skal I intet fatte, se kun, dog skal I intet indse!” (Es. 6.9). Han sender os ud i verdens mørke, ikke for at prædike lyset, men for at *være* lyset. Han er selv et eksempel på den fuldkomne eenhed imellem sit budskab og sit liv, den eenhed han ønsker vi skal være eksempler på ligesom han var det.

At tale om hans tilgivelse uden at den samme tilgivelse bliver udtrykt i hjertet, ville være at undervise i at tilgivelse og utilgivelse er det samme; denne konflikt ville så være budskabet i vores lære, ligesom det ville være det vi selv ville lære. Som Kurset gentagne gange understreger: Som vi underviser, skal vi lære. Jesus er der for at lære os sin lektion i alle de muligheder vores egoer giver os. Han forener os i dem, imens han underviser os i hvordan vi skal se på alting som instrumenter til at “Tilgivelse er at helbrede opfattelsen af adskillelse.” (T-3.V.9:1).

Der er muligvis endnu en sidste gave han vil bede os om, selvom den ikke er til ham selv. Det er taknemmelighedens gave. Vores taknemmelighed overfor Jesus er udtrykket for taknemmelighed overfor Gud for de gaver Han har givet os. Den er født af bevidstheden om, at vores Fader aldrig har forladt os, selvom vi i vores vildledte sind tror vi har forladt Ham. Bevidstheden om Jesu tilstedeværelse og vores taknemmelighed for det, bliver derfor endnu en “måde Han huskes på, for kærligheden kan ikke være langt bag ved et taknemmeligt hjerte, og et taknemmeligt sind.” (H-23.4:6).

Jesus førte os på vej tilbage til Gud. Hvordan kan vi ikke være taknemmelige overfor ham? Han har kun bedt os om de gaver han ønsker at give os. Vores taknemmelighed overfor ham er det samme som at modtage disse kærlighedsgaver. I Jesus finder vi det strålende billede af Hvem vi i virkeligheden er: Den Kristus Gud skabte som eet med Sig. I Jesus finder vi ikke alene målet, men den kærlige hånd, der rækker bagud for at løfte os op til ham. Vores taknemmelighed overfor ham viser sig i at vi klapper hans hånd når han klapper vores imens vi siger “ja” til hans bøn på vores vegne. I hans klare og strålende øjne ser vi den uskyld vores Fader kender som alle sine børns lys; og vi takker, fordi vi ikke er blevet overladt til at

vandre usikre omkring i en verden der er mørk af frygt. Midt i dette egohelvende hører vi Jesus kalde:

Mine brødre i frelsen, forsøm ikke at høre min stemme, og at lytte til mine ord. Jeg beder ikke om andet end jeres befrielse. Der er ikke plads til helvede i en verden, hvis skønhed kan være så intens og så altomfattende, at der kun er eet skridt derfra og til Himlen. Jeg bringer jeres trætte øjne en vision om en anderledes verden, så ny og ren og frisk, at I vil glemme lidelsen og sorgen I så før. Men dette er en vision som I må dele med alle I ser, for ellers vil I ikke se den. At give denne gave er måden I gør den til jeres på. Og Gud dekreterede i Sin kærlige godhed at den er til jer. (T-31.VIII.8).

Hvem vil ikke blive overvældet af taknemmelighed ved at føle en trøstende hånd på sin skulder, et nærvær af blidt lys og et ord til forsikring, når man konfronteres med den mørke håbløshed der er begravet dybt i vores hjerter, og ikke ser nogen mulighed for at blive fri for den? Når man endelig lærer, at dette lys har et navn og en sikker identitet, hvem vil så ikke briste i gråd ved dets lyd, ved selve smagen af det på ens læber når det siges? Når man opdager den personlige kærlighed midt i lyset, hvem vil så ikke lade alt mørke bag sig, og flygte til dets åbne modtagende arme?

Hvem vil ikke i glædelig taknemmelighed over hans store gaver af kærlighed, liv og håb, gøre alt hvad han beder om for at bringe disse gaver til andre, så alle kan dele dem som een, og lade det glædesfyldte "TAK" lyde i hvert øjeblik frelsen tilbydes en anden og modtages i os selv? Hvem vil ikke, i al ydmyghed, kærlighed og taknemmelighed stå foran ham med tomme hænder og et opløftet hjerte, og gentage de ord der er blevet råbt ad hver eneste profet siden Abraham: "Her er jeg, Herre, jeg er kommet for at gøre Din Vilje"?

Epilog

AT UNDERVISE I BUDSKABET

Den lære Jesus kom for at undervise os i var, at lidelser, smerter og sårethed, selv indtil døden, ikke er andet end egoets illusioner. "Fredsfyrsten blev født for at genoprette kærlighedens

tilstand, ved at undervise dig i at kommunikationen forbliver intakt selvom kroppen tilintetgøres, forudsat at du ikke ser kroppen som det nødvendige middel til kommunikation.” (T-15.XI.7:2). Den største fristelse i denne verden er at tro, at man er et offer, der behandles uretfærdigt af kræfter udenfor ens eget sind. Derfor beder Jesus os om at tage ham som “forbillede for hvad (vi) skal lære, fordi et ekstremt eksempel er et meget værdifuldt undervisningsredskab.” (T-6.in.2:1). I Kurset siger Jesus endvidere:

Rejsen til korset bør være den sidste "nytteløse rejse". Dvæl ikke ved den, men opgiv den som overstået. Hvis du kan acceptere den som din sidste nytteløse rejse, er du også fri til at forene dig med min opstandelse.....Begå ikke den ynkværdige fejltagelse, at “klamre dig til det gamle slidte kors” (en henvisning til en kendt ‘negro spiritual’). Korsfæstelsens eneste budskab er at du kan overvinde korset. Indtil da står det dig frit for at korsfæste dig selv så ofte du vælger det. Det er ikke det Evangelium jeg havde til hensigt at tilbyde dig. Vi skal ud på en anden rejse, og hvis du vil læse disse lektioner omhyggeligt, vil de hjælpe dig med at forberede dig til den. (T-4.in.3:1-3, 7-10)

Korsfæstelsen er symbolet på lidelse, opofrelse og uskyldens død for syndens hånd. At føle sig som offer for andres beslutninger og handlinger, eller som hjælpeløs overfor “naturkræfterne” eller sygdommens kræfter, er alle forskellige navne for den samme fejltagelse: At tro at Gud er uretfærdig, og at vi er Hans ofre, der fortjener Hans straf fordi vi er syndige.

Midt i denne sindssyge egosynd, siger Jesus et forstandigt ord. Hans tilgivelse, der blev givet til ham af Helligånden, er den gave han har givet til os. “Hør mig, mine brødre, hør og foren jer med mig.” (T-31.VIII.9:4) i at bringe dette budskab om håb og fred, til en verden der længe har afvist dem. Men vi kan ikke bringe dette budskab, så længe vi tror vi bliver uretfærdigt behandlet, og er de uskyldige ofre for en grusom og syndig verden. *Der findes ingen verden*, har Jesus lært os, kun en tro på den. Godt og ondt, ofre og krænker, liv og død - alle kontraster, forskelle og adskillelser - forsvandt i hans tilgivelses strålende lys. *Der findes ingen verden* proklamerer dette lys, så hvordan kan en uvirkelig verden krænke? Ved at lære og at undervise hinanden i denne lektion, befries vi fra de skyldens lænker, der lavede og opretholder verden. Verden *blev* lavet som et angreb på Gud, men siden Gud ikke gjorde angrebet virkeligt, var synden tilgivet, og er aldrig sket.

Efter at have fuldført sin egen soning, kan Jesus nu hjælpe os hver især med at gøre det samme. Han er det tydeligste forbillede for at træffe denne beslutning om at tilgive - betingelsen for at modtage Guds Rige - og Jesu opstandne liv er vidnesbyrd om det vi gerne vil høre i vores bøn: "Ingen kan være offer i en verden hvor jeg er tilstede". At identificere sig med det at være offer fornægter hans lære, og hans levende tilstedeværelse i os. I Kurset råder han os stærkt således: "Undervis ikke i at jeg døde forgæves. Undervis hellere i at jeg ikke døde, ved at vise at jeg lever i dig." (T-11.VI.7:3-4). Han beder os hver især, som hans apostle i verden, om at undervise sammen med ham i at han lever, igennem at identificere sig med budskabet i opstandelsen, ikke med verdens forståelse af korsfæstelsen.

Vejen til helvede er lang og udmattende, og oversået med kroppe der lider som ofre for uretfærdigheden. Tilgivelse vender denne vej øjeblikkeligt, og omfortolker uretfærdighed til et råb om kærlighed, og favner os alle i dette råb og i svaret derpå. Hvis det ikke var for Jesu fuldkomne kærlighed, ville tilgivelse have været umulig. I hans øjne *blev* der ikke begået nogen uretfærdighed, for kun et ego kan blive uretfærdigt behandlet. Jeg vil gentage dette citat fra Kurset, fordi det afspejler dets grundlæggende etik: "Hvor der er kærlighed må din broder give den til dig, på grund af det den er. Men hvor der er et råb efter kærlighed, må du give den på grund af det du er." (T-14.X.12:2-3) Jesus var i stand til at give den, fordi han vidste hvem han var, og hvem hans Fader er. Fordi kærlighed var hans eneste identitet, var det det han lærte andre. Fra en sådan sikkerhed blev angreb, forsvar og utilgivelse utænkeligt. Alle mennesker blev set som een, og illusioner om adskilthed blev ikke tillagt magt til at tilintetgøre denne eenhed. Jesu opstandelse demonstrerede til sidst, at døden ingen magt har over livet. Som Kurset siger, med et citat fra *Bhagavad Gita*: ".....hvordan kan de udødelige dø?" (T-19.II.3:6). Derfor kan intet i verden - heller ingen love, uanset hvor hellige og ukrænkelige de måtte forekomme - gribe ind i Gud Vilje, og gøre Hans børn ulig Ham.

Jesus beder os derfor om ikke at sone synden igennem lidelse - ved at straffe os selv eller andre - men derimod igennem tilgivelse, som han gjorde, og få korrigeret vores misopfattelser, og på den måde helbrede verdens misopfattelser. Det er *troen* på at vi er syndige der lærer os at vi er syndere. Jesus kom for at lære os, at vi ganske enkelt har taget fejl: Guds eget billede og lignelse er usårlige overfor verdens "syndige" kræfter.

Dette er altså Jesu budskab til os alle: At vi vælger imellem synd og tilgivelse, døden og livet, egoet og Gud. Hans liv, død og opstandelse holder dette budskab helt tydeligt for os. Kurset siger det på denne måde: "*Undervis kun i kærlighed, for det er det du er.*" (T-6.I.13:2). Det

var det samme valg Moses gav Israels børn: “.....jeg har forelagt eder livet og døden, velsignelsen og forbandelsen. Så vælg da livet, for at du og dit afkom må leve.....” (5.Mos.19). Det der nu står tilbage for os, er at vælge at dele den fred og glæde, der er det evige liv som Jesus tilbød os, og sammen med ham at undervise i budskabet om den kærlighed verden har glemt.

Nu er en anderledes drøm kommet ind i verden: En drøm om Helligåndens retfærdighed i stedet for egoets mareridt. Nu kan frelsens glædelige sang lyde igennem os fra Ham til hele verden, der stadig er slave af tanker om synd. Det der døde på korset, var troen på korset. Det der lever, er det jublende råb om tilgivelse, der råbes med glæde af alle der vælger at leve igen med Jesus, at dette råb om kærlighed til kærligheden aldrig mere vil blive stille. “Lad dette råb leve, mine brødre og søstre” beder Jesus os om, “og lad det leve igennem tilgivelse af verden og af jer selv. Nu begynder vi igen, og det vi har begyndt, har Gud Selv lovet at fuldende”.

1 * Hele bogen igennem vil “ego” blive anvendt som synonym for vores falske selv, noget i lighed med Jungs begreb “persona” og “skygge”. Det afviger således fra den konventionelle psykoanalytiske anvendelse, hvor egoet kun er et aspekt af den tredelte psyke. I den terminologi der anvendes her, er egoet stort set det samme som denne psyke, og noget andet end det åndelige Selv der ligger hinsides den.

2 * Alle bibelcitater er fra “Jerusalem Bibel”, 1968 udgaven, medmindre andet er nævnt.

3 * Da Kurset kun benytter sig af ordet “fornægtelse”, vil vi holde fast ved det ord, selvom dets betydning i Kurset bogstaveligt talt er synonymt med “fortrængning” og projektion.

4 * Corrie Ten Boom: The Hiding Place (NY: Bantam Books, 1971) ss. 209-10

5 * Den præfreudianske, bibelske verden, ville ikke have været i stand til at forstå denne projektions-dynamik. Den ville aldrig have kunnet fatte, at noget der synes at være udenfor - en "ond magt" - i virkeligheden ikke er andet end skyld og frygt. Vi, der hører til en mere sofistikeret psykologisk tidsalder, kan let forstå denne dynamik. Vi kan også forstå, at det at påstå at der findes en magt der kan modsætte sig Gud, er at begrænse Ham. Det afspejler den oprindelige fejltagte ide om "arvesynden", nemlig at der kan findes en anden magt i verden end Gud. Det var den fejltagelse Jesus kom for at korrigere.

6 * I sin oprindelige inspiration var ideen om "tungetale" (Ap.G. 2.1-13) formodentlig en formaning om at kommunikere med folk på deres eget sprog, eller at "få jeres svar til at passe til alles behov". Det giver ingen mening at tale på en måde, som ingen, eller kun specielt begavede med denne evne, kan forstå. Fænomenet kan meget vel afspejle menneskers ubevidste konflikt i at ønske både at kommunikere og ikke at kommunikere på samme tid, som er den grundlæggende konflikt imellem ånden og egoet.

7 * Læseren bedes erindre forfatterens forord til fjerde genoptryk af nærværende bog, om sit nuværende syn på at Jesus sender mennesker nogen steder hen.

8 * Vi taler her naturligvis kun om egoaspekterne; på den anden side bragte Jesus også det bedste frem i os. Han mindede os om hvem vi er, og hjælper alle mennesker til at vende tilbage til det hjem de aldrig virkelig har forladt.